شاید در ماشین حدس و تخمین من ، نقص فنی ایجاد شده است ک تصور میکنم طرز نگارش و شیوه های منطقی آقای نوری ، بیش ارحدیه آن حناب داود موسی شناهت دارد، حتی ضمایر و من خودم ۴ ک تقریباً در هرمضون ِ آقای داودموسی بار بار تکرار میشود ، درین منسون هم به چشم میخوردا ۲) . عدم توجه به القاب شخصیتهای علمي وادبي نيز بعضاً در مضامين محترم داود موسى ، احساس شده ، طورمثال: ایرج میرزا را لا ایرج انشاری مینویسد، آقای نوری مولوی شهاب را ، در جای دیگر، با مولوی رشاد اشتباه می کند ۳۱

توجه به قباحتر اشعار عربان (بخامة يك بانوى اقفان) از نظر ديني ر مذهبی و حرمت به سنن ملی که جزو عددهٔ فرهنگر کهن و پر افتخار ملتر ما شمرده می شودو ارزیابی حفظ هویت ملی و فضیلتر زیستن زيرِ چتر اخلاق اسلامي و اشاره به حساسيت شديد(قرين به تعصب) جامعة افغاني درين كونه مسايل، پايه هاي منطقي نوشتة (مورد بحث) مرا تشکیل داده بود...اما آقای نوری ، در احظهٔ که نظریهٔ مرا قابل

(٣١) من الضبير منفصل شخصي ، خود الضبير مشترك ، ميم اضمیر متصل شخصی) ۱۰۰ گر بخواهیم ضمیر ۱۱ من ۱۱ مرگکد بسازیم ۱۱ من خود ۱) می نویسیم ، اما بار دگر افزودن ضمیرمتصل ۱۱ م) در اخیر دو ضمیرقبلی، یعنی (من خودم) ، همیشه دور از فصاحت است.

(۲) . ذكر چنين مغالطه ها را به منظور اثبات تشابه در شيوه نگارش نوشتم ، ورنه هیچ انسان از سهر و خطا خالی نیست و درین زمینه قصه یی دارم :

در ریاست مستقل مطبوعات رقت ، دو شخصیت (عالم و متشرع) داشتیم ، با نخلصهای لا رشاد » و لا ارشاد » که تفریق و تفکیك نامهای شان برای همه مشکل بود . بار ها نامهٔ رسمی مربوط به دفتر مولانارشاد ، به میزکار ِ مولانا ارشادمیرسیدو پیامهایی که میبایست به ازابشان است ، زیرا لِنگ مولانا رشاده لَنگ ۴ بود و تصادفاً تخلص وی هم در آغاز ، الف نداشت و بر عکس ، مولانا ارشاد دارای پای سالم برده ، تخلص ایشان (نسبت به مولانا رشاد) یك الف بیشتر داشت ! ار آن تاریخ به بعد دیگر اشتباهی در تشخیص اسمای شان رخ نداد. زندگی آن در شخصیت مطبوعاتی ، به شکل اسفباری نیز پایان یافت : بیاد دارم که روزنامهٔ اصلاح موضوع جالبی را به اقتراح گذاشت و نویسندگان _رمطبوعات و فضلای خارج آن موسمه به قریحه آزمایی پردائتند. مولانا رشاد هم مضمرن جالبی نوشت، تحت صوان ا لاحاصل رصوم به سخن بیش نیست به خام بُدم ، پُخته شدم ،

هنوز یکماه از نشر آن مضمون نگذشته بود که طیارهٔ حامل آن تن دیگر از فضائی ما با مولانا رشاد همسفر بودند : مرحوم حیدر وسعادت ـــ آرزر مینمایم). و اما مولانا ارشاد که ررانش شاد باد ، به وسبان چند جلاد كمر نيست وطني (با پسر جوانش يكجا) شهيدشد.

به د نبال ، غواميز واقعى ، خود مى روم وغم اولاد صارا هم نمي خورم خدا ما فط ") جنابِ مهر، جامعهٔ غربی این فِت به دُنالِ غِرِامِزِ واقعي " را آزموده است واسنك باجاق قانون به جستجی به ران گویز با می گردد و زن غوبی هم در نتیجه همچو آرمایشی کارش بدنزبین (سه اطافه م) بازی شیده ا نبابا طا موغریان می گوید:

که صرحیه دیده بسیند دلکند زینم بر دیده تا دل کود آزاد

زدست دیذه و دل مودوفریاد ب ن_ام منجزی نیشش زفولاد

ویک دن ی پشتوهم می کویں ۱ نرړن مې ما شوم شو لا ته تراړی

جه ل نه غوا ړی د مردي بانچې کلونه آری وقتی که دل گلهای با خچه ٔ دیگیران را می خواست ِباین به

خنج فولادى صبروقناعت برحثهم كوفت ودل الرآزاد كود. بازهم یک مندی دیشتوی دیگونمتل می کنم وازآن

نیتجه میکیرم؛ بنگی به ایشی ما به مره کی مادىنگيانولىنى ويى مات كړې دىينه «شومر سنگی من خواهد آمد و موا خواهد گشت زیرا که من

یکی از آن در تغدیم شود، به مولانایی که منظور نبود، مغابره سند! کاری به بنگیای با شکسته ام ۱۱۱ . برای ربع اشتباه، جلسه خصوصی ترتیب دادیم و به این تتبجه محرف فرصنگ، ما هین بود : مودخوشش به رسیدیم که یکانه راه جلوکبری از مغالطه ، ترج به علاست فارته یکی صواران عمل ناشایسته مبتلا می کرد و زن تلاش می ورزید ازایشان است ، زیرا لنگ مولانا رشاده کنگ ۴ بود و تصادفاً تغلس وی اول انجاد آن عمل كه ميناى سِعادت خانواد كى البرستك مى كوفت بيرون بيارد وجه بساكه موفق هم مى شقى بنابراي این بود که کاسهٔ منبک شوهرسنگی را میکست مینی رن در انوادهٔ افغان حكم مربى وقانون گزار و حتى شحنه لاداشت بها مبر بزرگوا به ما حضوت محسف دس سه بارمکور ان حق مادر بعیی زن تُفت و دوتنها بارج ارم ازحق بدر، بهشت زیر بای ادران

ژوبل که دران حادثه با مولانا یکجا تلف شد و معترم جناب نبی خودساخته سود جویان مذجبی است و زن ورد در رسین کهزاد که از حادثه جستند و من طول صر شا نزاس تو اُم با معت برمساوی استن بس صرحه مردی کنی زن حم باین بکنی، وسادت سارزو مینمایم). و اما مولانا ارشاد که روانش شاد باد ، به نفس علم منسبت ، ترن هم انهود تعلید کود ، سگرت کشید

بحث میداند، همهٔ آنرا کنار میگذارد، یعنی به شیوهٔ خود، بنده را خلع سلاح میکند تا منطق خودرا به سهولت تحمیل ضاید !

خلط مبحث در ﴿ كَفْتَار عَرِيَانِ... ﴾ أقاى نوري ، به حديست كه خواننده را کیچ می سازد :

- من از سنت شکنی در شعر خانم بهار سعید حرف زده ام سـ وی مسلمل از برهنگی دفاع مینماید !
- ہمن از زیبایی زن۔ در چادر حیا ، مینویسم۔ ری (بی آمکہ بہ تفاوت ((چادری » و الا چادر حیا » توجه کند) این نظر مرا با فتوای جاهلانهٔ ملا ها و بنیاد گرایان افرا طی که زنان را در منازل شأن ـــ محبوس و از همه حقوق مدنی محروم می سازند ، یکسان می گمارد . من نوشته ام : زنان با حیا حق دارند با جرأت و ﴿ مردانه وار ﴾ مردر دلخواه خود را انتخاب و درین راه مبارزه کنند و چه خوب است ک خواهر ِ شاعر ما ، زنان کشورش ٔ را (در قالب شعر) به مبا رزه علیه مرد سالاری دعوت کند ر چه بجاست که زنان فرزانهٔ ما در راه حصول من تعصیل ، حق شرکت در انتخابات ، حق اجرای وظیفه در خارج منزل و ماموریت در وزارتخانه ها، با حقوق مساوی با مردان و حقرَّ انتخاب ِ شغل ومحل زندگی وحق ِ سیاحت و جهان کردی … مبارزه کنند و دیگر خوا هران مارا هم تشویق نمایند و اما آقای نوری شبه اینگونه آزادیها را که من ذکر کرده ام ، با کلمات ردیگر (بحیث حربه یی برای کوبیدن ِنظریات بنده) از طرف ِ خود بیان میکند! مدف من از آوردن این مثال که
   « ازشیر حمله خوش بود و از غزال رم 🕻 عطف توجه شاعرهٔ توانای ما ، به بخشی از اشعار عریان ایشان به بادرنظر داشتر روحیهٔ مردم زادگام شان بودک مرصوف هنوزخود را به همان دیار منسوب ومتکی میداند ، (اهل ِ ادب هم این نکته را درك نموده اند) - اما آقای نوری آن مثال را دلیل روشن تأييدات بنده از تجارز ظالم بر مطلوم پنداشته است ...و مشحك تر بتيه درصف بعد ١٥٤

تصحيح ضروري

ا زا ستا دنگا رگرتشکرمیکنیم که با رتباط نا مه نیسا ن منتشره شما ره ۶۶ صفحه ایما دداشت دیل را فرستا ده اند :

شعر (بلی این اتش شوقست ازان صافی اب)

دریا رچه آشیا طین ا نسی منتشره شما ره ٥٥ مفحه ۹۷ دربند دوم مضراع پنجم (هجرتش)

به (هجرش) تمديح شود اينچنين: (هجرش اندرتاخت دامانم گرفت) و دربند پنجم در مصراع اول كلمه (سودا) به (رسوا) تصحیح گردد یعنی : (کرد رسوا به عیشق وبدنامم)

د جرگه فلاش آن قد زنست که زیرجشم حایش خریطه ها ۱ فتاد و در جنین محافل جام می و کاسهٔ بنگ را نیز نوشید وكودكان خودرا وجيصارخانه تنهاى تنها مصاكود واسيك زُن والا باحم یک سان سنده این واکر تعداد جوانانی مانی جنابشهرد میان مانهاد کود به زودی باید شاحد تشکیل کلوب حای برهشگا^ن يا نيجرت ما عم باشيم . حالا شما به من بكويين كمكاسك بنك إجه كسي خواص شكت وتلليف كوديان معصومي كه قربان پغوایز واقعی، بدر ومادرمی شون مه خواص شد؟ واقعاً چه ساده دومن غرب شیفتگانی که باخوان نوشی حال چنن داستان نویس و صنربیشه کام می بندارند که عقل کُل شده ۱ نه و برقله مع فت ۱ نسانی معود کرده ۱ نه واز آن فکه دستورشک ش و دور ریختن ۱ رزشهای را می دهند که درجريان صدحا سال به وجود آمده وقوام يافته اندر د نیای که ده دا در را به ون سی و نه سی وسی به دست آدم نمی دسن ک نی نیز یا فته می شون که میخاصن زن ومرد بدوك سند باحم بهيوندنز وبدوك سند انهم جدا شوند، آرې سن تعهد ومسؤوليت است واين آمايان الرتعهد وسؤوليت

حمان طوركه قبلاً كُفته ام ميرمن بهارشاعرة شيري خن وكيوابيان استذومن أميد وارم كه ككتان

شعرت ن تنع بازجم بت تربيدالند وجنبه اهتماع عُمُوتًا

رسور بسوید وره وره ۱ بین منم ، که غزل حضرت بیدل را مخمس ساخته ام وا ما درمتن دیگران کارفروخ فرخز ۱ وستوحرش را به جدایی وطلاق شعر (بله این ایش شوقست ا داره ماند ا كنا در من متاسع به اين مى كويم كه ادبيات شهوانى غرب Erotica بالاخره به دام علمهای Erotic Literature سنان (Wen only) وتنامرد (Men only افتاء

وكار نایش اندام زن درمطبوعات وتلویزیون هاننو

كوشت آؤيخته برجنك قصاب آن قد گوف آ رابتذال گرديد كه ديكو

آینک می پرسد : ﴿ آیا به فعوای همین منطق ، میتوان کمت که از خادیست کمونیست، کوفتن دروازهٔ مردم در نیم شب خوش است و از مردم مطاوم تسلیم بلا شرط ؟ ﴾

عذر میخواهم که به این حرفها باردگر پاسخ سیدهم ، ولی بجواب یك ادعای بزرگرشان (با تكرار این تو ضبح که « بدن عریان » با « شمر عریان » که پایهٔ اصلی جوابیهٔ قبلی بنده را تشکیل داده بود ، فرق دارد) نكاتی را عرضه میكنم :

آقای نوری ، به منظور تردید این اصل که یکی از علل عمده

ارتکابر جنس زمخت به جنایات جنسی ، تحریلتر بدنهای عریان جنس ر خیاب دنیس در جهانبست که آزادیهای بی بند و باررا تایید دینسایند ، دلایل میآورد و نظر بنده را « بی انصافی بی حدوحصر ۴ میخواند ! ازین بر میآیدکه آقای نوری (علاوه بر فراموشی عنوان مضمون شان) اهداف اصلی جوابیه قبلی بنده را ، مبنی بر تأثیرات نا مطلوب شعر عریان (به وسیله بانوی افغان) در روحیات جوابان ، نا دیده کرفته ، به یکی از توضیحات فرعی مضمون من توجه کرده است که کرفته بودم « پرنو کرانی ، زمینه را برای تجاوز به حقوق و حرمت رنان امریکا بیشتر مساعد ساخته است » و آقای نوری دقت نفرموده است که آن توضیح فرعی ، بجواب استدلال فرعی آقای داود موسی بود که وی بحث را به مساسه توانین امریکا کشانیده ، توتع داشته است که آزادی زن افغان (به اساس قوانین امریکا) به سویه بی بندرباریهای زنان امریکا برسد !

(آقای نوری اگر بنده را ، مانند خود (زیبا پسند) ندانسته است لا اقل یقیل کند که من (ملا) نیستم و اگر روزی (بفرض محال) للا هم بشوم ، هر کز یك ملای جاهل تندرو و غلام ایدالوژی بنیاد گرایان افراطی و جاه طلب که اصلاً در اسلامیت شان شك دارم ، خواهم شد !.)

و اما به دلایل سه کانهٔ آقای نوری ، دقت فرمایید :

(۱۱ تجاوز جسی ..باید در کشور جاپان به مقایسهٔ جمهوری باکستان که حجاب اسلامی دران مراعات میکردد . بیراتب شخر باشد که چنین نیست . (۳) در کشورهای خربی باید که این نرع جنایات اکترا در سواحل دریا که مردم بصورت نیمه خریان کشت وگذار میکند. صورت بگیرد که سیگیرد . (۳) و بالاخره در بعضی کشورهای افریقایی که زن ومرد لخت مادر زاد میگردند و کار مردان باید غیر از اشتغال به جنایات جنسی ، چیز دیگری نباشد که همچر حالتی وجود ندارد.

آقای توری گویا با این دلایل بسیار سطحی ، مردان و زنان غربی را با حیوانات اشتباه گرفته است ، یعنی یك مرد غربی همینکه زن مریانی را در سواحل بحر دید ، باید فوراً حمله کند و ...و اگر حمله نکرد ، معنی اش اینست که برهنگی در تحریك شهوات یك جوان نورمال ، تاثیر ندارد ! و اما عرض من : (۱) فكر میکنم آقای نوری با چنین طرز فكر، هیچ اثری از آثار فروید را مطالعه نکرده است . (۲) آثای نوری شاید از قوانین کشور های غربی و شدت عمل که در برابر متجاوزان جنسی مرعی میدارند ، اطلاع ندارد . (۲) اگر جوان فربی نیتواند ، در برابر چشمان مردم بالای دختر برهنه کنار دریا حمله کند ، آن آزادی را دارد که از بازری دختر مورد توجه گرفته ، برود در کنار چیری یا زیر درختان ناجو ویا در پنام یك دیوار ...و آثای نوری شاید نیداندکه اگر خاا بطه های معمول در کشور های

تما في رنان كاملاً غربان هم دل مودرا ني دراند. قصاباك آنمند بول اندوز زن را برجنگل ابتذال كوفت برجاده ها

آویخته نا به جان کالز ورتی در بریل ۱۹۱۴ هنگای در انقاد از چی . اج لارنس می گفت:

« چندان خوشاین نیست که وقت و زنگ حرد و امصرف کنیم وان آخرین حرکات شهوانی مردم که ما هدخوبان آن خبر داریم صحبت ناییم . » درآن روزکارکسی به حرفه اشتق مه نکرد بعدها ارویک بیش (۲۰۰۱ به می ارنسی کفت!

آنانی که در دل رن تخم و سوسه می ارند چنین گفت!

« دستم را بر ران آن خانم گذافتم ولی او به شیوه ای ای مین که آدم می وانت برین بینجه برسر که خوشتن را کاملاً

وقف اد بیات نکرده است (مواجعه یکود به فرصنگ نقل قول

های ادبی ص) مندی ریس دی وس در ۱۳ آگت ۱۹۸۹ برای

دندن ستاندا ، د چنین نوشف:

«فکر می کنم سلیقهٔ خوب با دمی گردد، مردم ارا تخیف
«فکر می کنم سلیقهٔ خوب با دمی گردد، ماد، آنان دیگرنج اصد

«داستان برجنگی مخوانم دُچار آمو خواب را بنوند،

خبر کیا ت ما جراحای فزیکی آ ای خواب را بنوند،

خواصرا جبند، شماخود فره وده اید؛ «ولی اشعاری را کیسرودهام

وخاهم سوود می خواه «خود می با تشم» ا شعر بیان تجربه را ندگی است و بنا برای ما ننوخور زمزگی باید دارای تنوع باشر ، هیچ کس نمی توان و حق هم نزار د به شاعر تور دهد که را جع به این تجربه ات بگو ولی در بارهٔ آن دیگرش مکو واصولاً شعر را نمی توان با معیارهای اخلاقی واجهمای ارزیا می کرد اما شا کدام خور تان می خاصد باشین بسیدل می وید:

چو گردون عمرها شُد بال وحشت ی زنم بدل، نرفتم آخران «خود» هرقد را زخویشش فرق قال ملتفت استد که او این جامیان «خود» و «خوشش فرق قال می شود وی کوی هرقد را زخوشش رفتم نتوانستم ان خود» بروم ، عُرفان اسلامی ما که جناب داود موسی به عنوان دفای سخت ناشیا نه از شعرشما آن ل به کجن کشیده است «خود»

سی ناسیا نه از معرفه ای ربه چی کیا، پخودی را به خودی عالی ، و ، خودی غریزی تعسیم می کند، پخودی ، غریزی آنست که انسان جُزنچوشی و غریزه ٔ خِوشِ سَنِهِ

ودر پنج دی پخریزی انسان با تحریگر جا نول ن حسان است

مدنی غرب ، تمایلات رجوانان را در ملای عام ، قهراً سرکوب کرده است ، ایشان شهوات تحریك شده خود را به نوع دیگرو وسایل دیگر که در ماده های دیگر عرض میشود ، ارضاومینمایند (۱) آقای بودی از میزان فروش روزانهٔ کستهای پرنو گرافی در کشور های غربی آگاه نیست . (۵) آقای نوری از آنهه انحرافاترِ اخلاقی ، از آنهه کشت و خونها و آنهمه مواد مخدریکه استعمال میشود و از کثرت تجاوزات علتی و ریپهای شبانهٔ مردان این دیار خبر ندارد ... (٦) آقای نوری از فحایع روابط جنسی در افریقا که وحشت انگیز است ، مطلع نیست . رلى ميفرمايد :(در آنجا همچو حالتي وجود ندارد!) احصاييه نشان میدهند که سالانه هزاران بیمار جنسی SEX -MANIAC) از سراسر اروپا و امریکا ، آنجا میروندو ﴿ روی خود را سیاه میکنند ﴾ . همان بدنهای عریان که آقای نوری آنرا ۱ گویا ۱ معصومانه و جزوحقوق_ر آزادی زنان می پندارد ، سبب گردیده است که جوانان آن سرزمین (از کثرت صل) به حد اشباع برسند و بیماری کشند: AIDS را بالآخره برای بنده جای حیرت خواهد بود اگر فکر کنم که برد دانایی مانند آقای نوری از تفاوتهای کلتوری ، و شیوه های تربیتی جهان مرب برای ن دو ز در مرسوایجادی ن و آن_رسرزمین آبایی اش اطلاعات کافی ندارد .

مقایسة بك جوان آزاده غربی كه از آغاز بلوغ (بلوغی هم كه درین دیار به سرعت میرسد) ، میتواند در سایهٔ قوانین کشورش آزادانه با دختران نوبالغ، رابطة جنسي يرقرار كند، با جوانان سركوب شدة وطن ک حتی بعضاً نمیتوانند چهره یك دختر مموطن شانرا از نزدیك بېينند ... اساساً نادرست است .

توجه باید کرد که گرایش انسان به غذای لذیذی که بار ها و متواتر میل میکند ، به مقایسهٔ آنمده که یکان بار ، با ولع و اشتیاق اَتَرَا مِنْجِشْلَا، بَسْبَار سُنْتَ وَ بَطَى وَغَيْرَ مَحْسُوسَ اسْتَ .

شهه یی نبست که جوانان در همهٔ نقاط جهان ، با تماشای صحنه-عاى برهنه ، با مطا لعه كتابها سكسى ويا اشعار عريان ، بيش از حدر نورمال تحریك میشوند ، خاصه یك جوان افغان با اخلاتیك از محیط کسب کرده است (یا درکشوراسلامی اش مجبور و مکلف به کسب آن بوده است) ، وقتی درین مورد به واقعیتی نبیرسد، به جهان فانتیزیها میرود و در نهایت ، بجای درس و تعلیم و استفاده از فکر و شعور سالم و اندیشه برای انجام وطایف و ترقبات کشور _رعقب افتاده اش ، دورهٔ شکوفان ٍ زن<mark>دگی</mark> را با تخیلات ٍ سکسی و تلاشهای دیرانه وار درهمین ساحه میگذراند و یا به ازدواجهای عاجل و قبل از وقت پناه میبردک اینگونه ازدواجها هم هرکز شمر مطلوب نداشته است. اکر فکر میکنند که افغانستان باید (بمنظور تبدیل و تحویل اینگونه فانتیزیهای بیمارگونه به واقعیت از اسلامیت براید ، چنین فکر سطحی مرا بیاد ملحدان مربوط و منسوب به اتحاد پارچه شده جماهیرشوروی

می اندازدکه باید آنرا بخشی از خیالات رنگین مجنونان شمرد ! اگر آقای نوری تصور مینماید که برهنگی زنان ، یکی از علل عمدهٔ تجاوزات جنسی نمیباشد! باورکند که یك انسان نادر و استثنایی درکشورهای غربی برای چیست ؟ چرا تماشای فلمهای برهنه را برای كودكان (تا سنين هنده و بعضا تا سيزده سالكي) مجاز نسبانند؟ چرا تلویزیون را تدریجاً از صحنه های عریان، پاك كرده مبروند ؟

سانده «خودی عالی « است که انسان که به معراج انسانیت سانده سز اوار تاج کومنا می سازد، منطور من به صیح حماین ست كه حق سرود در شعرها ي برصن الناس الناسم الله ولى میخاصم بوای مان بگویم اگر شعربیان بخبربه زیندگیست باید دُرُ ۔ ت مثر خود نه د تی بات، بگذاری منطورم را بامثابی بای ى بوشىكنم ، أنُوشا آصته به طورېكه ديكوان شنوند به توش مودمطلوب تان بگویین : « بیا درب نوم امشب ۱۳۰۰ لازې است كه ميان شعا دونفر باخي مي ماند ولى انوشا ناكمانى واردِ يك محفل عروسي تنويه وبدون اين كه كسبي مردِ طرف خطاب در اکتر نقاط جهان ، بین زنان و سردان ، تکثیر نبایند ؛ ۱۷۱ و مهار با بشناسی فریاد بزینی که به بیار ربسترم استب، این ا

ات ؛ مردان ما مُرد مجنل به حکم کشش جنسی خودمی بندارند که طرف خطاب شه آنان استند ، چار میکیمه می شوند، برای تان كف مى رنىندو شاراتشويق مى كىند .

ب: ننان حاضر در محفل که صوای شوهران خود ا در نکومی بیند به سوى شما روى ترش مى كىنى ، جَفَع وابرو مى برانن ومى كويند ؛ «چتو نرنکې بې توبېت ا صنوزنفاميد ه که چې ره ده کې بگويه پ ارموامت لج فودجداً معن بت مخام ولىمصلحت الوادكي شا ایجاب میکن که از حاراتنا به مرد مطوب تان تجوید وبه تاريخ بسيارج به طورمثال وقتى شامى توييد:

> بعدادین تصویر مرد دیگری درشعرمن چشم احساس موا ژنبال خود خواصد کشید شامهاً دربستوستعرم به جای پیکوت شاعرانه پیکر اورا لوازش میکنم

من ان قوینهٔ بسترشعر» «رمی یا بم شا آن قدرزتِ نیت تیدکه بایل آزردگی مختصر دائرایی گونه آزردگی واقعاً درمیان باش مردِمطوب ان را بدی شیوه خشن آدید كيني، شما ان الهام عاصوانه يا خالق شعر خود كه به حكم ذك بودب شما اولزوماً باین مود، باشد هجبت می کنید و میوسی: است. وی توجه نکرده که درجه بندی نلهای سینماما ، احتیار احتی به جای هم الهام مستاعوانه یا خالتی متعرفود را دربستر ستعرم نوازش می کهنم. » امامقنعه ظارکتاب و کتورشه برآن ا نوعی بیدار باش، به مردِ مطوب تان می به دارد و کلم مرد،

برده است که بمقام صدارت رسیده اند . وی یقیناً از این اطلاع موثوق خود التباه گرفته است که زن_{ار} مسلمانیکه خوب تربیت میشود ، خوب تحصيل ميكند ودر شعاع دانش حاصله ، به فرهنگ و افتخارات ميهن احترام میکذارد (بدون آنک چشم بیگانه به اندامش بیفتد و یا اشعار عریان بسراید 🕻 . میتواند حتی در همان محدودهٔ که تحت تاثیر ملا– سالاری ر مرد سالاری قرار دارد ، به بلند ترین مقام برسد .

باید نوشت که من در جمع نخستین ستایشگران اشعار زیبای خانم بهار سعید ، در کلیفورنیا بودم و هستم ، ولی این حقیقت را بیشتر دوست دارم که اشعار عریانش نه برایخودش شایسته است ، نه برای افغانستان فعلی ونه برای افغانستان فردا ...دلم هم نمیخواهد با تکرار این مبحث ، مستعدترین خواهر هموطن را آزرده سازم . آقای نوری اشمار عربان بانوی افغان ، به هیچ وجه سنتهای جامعهٔ امریکا را نمی شکند ، زیرا بالاتر از سیاهی ، رنگی نیست ، اما تُأثیرات انفجاری آن در وطن و جامعه خود ماست. اگر ادعا شود که این اشعار متعلق به همان جامعهٔ رشد نیافته است .

- و یا به این جمله : خواهران (منرمند) ودانای ما وظیفه دارند تا علیه تعصبات کهنه و پوچ و برای رفع جهالت ، عاقلانه مبارزه کنند ...
- ر یا این جملهٔ بنده : باور من اینست که از رخنه های قفس میتوان یکه یکه، با سحرکلام و با تأنی و متانت و هوشیاری و شناخت حدود آزادیها ، بیرون آمد ، اما قرنها بکار است تا بلبلهای سخن سرا ، همه پایه های قفس را ، با حربهٔ تعقل و دادن قربانیها بشکنند !

از فحوای نبشته های آقای نوری و آقای داود موسی برمی آید (خدا ذند اشتباه کرده باشم) که ایشان به _{اد}برهنگی» بیشتر علاقه کرفته اند تا به اشعار عالى بهار سعيد !

ا با عرض حرمت به همه شاعران افغان)

16/2008 88

گذاشت که کوشش های بمنظور گنجاندن نکاتیبرای حمایت از حقوق وآزادي همجنس بازان درقطعنامه مذكور نيزبعمل آمدولي همه بىنتىجە يود.

یک نویسندهٔ دیگری هم بنام آقای اوپیانی در مضمون معنون به (فروغ هدایت) خود منتشرهٔ شماره ۱۶۱ جریدهٔ امید برای رد نوشته ام ذكربيت آتىمولينا را درشأن من كافى دانسته بودند:

اينكه مى بينى خلاف آدمند نيستسند آدم ضلاف آدمند

اگربرای این موضوع جواب به این سادگی میسرباشد، چه بهترکه خانم بهارسعيد نيزيكي دومصراعي به همين معنى بسرايند وگريبان هر دوراازدست ملامتگران بیکارما برهانند.

من حتى بفكر پوزش خواهى ازلحن خود بمقابل استادنگار گرهم نیستم زیرا درمکا تباتی که بسویهٔ شخصی با ایشان دارم، هردوی ما به چنین اختلافات نظروگفتارها آشنا یی تام داریم.

در پایان کلام میخواهم یک بار دیگرتکرارنمایم که به عقیده من در داخل محوطة قانون همه حق دارند تا آزادانه اظهار نظرنما يند. چه شاعرسلف باشد، چەشاعرمعاصروچە بهارسعيد. ولمىاين حق بايد بدون تبعيض وبه همه يكسان داده شود.

سؤالىكه ميخواهم بعداز پايان كلام ازاستاد محترم وهم فكران

خرب شد آقای نوری خود ، از ب تن زن سلمان (شرقی) نام ل از حلید استعاری که شما به کارش مرده این بیرون می آرد وبالطبح اين كونه استنتاج ما درخ صيتومر بيجارة شاتخم سؤ لمن مىلارد وحروقت كهشما باشعر خود خلوت ناسيد ذصور اورا زنبوراين سؤ لمن خواص گزين كه شما به جاي يكرا و . بیکر» مردی دیگورا نوانش می کنید.

شه خانم بهارکه قصوخدمت به زُن افغان داری همان بستر که درجهاردیوار فرصنگ خوش قافله سالار شعرواهساس زنانه باشين نه ايس كه به دُنبال بتذال اکر جوابیا قبل مرا به دقت بخواندند، به این جله مم برسیدند : صنوی دیگوان گام بردارین، من تنها این میک بیت کان ط يك ديوان شعرى كه داستان أثاق خواب لا بان منجوين سودا نىكىنم؛ بەدىت بادفرىسىتم سىبى،سىد خودل

كه برسارغم ميهنم بيفشانز باقي خورمختارير برادر تان

23. 3. 74

شان بكنم اينست كه اگر حضرت مولينا بحفظ تمام خواص حسنة شان احياناً زن مي بودند، آيا تقد يروحما يت شان ازموقف او بازهم كماكان وبهمين خلوص وحرارت فعلى شان مى بود؟ السلمه اعلسم والسلمه

[۱] هوموفوبيا پندارمخالفت باهم جنس بازی وسلبسی عبارت از عقيدهٔ مخالفت باشهوت (بشمول شهوت حلال) است. اگرچه هيچ یکیازین دوبظاهر (ایزم) نیستندولیچون پندارگروهیمیباشند، انها رادرزمرهٔ (ایزمها) پنداشته میتوانیم.

[۲]دولت افغانستان درابتداء تصمیم گرفته بود تا دوازده نفرزن را برای اشتراک درین کنفرانس بفرستد. ولیچون زن حق ندارد که بدون محرم سفرنمايد، لهذا ازمؤسسة ملل متحد تقاضاء نمود تامصارف سفر ۱۲ نفرمحرم مردینهٔ آنها را نیزمتقبل گردد که آن مؤسسه این تقاضاء را پذیرفت. در پا یان کار، شوراء عالی دولت اسلامی (گروپ سياف) بعدازغوربرين موضوع فيصله نمود كه چون در آجنداي كنفرانس مذكوربحث روى يك سلسله مسائل غيراسلامي نيزشامل بود، اشتراک نمایندگان افغان را در آن کنفرانس رد نمود. فرق بین این يندار حكومت كابل ويندارا ستادا ينست كه اولى بعضى ازموضوعات مورددلچسپى فمىنيست ھاراغيراسلامىمىداندواستادھمە آنھارا.

[۳]به حوالهٔ روزنامه اند بپندنت امریکایی، تاریخی ۱۶سپتمبر 1990، ص ١٢.

شعر برهنه، بلا خيز وفتنه جو 105

محترم عبدا لصمد وها بزا ده (فریا ر)ا زالما ن

مديرمسئول مجله وزين ائينه افغانستان

سلام گرم ومخلما نه مرا بهذیر. بشما وهمکا را ن وخوا نندگا ن دا نشمند وا زجمندتا ن که ا را دتمندهمه شا نم تحیاتم راتقدیم میکنم ما هم که دربن دوردست ها مثل شما ثب وروز مسافرانه وبارسنگین اندیشه های خرا بی وبریا دی وطن و خصوص آ وا رکی یک نسل به شمررسیده ومردم خودرا بردوش میکشیم ازهمه بیشتردرد جانکاه ما اینست که اگر اقام^ت ومسافرت وغربت ما دردبا ردیگران اعم ازشرق وغرب بدرازا کسند^ا شاید دو نسل را ازدست بدهیم میک نسل پرتمری که آبادی و آزادی و امنیت و دفاع آزننگ ونا موس ا فغانستان را بدوش دا شتند واکنون درغرب ها ازدرد بیوطنی ورنگ زردی های غربت و آب وهوای مخالف و رنج ودرد واندوه و اندیشه فرزندان شان که درین حمامهای داغ فحایع وگناه کهشعله های آن ازدر ودیوارو کوی وبرزنآن بلند است چنا ن شکسته وزمینگیر وبیچا ره شوندکه دیگر نتوا نندا زجا برخیزند ومعلم بزرگ آخلاق وکرکتر و شخصیت سازخانوانهٔ افغانی خود باشند وشاید تحت فشار آبن اندیشه های سباه فلم گردندویاآززندگی چشم بپوشندوماً ازیک نسل رسیده که بهرصورت برای وطن با نها ضرورت شدید دا ریم وّا زیّک نسّل خرّدمند آ ا زموده٬ تجربه کار که پایه های خرد وا من وا مان وآبادی ونظم ونسق تمام ا مورشخصی ٔ ملی و دولتی افغانستان مثالها ي درا زي بدرا يت وكا ردا ني وزحمات ورهنما ئي هاي شأن استوار بوده (كه برنسل آينده واقعا منتي بزرگی دا رند وخودنعمت بزرگ وغنیمت سترگ برای رهنما ئی نسل آینده بوده اند) از دست بروند... ودودیگریك نسل نورسیده وجوانی ک ازشگوفههای جوانی شان بوی علم ومعرفت واحساس وطندوستی با پدچشم دا شت که با هنروحرفه وصنعت وکما ل وا ندیشه ها ی خردمندا نه٬ خودمیرا ث خورا ن با دا نش وبینش وا گا ۴۵ پندهٔ ما ووطن ما با شند ووطن با ردیگربا مغزها ی متفکر ودماغ روشن وعقل وخرد وعلم ودانش ومال اندیشی ووطندوستی بَّی شا ئبه' شا ⁰درسا یه دین وکلتور وا رزشها ی افغانی واسلامی وانسانی آزا دوشگوفا ن گردد برعکس مُفَرها وَ افکار واندیشه هاوتصورات ودریافت های شا^ن هم^ه رنگ وبوی (گنده وکثیف کّثافتکا ریهای غربی را بگیردّ (کهخودشان نیز تحت تا شیر گمراهی ها ئیکه نسلِ نوغرب چه درا روپا وچه در امریکا تا گلو درآن غرق اند وُ ازكًا نون خانوا ده تا صنفَ مدرسه وكوچه وبازا روتفريدگاه ها وتلويزيون ها همه وهمه اين گمرا هيها را مجازا تحریاک وتعمیم میکنندوآنرا پدیدهای نوی اززندگی روزمرهخود میدانند وازهیچ بدبختیها ئیکهیخن وگلوی نسل جوان راسخت میفشا رد عبرت نمیگیرد) چنان شکسته وضعیف گردند که نه تنها میراث وطن را حفظ کرده نتوانندبلکه آنرا با همدستی وطنفروشان مشهوریکباردیگربفروشند(البته درغربهاخانوادههائی همخواهند بودكه شايد با تهداب پخته تربيه عظائوا دگى كه دا رند بتوانند فرزندان خودرا ازين مصيبت بزرگ نجات دا ده وبرای حفظ نا موننگ وآزا دی وآبا دی وطن مردا ن وطندوستی تربیه کنند که شا یسته میرا ث سرزمین مشهورآریا نا وقلب **آسیا با شنده) امیدواریم وازخداوند کریم میخواهیم این هردونسل افغان راکه بهرصور ت برای اینده** ا فغا نستان وجودشان ضرورومهم است اززوال نگه داردکه با ردیگردروطن شان مصدر خدمات شا بسته تری گردند. با این مقدمه که ازاصل مطلب درازتر شد'انگیزه نوشتن این نا مهٔ منبردا شتی ازیك شعرزببای یکدختراففان بود که بوسیله شاعردانشمند ومرد صاحب سلوك عرفانهما جناب استاد (حیا ۴) بمن فرستانه شنده بودکه از نصَّظر اشمًا ر وسوسه أنكيز وبالصَّلاح شعرا عُ شُوخ طَّبيعت شعر فتنه جو وبالإخيز طرفدا را ن اشعا ربرهنه ونيو ریالیزم٬ ارْنظر شعرا عصاص غرب وشرق بوده که ازین نظر البته واقعاً درنوع خودشعربوده وشعرزیبا و مورد پسند دوقمندان چنین اشعار که اکثرا طبقه جوان امروز طرفدار آنند تذکرهای درقالب نظم آراسته وتقدیم کردم، من آن شعر را بنام شعر روز (درقطار سائرا شعار روز) رد نمیکنم ولی بسویه کلتوراففانی

از ما بشما

واسلامی پیرا مون آن ملاحظاتی داشتم که اینك بوسیله یك قص**یده** طُولانی متذکرگردیده ام که خدا کند دل وجای مجلسه وخوانندگان راتن^گ نکند، وعدرضرورت گفتن این قصی**ده** خواندن آنرا برهمه گوا را سازد والسلام

شعرا ست رموز عا شاقانه شعرا ست آیسماً ۶ را زدا نا ن شعر است هنرنکته د انان شعر است زبان علموعرفان شِعر است نیاز ناز داران إلىوده منباد به لوث دوران آسبوده دلان به شبعرت امروز دا رند نظر نیک و احسان تا دست نيافته اندبهآمال ا فستند بسپات چون گدایا ن تلکام دل ومسرا دیا بسند از فستسنه و خویسش بروزگاران امتروز نه عتشق ومتهرويا ريست نی صدق وصفا میا ن یا را ن ازبسسكه دروغ وفلسق كلشته سكه و زريتن خودفسروشان بدنام شدہ عمشق _مونام عماشق در انجمن سِگس جویان صـد ظـلم سياه كنند هـر روز این مانه گران ایمانه اشان

دانی که اکذبـشاحسن اوست انـدر قـلمرو شـعرگـويان لیکن زدل وسینه ۶ چاک شعر است صدای پاك وجدان شعراست عسروس نيك ومقبول در انتجمین تیرانه خوانان بایدکه عبروس پوشیده با شد - **بازیورع**شق ونیورعیرفان ا زصرف وا زندو واستعاره با نسکته ۶ نسفزبدیعترشو**دآ**ن تا منصرع جا ودانه گردد در طول گذشت روزگا را ن گرزین تجلی نخیزدت شعر پژمرده شود بــطول دوران چون سنبل ترهرچه بویاست ریسزد سروبسرگه به برگ ریزا ن شـعرا ست گل بویـا ی ا حـ**سا س** احسا س دل پاك بسازان شعر است سرود زنده گانی شعرا ست نسوا ی عشق بسازا ن

ای دخترنا زنین افسیفسا ن ای زینت شاخ وبرگ وبستان ای غنچه ٔ نو کشوده دیده بر رویجهان وباغ دوران ای قمری شاخ سرو نا جحو ای بلبل مسسّت نو بسها **را** ن ای ابر گہر فحشان اسفند ای زنده گی بخش هردل وجا ن ای سبزه ٔ لب بشسته ازشیر ای عشق جوان ومست دوران مشاطه عصب خوبها ران ای پییکر سرکیشیده ازجان ای شینم صبح رویگلیا ای طرفه و نسسم کهسا را ن ای منهردرخشنده و روز ای طبیع روان روز گیاران گاهی که بحرف لبب گشائی از محصو گسره زنسی بهرجان چون تىيغ برھىنە شىعرگىوئى بسشگافی حصاردیسن وا یمان

هرسار زِخُم خُمريزدوران

لیکننیاید جامه ات سیرخ

دیگر تو زمن نسیك دانسی

رسیم وره و عیصر ودوران هیرآنکه جهان وخیلق نشناخت

به بسیراهه شود دربیابان

هر آنکه خود وجهان بشناخت

آسوده بود زدرد حسرمسان

(فریار) که سوخته عــمری

نىيى محتسب ونىه قاضي شىهر

نـی حاکم طامع روزگاران

بدمنست نه چنون سیه دلانست

دلسور بود به نازنستان

اندر چمن دهسر بساشسد

شــيدا ی گـل روی انـسان

والسلام على من التبع الهدى

درآته عشق پاکسازان

ا بن جنس لطيف ونا زيسرور افـتد چوبدست بدسـگالا ن بسرجاي مروت ولطف واحسان برباد دهند عنزت شنان دنیانه دگسر سسررشسته دارد ازملهر ووصا وعلشق وعرفان ما ده شده خددای مسردم معنى نبود بمغزايشان چون جنگل وحشیها بهرجا آمیخته انسان به خلق حیوان هردا نیش وکشف و اختراعی آرند برای قستل انسان گـر جـائی رگ زخموخون بندن**د** باشد زریا ، ریا کا را ن هرلحظه بکنچ ربع مسکون بینی ستم جنگ جبویان ۱ بین خیطت وخیوی آ دمینی این وسوسه هاست زدیووشیطان دنیا ست روان بیسوی نیستی از دانیش کیور میاده جویان

نا آمده حشر زسمب اتسوم فسردا ست همه خسراب وويران ا خــلاق وغــيرت وكرا مت نــفس گـردیده تـجاه زخـرص انسان ا ندا ف بده که درچنین حال کے ہے۔ جہان بدست دیےوان آن کسیست که دمسی ا میددارد اربرتری حال انسان من از سرمهروعشق گویم این پند برای نوجهاوانان اگر گلوش سخن شلوبیا ہم در نـسل نـو سـخـن سـرایا ن ا زّتحربه ، زندگسی بسگویسم چند نکته بگوش پندپذیران حرفی که زدل پَـاك خـيزد با شد سخن شـهسوا را ن ماند همیشه چوشعرنیکو گـوینده را نامبعصرودوران دا نـم به یقین که طبع نیکت گههای دگهرشه گوفنده رآن

گنج عرفان

خدا وندا توعالم آفریدی جن وشیطان وآدم آفریدی رجمع حمله موجودات عالم مقام شامخی دا دی بهآدم زحکمت ا زجمیع **آ دمسیا** ن از این نوع بخشر موسومیانسان یکی را ً قدرت اعجا ز دا دی در آ ضوشش گرفتی نساز دا دی عصط کسردی به او پیفسمپری **را** که تا سیاطل کند افسسونل*ری بر*ا بسمردم راه خنوب وبد نسما يند طلسم ساحران را رد نصاید بسری از کنجروی راه ِ زشستی به بیدر نارسائی هاچیوکشتی حـقیقت را۔ بـود دایم مــدافع برای بت پرستان خصم قاطع بهنور ۱۵ نیش وتیقوا واییمان جـها ن تیره بـنماید فــروزا ن بگیرد جانب ا ها صفا را بسبشرد گردن مسکر وریا را باحجاف وستم نفرين نمايد بانتصاف وكبرم تتحسين ضمايد زمین را منظهر تمیکین وعیفت ملك را اختر لطف وشرافت جهان معرفت را کهکشانی زشان و شوکت قدرت نشانی بصود اندیشه اش مصبنای عرفان کیلید گینج بی همتای عصرفان ولی ای نصا مصور بان ن تعالی بصری از اشتباه وکسجروسها با مر ذات پاك بى نازت ز تدبیر کیبیر پیر ز رازت عیزازیال استناله شدبابلیس مجَهْز گهت با انواع تلبیس

محترم نورمحمد تابحش ازسویس

نا شد دولتی هرگر سعالم که نیبود گردنش در پیش ۱ وخم ا گـرا ی حـضرت سـبحا ن نگا هی کنی بسرملك ما هم گا هگا هی در آنیجا گرچه نبود دولتیهم ولی نبود شیا طین زا ده ها کم ولحلن را کسرده اندصلحرای مخشر قلیامت کردہ اند برپا بکلشور حنا ن أ موختند زا بليس درسي که از **ایحزد ندارند** هلیچترسی گسروهك هائى بسنسمودند أيجاد به نستور فرنگی های شبیا د مصطح گشته اند باحنگ افسزار به قتّل خیلق خود دا رندا صرا ر بهنا موس خلاييق دست يا زند ہے اعتمال پلید خود بنتازند ز تـن سـرها جدا سازند آن سان که گلوئی میسکنند سلیب از درختان ندا رند ترسی از قهرخدا ئی نه ایسمانی سه آن روز جزائی زچشم این شیاطین بداندیسس مسلماني حجاباست وفقط ريش خددایا آی اسید شاسترا دان طــبيب نا مدا ر درد مــنـدا ن سه آن ملت که منظلوم است ومسلم تسبها شد بسيش ازين احسجاف لازم خاه ملت بنیچاره نیسود جود او ز سنگ خاره نیود ــدارد تاباین ظلم وستم را کے تا کی بیرد این بارغمرا سنه مسرهم به رخم ملت ما عسلامی از بسرای دلیست مسا عصنايت كسن به ما آئين الفت مسفا و وحدت وصدق ومنحست مصده دیسگر تصوما را انصفاقی با ستبدا د و ~~تـگند~~ین و نـ**غاء**ـی

فـسا د وارتـجاع را پیشه بـنمود به حـجم ظـلم ونا دانی بیفزود ندا رد ترسی ا زقهرتوقها ر كند برضد احكامتورفتار کمـربـسته به گـمرآهی انسان عسناً دش باتو ای خالق نمایان تومیدانی که درفسن شسرارت بود اواستاد پرمهارت از انبروزیکه میردودتو گیشته حیریف کسینه انبدودتو گیشته ز تــودا رد هـرا را ن عقده در دل نـموده در مـقامكـینهمـنـزل چومىدا ندسرندە نىست درجتگ سرا پا کا را ومکرا ست ونیرنگ چے مکتبہا کہ بنیا دش نے دہ چه شاگردان که در پشتش ستا ده دهدد پیوسته تعلیم سیاست سیا ست نی که نیبرنگ وخیا ثت جهان رایك قلم بنمونه تسخیر خبجل ۱ زندقش شوم۱ و۱ ست تنصویر برای اینکه گیرد انتقامی زتـو آن بـدنـها دخوش خـرا مـی به پوست بندگا نـت ٓجا گرّفـته در آنجا محسکن وما وا گرفته شکا رش بندگان صادق تست هِـما نها ئى كه ازدل عا ـشق تست كَـند پيوسته تـحريف حـقـايق محبرب گشته و دارد سبوابق **بـسی گرم است بازار ودکانـ**ش تــبخــتر می فــروش**د** پیروا نـــش سحنگ افسزار وجنگ آور نظرکن به تفتین وضفاق وشرنظرکن حکومت ها ی دنسیا ئی سرا سسر بسود در دسـتاو بازیچه بنگر

(قصمت چارم وافیر) محترم استاد محمد اسحاق نگارگر

جنا بدوكتوركم خورمحقق وأستاد ادبيات استيده محاسيد که ایولنیان اکثر بزرگان ادب وانجمله عفرت خواجه عبرالله انصاری را به هین دسل که وصف عفرت علی کرم الله وجهه و انوادهٔ بها مبر اكرده الد شيعة اتناعشريه حبوه داده الد ومن سادمانم كه درايرك سيتو سواج شارد وكرنه خوسكال خان ورحان بابا مير به حین دلیل کیعه معرفی می سکه ند -

على من يك بار ديكوم كويم كه تبديل ركى نا ما نوس به ما نوس با استنقاق فرق دارد بدين معنى كه اشتقاق يك اطلاح صوفي است وبروك آمدن كلات را انمصدرا فاده مىكند منائله فاعل، مفعول، مفعل، مفاعيل وغيرهه الله مصدر فعل منتق كرديده الله درمثال ما هنگاى له ال مفاعيلن رم اول و نون آخر سانط سكود فاعيل مى الله المنديد كاه غليل بن احد فاعيل يك وكن نا ما فوس است كماو الله المناسبة معادل آن يعنى مفعول بدل ميلاد والله شديل راي دسل استقاق نيخوانيم كممفاعيل معلار نها ومفعول خود مكتى الرفعل است ولى الرمنسعبات وستفعلن خانه كور خنى كاملة به جا است زيرا منتعب الناحاب بعني كاخه كاخه كان كرفته كه ١ است هالااكر مفاعيدن روخت بمرس تام زحافات منتعب الرمفاعيلن های این دخت استند، وامامعنای موسیقی قافیه هم اینست همقانی همقانیه که قِطْعَات نَثْرِ همقانی وزن کی بعنی نساوی قطعات یا معراع ها ومود ندارد محون نترادی سبت به تعربه ربان گفتار نزدیل سر المستنثر آماته آماته به نترسيج ونتر ميج به تعر

دارای وزن کی بدل گودیده است . ۱ مناعی که من منالهای از عروض المسی خدمت کان قدیم کرده ام ماب دوکتورهانن بعقوب دیث بر سرمن فریاد زده اند اهمیزی را كه من نوام حل بالدكفت، وآن را نشا نه وفضل فروسي من داسته الله حالانکه اساس بحث جناب دوکتور و نگارندهٔ این سطورهای منال ها بود. براى روش شدك موضع بالامثالي بزنم : .

اكرب جناب دوكيتوريك هزاردانه مادام ما يدهندوازات بخواصن که آن را شهارند حناب دوکتور آن را مک ملیه می کارند که الله سيوة معرد ل بالطبع ايجاب وقت وزهمت بيتررا ميكن و هين ات عروفي مستى برشمرد به حجاها ولى دنگراك آن را اده كوده مانج مانج تا ميشا رند ججاها درعروه مي الماره وهه ارت تان باقی می ماند و عروض قدیمی یا به قول جناب دولتور

باستقبال این قطعه ایرج شعری ساخته ام: گویند مرا چوزاد ما در پستان بدهن گرفتن اموخت دستم بگرفت و دوحرف برزبانم تاشیوه راه رفتن اموخا یکحرف و دوحرف برزبانم الفاظ نهاد وگفتن اموخت لــبخند نها د برلب مـن بر غـنچه گل شگفتن ا موخت پس هستی من زهاستی اوست تا هـستم وهست دا رمـش دوست (ا بيرج)

ابر بـعاد

محترما حمدصديق حيا ءُ

اشرار چو رسید بنخت کا بل با مردم ما گریختن امرخت درخانه وهرمعازه رفستند چـور وزدن وکـشیدن ۱ موخت ریا نی چه گفت : دروغ ریــشدا ر یــعنی که دروغ گـفتن ا موخـت هر را کت گلبدین احمق با پیر وجوان پریدن ا موخت سحیاف ک**ه** ز**نا**ف گذشحت**ه** ریدشدش زن را بسعرب فروختن ا موخست ودکا بزنند چو پرچمیان تا رسم و رواج لينن ا موخت نا مـوس وطـن به آبا د دا دند زين غم بهمه گريستن الموخت در مدوزهم وخنزانه رفستند سرمایه ملك گرفتن اموخت هر قداره جشم که خون بریود از ابر سمار چکیدن اموخت گا هـی به رأت گـهی بـکا بل صد چال دگر بدشمن اموخت (دوستم) که بود اجیر روسی نسيرنگ و فريب به ميسهن ا موخت تا کیشور ما نیگردد ازاد درس عـجـب ۱ ز کـرملـین ۱ مـوخـت خواهد که جهان شود اسیرش این نحکته ز پلیر للندن املوخت لعنت بسوی و رفیق و یارش ا پیزد بنکند ذلیل و خوارش

سيلي وحشت

محترم حبيب سبهااز ايرواين

اقبال نکرد گوشته 👂 چشمی بسوی ما زا نرو ندا د هـونه ۶ خوب جستجوی مـا را هـبر شـود به كـعبه مقـصودعا قبت نور طریقتی که بود روبسرو ی **ما** دایم بوده بجوی کسان ابسها روان مائیے کہ نیست ابر روانی ہجوی ما دیسدم به غرب وشرق جهان خانه ها ولی هــيچــکس نـدا شت بـقـول عوا م خوی **وبـویّ ما** هرجا رویم هرچه توانیم کنیم ما آزاده گیست خصلت ذاتی به خوی ما بیهم نهمانده در قهس سینه ها دلی بسسیا ر زدند سیلی وحشت بروی مسا آرا می نسیست قسست ما گوئیسیا (سنها) کس کردہ آخ گسوش جسہان آی وهوی مسا

اهدابهقام استادي و عرفاني جناب دكتورعلي احمد بوبل

محترم احتمد صديق حليا ٠

با بای معارف که بود مرد سخندان بنموده عجب خدمتی در حلقه عرفان عـمرش همگی در ره ٔ دانـش سـپری شد " دکتور " ا دب با شـد ومحبوب جوانان از نام (علی) مرتبتش گشت دوبا لا وز (احمد)مختا رشده رشك عزيزان هـم پیر وجوان خدمتـش از صـدق نمایند خـوا هند سَـعاً دَت بوی از حَضرت رَحـما ن " ائینه " نازد که ز " پوپل" شده روشن انگونه کهز (سعدی) شده سرسبز گلستان افسسوس که از دست جفا کار بد آندیش آوا ره شد ودر بدر وزار وپریشان فکرش همه آن بود که در ملك بهاند في إز كَا بل زيسبًا بفرنكَ آمد والحمان العار آن خانه كهبود مركز اين شخص گيرامي تا راج شدو غارت و بنی سنر و سامان " نَّا ظَّم " آچه عجب نَّظم دلاويز أنوشته هم صنعت توشیح شده در شعر نمایان پای بند به دین باشد وا خلاق و نیجا بیت (بیتا ب) ز وی وصف همی کرد فسرا وا ن یا رب تو شفا ده ز کرم درد دلیش را م همسر با عمصت آو ساز درخشان تا درد و مسرم گسم شسود از جسم وروانش یا رب تو روان کسن بسوی آیست احسان آن روز نسگردد ز مسن زار فسوا مسوش آندم که شهپد شد همان سچه امعثمان مدد ز بدی فاتحه ولطف فسراوان ا حسان کسسی را نکنیم مسحو وفرا موش را در سبوره ۱ (رحم^ن) نسگروپرتو قسران ۲ ین هدیه من گرچه (حیا) نیست سزا وار از تحفه' درویش نکند عار جهانبان

/۱ - درسال ۱۳۶۱ پسرم احمدعثمان کهبه جنا ب پوپل ما حب با مرحوم جنا ب میرعزین الله (سادات) بغرض فاتحه وهمدردی به خانه ما در عقب لیسه حبیبیه سرای تعزیت و تسلیت تشّریف آورده بودند. " الانسان عبيد الاحسان " - 7/

غنيتلي مسلمان

محترم مبارز سيال له بـن څخه

بیا ظلم زیات شوی پدی مونزه ا فغا نا نودی زیره که زمونز ده خوا ختیا رَئی دملایا نودی دهرمحترم زیره په **لو**یشتونوپه گزونو ده ر بویه چی زوولی کوم را بین که با مبرا نودی/۱ را غلل زمونز وطن ته دسرهندنه استا دان دا وطن که زمونزدی خو په واك دحضرتا نودی وی پلوره نا موس ده**را فغا** ن په پا کستا ن**کیبیا** گور هچی دا خُرنگه ا سلام دوها بیا نــودی مه پوشته له ننگه له ناموسه چی هیڅنگڼی كمكه چى غشتكى مسلمان دا خوانيا نودى محه اورم که نه اورم چی **"تا حك دی فوق**همه" کیفر دی که ووایم دوران د لولچکا نودی په دا سي سلا وا وړی چې پرتوگ په غا په را وړی له دی ا مله هر څوك ا وس ا رمان كښي "نجيبا نو" دی

سنتی سه، حار یا بنج هجارا باهم کمی جا میکند و پایه را ۲۰۰۲ م Jes Tuntes . Tea-Tungullins. 27 espe ودرعربي فعولن، مفاعيدن والمكل آن يا يه أب عروفل نويدا جناب دوكتور بى ما يه است وتنها ما يه است كه بخرا الز هم تفلیک میکند و اما تا حال حندین بار از جناب دوکتور برسیده ام كه أكمر زُحافات اكنار كذاريم يايه حارا كنار لذاكته إم و وقتی که پایه نباک که الواع جرها یعنی هیں عزیم زمل، حرب وغيره را الروى عه تعيين مكنيد واليكان ازماسخ طفن ومهاند كه رفته الله. تا المخاله من مي دانم درعروض يوناني عدا نكريت، الكي فرانسوی وعوبی سبب ها، و ته ها، فاصله ها با هدیگر ترکیب

ى كوند و بايه ان مع راىسازلا. كاخود به جلد اول دايرة علوم اسلای از ص ۱۷۷۷ تا ۱۷۷۷ مراجعه بعزمایید و مغوانده : «بدين ترتيب هولد ام اين هشت بايه مى تواند به كيوة

آئی به اجزای متشکله خود تعتیم سکون ،

مظامی رکن - سبخیت بسبت + و ترجیع
ف ر عو رکن و تدجیع بسبت به سبت ا مس الله على وتدمجمع + سبخيف + سبخيف

وبه حين ترتيب تا ٢ طر ١ با) حد حنگای که من موضوع تعلیه عروض دا نهای ایوانی را از عروض

انگلیسی و فانسوی مطرح کرده ام حباب دوکتور مراه ازموجه مرت تمو يكوده الدحالانكه بديختانه اب خوركان استنزك درميان عروض های مختف دیوار آهنین دروست می کنن و نشان می دهند

کم الا مرحله برت استند ، برین معنی کم عروض انگلیسی و فرانسوکندمت عسکری با رگون ا عزا م شده بود شهیدشد حردو انهان عروض های کی یونانی ولاتین اقتباس گردیده انه

فوانسس إستل من Frances Stillman) دريد مورد

می کوید : معدری له مشاهده می کنیم در نالسی زبان قادر سيت شعرلاتين ويونان را طوريكم بايد خوانده كود المند بخوا ف و عدالد كه حرويل لميت مشخصه الزرعووض آل دوزبان-المن وفي عيقا برسيتم ينعر سابي الكليبي الوكذاكية الله الم المونه ماى اساسى و للمؤهد مارعروف مهم باهد گریکسان است. درانگیسی عبای آلیه دار و عاطه الاو Ac cented بعثار محبى دراز لاش ويوناني وجير المه ر unaccented syllable ر يعواى كوتآه لاتين ويوناني م باشد ، شابراي عروض يوناني حدة تمام عروض المان عرب است، در مراجه كرد به راحنا كاعر وفرصن قافيه درزان انظيى عابع ١٩٩١ ص ١٤)

بدل امام

محترء ١ كترحفيظ اله خوزلن

زوه راته وائی نوره بس کړه اقتدا ورپسی ددی اجیر مسلا اسلام راتسه بسدل سم نورئی نه یا ریم نه می یا ردیریا کا رواعظ همئى سلام اهمئى كالام راته بدل سكارى چی په کعبه کیهم سجدی کا د ریاض په لوری د دی امیر حج اواحسرام راته بدل شکاری ولسه پام (چی غوریدلی دتزویر دامنونه د گا وندیو احترام راته بندل سکاری دا چی خلعت د امارت نی هیت پهتن نرانی دشیخ /خیاط اوقد اندام راته بدل سکاری کسربلا ملك ۱ ویزیدی ستمچی وینم ورونسوا د آشنا ناز منخره خسرام راته بدل بیکاری

درخمی شوی قام په وینومی وطن رِن^گِ شو د ۱ حمد شاه په لاس جوړشوی تا جمحلرنگ شو دتخت ا وتا ج دلیونیا نوپه غوبل کهددا یه دهزا **ره ٪** تآجك، اوزبك، پشتون نصيب جنگ**هو**

دتاریخ ویاره ستربابا خته شوی بانی درملک لوی شاهنشاهخه شوی د وخت آ در راه بنان جور کیری ای بت شکنه ا حسمدشاه کنه شوی (دا كتر حفيظ الله خوزلن)

ا نتخا ب وا رسالی محترم غلام سخی طا هری

از جنگ طاغوتان

وطنوبرا نه ازیا را ست یا ۱ غیا ریا هردو مصيبت ا زمسلما نها ست يا كحفا ريا هردو جنا یت خلق وپرچمکرد درآ خرپکولوریش دوص**د لعنت با وشا ن یا با ستعما ریا هردو** تنی مزدور روس ومشتی ا زا برا ن وپا کستا گنه ازماست یا از دشـمن غداریاهردو بپول غیرچندنا کس فروختند ۱ سنوطن فسوس وطن ویرا ن از رُبل ۱ ست یا کلدا ریا هردو "همه دا دوطنخوا هی زنند ا ما نمیدا نند وطنخوا هی بسگفتا را ست یا کردا ریا هردو" وطنراً ای خدا ازچنگ طا غوتا ن رها فرما ہمے حید*ر* کرا ر ویا رغا ریا هر**دو** بهشتم ای وطن و پران بدست ظالمانگشتی وطندا رم توهم آواره وبی خانمانگشتی دوبیت بین نا خنکها ازلاهوتی تضمین شده

پیام محترم سیدعمرمحبت بهائینه

ایآئینه رنگترا زرد نبینم محتاج بدست هر نا مرد نبینم عمر گذشت باقی هم میگذرد ز درد افغان ترا بیدرد نبینم هرکی درتوبیندخود، خودبشکند بسررخ تو من آه سرد نبينم

می کویید، می کویید، اکنون می آیم بدان بخشی که جناب دو کتورآن را حقیقت بدایی محراب هما غه ، خو امام را ته بدل شکاری سجده ، رکوع قبله ، قبام ، الته دا دی د سِن اسْتَهُ وسولند يادكرده الله كه الرى دانستين كه من ازه ياى

ایشان اطلاع نداشته ام امولاً بامن واردِ بعث نی شدند. و جوش مزین حناب دوکتور! به جنا نه علم منان شنجلو میدُود که بروای دل بستن مارا به بدیسیات نی کند. مُن تا حال میدین باربه مناسبت حاى منطف نوشته ام كه صداحاى صامت به تنايي خود قابل ترىيد نيكتند وصايت حاقبل يا بعد اذآن صداحاى آيدوباك

حركت مى دهد، به هيددسل در زبان عربي واول ما ي واد م ، و ، و ، و الله او بتول حكام را ته بدل سكارى رفته ، كسره ، خمع را به مورت إعراب يا حركت دصن أ صامت ساقي، سياله شدا ساله حاميا مها مها مها مها

یا کانسوننت حامی بیند. این نظریصمدتها در زبان شناح مقبول و (خوزلنه) به غمزو با ندی نی تیرنه و حی كه واول يا صايت مركز حجا وصامت ها حواشي حجام باش، اما فيلي وقت أستكه سأله انكشاف بعدى يافته ودرهوز أشكاليت علمى افتانه ات، بدین معنی که اندید کاه فونتیک رآواشناسی صابت صا به وسيله شيوة تلفط الرصامت حافرق مي شوند يعيد درجر الدانفل مانيت مجلى موتى بان اعنت وصوت توالى سيدا مىكن ولى درجهاي تلفط صامت مجلی موتی زود بسته می ود وصوت توالی ۱۵۱رد ۱ما از دیدگام غون لورى شيوة به كاربُرم اين يونت حادران بان كفتاراست كهمود لاان یک یکود استیاز می جنت ک. به طورمثال در کله در رسون دور ای را ائر دیدگاه فونولوگی باید صاحت قبول کینیم زیرا که صایت یا واول(0) دمریز مدد قرار گرفته است و حواشی با بد کانوننت با شدولی اندیدگا و فونتیک ید آواشناسی درجنگام رسه بو کفت مجرای صوتی بازاست وصوا تعالى سد ا مىكن وبنابراين صابت يا ماول است براى حل مشكلاتي ازاين دست بودكه اصطلاحات بنيه صامت ونيمه صايت به وجود آمد و

كِنِتْ يايى و Kenneth Pike) آواكناس معاصرا مريكايى دريك جاحم نایتاد واملاحات Vocaid راوضی و وكفت كه تمام صايت ما كان ٧٥٥٥١ استن ولى صامت ما مي تاسن contoid و contoid صردوباتن واول جون خصلتاً ستح است خود بهتنهایی می تواند حجا باشد و در آغاز بیاید. به طورمثال کله سهار موكب از دوجها است وحباى اول آل شنا واول (۱ م ى باش (AbAd) در کلمهٔ آبد ر Abad) حبای اول تنها واول ر A) ات حتمان در انطیسی کلمه (ever) موکب از دو حجاست حبای اول آن

تنها واول ر و راست.

آغاز عملات نظامي برشھر كابل 10

ناظرین سیاسی را عقیده برین است که تعرض ناکام علاوالدین خان ازطریق سرحدات ایران وبکمك دولت ایران بالای مواضع سرحدی ولایت هرات و تبلیغات دروغینی که در ظرف سه روز اولیای کابل وخصوصا نمایندگان اجیرشان در امریکا ـ اروپا براه انداختند تصمیم طالبان رابرای حمله بالای شهرکابل تـسریع نمود ه

سرویس خبررسانی خلاد پشتون اولیم مرجعی بود که این خبر را بمارسانید واگرچه روزبعد اخبا رریوتر و اسوشیتد پرس نیز رسید اما ما بمنظور تقدیر ازهمکاری این هموطن فعال وزحمت کش خبرسرویس اورا

نينا نقل ميكنيم :

ظهروقت وطن _ طالبان دیشب (بوقت وطن) برکا بهل حمله شان را آغازکردهاند، واین ظاهراحمله ایست که انتظارش برده میشد، طالبان درنتیجه تعرض نظامی شان خط مقاومت وخط نخست دفاعی جمعیتیان و شورای نظار را درهم شکسته وچاراسیاب را اشغال کردهاند، جنگ طی لحظه ای که شما این مطلب را مطالعه میفرمائید درتپه های ریشخور وخیر آباد جریان دارد، شدت نبرد سنگین است ونیروهای طالبان بسوی شهرکابل درحال پیشروی اند، (بی بی سی و ریوتر)

تصورمیرودا گرنیروهای طالبان بروفق مرادشان پیش بروند شاید درجریان روزبه دهمزنگ برسند زیرا دگر خط مقا ومتی وجودندارد ـ وچون نیمی ازکابل درتصرف *طرفران* دوستم وحکمتیا ربود) بنا ۴ طالبان با سهولت با این حمله شان ان نیمه راتما حب خوا هند کرد، قرا رملاحظه درهم شکنی خط نخست مقا ومت اثر سسو ۴ بالای مورال جانبداران حکومت وارد آورده است ،

عـكسالعمل افغانان مقیم صوبه سردد وپاكستان متفاوت است: برخی باخوشبینی اظها رمیدارندکه ربانی درحال سرنگونی است و اگرچند روزمقاومتی هم بكند در نواحی فیرخانه خواهد بود، قراریك اطلاع دیگر علت معطلی حمله طالبان بركابل این بود که ایشان میخواستند حمایت مردم شمالی رابدست اورند وممکنست باین مامول شان نایل آمده باشند،

پروگرام انگلیسی بی بی سی همین لدظه مطالب فوق را تصدیق کرده گفت که طالبان بیشتر از بیست کیلومتر از خط سابق شان در میدان شار بطرف کا بل پیشروی کرده اند(پیترگریست ۱۱۵ کتوبرسا ع**ت یکشب)** پیترکریست ازکا بل خبردا دکه جنگهای شدید درمواضع ریشخور بین نیروهای دو طرف جریان داشته و به نفع طالبان تمام شده است ، طالبان موفق شدند فرقه ریشخور رانیز تصاحب کنند، درجنوب کا بل مناطق شیوه کی واطراف آن رانیز طالبان متصرف شده اند،۰۰ " ۱۲ اکتوبر ۱۵

۱۱۲ کتوبر به بینظیر بوتو صدراعظم پاکستان دولت هند را متهم نمود که درا مورداخلی افغانستان مداخله نمونه وبرای رژیم ربانی اسلحه ومهمات حربی تهیه وفراهم میسازد، بجواب آن سلمان خورشید وزیر دولت هند گفت طالبان برای حصول مقاصد شاب از طرف پاکستان حمایت میشوندوی گفت دخالت خارج درافغانستان اینده بسیار تاریکی را برای ان کشور بوجود میاورد وهوشداردادکه افعانستان تجزیه خواهد شده

دولت پاکستان ۱ زحکومت کا بل تقا ضا کرده ۱ ست که مبلع ۱۵ ملیون دالر جبران خسا را ت سفا رت انکشور را در کا بل بپردازد، این تقا ضا روز پنجشنبه ازطرف وزارت خارجه پاکستان بشا رژدافر سفا رت رباشی در ۱ سلام ۱ با د سپرده شده است ۰

۱۶ اکتوبر حمنا بع وزارت دفاع کا بل گفتند که تپه ریگفور وچند موضع دیگر در ریشفور راازطالبان دوباره تسفیر نموده اند، اما این ادعا ازمنا بع بیطرف تائید نشده است ،

خالدپشتون بنا ریخ ۱۶ اکتوبر ازحلقه های افغانی در پاکستان اطلاع عات ذیل را مخابره کرده است ه

طالبان اکنون در دوجبهه بینی حصار وکارته سه بانیروهای دولت درگیر اند، طالبان ازراه دارالامان بکارته ۳ نزدیك شده وازطریق سنگ نوشته وقلعچه به بینی حصار درخط اول مصروف جنگ شدیدی میبا شند،

تپه های خیر ۱ با د درت رف طالبان قراردارند وکابل را دیو تائید کرده ۱ ست که طالبان علاوه برمناطقی که روز سه سنبه ۱ شفال کرده ۱ ند پوسته های حدیدحکومتی را نیز بدست آورده ۱ مده

۱۱۶ کتوبر حبا شندگان شهرکابل میگویند " ما یقین داریم طالبان کابل را ۱شفال خوا هندکرد ومطابق عملی که در سایر شهرهای افغانستان کرده اند طبعا بما ضرر نخوا هند رسانید، بنا ٔ ما درکابل می مانیم واگر ازما طالب کومک شوند باایشان همکاری خوا هیم کرد ،علاوتا مامیبینیم کهنیروهای طالبان محض برا هداف نظامی بمباری میکنند وتاکنون هیج راکتی درساحه ملکی اصابت شکرده است ونه ازافراد ملکی کسی بقتل رسیده است وچون برمامتعرض نمیشوند ماهم کاشانه خود را ترک نمیگوئیم،"

رشید دوستم درجدا ل بین طالبان وربانی موقف قسما بیطرف را اختیارکرده است اوگفته است اگرطالبان موفق به تسخیرکا بل شوند ما خواهان کدام سهم از آنها نخواهیم بود، چنین بنظر میرسد که دوستم در نهایت خواهان رول خود بحیث مشر منطقه خواهد بود و با حتمال زیاد با حکومت مرکزی درتمام ساحات بیشمول خلع سلاح همکاری خواهد کرد، رشید دوستم اخیر آتشویشی نیز ابرازداشته وآن اینکه آربانی و مسهود بنیا دگرایان مکتبی بوده روشنفکران را نمی پذیرند اما طالبان با اتخاذ قدرت شایدروشن فکران را درکنا رشان قبول کنند، واگر طالبان نیز به بنیا دگرایی متوصل شوند آنگاه روشنفکران افغان از ایشان متنفر گشته بسوی مزار شریف خواهند رفت و به جنبش ملی خواهند پیوست ه

ازاستاد محمد ظاهر هاتف

با ستقبال صائب صاحب سخن که گفته است: ما ئب دوچیز می شکند قدر شعر را تحصین ناشنا س وسکوت سخن شنا س

هرخا زنی نبوده عقیق یسمن شنا س هرنا ظمی ندا شت به **دُرّ عِـدن**شنا س تسشخیص باغ وراغ ز زاغ وزغن مخواه بهتر زعندلیب نبا شد چنمن شنا س ديدم ميان لاغسر وباريك بين شدم این منو تمیز منی نکند جز رسن شنا س تنها بداغ غربت و آلام بيكسى میلسوزم وچو شلمع نیم انجمن شناس لافد زیلسکه خاین وصادق زآب و خاك سخت است در میانه تمیز وطحن شنا س هـرسـركه گرم شد مـحك خام وپخته نيست جـز پیرجام کـیست سـرا ب کـهن شنا س ا يسمن مشو زخدعه ع تلبيس پسيشگان ای آدمی تو از پدری اهرمن شناس فِا رغ زفسهم وهم تو ميبا ش من شنا س گفتی بیسی ز خوبُ وَبید هرکسی سیخن (ها تف) چرا توخودنیشدی خوییشتن ش**نا س** بازهم ازاستادهاتف باستقبال حافظ:

دوش در حلقه ماقتصه گیسوی تو بود تا ُدُل شب سخن از سلسله ، موی توبود

شبکه در مزم فروغ رخ نیکوی تو بود شمع شد آب که همستگ ترا زوی تو بود دل بصددام اگربسته ام ازموی توبود جان بیك سوسها گردا ده ام ازروی توبود رفته ازخاطره ام ذوق گُلستان مُشحاً مُ کا ین فیرا مو**شیم**ا زیا دگل روی توبسود وحشت شرنگهت الفت ول راست كسيسن ای بیسا صیدکه رام رماهوی توبیود چسمت ار یك سرمو رُحم بسخا لم میدا شت تیر میرگان بكملنا نه و ابروی توبود کـوه تمکین من ازناله جـوابم دادی ا ین نخس سوخته مشتاق در وکوی توبو**د** مشك می بیخت ز بوئی که سندر داشت صبا بیرسترم با دامگر خاك سر کوی تو بود لاله چو سر زند آزتربت (ها تَف) دانی که چه گلها بدلم درهوس روی تو بسود

طفيلي

ازمحترم استا دعبدا لغفورشرر

قانع ازخوان کرم لقمه نان می جوید مستعم از حرص بخود آفت جانمی جوید عيب خُود زا هد سالوس زهركيس پوشيد لیك هر آئینه علیب همگان می جوید لاف از همت وغیرت زند اما چو شبش رزق در خون وجود دگسران مسی جوید را یکا ن حرف ز جنت نزند با مردم بــهرخود ثرو^ت وهـستی جـها ن می جوید نیست را ضی که نسیمی بورد بردگری بخودش سایه عطوبی وجنان می جوید است زیراکه دفتانگ درزبان عربی نین وجود دارد سکنی به Kaid کشش خوا هد ز زمسینی که ندا رد خرمن عیب (Kumai) و نیمه عیب (kumai) گمیل ا کندستان و نیمه کشود کردسودا بسرزلف (شرر) دا نش و دین اندرین کا رنه سودونه زیان میجوید

اليكه جناب دولتورمي فرمانيد:

« د ومصوت بدون این که صامتی میان آنها فاصله ایجاد کندکنارهم نی آیند. ۱ از دیدگاه زبانشناسی مطلقهٔ اشتباه است و معنای آن این می شود که درهیچ زبان مصوت دوکانه یا (Di phthang) وجودندازد درکلمهٔ دُرو ر معمد و فانك ر معمركب

از داول حای (۵) و (۵) است حالاتن صامتی کم درمیان این دو فاصله افكنن و باشد كنام است؟ مكواين كمجناب دوكتور درميان اس دو لير على حورة موهوم خوش را تصور ناسته در كلية كم معمس

دفانك درآغاز ودركلم taorAt (تورات) دروسط محآيد امادر فارضی ایران مصوت مای دوگانه ی . . واو مجمول و یا ی مجمول مولاً وجرد رد مدرد و مدل و مدرد رد (orad) عرای ا

جناب دوكتور درنتيجه طول اقامت درايوان حفوهيات زبان درى

افغانستان را انه ياد كرده اند ومعيا قضاوت كان فارسي ايراني است. unimportant כלאם בלונים בלאם שול ולועים בלאם

و سایت حای (سا) و رس نی حردو با صایت حای (۱) و در از Strength , strand - sport cla addition . selection

حجاهای (SP) و (Str) دومامت وسلصامت بهم بدون صایت میاند ودر کلیه حای او د ۱۹۳۱ کی در کلیه حای ۱۹۳۱ کی دور کلیه حای ۱۹۳۱ کی در کلیه در کلیه در کلیه حای ۱۹۳۱ کی در کلیه در کلیه حای ۱۹۳۱ کی در کلیه در کلیه حای ۱۹۳۱ کی در کلیه در کلی در کلیه در کلیه در کلیه در کلیه در کلیه در کلی در کلی در کلیه در کلی در کلیه در کلی منوال آست، درزوان دری صامت دوگانه پدیمای در آغاز وج د

اللاد ولى در وسطو آخر مسلماً وجود دارد.

و جناب ده و حنگا می که واردم بحث زبانته سیم ون

بهتواست تصور عرف راكنار بكذارند، جوك حان طوركه قيلاً عوض كرده ام بعضاً صداحا مركب از دوحوف مى باشد حنا نكه درزبان ركتوبه لمومثال هدای رخی موکب آز د دال) و (ز) و مدای دخی موکب ۱ز رت و دس) ودرزبان عزبی نیز مداحای دلمی و دخل بالتربتیب سرکب از دت و دق ورن و (غ) مى باشد به صين دييل دركاجه قديم حودورا به مورت (اتتي

و (إزني) درس مى دادند ، خلاصه مى كنم :

ا) درآغازِ حجا مصوت مىآيد ولى اين معوت كه خصلتاً مُولى است وصرقدربخا عیم لحوکش داده می توانیم دررسم الخلم ما به صورت چیل اوشته نی سکود و شما که حرف را دربرابر حرف قرار می دهید اگر (آب) را به شکل را آب می نوشتند حروف آن را بازا بی مساوی مى يا فتير و دُح إراب اشتباه كه صايت در آغاز ني آيد ني كريد.

نها على مركب إذ دويا حتى مهم العصامت نيز باك

٣) ایس تصور منا ب عالی که ، دومصوت بدون اینگه صامتی میان آلها فاصله بحاد كندء كنارهم ني آيند انديدگاه زبانشنايس استباه محض

رنج غربت

زا رونا بودمیتوا ن کرد مردم رنجور را مشكلست كسس برده سازد ملت غيوررا شیشه ۶ دل را بدست دلشکن دا دن خَطّا ست پیش طفلان کی گذا رند چینی فغفوررا حال ما آوارگان پرسند اگر یاران⁄بگو رنج غربت تلخ سازد عسشرت مهجور را لذت و کیف شرا ب معلول تفییر ۱ ست ولی کی حصرام سازد شصریعت خوردن انگوررا گرندا ری چشم بینا حبرف غبر بایدشنید چا ره حزوا بستگی نیست مردما ن کوررا شدت شوق وهوس هم علت كمبود ما ستّ در شب تا ریك هـمیش پروا نه جویدنوررا شیوه ۶ غا رِتگران با شد صدام ویرا نگسری میزنند آتیش پی شهد خانه ٔ زنبور را ۱ ز برای کسب قدرت خدم^ت غیرمیکنند شـرم وعـاری نیست یاران آدم مزدور را سـجدم گر پیش صـلیب باشد ویا سنگ سیاه بت پرستی میشود تا^اویل چه سودمنظور را هـركما باشد حقيقت چون متاع درانحـصار میکشند بردار آنجا پسیرو منصور را در میان مردمان زرع کسنند تخسم تُسفا ق زور مسندان خوب شسنا سند شسیوه ٔ منفوررا گُر بود اصل تفاهم بین مردم پایدار دور اندازد یقین هرکس سالاح زور را ازَ اعـطا یَ مـرتبت عـاقل نگردند سُفلگا ن ـرمه کی زیـبا نماید دیده ها ی کـور راِ قصصه ء غربت چه سودهردم بهپیشاین وآن جن طبيبان كنس نداند شكوه ورنجوررا گرپرستوی خیالت پیرزند سوی وطین شحوق وملَ نزديك س**ازد فاصله و دور را** کے شودپشہان (ا مانت)دردغربت ازرقیب طفل اشك رسوا نمايد ارتجاش مستورارا

فرباداكثريت خاموش

محترم م٠١رسـلان١١ز نيويارك

ا بدوستان نگاهی برچشم پسر نسم ما باید گریست دریا بر روزماتم مسا ا ز کشته ها ست پشته درکشور شما یا ن افتاله آتش جنگ برکشت آدم مسا ما جا ن خود نہا دیم در راہ میہان خود چےشم کرم گےشائید برتحافہ کم ما بر تخت غصمه ها خفت دور ازوطنسلیمان ر کیلك دیو افتاد امروزخاتم ما آتشش گرفت گردون از گریه تو دل ما

ودی گډوکندوالوته هڅه مکړه ۱ی بی خیبر شمایان ۱۱ که هسر دم ما سًا ئى مينه دخمرووى چيرته هلته تا از سيرا ى دشيمن برخا سبت با نگ شا دى دههمت ۱ ودغیرت بنی نیا نهدی به در که دوست بنشسیت ۱ مروز در غیم ما پا ته برق به دبرچووی چیرنه اگر ای آنکه در قسا و قسطا با روزگا ریسد دا دا فع دخیل با ندی ا و دجگری عالم فغان نماید بیند چوعالم ما کیزی خروش دسرومغزووی چیرته هلته دپا خون شبخون لمسون وی مونیدی

بیا به شرنگ توروتیرووی**چیرت**ه هلته ننگیا لی تبردیری ککه نیسینی

یا به لوړپرسردزو ویچیرته هلته

جناب دوكتور اختلاف نطز درسام علمطبيع إست نه من قصد دارم که کیوهٔ فکر خودرا محواهی نخ اهی سر کیا تحییل کنم واز ك بخاصمكه از نو خود بكذري وكصنة من را ببذيرين ونه كماحق دارين نو خو درا أبه زور مشاجره برمن بغروكين.

حما نظریه در آغاز مقال برای تان عرض کرده ام حرملت الكاتِ مثبت ومنفى خودرا وآرد وايرانياً ن هم درميين حزاران صفت ملبت

عند صفت مسنی نیز دارند به است. اسک اصل انصاف سیست و مفاخر فرصنگی افغانستان، تا جکستان و حتی نیم قارهٔ صد را به دلیل ۱ بن که زبان شات فارسی دری ۱ ست به خوشتی

اغتصاص داده الله به قول جمان بابا:

كه غول تله دانماف درته به لاس كا حيل تهواه دبل آس به برابركړې

ب مرجا که شخصیتی مشهور دیدنه می کوشند برایش اصل ونسبر ایرانی

وراش کننه . ع م تعصب ایوانی و عوب در سوام یک گورکان ملت ما راهم درخون نشا نده ۱ست ، ایوانی تنها ۳ ن گاه می توان با ما دم از مرا دری برش كه صونيت مستقل ملى مارا دوعل ونطز به رسميت بشناسد نه اينكه حتی امروزهم بلخ را سنهری ایرانی یخوان و تاریخ افغانستان را درست

تاریخ ایران بشارد.

خيخواحم . باعوض خرمت.

جناب دوکتور، شا در سکی دومورد زمام عقل را به دست احساس سيرده موا وناموريه و بهجاب كاكا به خوأندوايد

مود بعثاى خودرا به اين سادكى نامود نى خوان ولى آن جاكه بازاتر عجامله وتعارف كرم باشد بارمعنى از دوش مفاحيم فروم افتد ف هرعه ی وین یا به حساب مجامله ی گوین یا به حساب تعارف

واما اين كه شر مراجان لالا يخلب كينه منعنانه خودرا درسط كودك ليسواري قرار مى دهيد كه در خوور نيسوارى بنر خدد السرمان بخوان ازموامت لحجة خود يك بار ديكرمعلارت

كنډوالي

صرالله نسيازی

ودی ورا نوخرا بوته سپکه مه کړه ښا ئى كالە دبا ښووى چيرتەھلتــه په ظا هرکه خرا بی ا وکنډوا لی دی پاته برم به دخلمووی چیرته هلته دا چه ډکی هديری اودا مانی دی کیزی جوش دوینوسرووی چیرته هلته دا چه کور کلی ښا رونه ویرا نی دی بیا به شور دتوریا لوویچیرته هلته چه ئی سرترنا موسھا رپرپت جنگیزی کوم چه واك ا وویا را بروویچیرته هلته خاك و رواك دپستنوویچیرته هلته د اتل افغان دپسته داخاصه ده غلامی می غوره کړی هدیره ده یا به مړپربیا با نو وی چپرته هلته

دراثر عارضه وفشارخون مهارنشدني وتوصيه وبكتور معالج وروزي چند غرض معاينات دقيق وجستجوي منشاء اصلی این در ددرمان ناپذیر برای من، اجبارا "تن در بستر شفاخانه دادم و دردوران سه هفته اقامت ونساز طبیب وپرستار کشیدن، یکانه رفیق تنهائیم مجموعه اشعار ناب استاد غلام احمد (نوید) بود و این مجموعهبه تصمیمدکتور اسداللهشیورویه اهتمام بنیاد فرهنگافغانستان در تورنتوی کانادا طسیسع شدهاست که چنیین خدمت بزرگ فرهنگی در زنده نگهداشتن آثر شاعر بلند پآیه ، وطن عزیز در غربت و جلای وطن قابل تمحید میباشد و مطالعه و اشعار دلنشین و هر دل پسند استاد نوید درمن چنان اثب گذاشتکه هرکدام را مکرردرمکررخواندم ودردسورن وتلخیهای دوای بیمارستان را برخودگو اراساختم اثر این اشعار زیبا در من چنان بود کهدر همان بستر بیماری وزیر فشار معاینات دکتور معالج، بعضی از ـ اشعًار استاد را استقبال ودو سه تارا تخميس كردم و اينك يك مورد رابا اصل شعر زيباى استاد غرض مطالعه ، علاقمندان تقديم ميكنيمكه اكر صفحات مجله حوصله وكنجايش آنراً داشته باشدلطفاً " هر سه را دريك صفحه بچاپ بر سانید در غیر ان فراموشش کنید ۰ بااحترام

قوم بی سر

شير مادر

کلید میکده

مگرربودەصبابوىزلف دلبر را نخور دەباشممگرھىچ شيرمادر را كەمشت، مشت فشاندىياغ عنبررا كەتادوبارەنبوسمدھانساغر را چويك دوبار بلعللبت تماسگرفت ترابمن سرمهر ووفا ، بدان ماند کهتابکعبه میلمان کنند<u>ک</u>افر را هزاربوسهنمودمدهانساغر را درينبهار برانمكهدادعيشدهم لبت چوقندمگررمکیده، ابکنم بودمحال كهبينمبهارديگر را اکربدستمنارنداینمکرر را چوبزمخوشبود، ایکاشساکنانسپهر به اب توبهمگر شستهانددامن من دمینظارهنمایندچشماختر را کەساقىازكفمندور کردساغر را زبسكهعربدهبرپابود درينمحفل توشادباش،اگرچەبەشعلەھايفراق صدایمشت خراشیدگوشساغر را شبانهیکهوتنهاشمارم اختر را كرالتماسكندشيخ، رەبەبزمدھيد مقدراستكهجان درره ،توبسپارم بشرط انکهگذارد بپایخم سر را بگيرِتيغ وبجاسازاينمقدر را كليدميكدهگرنيستپيششيخچهباك زحدگذشتغمومحنت فراق ولى بهرطریق بودبازمیکند در بدوشمیکشم این در دنیابر ابر را مرابسوزبه رجاكهخواهى اىگردون نگاراً زپی قتلمنشستهاست بُجُنگ رهانمیکنمآسانکنار سنگر را ندارداتشمناحتیاجمجمر را زخاطرمنرود لطفآين چمن هرگز زمنمپرس کەزاھد دگر چەميگويد پسانز یادبرد طفلمهر مادر را کەنىزدمىن سخنىشدادەرنگىوجوھىر را **(نوید) ح**یفکهمرغانبوستاننشاط بيادخويشنيارندمرغبيپر را مگوكهناموىالودهساخت دفتر را

زمن سوال مكن حال زار كشور را توخودبياونظركنقياممحشر را رسيدەاست بلايىكەدرنظامجهان خدانصیبنگرداندهیحکافر را بلاچگونهبلاوستمچگونه سنم بهتیغتیزبرادرکشدبرادر را زشرق وغرب بهاين ملك غمفر وريزد ىندىدەچنىن، باخترنەخاور را > زخوابجهلنخيز دبسوراسرافيل چەشدخداىمنايىنمردمدلاور را دليرمر دتهمتن كهمر دوار شكست هجوملشكرچنگيزوهمسكندر را كنون بهحل معماى خويش حير أنست بجهل وجعل مركب فروكندسررا حدور,بي ادبى عامكر ده اند چنان كەكس نەفكر سرخودكنىد، نەافسررا مكومكوكه وىاولا دما دروطنست كەناخلفنكنداحتراممادررا (اسیر) نام رقیب از چهمیبری بزبان زخود سری بکسی تن نمیدهند (اسیر) چەپىشامدەايىن مردمان بىسررا

والسسلام

زمين داريم ودهقاني ندارد نه گندم ني جواري و نهخرمن كى خىدكا د دكرستند وحراكا. چرف كين رميجوباني نوارد حزاره *- ازنگ این*تون و تامک به دنیا دیگر ار مانی ندارد که دیگروقت ، جرانی مدارد بها زوتر بها بابای متت *اگر طالب طلبگار*تر با خد خدا داند كرخسسراني ندارد اگراکی صفا فخسیزد لزلز كر كارخسير نقعاني ندار د كه دوغ وترت تلخاني ندارد ج**م**ا سازم درین دنیای غز جر *گلگشت بخ^ن بی ندار*د نه لمبل دارد و بی شور مبسل يكى مرغء غسنرلخاني ندارد چو کبک وسی می وغمری وستر درمین جاه کوه و دارمانی ندارد دلم منگ المت بجبركوه و دان سنخن أب موركيرات ناظم" الواى عندليباني ندارد خيس ركتعه ناظم باخترى

ا- ١٠ - ٥٥ حامبررك

به استنقال ازین میت شاعر شخیدان و پیم کرد کرم احمد صربی جا ا کر کسس دین والیانی ندارد یقین کن غزت و شانی ندارد

خارغىم دولی درد و در مانی نزلرد ولمن ستسردار وكملاني ندارد كوحبنر حالأ بركيت بي نداررد بنازم کابل ویراینه دم را کشی بردای الگانی ندارد سرامر وحنت المت وثل وغار عمل برحكم' قرأني ندارد حيرا جنگ اورانُ نتيه انگيز تربعي بات وبرساني ندارد مستماني أكراين كمتعيب منتجدد كشة تاواني ندارد مما ك ما حك ويتون وازبك به قدر دره الماني ندارد متعانب كمه ما خداتش فمروز كُو كَارْجِنْك يا ياني ندار د گر ا فنسنهٔ ردی دهنیم؟ غم مخفره مشلانی نداررد کئیکے وکر بیکا نگان کے المشارت مرد دفعاني زربرد مدايا لشكنداين لموقاعنت ولمن از خارعم كالود وكشتة بمعار وباغ وكراتناني ندارد

factions who continue to subject people crossing their territory to various human rights abuses as documented by Amnesty International over the past few years. Even if they do make their way out of Kabul, there are not many safe places for them to go to. Borders between Afghanistan and Iran are sealed, severe restrictions are imposed on the arrival of Afghan refugees to Pakistan, and the conditions under which the displaced Afghans live are often degrading and inhuman.

Amnesty international has over the years appealed to successive governments and armed opposition groups in Afghanistan to ensure that their forces do not commit human rights abuses. Amnesty International's appeals to the armed political groups, including the Taleban, are purely humanitarian in nature regardless of whether or not these groups have received international recognition.

RECOMMENDED ACTION: Please send telegrams/express/airmail letters in English or your own language:

- appealing to the Taleban leaders to ensure the safety of the civilian population in Kabul and in particular to ensure that their armed forces refrain from deliberate or indiscriminate attacks, which includes shelling, on civilians.
- urging the Taleban leaders to respect the principles of humanitarian law that are designed to ensure the protection of civilians and non-combatants in situations of armed conflict.
- pointing out that in the past Amnesty International has made similar appeals to the governments in Afghanistan as well as to the armed political groups.

APPEALS TO:

Moulavi Abdul Rahman Zaheb Office of the Taleban Darul-Uloom Zia-ul Madares Jamrood Road Board Peshawar Pakistan

Telegrams: Taleban Office, Peshawar, Pakistan

Salutation: Dear Moulavi

Please give your section's address for responses (not your home address).

Sections are requested to send copies of this UA to their home governments. Please request them to use their influence with countries which have links with Afghanistan, including Pakistan, Iran, and Saudi Arabia, to ensure the safety of the civilian population in Kabul.

COPIES TO: Pakistan's diplomatic mission in your country requesting them to forward that to the Taleban leaders in Pakistan.

PLEASE SEND APPEALS IMMEDIATELY. Check with the International Secretariat, or your section office, if sending appeals after 26 October 1995.

اعانه های خبر خواهان

هموطنا ن ذیل بنا سی از احسدا س وطنخوا هی وبشرخوا هی بمنظورمسا عدت وکمك به اورارگان افغان در پاکستان ویا بسایقه صمیمیت و روا داری بمجله آئینه افغانستان مساعدت نموده اندک باتشکر و ا متنان بی پایان وصول مبللیغ ذیل را اطمینان میدهیم : اعانه به اوارگان پاکستان

محترم عبدا لوها ب فرزا محترم عزیزا حمدنوری محترم حامد محمود ا محترم خا اعانه بمجله ائینه افغانستان محترم عبدالوهاب فرزانه ازویرجینیا ۲۱ دالر محترم نجیب الله پوپل ازلاس انجلس ۲۰ دالر محترم صالح زاده از کونکتیکت ۲۰ دالر محترم صفی الله النزام ازنیویا رك ۱۹۰۰دالر محترم محمد قیوم امیری ۶۵ دالر محترم پوهاند داکتر نا درعمر/فرانسه ۶۵ دالر صرم دریر، حمدتوری رز رز محترم خامد محمود از المان محترم خلیل الله ناظم باخ**تری** محترم محمد سرور دمنی ۲۰ دالر ۲۰ دالر ۲۰ دالر ۲۰ دالر

یا ددا شت ا دا ره ـ تقا ضا ی کمك بها کستا ن خیلی زیا د و وجوه اعانه که نزدما رسیده بسیارنا چیز است ، انتظار داریم خیرخواهان درین موسم سرما درتزئید اعانه مساعدت کنند تامابتوانیم حد اقل برای ۵۰ فا میل منتظر ونیا زمند فی فا میل ۱۵۰۰ کلدا ر کمک کرده بتوانیم۰

URGENT ACTION

EXTERNAL

Al Index: ASA 11/13/95

EXTRA 110/95

Fear for safety

4

22 September 1995

AFGHANISTAN

Civilians in Kabul

The Taleban, an armed opposition group in Afghanistan have threatened a bombardment of Kabul if the forces of Afghan President Burhanuddin Rabbani do not surrender by 24 September. On 20 September, Agence France-Presse quoted Mullah Mishr, the Taleban frontline commander based in the provincial capital Maidan Shahr, south-west of Kabul, as saying: "We have given them a five-day ultimatum, starting from today,"

Earlier, on 15 September, the Pakistani newspaper, *The News*, reported that the Taleban had threatened to attack the Afghan capital if President Rabbani does not step down. It quoted a Taleban spokesman as saying that diplomats, members of humanitarian organizations and all foreigners should leave Kabul or take shelter in safe locations.

Amnesty International is appealing to the Taleban leaders to ensure the safety of the civilian population of Kabul and, in particular, to ensure that their armed forces refrain from deliberate or indiscriminate attacks, which includes shelling, on civilians. Amnesty International further urges the Taleban leaders to respect the principle of humanitarian law that are designed to ensure the protection of civilians and non-combatants in situations of armed conflict.

BACKGROUND INFORMATION

Continued hostilities have resulted in catastrophic human rights abuses inside Afghanistan. All warring factions have carried out attacks against residential areas with disregard for the principles of international humanitarian law. The factions have usually justified targeting civilians in residential areas by saying that the people living there have supported a rival group. Tens of thousands of people have been killed in various parts of the country by the bombs dropped and rockets launched deliberately or indiscriminately against their homes, schools, hospitals or even places where they have sought shelter from such attacks. The vast majority of the victims have been non-combatant Kabul residents.

Previous attacks against Kabul stopped when the Taleban forces entered and subsequently retreated from western Kabul and its surrounding areas about five months ago. The relative calm allowed humanitarian organizations to set up operations in the capital.

With the threat of a renewed attack against the city, once again fear of a repetition of the daily bombing of Kabul which started in January 1994 and lasted for over a year, leaving tens of thousands of people dead and hundreds of thousands homeless has made the protection of unarmed civilians a prime human rights concern.

The 600,000 remaining inhabitants of Kabul will find difficulty to seek shelter from a renewed attack, and since few places in Kabul have been immune from deliberate or indiscriminate attacks in the past, Kabul's non-combatant residents are once again at risk of becoming the targets.

It is difficult to see how non-combatant residents of this battered city can find safety in another location. To leave Kabul, they will have to cross numerous check-points manned by the armed guards of the various

Resolution by the Afghan immigrants residing in the USA In the name of Allah, the most compassionate and the most merciful! Sept.21,1995

The vast majority of Afghans, residing in the United States of America, have gathered here to draw attention of the international community and the honorable delegates attending the fiftieth anniversary of the United Nations and its regular annual sessions to the critical and explosive situation in Afghanistan. A bloody war has been waged by the current Kabul regime against the peace-loving Afghans. As a result of this infamous war thousands of innocent have been killed, hundreds of thousands have become refugees: nationl and personal proporties have been looted and destroyed. This unwanted war must cease immediately and unconditionally. The inalienable right of selfdetermination and self rule must be granted to the Ashgans who can then, and only then, could form a stable, strong, national, Islamic, central government based on the will of the majority of Afghans. The other main purpose of our meeting is to reveal to the world and to all participating nations in the current sessions of the United Nations General Assembly the fact that the soverignty and legitimacy of Kabul regime is in doubt. There is no legitimate government in Afghanistan, therefore, the delegation despatched by the Kabul regime can,t be representative of the Afghan nation and should be prevented from speaking on behalf of the Afghan nation.

We Afghans express our appreciation to the United Nation continued efflorts to restore peace and security to Afghanistan, and to declare our support for the United Nations peace plan submitted by special envoy, His Excellency Mahmood Misteri.

We request from the United Nations to take effective, practical and serious measures to:

- 1. stop the foreign interference in the internal affairs of Afghanistan which is the main cause of the war and bloodshed. Peace can not prevail unless all states refrain from intervening in the internal affairs of Afghanistan.
- 2. render its continuous cooperation for the establishment of a strong central administratiom in Afghanistan, which would be capable to strengthen peace and security in Afghanistan.
- 3. point out to the world that historically in Afghanistn, whenever the country was faced with an enormous national or political crisis, the delimma always have been referred to the traditional Grand Assembly, Loya Jerga Under the current circumstances the convening of an emergency Grand Assembly will pave the way toward a free election under the auspices of intertional observers.
- 4. draw attention to the fact that the illegitimate Kabul regime has no popular support and its rule is limited to less than one quarter of the Afghanistan territory. According to the universal definition of a state it does not meet the norms and criteria, therefore, it should be recognized as a warring faction. Strong political pressure should be applied that the Kabul regime must comply with the will of the majority of the Afghan people.
- 5. stress that the Afghan Mission to the United Nations legally does not represent Afghanistan, therefore, it should be expelled and its seat should be retained vacant for the arrival of representatives of a legitimate national, Islamic government.

Once again, in order to stop the war, bloodshed and destruction, we, Afghans, recognize the convening of an emergency traditional Afghan Grand Assemly (Loya Jerga) and establishment of a sovereign, legitimate, strong, national, Islamic central government as the only logical and practical alternative.

AFGHANISTAN MIRROR

AFGHANISTAN MIRROR

AN INDEPENDENT NATIONAL AND ISLAMIC MONTHLY

AFGHANISTAN MIRROR IS A NON PROFIT PUBLICATION.

WE ACCEPT DONATIONS WITH GRATITUDE

Founder & Publisher:

Sayed Khalilollah Hashemeyan (Ph.D.) Professor of Kabui University (in exile) ADDRESS: AFGHAN MIRROR P.O.BOX 408 MONTCLIAR, CA 91763 - U.S.A.

PHONES: (909) 625 - 9217 OFFICE (909) 626 -8314 HOME FAX: (909) 625 - 9217

Articles published here do not represent the views of the publisher or the board of editors.

Articles sent for publication should bear a full identity of the writer.

SUBSCRIPTION:

\$ 48 Yearly \$ 100 \$ 24 Six months 50

\$4 per issue in U.S.A. \$10 per issue in Europe

Articles not published shall not be returned.

انگلیسي	خش
---------	----

Resolution by the Afghan Immigrants Residing in the USA

Page

Urgent Action B y Ammesty International, London.....p.

Afghanistan: The Warrirors' Bard Poetics of Dissent (by Bruce Richardson) 6

International Committee for the Cultural H_eritage of Afghanistan(Final draft) ....p. 10

Dari-Pushto Section :

Title

Section: Salvation & Freedom of Afghanistan pp.4-54

Section: Inter-Afghan Relations pp.55-92

Section: Language & Literature pp.93-113

ا دا مه ا خرین ا خبار از پشتی اول ١٢٩ كتوبرطا لبان ميگوينددرا طراف كا بلهمه نقاط مهم را متصرف شده اشد مصرف وزا رتخانه ها ومرا كزنظا مي ازدسترس شان خارج است ، واحديا رسفنگوی طالبان گفت شورای نظار ا هالی کا بل را بحیث سپرقرا رمیدهدوا زخانه های مسکونی با لای مواضع طالبان فیرمیکندکه هرگاه طالبان بدفاع متقاب میپردا زند آا هالی مسکونی متضررومصدوم میگردنده

قرارا ست محمودمیستیری با حصول ۱ جازه ٔ ظالبان ۱ زطریق میدا ن هوا یی بگرام برای تعقیب مذا کرات قبلی بکا بل

جریده در (شها دت) اورگان نشراتی حزب اسلامی گلبدین ضمن ا عَلَامَبِهِ ۚ گَفتها سَتَ كُه " آمدن شاه سابق بصحنه مثل آمدن نجیب وربانی است[،]" بعقیده۱۱ین جریده "مردم افغانستان ا گرشاه سابق را بدخرا زنجیب وربانی نمیدانند ۱ زایشان بهتر هم نميدانند." عكس العمل نماينده طالبان باين تبليغات دشمنانه گلبدين وشركا ، چنبن ابرازشده است : " ازدفترحزب! سلامی بماتلفون شد ودرمورد ابن اعلامیه با ما گپ زدند ونظرما را فوا ستند. ما دریا سخ گفتیم که حتی آنانی <u>U.S.A. Duration</u> <u>Europe/Asia ب</u> که طرفدار شاه سابق نبودندوقتی سلوك ما وشمارا بچشم سر دیدندطرفدا رشاه سابق شدند ، ووقتی کل ملت محمدظا هرشاه را بغوا هد وما هم خودرا ممثل ارآنه مملت میخوانیم ما وشماکی هستیم که با شاه مخالفت کنیم ؟ "

آئينه افغانستان ذهنيت وعكس العمل يكتعدا د افغانها را بمقابل مما حبه الخير گلبدين توسط را ديوپيا ما ففان ثبت کرده که دریك فرصت مساعد نشرخوا هد شد ، ازجمله می نفریکه سروی شده ، ۶۵ نفر(زن ومرد) گفته انددرحالیکه گلبدین د، طرف دونیم سال حدود بکه دهزارنفر را مقتول وصدها هزاردیگ را بيخا نما ن ساخت ما لاميخوا هد صدرا عظم شود تا دومليون نفوس نیم جان افغان را بقتل برسا ندور ، و ۱۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰

SERIAL NO.55, VOLUME 7, NO.4, JULY 1995 - SARATAN 1374

LA **6: N** I T

M į I R R 0 R

Ī,.

C

{: 7. necessary by the members of the General Assembly.

Section 2: The organization is a non-profit, non-governmental entity which does not follow or support any particular religious, political, ideological, racial, tribal, or other partisan group or belief, and is an international organization welcoming members and supporters from all nations.

Section 3: Current headquarters for The Committee is the Pacific Asia Museum of Pasadena, California, USA.

Section 4: The organization, under the patronage of the Pacific Asia Museum, pursues its goals with the understanding that the Pacific Asia Museum has no obligation for supervising the daily activity of the organization or for its financial support, and the Pacific Asia Museum agrees that its name and prestige are to be used only in the implementation of the plans of the organization.

Chapter 2: Aims

Section 1: The General Assembly seeks by all appropriate methods on international levels the following:

To prevent illegal and unprofessional excavation of historical monuments and artifacts.

To prevent smuggling and the sale of Afghan historical artifacts on the international markets.

Section 2: The General Assembly will seek cooperation and the establishment of understandings between local authorities and leading local personalities in Afghanistan, regarding methods to prevent further

destruction of historical monuments, particularly through air raids between opposing belligerent forces.

The General Assembly will seek cooperation from national and international authorities regarding the repair, restoration and preservation of historical monuments and artifacts, especially those monuments which have been, or continue, to be in immediate danger of total destruction.

Section 4: The General Assembly will take the necessary steps for the repatriation of historical artifacts illegally removed from Afghanistan through legal channels, and which are currently under the control of opposing organizations and/or personalities in locations outside of Afghanistan.

Section 5: The General Assembly will seek various methods to reestablish the Kabul National Museum, the National Library, the National Archives and other Afghan institutions, and the return of artifacts to the museums in which they were originally located.

The General Assembly will prepare an inventory of the known artifacts, and comparing it to pre-war inventories in existence in Afghanistan, France, the U.S.A., and other countries.

The General Assembly will attempt to reach the Afghan citizens and professional groups, both within Afghanistan and other countries, to provide them with uncensored information about the cultural losses which have continued to take place. It will also seek the attention and support of professionals in the fields of history and archaeology on a world-wide basis, and provide them with detailed information about the cultural catastrophes in Afghanistan. It will educate any and all interested parties through various methods, including committeesponsored and committee-organized seminars and conferences, published articles in newspapers and magazines, radio and television programs, and a bi-annual newsletter.

Section 8: The General Assembly will establish close cooperation between national and international organizations in order to implement the above. Chapter 3: Organization

The General Assembly is the highest authority within the Section 1: organization, with the right to establish and implement policy.

Section 2: Membership in the organization is open to Afghans and to nationals of every other country in the world. Initially dues are set at \$35 per year and payable to "Pacific Asia Museum, Project Afghanistan."

The General Assembly normally convenes once each year to discuss executive plans and specific activities undertaken by the organization.

Section 4: All members are welcome at the annual General Assembly meeting; those unable to attend may request copies of the minutes of the meeting.

the t ŏ esodund Charter of the organization. must fall within the guidelines exclusive administration policies of the Pacific Asia Museum. ğ the goals set forth in the activities presently undertaken funds ₹ ulfilling.

Carrying out the recommendations, suggestions, and guidelines .⊆

Section 4:

Board, which

Executive

Selecting the members of the

the

periodic report

receiving the

Overseeing the budget and

the ordinary business of

conduct

Making decisions regarding amendments, expansion, or

of the organization.

dissolution

activities

Ĕ

responsibilities of the General Assembly include,

system; majority

voting

a democratic

5

based

are

are not Section

ă

decisions

₹

Assembly

collecting financial support through charitable individuals, within the guidelines contributions of organizations and General Assembly Seeking and ف of the (

Preparing detailed financial reports for presentation to the General Assembly, at the annual meeting. this Charter.

Establishing contacts world-wide with organizations for the

implementation of activities as they fall within the guidelines of this If the President should vacate office due to death, Section 5: Charter.

President, with the General Assembly to convene within three months etirement or resignation, the Vice President shall assume the office Amendment of this Charter and dissolution of the Section 6:

two-thirds agreement of

Charter, Sections, ŏ Assembly; after approval approval and created for the Board members include, but are not limited to, the following:

2

Cultura forth in of the organization and the International Committee for the salvation of Executive Board are in accordance with the guidelines set Ensuring that all activities

Chapter 4: The Executive Board

Heritage of Afghanistan.

Charter of

Executive Board is comprised of the President,

Section 1:

organization is selected for membership on င္ပဲ out their as will carry Members of the Executive Board Two members of the Executive Treasurers, controlling all funds and expenses. Vice President, and three members; each Board for a period of three years. esponsibilities freely and selected from the Section Ę.

INTERNATIONAL COMMITTEE FOR THE SALVATION OF THE

CULTURAL HERITAGE OF AFGHANISTAN

CHARTER

PREFACE

The cultural history of Afghanistan is among the richest and most ancient on earth. This is due in no small part to its geographic location, for its position is strategic as a crossroads of Asia and the western world. Throughout the centuries, Afghanistan was visited, and often invaded, by historic empire builders, including the Achaemenids Cyrus and Darius, Alexander the Great of Macedonia, and Genghis Khan. Tamerlane crossed Afghanistan in his quest for imaginary hidden treasures of India. Asoka arrived from India in the hope of expanding the Buddhist faith; later, the forces of Islam reached Afghanistan and introduced still another religion to the people of the region.

None of the great leaders who entered Afghanistan went away untouched by its native customs and traditions; likewise, Afghanistan was changed forever by the new customs and traditions introduced by these outsiders. This synthesis of disparate influences created a profoundly rich new culture that resulted in the splendors of the Graeco-Bactrian and the Graeco-Buddhic eras and eventually, the acknowledged architectural masterpieces of the Islamic period.

Until relatively recent times, international scholars evinced little interest in the archaeological or historical study of Afghanistan. In the nineteenth and early twentieth centuries, visitors from other nations occasionally conducted their own informal archaeological expeditions and used the resultant finds to publish historical evidence of particular periods. In 1924, the Afghan government established the country's first museum in Kabul, wherein were deposited many great historical and cultural treasures.

In the 1940's, Afghanistan abandoned its historically isolationist policies to open its doors to the world. In the ensuing decades a large number of international archaeological missions were given formal permission by the Afghan government to conduct research in various locations, and as each expedition revealed more amazing cultural artifacts, more and more excavations were undertaken. The Kabul National Museum was expanded to reflect the stature of its growing collection and a select group of Afghan students were sent abroad for intensive training in the fields of history and archaeology. In the 1960s, the Institute of Archaeology and Preservation of Historical Monuments was created under the auspices of the Afghan Ministry of Culture and Information. For the first time, a team comprised of only Afghan experts was assembled. This archaeological team conducted excavations in Tapa-i-Shotur, Hadda, near Jalalabad. Within five years, there was a total of eleven Afghan and international teams undertaking excavations throughout the country, resulting in the discoveries of Ai-Khanoum, Sorkh Kotal, Torghondy, Sistan, Bagram, Tapai-Sekandar, Tapa-i-Shotur, and Tapa-i-Sadar. During this period, the historical monuments of Herat, Mazar-i-Sharif, and the extraordinary sculptures at Bamiyan were restored. This all resulted in a flood of historical and archaeological information being released to international scholars through publications and both national and international conferences in these fields. Interest in the culture, history and artifacts of Afghanistan flourished as never before. UNESCO designated Afghanistan the International Center of the Study of Koshan Art and Civilization, and the distinguished international body also compiled and published the "Temurid Art Album." Interest and activity were at a fever pitch when internal political developments of the 1970s caused a sudden slowdown. After the Soviet invasion, excavations became all but non-existent as land mines were placed across the countryside and many historical and cultural locations came under the threat of explosion or gunfize. The invading forces took possession of many historical masterpieces already discovered and Soviet archaeologists, conducting their own excavations, unearthed more priceless artifacts which were then removed from Afghanistan to the former USSR. Unfortunately we have no knowledge whether such precious finds are still in storage somewhere in Russia or

However, later that same year, the work of the committee was halted due Pasadena, California, such a body was formed to Dr. Mustamandy's sudden, tragic death. In May of 1994, the Committee Consequently, in February 1993, with the institutional support scholars, leading Afghan personalities, and the assistance and continued under the leadership of Dr. Mustamandy and was named the International Committee for the Preservation of the Cultural Heritage of Afghanistan. patronage of the Pacific Asia Museum with the personal committment resumed its efforts with the cooperation of a number of international Afghan cultural heritage, preservation of existing monuments, and recovery of artifacts unscrupulously removed from as interested citizens of Afghanistan and other nations, with founding members was created to continue the work Dr. Mustamandy's wife, Mehna Rafiq Mustamanday. ō ₹ consisting the Pacific Asia Museum of protecting country.

Chapter 1: General

is named The International Committee of the thirty-live founding of Afghanistan, under the auspices of a General Assembly comprised the Preservation of the Cultural Heritage Section 1: This organization

of the late Dr. Mustamandy under

dealers, continued to take place in the ancient historical site of Mirzakah,

in Paktia Province. Tapa-i-Shotur in Hadda has been completely looted raids, led by opportunists working hand-in-hand with international art

historians as genuine, are being offered in Islamabad to any buyer for

smuggling have resulted in thousands of priceless artifacts being

distributed for sale around the globe and

US \$200,000. The cultural atrocities of looting, theft, and

demolished. The Begram ivories, which have been identified by art

ignoring the historical and

cultural importance of these objects and contravening international accords on the preservation of national treasures. The first effort Mustamandy, noted Afghan archaeologist and former Director General

counteract these terrible circumstances was begun by Dr. Chaibai

did not help the situation and

resulted in even worse conditions. There was an intense acceleration in

subsequent replacement by the Mujahaddin,

repeated burnings and attacks on the Kabul National Museum, the Kabul destruction of historical and cultural artifacts through vandalism

National Library, National Archives, and the Museum of Hadda. Weekly

nternational community of scholars a clean statement concerning this

Russian

The collapse of the Communist regime in Afghanistan, and

values and understandings upon which Afghans had heretofore based their acceptance of government rule. These are the actions of individuals who have abandoned their sense of honor and self-respect, as can be seen by their acceptance of positions of subordination to the Russian invaders (Edwards, 1993:119).

The poems examined here represent a small sample of the political discourse that arose in response to the Marxist revolution and Soviet invasion. The presentation and analysis of these poems is an exercise in allowing (some) Afghans to speak to an audience that has gained what little information it has from ideologically interested sources. Their verses were written as an immediate and unpremeditated response to the revolutionary transformations of 1978 and 1979, and we can extract meanings lying outside the controlling grasp of the political parties in Peshawar and Kabul, not to mention Moscow, Washington, and Islamabad as well (Edwards, 1993:120).

Through their struggle to overthrow the Marxist regime, Afghans have taught us something about the requirements of freedom and the dangers of looking to universalistic creeds to bring about social change. Sixteen years into the conflict, more than two million people have been killed. More than a million have been exiled. Hundreds of thousands have lost arms and legs or have been disfigured. A generation of children has lost its opportunity for education. The achievements of several decades of social and economic development have been erased. The lessons have been costly, and we can only hope that an end is near. So to must we hope that the contemporary antagonists can learn from history, as the price for continued conflict is terribly high.

Thus, the memory of these poets is very much alive amongst the Pushtuns; their descendants, disciples, and their imitators are held in high regard. It is easy to overlook this, for the outsider does not expect to find great literary figures amongst a nation of largely illiterate warrior tribesman. In addition, few

translations of Pushtun poetry are available, and those that can be had are in many cases poorly constructed. Yet to ignore the great literary heritage of the Pushtuns and the deep poetic feeling which still exists amongst them is to miss an important part of their character. Poetry has flourished amongst the Pushtuns for at least three hundred years. Practically every tribe has produced a major figure of poetry at one time or another. Two of the greatest of the classic line were Mohmands: Rahman Baba and Abdul Hamid. Another, was a member of the Bangash tribe, Khwaja Muhammad. Ahmad Shah Abdali, the founder of the modern state of Afghanistan, was an accomplished Pushtun poet, and member of the Durrani tribal federation (Spain, 1962:107).

Pushtun poets have long been known for their relative urbanity, and political sophistication. Their preoccupation with words in which they render a fiery sweetness — presents a satirical, yet lucid image of their unique social, political and physical culture, in which we find the essence of Afghanistan.

Bruce Richardson . . . October, 1995

ادامعة 19

درخاتمه باید گفت اگر روشنفکران ماقضا وتهای قبلی ننمایند ومنصفان فکرکنند وبخاطر امتیازات ما دی در پای یکی یا دیگری نافتند وبخاطر قدرت موهوم ومنافع ناچیر خود بطرفداری ازتنظمیها جبهه نگیرند ومنحیث یك افغان واقعی بخاطر منافع علیای کشور ووددت ویکهارچکی ملت افغان بهاخیزند ومقاصد شخصی از قبیل قوماندان یا حاکم یا والی یا رئیسشدن را برمنافع ملی ترجیح دهند ودریك صف وا دد در پهلوی ملت مظلوم خویش قرارگیرند مشکل ملی حل خواهد شد، ولی بدبختی درینجا است که در دل روشنفکران وطبقه منورما تخم نفاق جوانه زده وبا وجود درك تمام حقایق بازهم بخاطر یا داش ما دی و رئیای بدا من دست نشاندگان خارجی در افغانستان چسپیده اند وبخاطر دلخوشی امیران وسرلشکران پوپکی تخم نفاق وبدبینی را درمیان مردم ما میها شند که خدا وند متعال انها را هدایت فرماید، ختم ،

Wherever there is a chief, you bribe him, uncle.
"Oh devil," you said, "I have brought thirty decrees."
Twenty-two of these you have hidden, eight you have enforced.
Please resist now, you who were insulting the Quran.
You claimed to be one kharwar, but you came out one charak, uncle. (The terms kharwar and charak signify: large in the case of the former and small in the case of the latter, both, however, are used in a pejorative sense).

Although the PDPA regime that seized power in 1978 was initially greeted with derision and satiric laughter - at least by the poets examined here - the government came to symbolize a kind of irreligious-juxtaposition, infused with Atheist-Marxism, immorality, and infidelity.

Consider a poem by Gul Sha'ir written after the Soviet invasion. It expresses in lucid detail, not just the political threat represented by the government, but the moral threat as well:

In Moscow a dragon has risen up And grabbed the throat of every Muslim. They trick some with jobs and some with salaries. This is a lesson for every Muslim. They tell us to join the militia. They tell some to join the army. They make one brother fight another. Everyone is walking about, drunk with wine. They have a camel halter through the nose of many. They give them Beirut shoes. They kill some people in the name of prisons. They tell someone, "You are the chief of the [village] treasury." They tell some to boldly take a salary. They give the lands of one brother to another. Today two brothers have been made enemies like infidels. They use a drawstring as a belt for their pants. They give the clerk the job of the minister. They cannot leave their homes for fear. A kingdom is not like this - this is garbage. Khalqis and Parchamis are the slaves of the Russians. They are slavishly doing what they are told to do. They are nothing but pimps. Their sisters and brothers are serving the Russians. With their hairy heads, they are the number two infidels.

In place of iambics, we encounter a litany of every offense the poet can imagine, beginning with the accusation that the government has caused people to forget those aspects of life which are sacred and beyond objective considerations through the inducement of jobs, salaries, and petty goods ("Beirut shoes"). In poems such as this, composed after the Soviet invasion, the tone tends to be darker, as the seriousness of the situation was more The diminished use of satire is evident as are fully realized. lines of ridicule - as when he mentions the clerk-cum-minister who holds up his pants with a drawstring instead of a belt; however, most of the verses reveal a tone of outrage, and one gets the sense that the government's infidelity has passed the point where satire cannot continue to symbolize an adequate response to the situation. The poet sees people "drunk with wine," people who have forgotten their honor and allow themselves to be led around like a camel with "a halter through its nose." This signifies a profound disruption in the normal social order, a turning upside down of the moral

Daud Shah gave this answer to Qadir: "Shepherd, don't boast so much of yourself." (The tanks have besieged King Daud Shah.) "Shepherd, wait for me, I will fight you. I will either become a martyr or be disfigured. My head is a sacrifice for the name and honor of Islam. I will not abandon my faith for you, even if someone gives me several countries." (The tanks have besieged King Daud Shah.) "I will not abandon my faith for you even if you give me the world or set all of my family on fire. Oh Qadir, don't run away - show your self to me. Then I will beat your mouth with my heavy fists." (The tanks have besieged King Daud Shah.) They were killed like the children in Karbala. Daud was martyred by the will of God. Oh, Rafiq, all the countries praise him! (The tanks have besieged King Daud Shah.)

What makes the poem interesting is the way in which historical fact has been submerged in a rhetorical and paradigmatic form of political satire. Yet for those who hear the poem, Abdul Qadir's actions are treasonable, and symbolize an act of usurpation by individuals devoid of the credentials necessary for legitimate rule. The fact that Daud was unpopular, that he had overthrown his cousin, the former king, or that he was largely responsible for the increase in Soviet involvement in the country is overshadowed by the fact of his noble birth, which we see highlighted throughout the poem. Abdul Qadir's actions are especially despicable to Pushtuns because he had been a follower of Daud. He is therefore both a usurper and a traitor (Edwards, 1993:119).

The message of usurpation is sealed with the last image of the poem - the analogy between Daud's children and the murder of the Prophet Muhammad's grandchildren by the hand of Yazid on the plains of Karbala, which for many Muslims represents the preeminent example of injustice and political usurpation, and its use demonstrates the poets view that Daud and his lineage were the legitimated rulers of Afghanistan.

When Nur Muhammad Taraki seized power following the deposing of Daud, a central feature of the PDPA's propaganda campaign was to glorify Taraki (Edwards, 1993:119). According to official PDPA propagandists, Taraki was a man with whom millions of poor Afghans could identify, a man of impoverished background who had felt the lash of feudal oppression. That Taraki offered hope to peasants and workers because he had broken the chains of poverty and despotism by embracing and broadcasting the message of

revolutionary struggle, was not, however, universally accepted by the Afghan people. In the following poem by Rafiq Jan, ostensibly about the eight decrees instituted by the Marxist government shortly after the coup, and designed to mobilize the people, we shall see that rather than a massive outpouring of support among the rural people, the decrees became a popular target of outrage:

Either become a camel herder again, Uncle Taraki,
Or issue your ninth decree, uncle.
Listen, the eight eggs that you laid have been lost.
You held back your decrees, and because of this, you were dishonored.
You were boasting so much, but found you needed the (tribal) chiefs.

Afghanistan The warrior Bard Poetics of Dissent

6

In Afghanistan, as elsewhere in the Middle and Near East, poetry expresses cultural values and norms and is one of the traditional channels for articulating political beliefs. Its role in Afghan culture has long been noted by scholars, beginning with Elphinstone (1815) and continuing with a number of late nineteenth-century writers such as H.G. Raverty (1864) and C.E. Biddulph (Dupree, 1980:93). The preface of Biddulph's 1890 anthology of Afghan verse contains the following observation:

Afghanistan has always been a country abounding in rustic poets, and amongst a people absolutely devoid of any other form of literature, the poetic has, as amongst most free and mountainous races, been ever the favorite mode of recording any forcible impression, whether of a sentimental, historical or moralistic description which may have occurred to the composer.

The poems of the PDPA period that follow have been translated by Sayid Shahmahmoud Miakhel, Nassim Stanazai, Sayid Abdullah Tora, and Zalmi Ghazi Alam, from Pashtu-language tape cassettes recorded between 1978 and 1980 and offered for sale in the music bazaar along Saddar street in Peshawar. One of the chief characteristics of traditional Pashtu tribal verse is the frequency of disparaging references to the state (Spain, 1962:107). This can be seen clearly in the verse of the great sixteenth-century warrior-poet, This can be seen Khushhal Khan Khatak, who is often held up as an exemplar of Pushtun cultural values. Khushhal Khan's poetry deals with a variety of subjects, but one topic that emerges repeatedly is the immorality of the state (Dupree, 1980:83). For Khushhal Khan, as for his successors, the state is responsible for sowing inequity, corruption, and division within the solidary moral universe of the tribe; and his verse exhorts his fellow Pushtuns to defend their homeland and culture from the moral subversion of Mughal rule:

A year hath passed since Aurangzeb is encamped against us, Disordered and perplexed in appearance, and wounded in heart...

Still Aurangzeb's malevolence hath not a whit diminished, Though the curses of his father it drew down. For this reason, also, no one can place dependence on him: He is malignant and perfidious, a breaker of his word. For this state of things, no other termination can be seen Than that the Mughals be annihilated or the Afghans undone (Raverty, 1864:151-52).

The poetry written during the early days of the PDPA regime shows a continuity with traditional poetic representations of state power. Nur Muhammad Taraki and his comrades are characterized as the harbingers of a kind of moral disorder that seeks to transform the system that traditionally linked tribes and state in a consensual political arrangement (Edwards, 1993:118). To illustrate the way the PDPA organs of power were viewed as altering the traditional political order, we should consider the following verse by Rafiq Jan concerning the events of 27 April, 1978:

The tanks have besieged King Daud Shah. Qadir has laid siege to Daud Shah with his tanks. He called on him to get his pen ready for signing.

19 /11/ با شرف وبا وقار سرزمین ما ازیك سو ویبكانگان بیگانه پرستان غاصبین خائنین ومتجاوزین از سوی دیگر شروع وتا هنوزهم دوام دارد ؟

- ۲) در پیام "جنبش ضدجنگ" تذکار نیافته که " جنبش ضد جنگ " کی را در برابر کی از جنگ با زمیدارد؟ ۳) در پیام هیج تذکری از موجودیت بك حکومت غاصب درکشـور که زاید از پنج مراتبه بمراجع ملی و بین المللی دروغ گفته و عهد شکنی کرده نرفته است .
  - ٤) در پيام مذكور از استعفى حكومت غاصب بحيث راه معقول ختم جنگ تقاضا نشده است .

در زمان تسلط کمونستها وحضور قشون سرخ دروطن ما تلاشهائی بعنوان (جبهه وسیع ملی پدروطن) (مصالحه ملی) (اشتی ملی) تاسیس احزاب با صطلاح مستقل وملی سپردن قدرت با شخاص غیر حزبی ۲ عُدول تا کتیکی حزب خلق از اصول پذیرفته شده ،صورت گرفت تا ازجنگ جلوگیری نموده صلح بمیان اید که جز تبلیغات مثمر ثمری نبود،

دربيرون ازافغانستان بين تنظيمها جهت ايجاد هم آهنگي وتفاهم اقدامات صورت گرفت ؛ اتحا ديه ها تنظیمها ، حکومت ها ایجاد ودساتبری دانه شد وپیمانهای صورت گرفت ولی همه بی نتیجه ماند. بیمن تنظیمها ودولت حاکم کمونستی در کابل دید و وا دیدهای پنهانی جهت رسیدن بیك پلتفارم مشترك و اوردن صلح وقطع حنگ مذا كرات و زدوبندها ى پنهانى صورت گرفت كه هيچ نتيجه ندا د ويا ا مروزمجا لس كُبراً و صغراً آينجا و انجا تشكيل ميثود ـ ملل متحد و دول اسلامي تلاثر كردند تا مگر جنگ را قطعسا زند اماهمه بی نتیجه مانده

این تلاشها ازشروع جنگ در ۱۸ سال قبل تا امروز بی نتیجه بوده زیرا در تمام موارد یك جناح منازعه منا فع گروهی، فردی مخصوصی و قومی خاصی مدخط دا شتند که در رسیدن با بن منافع از هیچگونه خفت و رذا لت حتى خاك فروشى ا با نكردند.

هرکه بمقام وصلاحیت رهبری رسیده بزور سرنیزه رسیده یعنی بدون رضائیت مردم انرا غصب نموده که غاصباست ، وبعد از غصب در نگهداشت ان قدرت از فریب دروغ تزویر ، ریا و منافقت کا رگرفته که منافق است و درحمایه از منافع شخصی و گروپی خود قدرت بیرونی را در اذای فروش منافع ملی دعوت نموده که خابن بوده است ، دریکطرف منازعه دایم غاصب نمنافق/ خاین، خودگرا / خودعنان ﴿ وطنفروش، کسانیکه منافع شخصی و گروهی خود را برمنافع ملی رجحان میدهند ٔقراردارد ودرطرف دیگر مردمان ا صيل آوا ره / با شرف وبانا موس ا فغانستان كه مظلوم هستند قرا ردا رند. چگونه ميتوان بين اين دو طرف آتش جنگ را خا موش ساخت جز اینکه غاصب منافقو خاین حت مسلم مردم افغانستان رابرایشان تسلیم دارد؟ و آیا راه دیگری جز اِبن وجود دارد ؟ اگر قرارباشد که مردم مظلوم ا راستکار مادق و با شرف الفغانستان را با ممالحه و اتش بس تسليم غاصبين ميسازيم آيا يك عمل خاينانه ايرا انجام

در برخی قسمت های پیام داکتر صاحب کاظم داستانی ازنگاه " یك چشم دید" نوشته شده وچنین تعبیر شده است که هموطنان ما از نگاه راوی داستان بصیرت نداشته اند که خیلی طفلان بنظر می اید. مِن نیز دا ستانی بخاطر دارم ودربن دا ستان یکتن از هموطنان ما با استفاده از ُحق آزادی بیان تمام ملت مجاهد افغانستان را در مجموع بی بصیرت خوانده وچنین گفته است: " مردم افغانستا كور و ٠٠٠٠ و٠٠٠٠ هستند كه با روسها ميجنگند اگرنمي جنگيدند علاوه برا نكه مليون ها كشته و ملبونها اواره نمیگردید مانند تا جکستان وازبکستان ودیگرکشورهای جدیدالتاسیس آزپیگر شوروی سابق از سعمت پیشرفت برخوردا ر گردیده ۱ با کا روا ن تمدن وترقی همگام گردیده وار بلای قرنها پسماندگی نجات می یا فتند۰۰

در حقیقت پیام فوق نیز یك پیام ضد جنگ بود ـ ولی تفاوت آن درین است که آن پیام ضدجنگ بنفع کارمل وشیرکا ٔ بود و این پیام ضددنگ بنفع ربانی وشیرکا ٔ ۱۱۰۰ ومن هیچ باورنمیتوانم که جنا ب دا کتر کا ظم که بما بحیث یك شخص ملیگرا معرفی شده وبهمین صفت ما برایشان رای دا ده و بحیث رئیس نهضت انتخاب کرده بودیم با ربانی و شرکا ۶ کدام وجه مشترك داشته باشند واینهم از تصور ببرون خوا هد بود که چشمان بینای دا گشر ها ها را چرا غهای سیزیکه درین اوا خر بیشتر متجلی شده اند خیره ساّ خته با شده وتعجب آور ترابنست که این صدا درست در مرجله ای بلند میشود که هرات سقوط نموده، سیاف از پناه گاهش نمرا رنموده درجناح انفانستان مرکزی پیهم اخبار شکست و مفلوبیت رژیم شنیده می شودوطالبانیدروازه های کا بلمیکوبند وشیم مرگ برارگ ربانی فاعب سایه افگنده است !!!

دوستًا ن خبردا رند که درین اوا خر من در یک ابالت نسبتا دورتر برای پیدا کردن نفقه کا رمیکهم واز خیلی موضوعات بیخبرم۔ موسسہ نہضت درین مدت موفق نگردید یك نشریه تاسیس كند كه وسیله تما س بین اعضا ء باشد وازتمامبم وپالیسیها مارا خبرسازد حکسانیک ازما میپرسند لاجواب هستیم ومن این موضوع را چند بار درمجالس دارالانشاء گفتم کمتر شنیده شد، سردرگرمی نهضت عدم اقدامات مثمر وموثر در تنوبر اعضای موسس وعدم اعتنا ً با سا سلق وزین ا سا سنا مه و ددت که یك سند قا بل افتخا ر ملیگرائی ا ست! نا کا می در جلب اعضا ی جدید وکا رشکنیها درتا سیس و پخش جریده نهضت و ۰۰۰ ازیکسو ودیدن این پیام از جانب اقای دکتور کاظم مرا خیالی مشلکوك و بدبین ساخته است ، مانهضت را با امیدواری زیاد تاسیس ≥ردیم وا عضا ۴ محترم نهضت از ما ۱۶ **نفر** اعضا ی دا **را** لانشا ی مر**کزی بسیا ر ا مید وآرزودا شتند**ا ما من چنا نکه چند بار بمجالس دارا لانشاء گفته ام خجالت میکشم که هیچ کار مفید و شایسته آنجام ندا دیم ،ختم

آئینه گر نقش تو بنمود راست خود شکن، آئینه شکستن خطاست! (فریار) مورا ل طرفین جنگ ؛ افغانها ی مقیم پشا ور برعلاوه مسائل فوق الذکردرباره مورا ل دوطرف درگیردر جنگ نیز بخالدپشتون اظها رنظرکرده انده اینها میکویند " حکومت کا بل هم ازنظر تبلیغات ضعیف است وهم ازلحاظ مورا ل جنگی ـ مخصوصا که جمعیتیها درباره سه نیروی عمده شان فکرمیکنندکه چگونه از بین رفتند کیعنی ملا نقیب رئیس قول اردوی قندها ر ـ قاری با با والی وقواندان نظامی غزنی و جنرا ل اسما عیلخان والی وقوماندان نظامی هرات وبا لاخره اینکه حکومت بایك جنگ حتمی باطالبان روبرو است که از لحاظ قابلیت وگفایت جلوگیری از آنرا ندارده ""

سیاف دو توته شد ـ بحواله سیرویس خبری خالد پشتون ابقرا را طلاعات وا صله ازپها ور دربین پیروان سیاف انشعاب رخ دا ده ایک شق آن بطالبان ائتلاف نموده و شق دیگر آن ما نند سابق با رژیم ربانی همکار و وفا دار است و آوازه های دیگری نیز با رتباط گریز احمد شاه احمدزی معاون سیاف و کفیل صدراعظم رژیم ربانی که گویا با فا میل خود بهندوستان گریخته است اشنیده میشود،

بتاریخ ۱۱۶ کتوبر دوام جنگهای خونیق بین طالبان و رژیم ربانی در چند موضع درحومه کا بل بشدت دوام داشت اطیارات دولتی مواضع طالبان را پیهم بمباران کرده وهردوطرف ازراکت وتانک کا رگرفته انده آمران وزارت دفاع اول بطیارات جت دستور بمباردمان دادند وبعدازآن نوبت هلیکوپترهای جنگی رسید وچنین تصور میشد که طالبان از بین رفته باشندااما درآخر روزمعلوم شد که طالبان درمواضع خود ثابت باقی مانده بودند موسسه صلیب سرخ تلفات جنگهای دوروزا خیر را به ۵۰۰ نفرتخمین زده ست.

پیتر گریست گفت اگرچه مقامات وزارت دفاع اصراردارند که هرات بدست قوای دولت تسخیر شده است اما اوگفت " با هرات ازطریق تلفون ارتباط گرفته ام درآنجا آرامیست ، بتاریخ ۱۵ اگست پیترگریست خبر دا دکه تعرفی متقابلی از طرف طالبان برشهر سرحدی اسلام قلعه انجام یافته اما درداخل شهرهرات بکلی آرامی است ، امروزنیز درقسمت جنوب شهرکا بل جنگ شدید با استفاده ازتوپها بین دوطرف جریان داشت اما درخط جبهه نسبت به دیروز کدام تغیر قابل تذکر واقع نگردیده است ، وزارت دفاع کابل اعلان کرد که شهرهای محمد آغه مهارآسیاب و میدانشهر راشدید بمبا ردمان کرده ومواضع طالبان را ازبین برده است ، اما طالبان درمواضع خود جابجابودند، فرانس پرس اطلاع داد که طالبان جبهه جدیدی بطرف کوته سنگهی گشوده وبدین ترتیب حلقه محاصره را تنکتر ساخته اند، تیم جانسن گفت با وجودیکه جنگ تا دروازه های مردم رسیده اما مردم کابل نمیترسند بلکه روحیه استوار داشته ومیگویند طالبان هدفهای شانرا دقیقا نشانه میگیرند وبمردم غرضی ندارند، اواظافه کرد که این سخنان را درشفا خانه وزیرا کبرخان از دقیقا نشانه میگیرند وبمردم غرضی ندارند، اواظافه کرد که این سخنان را درشفا خانه وزیرا کبرخان از دقیقا نشانه میگیرند وبمردم غرضی ندارند، اواظافه کرد که این سخنان را درشفا خانه وزیرا کبرخان از دران مردم شنیدم وبا دیدن روحیه مردم وبشهر رفتم،

11 اکتوبره ۹ خبرگذا ریها ی جها نی ا زدوا م هفتمین روزجنگ بین حکومت کا بل وطالبا ن خبردا دند شدید ترین ومرگبا رترین جنگها که حکومت کا بل تا حال دوبا ر برای عقب را ندن طللبان ا زتما م وسائل خودکا ر گرفته ولی کا رگرنیفتا ده وطالبان قدم بقدم بطرف کا بل پیشرفت کرده اند، فرق با رزاین جنگ با جنگها ی سابق را خبرنگا ران درین تشخیص دا ده اند که ۱ هالی کا بل درسابق ا زبروز جنگ وحشت زده میشدند ولی حا لا ایشان نوعی ا طمینان وا عتما د نشان میدهند ابزندگی خود ا میدوا رند و مصروف ا مور معیشتی شان میبا شند، برعکس پیروان جمعیت درا فطراب وتشویش شدید بسرمیبرند وآن عده قوما ندا نها ئیکه مردم آزاری وچور وچها ول یا تجا وز بنا موس مردم کرده آهسته خود وفا میلها ی خود را بکوهستا نا ت شما ل ا نتقا ل میدهند ـ ا زجا نب دیگر نیروها ی فد حکومت ربا نی همه ازحکمتیا ر گرفته تا رشید دوستم در یك ا تحا د میدهند ـ ا زجا نب دیگر نیروها ی فد حکومت بشمول والی قدیر ونما ینده طالبان در حلال ا با د گردآ مده برای تشکیل یك جبهه متحد ملی بمقا بل رژیم ربا نی مذا کرا ت را ا غازنموده انده حکمتیا ر از یکنوع تفاهم بین طالبان و شورای همبستگی صحبت میکندوچنین وا نمودمیسا زدکه گویا توافقی برای آغاز یك حمله مشترك بین او وسایر اعفای همبستگی از یکطرف و طالبان ازطرف دیگرصورت گرفته است ، اما منابع طالبان درین مورد باختیا طسخن گفته وا نعقا د هرنوع توافق با تنظیمها را تا ئید نکرده اند.

17 اکتوبر حیك منبع طالبان اظها رکردکه افراد علا الدین خان وا سمعیل خان با استفاده ازوسایل نقلیه ایرانی وجیپ های لندکروزر براسلام قلعه حمله کرده و تاحدی هم پیش آمده بودند ولی طالبان این حمله را بعقب زدند و ۳۵ تن ایشان را زنده گرفتار نموده شصت تن ایشان درجنگ بقتل رسیده اند طالبان و سائل نقلیه ایرانی را که دارای نمبرپلیتهای ایرانی اند بشهرهرات منتقل ساخته ۱ نگاه والی هرات شاغلی احسان الله احسان قونسل ایران را احفار و آن و سایل نقلیه را با و نشان داد و قونسل ایران تصدیق کرد که عراده های نقلیه ملکیت دولت ایران است ، نماینده طالبان بعد از اخذ تصدیق ازقونسل ایران دو فقره یا دداشت را عنوانی رفسنجانی و خامنه یی برمبنای مداخله ایران درا مورافغانستان بقسم پروتست بقونسل ایران سیرده کارمندان موسسات خارجی که درهرات کارمیکنند را پوردا دندکه هرات بکلی آرام بوده مردم بزندگی عادی دوام میدهند و کدام شکایتی ندارنده

شایعاتی ازکابل شنیده میشود که سیاف وهابی میخواست ازکابل فرارکند ولی تحت نظارت مسعود پنجشیری قرارگرفته ازجانب دیگر آمدن سیاف بپاکستان مشکلات سیاسی پیداکرده زیراوی ازحامیان ربانی بوده و حمله برسفارت پاکستان را تاحال تقبیح نکرده است ، معهذا شنیده میشود که ملامحمدنبی محمدی که در پشاور بوده وباحکومت پاکستان روابط حسنه دارد سعی دارد بین سیاف وحکومت پاکستان وساطت کند تلا بتواند زمینه فرار سیاف راازکابل به پشاور فراهم سازد،

۱ کتوبر حبحوا له کابل را دیو حکومت ربانی دوطیاره جت ویك هلیکوپتر طالبان را سقوط داله است اما این خبر هنوز ازمنا بع بیطرف تا ئید نشده است .

کشف کودتای نظامی در پاکستان 🔞

۱٦ اکتوبره۹ ـ منابع خبررسانی جهانی اطلاع دا دند که بقرا را علان دولت پاکستان یك کودتا ی نظامی بمقابل حکومت بینظیر بوتو براه افتیده بود ولی حکومت پاکستان شبک های آنرا کشف وکودتا را بدون خونریزی خنثی نموده احدود شمت نفر جنرال پاکستانی در رابطه با این کودتا توقیف وتحت تحقیق قرا رگرفته انده

۱۸ اسکتوبر اسفاطه دوروزبعد از کشف کودتای نظامی دولت پاکستان امروز اعلان کرد که ۱۷ نفر از ديلوماتًا نَ افغاني را الزَّيّا كستانَ اخراج نموده است ، ياكستان چندهفته قبّل بهنگام حمله برحريّم سفا رت آن در کابل ۱۳ نفر دیلوماتان آفغان را اخراج نموده بود ولی درباره تعمیم برا خراج ۱۷نفر ا خیر توضیحاتی ارائه نشده است ۰ در منابع افغانی دّر پشاور گفته میشود که دپلوماتان افغانی با پاکستانیهای نا را ض از حکومت روابط داشتهٔ اند ۱۰ ما دولت پاکستان افغانها را رسما بمداخله یا اشتراك دركودتاى اخير متهم نساخته است •

۱۸ اکتوبر ـ ا ژانس فرانس پرس خبردا د که وضع حکومت کا بل بسیار خراب وا زهم پاشیده ۱ ست ودرا کثر جبهات كنترول را ازدست دانه و چنين اظهار نظر ميشود ك اگروضع بدينمنوال ادامه يابد حكومت رباني بزودی سقوط فوا هد کرد، همین آژانس اظهار نظر کرده که بالمقابل طالبان باخونسردی عمل میکنند و حرکات تکتیکی را بموفقیت انجام میدهنده

باهیان نیز صفوط نهود

حکومت کا بل تا ئید کرده است که مرکزولایت مرکزی افغانستان یعنی شهر با میان به تصرف قوای مخالف دولت افتال درکت بودا شفال دولت افتال درکت بودا شفال نموده است مبامیان درسراه شاهراه اکمالاتی ای قراردارد که حکومت از ان برای اکمالات نیروهایش در شما ل استفاده میکند، حکومت کا بل مدعی است که فقط مرکز ولایت سقوط کرده ولی مواضع دیگر با میا ن هنوز بدست قوا ی حکومت میبا شد ، برای ا نکه راست و دروغ این ادعای دولت معلوم گردد اینك اعلامیه رسمی حزب وددت (جناح خلیلی)را ذیلا نشر میکنیم :

بنام خداوند در هم کوبنده ستمکاران اعلامیه انجمن همبستگی هزاره

هشت ماه پس از سقوط غرب کابل و شهادت بزرگدرد جهاد افغانستان ـ سربازان مزاری یکبار دیگر حمام میآفرینند و دماغ نایب السلطنه های نو یافته را در بامیان و پروان بخاك میمالند، تا به جهان و جهانیان ثابت کنند که همچنانکه با شهادت حسین اسلام نابود نگردید، با شهادت مزاری دعوی حق طلبی ملت ما خاموش نخواهد شد. ملتی که با مزاری گام برداشت، اینك بایاد او و در راه او مردانه به پیش میتازد و ستون های انحصار نوکیسه گان را یك به یك در هم میپاشد. اخبار رسیده از وطن حاکی است که آخرین پایگاه مزدوران مردم دشمن جمعیتی در آسنگران از مربوطات بامیان درهم شکسته و باقیمانده تننگداران و فرماندهانشان با خفت و خواری تسلیم نیرو های پیشرو هزاره گردیده اند.

شیر بچه های هزاره همچنان عراق ، شبل ، شبر، شیخعلی، ترکین، سرخ، پارسا، درآب، پرنجل، سیاهگرد و کته خاك را از لوث نوكر صفتان هزاره كش و جمعیتی های مردم دشمن پاكسازی نبوده و ظنرمندانه به سوی متك و باغ اوغان در حال پیشروی اند، در این جنگها متدار زیادی سلام و مهمات به دست سربازان سر به کف هزاره انتاده که لیست برخی از آنرا در ذیل میخرانید:

به دستگاه جنراتور تری و نعال بیست و چهار میل آر پی جی هفت

یك دستگاه سیلوی سیار مكمل و نعال (ماشین خبازی) صد ها میل کلاشنیکن

جهار دستگاه بی ام جهل

هشت ضرب ترب دی سی

یك دستگاه ورك شاب نعال با یك عراد موتر آن

نه چین تانك غول پیكر تی شعب و دو نعال

ينج عراده تانك نفر بر فعال

شش پایه بی ام پی نعال

یك دستگاه یی درازده فعال ینج پایه زیردانع مرا نعال با موتر

درازده بایه زیکریك نمال

سيزده بايه هاران هشتاد ميلبمترى نعال

ده ها ضرب توپ هشتاد و دو میلیستو

چندین انبار مواد غذایی از نبیل ارد، روغن ، برنج و غیره هزاران دریشی و بوت نظامی

در دستگاه ماشین گستتنر با یك ماشین تایب و رنگ و كاغذ

ینجاه تاشمت دیك كلان غذایزی برای تشله های عسكری بیش از بنجاه لاری دیبر ی مهمات ثنیله و خفیفه مختلف النوع انبار تيل

> بیش از سی و پنج عراده موثر بیست و هنت موترسایکل

در این برخورد ما معچنان یك هلیكوپتر شورای نظارستوط داده شده و دشمن بیش از یك صد كشته و یكمد وبیست اسیر به جا گذاشته فرار نموده اند.

کشت و یکعد وبیست اسیر به جا گذاشته فرار نبوده اند.

آدمکشان شورای نظار و شرکا و سردمدار معامله گرشان احمد شاه مسعود (قاتل افشار و چنداول)

که از راه خرید قرماندانان ضعیف النفس، بی ریشه و بی احساس بر مسند حکومت کابل رسیده و

به کمك آخوندهای ایرانی خوابهای طلایی فرمانروایی افعانستان را میدیدند اینك با سقوط هرات

بدست جریان مجهول الهویه طالبان، فرار از بامیان و پروان پیشاپیش جوانان ظالم ستیز هزاره و

شکست در سالنگ به دست نیرو های جنبش ملی و اسلامی، خود را با سرنوشت محتوم خویش

رویاروی میبینند و با بی غیرتی فطریشان توان مقاومت در خود ندیده از میدان نبرد فرار

میکنند. تا باشد که در جای دیگر و در جبهه دیگر قوماندانی خود فروش با گرفتن پترو دلار

های ایرانی، عقب نشیند وآبروی ازدست رفته (شیر پنجشیر) را با (فتح) خریداری شده ای

براو بازگرداند.

۱۸ اکتوبرت نیروهای حکومت ربانی تعرض شدیدی بکمك توپهای شقیل طیارات جنگنده جت و قوای پیاده و موتوریزه علیه مواضع فی موتوریزه علیه مواضع فی موتوریزه علیه موتوریزه علیه موتوریزه علیه موتوریزه علیه مواضع شان بعقب برانند اما خبرنگاران خارجی گفتند که تپه های ویشخور وخیراباد مانند سابق درتصرف طالبان قرار دارد واین ایستا دگی طالبان به ضعف مورال سپاهیان رژیم انجامیده است مخبررسیده که حکومت کابل قبل از آغاز این حمله صدها صندوق بانکنوت را باز وبسپاهیان بقسم بخشش نثار نموده وگفته است اگر موفق برگردند دوچند این مقدار بخشش داده خواهد شده

77 اکتوبر _ تیم جانسن نماینده اشوشیتد پرس خبردا د وای حکومتی برای با رچا رم بروز چا رشنبه مواضع طالبان را درجنوب پایتخت موردحمله قرا ردا دند ۱۰ وازها کا نداخت ها وان وسلاح ثقیله با پرتوا فگنها ی ناشی از آن طی تمام صبح ازتپه های ریشخور بگوش میرسبد ،قصرتا ریخی دا را لا مان که یکی از تعبیه های نظامی قوای دولت است مورد اصابت چندین فیر مستقیم طالبان قرار گرفت این مطلب را عسا کریکه از جبهه مقدم بازگشته بودند ابرازداشتند، یك ما مور ملل متحد اظها ر داشت که درمرکز شهر علایم کمی اکنو از جریان جنگ درجوار شهر دیده میشود اولی دکانها برای داد وستد باز بودند اما باشندگان ناحیه های جنوب شهر خصوصا اشخاص مربوط بحزب جمعیت منازل خود را ترك دانه یا درحال فرا رمیباشند، کمیشنری عالی ملل متحد خبرمیدهد که درظرف یك هفته گذشته حد اقل دوهزا رباشندگان کا بل بشهر جلال

ناظران درکا بل میگویند که موجودیت واشغال طالبان ازتپه های ریشخور وخیرآباد علاوه برفایده سترا تیژیکی آنجنبه مهم روحیاتی داردک مورال طالبان را قوی وازوابستگان حکوم^ت را روزتاروز ضعیف ساخته میرود، درمقابل دولت کابل درچند روز اخیر بابك رشته باختنها شودچارگردیده وکنترول خودرا از اراضی ومردم ازدست داده میرود، جانب مقابل حکومت یعنی طالبان سوکند کرده اندکه کابل را اشغال کنند وربانی و مسعود را بخاطر جنایات شان علیه اسلام و ملت مسلم بمیز محاکمه بکشاننده

۲۲ اکتوبر ربانی رئیس جمهور کا بل میگوید " بینظیربوتو مسلمانان را ازه۴ جدا میسازد." ریوتر از قول ربانی که توسط را دیوگا بل اعلام گردیدخبردا دکه گفته است " بوتو با اعمال فشا ر پاکگتانیان را که خواهان حقوق شان اند منکوب میسازد." وی موضوع دیگری را نیزتداعی نمود اینکه حکومت بوتو سال پار طفیانیرا سرکوب نمود که هدفش تعمیل قوانین شریعت اسلامی بتوسط یك گروه اسلامی درشما لفرب پاکستان بود. ونیز بگرفتا ریهای اخیر چندین افسر نظامی پاکستان اشاره کرد که مظنون بطرح انقلاب اسلامی در یاکستان شایک شادته شده اند.

ا مروز نطاق حکومت کا بل بسفوط با میان بدست قوای طرفدا ر حزب و ددت (شاخه خلیلی) اعتراف نمود ائینه افغانستان قبلا در شماره ۵۰ پیشگوئی کرده بود که مردم شریف هزاره بزودی با میان را ازتصرف قوای حکومت غاصب ربانی وائتلاف منحوس ربانی ـ سیاف نجات خوا هند دا ده هکذا امروز نطاق حکومت ازناکا می حمله شان بالای مواضع طالبان اعتراف نموده گفتند اگرچه در ابتدا موفقیت هائی نصیب قوای دولت شده بود اما این موفقیت هازودگذربوده مواضع تصرف شده را زود ازدست دا ده مجبور به عقب نشینی شدند،

ا زقول را دیو تهران ازتاریخ ۱۹ اکتبر خبر رسیده که حکومت تهران روز سه شنبه این موضوع اردنمودکه حکومت ایران قوای طرفدا را حکومت افغانستان را ازنظر نظامی تربیت میدهد، اژانس رسمی خبری ایران بانقل از " منابع اگاه " اتهام طالبان را " دروغ محض و سانه " خواند، یك ما موررسمی وزارت خارجه ایران قبلا روز یکشنبه اظهار داشته بودکه ایران در نبرد حکومت افغانستان و ملیشه طالبان کدام نقشی ندارد،

بتاریم ۲۲ اکتوبر ۱ طلاع رسیدکه دربین سپا هیان دولت ربانی وطالبان درحواشی سرحدی ایران واقع در ۱یالت نیمروز در ولسوالی زرنج جنگهای تازه بوقولا پیوسته ۱ ست ، منبع گفت کهفیر توپخانه ثقیل از روزسه شنبه ۱ غاز وتا پنجشنبه درشهر سرحدی زابل نیز شنیده میشد، سپا هیان ایرانی بمقابل سرحدنیمروز تمام ساحه واراضی را زیر کنترول نظامی ۱ علان و منطقه را بروی باشندگان ملکی بستند، اسلام ابا د ازطریق را دیو کابل خبر دا د که ربانی طی اجلاس قانون دانان وقفات (که حکومت وی از هر دو بی نصیب بوده و است) دول اسلامی وکشورهای همجوار را بدان متهم کردکه با وجود تقافای اجرای نقش فعال ایشان / نسبت بکشورجنگ زده اش بی تفاوتی نشام میدهند، وی درضمت شکایت ازهمسایه ها و که رهای اسلامی گفته است که حکومتش خونریزی نمیخوا هد وبدفعات ازکنفرانس کشورهای اسلامی وسازمان مله تقافا بعمل اورده است تا نقش مهمی در اندلال پرابلم افغانستان بازی نمایند ولی کشورهای اسلامی و اسلامی و همجوار چنین نقشی را اجرا نکرده اند، ربانی علاوه کرد که حکومت او خواهان روابطحسنه با پاکستان است ولی پالیسی های اداره چیان پاکستان است که خصومتها را دامن میزند، پاکستان است که خصومتها را دامن میزند، پاکستان این چند روزپیش شش دپلومات افغانی و یازده نفر تبعه افغانی را ازخاکش اخراج کرد که جمعا ۱۷ نفر میشدند، علت اخراج این هفده نفر که دو روز بعد از کشف کود تای ناکام اعلام گردید ۱ تا حال توضیح نشده است .

یك ما مور موسسه صلیب سرخ از كا بل گفته ا ست ک^ه در ظرف ده روز گذشته ۲۰۰ نفر زخمی را تدوا ی كرده که اکثرشان از ا صابت گلوله ها ی توپ مصدوم گردیده بودند، وی گفت قلت خون مشکل عمده شا نرا تشکیل میدهد واینرا هم تذکر دا دکه تر راه ها بسته ا ست ۱۰ وگفت در روزها ی اخیر تلفا ت ملکی کم بوده زیرا هیچ راکت بداخل شهر و مراکز مسکونی ا صابت نکرده ا ست ا ما زخمیان صحنه ها ی جنگی بسیا ر ا ست ۰

بتاریخ ۲۱ اکتوبر در ۱ شر پرتاب را کتها برشهرکا بل ۱۱ تن مقتول و ۳۰ تن مجروح گردیدند، معلوم نشد که حمله را کت از کدام طرف صورت گرفت، واین درست مطا نف بوقتی بود که نماینده ملل متحد برای گشایش با بدیگر مذاکرات بکا بل عودت نموده است ،پیتر گریست ازما رکیت جوی شیرخبرمیدهدگ درست در همین جایك را کت ثقیل (۲۱ ـ ۵۷) دروسط جا ده بساعت ۱۱ قبل ازظهر اصابت کرد، شاهدان گفتندجا ده مملو ازکشته شدگان ومجروحان بود وفغان کمك طبی بگوش میرسید، یك افسر پولیس اظها رداشت که هشت تن جا بجا مردند وبرخی دیگر را بشفا خانه جمهوریت منتقل سا ختند، دا کتر شفا خانه گفت که ازجمله مجروحین سه تن دیگر هم جان دا د وطفلی دربرا بر دیدگانم جان دا د مچندرا کت دیگر هم برشفا خانه و میوند که در ۳۰۰۰ متری ما رکیت جوی شیر قرا ردا رد اسما بت کردند محصلان طب برای تفریح بیرونبرا مده بودند وبطرز معجزه اسائی نجات یافتند، شاهدان گفتند که را کتها از قسمت جنوب شهر شلیك شدند واین واقعه یا ددا شت وحشیانه ایست به نماینده ملل متحد وتا کید براینکه ما موریت ملحش تا چی حدی تعجیل ایجا به مینماید، پیترگریست با رتباط موضوع فوق قرا ر ذیل تبصره نمود:

س ـ میتوان فیرکننده راکتها را تشخیص داد ؟ ج ـ خیر کاش چنین موضوع سانه ومعلوم میبود ولی به یقین کو ازخط مقدم جنگ شلیك شده اند بسیا رمردم

معتقدند كه طالبان آين عمل را أنجام دا ده اند واما به يقين نتوان گفت ٠

س فکر میکنید درین عمل قصدی در بین ودرکا ر باشد ؟ ج ـ اگر چنانچه : اکتها از سوی طالبان شلیك شده باشند/نظرم اینست که قصدی درکارنبودهاست • منطقه مورد بحث محاط بکوه های ستراتیژیك است ک^ه برفراز آن اهداف نظامی بنظر میرسند،ساختمان جغرافیائی کابل پرابلمی بوجود آورده ایتکه مناطق ستراتیژیك نسبت بمناطق ملکی در ارتفاع عظیمی وقوع یافته اند واگر چنانچه این اهداف نشان گرفته شوند،ولی ازآن رد شوند مرمیها یا راکتها طبعا برمناطق مسکونی اصابت خواهند کرد • (مقصدازکوه تلویزیون است ک^ه پایگاه فیرراکت حکومت ربانی است) س • در جبهات چی هَیگذرد ؟

ج ـ نیروهای حکومتی چندین با ر کوشیدند تا طالبان را عقب زنند اما موفقیتی کمائی نکردند،برخی ناظران عقیده دارند که طالبان ازعمل شان راضی خواهند بود زیرا "پشت حکومت را بدیول تخته کرده اند " و حتما وقتی حمله خواهند کردکه آمایه کاروزار باشند،

س ـ دربّا رہ مردّم كا بل چى ؟ حا لا ميّترسند ك بحا له ّها برايند ؟

ج ٓ _ فكّر مّيكنم ۚ حالا بيشاآز پيشازكوره در ميروند وراجع ّباينده شان مي انديـشند،

غستبرجله نظامح والي طالبان بركابل

ا مروز نخستین حمله نظا می هوائی طالبان برکابل صورت گرفت منطاق و ها رت دفاع گفت که دوفروندهوا پیمای نظامی بخلبانی ملیشه ۶ طالبان دراین اقدام سهم گرفته بودند کی ازطیاره ها موفق برخنه در حریم دفاعی هوائی شد و چندین بمب را در یك نقطه مرکزی شهر فرود انداخت طی این حمله سه تن مجروح و یك منزل ویران گشت ، پیترگریست بارتباط این حمله هوای خبردا دکه " صدا های ثقیل توپهای ضدهوا نخستین نشانه آن بود که حمله هوائی طیاره های جت درحال وقوع است ، ساکنان کارته آریانا و نشهب های کوه تلویزیون گفتند که طیارات جت اول با فاصله کمی برفراز شهر عبور کردند و سپس دوبمب فرود انداختند ، بمب اول یك منزل را ویران و سه تن با شنده آنرا مجروج ساخت ، بمب دوم بچندین تعمیر خساره زیادی وارد اورد ، دا کتران شفاخانه مجموعا هفت نفر را پانسمان کردند ، بنظر رسید که هدف طیارات اطراف انتن تلویزیون (برفراز کوه اسمائی) بوده است زیرا از اطراف همین انتن برمواضع طالبان انداخت ثقیله صورت میگیرد ، اگر چه طیارات نشانی از وابستگی بطالبان نداشته اند ولی مردم یقین داشتند که طیارات از آن طالبان بوده اند ویست علاوه کرده است که ۱

طالبان در تب های حبوب شهر مصروف تدار کات الم ۱۰ اینتان براهملدیی آماده کی میگیرند که عن قریب آن بل به خاطر واژگون کردن رئیس جهور آغاز خواهند کرد ، روز میر طالبان به ساکنان مناطق که در جوار احدات نظامی به سر جبر نا

اخلار کردند که عرجه رود این جای را ترک گومید ... افزانش کمیت عملیات نظامی این احساس دامیا فراید که جنگ خیلی زود آغازخوا هدشد.

د ښاغلي حکمتيار پرمصاحبي باندی تبصری

حدود دوهفته قبل شا غلی گلبدین حکمتیا راز طریق را دیو پیام افغان در لاسا نجلس تنها با مدیرمسئول را دیو پیام شا غلی عمرخطا ب محبتی داشت ونظریات خود وحزب خود را پخش میکرد، وی بسوا لات مکرر شا غلی خطا بدر با بطالبان و هویت و موقف شان (برخلاف گذشته) یا هیچ نگفت ایا به احتیاط صحبت میکرد ومطالبی هم که بیان کرد تقریبا بطرفدا ری از طالبان بود، ناظران گفتند که حکمتیا را نتظار دارد تا طالبان او وحزب اورا بوسمیت بشنا سند و با و مقام وارزشی قایل شوند ازین لحاظ درگفتا رخود نسبت بطالبان بطور غیر متوقع محتاط بود، حکمتیا را ظهار خوشبینی نمود وگفت "در بین حزب اسلامی وطالبان مفاهمه جریان دارد ونتیجه آن بزودی بشکل یك اعلامیه نشر خواهد شد، "حکمتیا ر بالای پادشاه سابق محمد ظاهر شاه وروشهای دوره سلطنت او بشدت انتقاد نموده گفت اگر پادشاه دوباره رویکار بیاید همان اوضاع ناهنجار گذشته تکرارخواهد شد، شا غلی خالد پشتو با رتباط این مصاحبه حکمتیا ر با (صرب ور صحبتی نموده که متن آن قرار ذیل است ؛

س ، گلبدین حکمتیا ر د(پیام افغان) درا دیوسره دیوی مصاحبی په ترخ کی وویل چه زمونز دحزب اسلامی او طالبانو ترمینځ مفاهمه روانه نه اوژر به نتیجه دیوی اعلامیی په شکل خپره شی، موضوع خُنگه نه ؟ جـ هغه چه چی د طالبانو سره د شورای هما هنگی ⁄حزب اسلامی او دننگرها ر دشورا دمذاکراتو موضوع وه او هغه چه چی دباندی منعکس شوی دی ′کاملا یوله بله توپیرسره لری ،

طالبان تر اوسه پوری دی ته ندی دا ضرچی ددغو خلکو سره پریوه سیاسی پلاتفورم خبری وکړی و هغه صرف پردی خبری کوی چی یو سیاسی اتحا د سره ولرو خبکه کولای شو چی کا بل ته سقوط ورکړو، اومونز پرته ددی چی یو سیاسی اتحا د سره ولرو خنگه کولای شو چی کا بل ته سقوط ورکړو؟ اومونز پرته ددی چی یوسیاسی اتحا د سره ولرو خنگه کولای شو چی ربانی د قدرت له گدی را وغورخوو؟ بله موضوع چی طالبانو دوی ته ویلی وه دا ده چی مونز چی خه خلك را پول کړیدی هغه مو ستاسی پرضد را ټول کړی دی ،مونز د تنظیمی فسا د په مقا بل کی قیام کړی دی او غواړو حلک ددغه تنظیمی کړا و خخه خلاص کړو، نوکه مونز ستاسی سره په سیاسی لحاظ اتحا د کړی دی او غواړو حلک ددغه تنظیمی کړا و خخه خلاص کړو، نوکه مونز ستاسی سره په سیاسی لحاظ اتحا د کووی زمونز دسربازانو متحرکه روحیه له مینځ ځی او داعیه مو متضرره کیزی ، حال دا چی مونزدملت دیاره لیینی را نغاستی دی او حکومت نه غیواړو، په مذا کراتو باندی دواړی خواوی معترف دی د خو اجندا ددوړا و خواوو فرق سره گوی ، و هکرکوم چی ترپایه پوری به نه ددوی مذا کرات دا گیزه سی اونه به کمه نتیجه ورکړی ،

((اطّلاعاتیکه بمجله ائینه آففانستان رسیده مشعر است که حکمتیا رهنوزهم خواسیا ر چوکی صدا رت بوده به طالبان پیشنها دکروی که درحکومت آینده به تقرر او بحیث صدراعظم موافقه کنند، تا حال ازمنا بع طالبان دریان باره چیزی شنیده نشده ولی از بعضی حلقه های خوشبین بحکمتیا ر شنیده میشود که گویا طالبان به تقرر او بحیث صدراعظم موافقه کرده اند، این افواهات همان ضرب المشل فارسی را بخاطر می اورد که میگوید "شخصیرا بداخل شهر اجازه نمیداند٬اما او اصرار داشت که بستره اشرا بصدارت بیندازند" تصور عامه مردم برینست که طالبان نه تنها حزب اسلامی و امیر حزب اسلامی را پرسمیت نمی شنا سند بلکه بعد از رویکا رآمدن یک حکومت توسط طالبان٬باحتمال اغلب جلادان تنظیمها رانیز سیاست خواهند کرد، گلبدین حکمتیا ر درتا ریخ افغانستان شهرت بدتر ازهلاکو و چنگیز و علاو ۱ الدین جهانسوز دارد کرد، گلبدین حکمتیا ر درتا ریخ افغانستان شهرت بدتر ازهلاکو و چنگیز و علاو ۱ الدین جهانسوز دارد او شهر کابل و مدنیت سه هزا رساله انرا برای اطفای شهوت خود منهدم ساخته٬ هزا ران نفر را قتل وبی خانمان نموده٬ ملت حتما از وی با زخواست کردنی است ، ولی اینکه اوهنوزهم باین فکر است که توسط خانمان نموده٬ ملت حتما از وی با زخواست کردنی است ، ولی اینکه اوهنوزهم باین فکر است که توسط را کت وکلاشینکوف با لای مردم حکومت خوا هد کرد یک رویای جنون آمیزی بیش نیست وحکمتیا ر با ید به تدا و رودی بپردازد تا بحیث یک شخص نورمال عمل کرده بتواند، اگشریت نگوس خاموش افغانستان را عقیده بر برین است که اگر طالبان با حکمتیا ر بکدام توافقی برسد٬ حمایت ومحبوبیک خود را دربین مردم بحیث مجاهد ونا جی از دست خواهند داده))

س ـ پرکا بل با ندی را کتا ن چا غورخولی وی ؟

ج ـ ما مخکسی پیشبینی درته کړی وه چی دکابل حکومت به دطالبانو دبدنا مه کولودپاره دپرکارونه وکړی. تیره ورځ دکابل حکومت دوه راکتان وغورکول چی په نتیجه کی یوولس تنه وفات سوه اوخلویشت تنه زخمیان سول، طالبانوا علامیه خپره کړه اووی ویل چی مونزنه غواړو راکتان واچوو، مونزپه سپه سینه جگړه کوو او دا سی جگړه کوو چی په هغه کی دملت خیر وی ، که مونزرا کتان فایرکړو نومونزهغه هدف چی لرویی دمنځه ځی، س ـ طالبان ولی حمله نکوی ؟ دوی کوم جنگی تکتیك لری ؟

ج۔ جنگی تحلیل کونکی چی جنگی وضعه دنژدی خفه خیری دا سی عقیده لری چی طالبان غواړی دکا بل په خندو کی (دخیر آبا د غوندی / خوردکا بل ۱۰۰۰) دحکومت تول قوت ختم کړی پدی حساب به نو طالبان هغه وخت کا بل ته ننوزی چی د حکومت تول نظامی ما شین ورختم کړی اوهغه وخت به کوم مقاومت هم نه وی .

سـ د کا بل څخه نوی مها جرین په لیزد اخته دی ؟

ج ـ دیر لزه دکا بل نخفه دمها جرینو تعدا د دیرکم دی ه دا کُکه چی خلك اوس دا سی عقیده لری چی کا بل به آنی سقوط وکړی او دوی به هجرت ته مجبور نه سی ه سی دا سی وا وریدل سوه چی حکومت په زوره د شار خلك جنگ کولوته مجبوره کوی موضوع خنگه ده ؟

جے پرون دخورد کا بل دسیمی یوا وسیدونکی ماته وویل چی طالبانو په خورد کا بل کی دحکومت پرموا ضعو عملیات وکړل اودحکومت دری پوستی یی ونیولی ، ددغو پوستوخلك ټول ژوندی دطالبانو په لاس کښیوتل ، په دوی کی خلورتنه دپنجشیر اوسیدونکی هم وه طالبانو دوی دکان سره بوتله اودمنطقی خلکوته چی په زورسره را وستل سوی وه منصیحت وسو ا وا حترما نه خپلو کوروته ولیزل سول ۱۰هسپی یی دا خلک بیولی وه خوغ**رمه** هریو خپل کورت**ه** را غی ،

س ـ په نيمروز کې څه وضعه ده ؟

جـ په نيوروزكي يو خه تشنج پياس سوى و ، خو اوس كرا ره كرا ري ده اوطا لبا نو تول دولتي گروپونه خنشي گریدی ۱۰ دکا بل حکومت ددی دیا ره چی ذهنونه مشوش کړی خپیلو کینو دچریکی تحفا ستو را نحفا ستو دستور ورکوی خو دا عملیات مهم ندی او دوی نسی کولای چ^ی کومه ولسوالی یا ولایت ونیسی سَّ نن دا سی خبر را غی چی شپززره تنه افغانی نحوانان دطالبانو مرستی ته کا بل ته ورغلی دی دا موضوع

ج ـ دتعدا د په اړوند که نشم دِرته ويلي کو يوازي نن نه بلکه هره ورځ تازه دمه افغاني حوانان په جُوپو جوپو دهيوا د دهري سيميٰ مُخذه د طالبانو مالترته ورځي، داسي شکاري چي طالبان به داتول قوتونه دکا بل پرچا پیر را غوندکهای او بیا به دبریشنا په کیر پرکا بل با ندی یرغل وکړی ه

س ـ دا سی شایعه را ورسیده چه دربانی او سیاف اړیکی خړپړدی ؟

ج _ دا شایعه دلت هم قوی ده ، خلك وائی چی ا مكان لری ربانی سیاف گرفتاره كړی ا وبندی ئی كړی ه دّ سیاف دپاره وضعیت دیر خظرناك دی خُکه چه نیم په كابل كی دی اونیم په پاکستان كی،اوښائی سّیاف دموقع تحخه استفاده وکړی او وتستی ٠ په هماغه شان چې دکابل دحکومت لور رتبه ما مورین هم تیارپر دوو پشو نا ست دی ،

سـ د دوستم خيلو او طالبانو اړيکي په خه شان دی ؟

ج _ دوستم دطالبانو سره دشورای هماهنگی پرته په تفاهم کی دی ۰ سیاسی کتونکی دا سی عفیده لری چی <mark>دوستم اوطالبان به یو دریمگری نظام ته قدرت حواله کړی دنوپه دی اساس دطاّلبانو اودوستم ترمینج</mark>

د تـكر احتمال ضعيف شكارى و آمكان لرى دوى پر يوه هنّف باندى سره جور سوى وى و سياسى كتونكى داسى نظر لرى چى طالبان ديوه نظام درويكاركيدو دپاره كاركوى نوچى كله دوى قدرت تر لاسه كړ ښائى لويه جرد براجرگه ١٠٠٠را وغواړى اوقدرت وتكنوكراتانو يا هغه چاته چى خلك باندى راتوليداى سی۔ وروسیا ری مطالبان ددا سی یوهدف دیا رہ کا رکوی اودوستم ھم چی تراوسہ کہ خبری کری دی پہ ہغہ ملل متحد آومیستیری راضی دی ، نولمائی دوستم هم داشی یومکانیزم ته وسله وسیاری ، سـ ربانی ته وسله رانجی ک^ه رانجی دچا دخوانخه ؟

ج _ مــــ کمنی لاری تولی بندی دی ۱۰ وطا لبا نودخوا جه روا ش دمیدا ن دبندیدوگوا س هم کړی دی ا وکا بل سا ریا نو ته ئی خبرورکری دی چی دنظا می مرکزو څخه لیری سی آپردی برسیره یی د خارجی پروازونو عدم مصئونیت هم اعلان کړی دی . نودمـهٔککی دلاری مخخه خوربانی ته مخلانه وررسیزی اوکه وررسیزی هغه به دهندوستان او روسیی دخوادهوا دلاری وی ۱۰دجلال ۳با د دلاری نظا می مرسته نه وررسیزی مگر لوژستیکی مرسته په غیرمستقیمه

س ـ دا فغا نانو عام ذهنیت دتنظیموچه نسبت حرنگه دی ؟مونز دا حصا یئو ا وعامه ا رتباط خخه دا سی پوه سوی يوچي پخوا نيها چا پرافغانا نودپرگران دي خودلته گلبدين جکمتيا رد" پيام افغان درا ديوسره په مما حبه

کی وویل چی کمونستا ن پخوا نی پا چا۔ غواری ۱

جـ افغانان لولوتنظیمون دندرت په سترگه گوری ۱۰ وتول وائی چی دا تنظیمونه وه چی زمونزهیوا دیی رًا ویجا یا ودربدره کیرهٔ تا سی ته چی هرتنظیمی رهبر محبوب شکا ری هغه به حتی پخپله اجراً عی شورا ی کی دوه فیصده رائی ترلاسه کیری ، ملت خولاپریزده / دتنظیمو سره دا فغانستان دملت تائید په هیچگوننسته ، پاته سوه دپخوانی پاچا خبره ، پخوانی پاچا که پخوا دافغانستان اتیا فیص**پده (٪ ۸۰) خل**کو تأئیداوه ٔ د وروستیو تنظیمی جگهو وروسته ً اوس دافغانستان نه نوی اعشاریه نه فیصده (٪ ۹۹ ۹۹) خلک پخوانی پاچا غواړی ، دا چی حکمتیار وائی چی کمونستان پاچا تائیدوی،کاملا غلطه خبره ده اوهیڅ معنی نلری ،

۲۳ اکتوبره۹ - صبح دیروز دوفروندطیاره برشهر کا بل بمباران نمود مقامات وزارت دفاع گفتند این عم^ل توسط طالبان یا رشید دوستم انجام یافته است ، بمب اول حدود ۶۰ متردورتر ازیك میکتب منفجرشد ویك خانه را ویرا ن نمود «بمب دوم با لای دیپوی تیل ا صابت <mark>کرد» این حمله درسا عتی</mark> صورت گرفت که طبا ره ها ی حکوم^ت کا بـل بـا لای موا ضع طا لـبـا ن درجنو^ب کا بـل بـمبـا ری میکرد**نـد دد**رحملات ر**لکتی** روز شنیه ۱۱نفـر درشهرکا بل کشته شدند، ازطرف حکومت کا بل با لای طیا را ت توسط توپها ی هوا ئی فیرمیشد، شا هدا ن گفتند دوطیا ره توانستند از ساحه کمربند دفاعی هوائی عبور وبرپایگاه نظامی قرغه بمبها فروریزند وزارت دفاع کابل این بمباریها را کار طالبان دانست و کفت هدف این بود تا پایگاه نظامی واقع درشما لغرب شهر را بمباری کندهعبدالله نطاق وزارت دفاع گفت ک^ه طالبان طیارات (سسو ۲۲)بکا ربرده انده اوگفت ما خطسيرطيا راتخ راتعقيب نموده ايم وميدانيم اين طيا رات ا زطالبان است ٠

بیس بینی کصوف کاهل

فردا کسوف کاملی از افغانستان تادلتای میکآنگ صورت خواهد گؤفت آبرخی افغانها ازروی عنعنات اظهار میدارند که این کسوف علامه زوال ربانی است " پس خدا خیر ربانی را پیش کناده

آئینه گر نقش تو بنمود راست خود شکن، آئینه شکستن خطاست! (فریار)

يلان جديد انتقال قدرت 17

نماینده خاص ملل متحد آقای محمود میستیری جهت انتقال قدرت ازربانی بطور مسلمت آمیز یك پلان جدید ارائه کرده است ،هنگامیکه محمودمیستیری درباره این پلان با ربانی درکابل صحبت میکرد درساحه پنج کیلومتری کابل جنگهای شدیدجریان داشته و آوازتوپها شنیده میشد، تیم جانسین درباره پلان جدید صلح چنین گزارش میدهد:

" آین پلان جذید تشکیل یک کومیته کوچک را دربردا رد که قدرت را از رئیس جمهور تسلیم شود ودر افغانستان جنگزده علم را رویکا رآورد، یک ما مور عالیرتبه حکومت ربانی موسوم به محمد فا ضل گفت که این پلان درا وایل هفته جاری (۲۲ اکتوبر) توسط نماینده ملل متحد بحکومت کا بل سپرده شده است اوگفت کمیته مجوزه متشکل ازده نفرخوا هد بودودرموردا شخا می شا ملدرین گومیته بطور موقت اسا می یک تعدا د اشخا می گرفته شده که اسم پا دشاه سابق محمد ظاهر شاه وصبغت الله مجددی نیز دران شا مل میبا شد سخنگوی حکومت کا بل گفت این پلان نیز درحال ساختمان است و حکومت جواب ونظر خودرا درختم این هفته به نماینده ملل متحد خوا هد دا د (روزجمعه ۲۷ اکتوبر جواب حکومت کا بل باید بمیستری دا دهسود .) مقرا راست میستیری برای گرفتن جواب بتا ریخ ۲۷ اکتوبر بکا بل برود، محمدفا ضل درحالیکه ازین پلان حمایت میکرد گفت اسا می آن اشخا میکه درین پلان تجویز شده اند کا فی نمیبا شد، وی گفت درین تشکیل اسم نمایندگان اقلیتها ی ازبک هزاره و شیعه شا مل نمیبا شد (حکومت ربانی با همین سه اقلیت یعنی ازبک و هزاره و شیعه از دوسال با ینظرف در حال جنگه است آن وحالا بهنگام سقوط میخوا هد بزیر یعنی ازبک و هزاره و شیعه از دوسال با ینظرف در حال جنگه است آن وحالا بهنگام سقوط میخوا هد بزیر نام این اقلیت ها برای چند نفر طرفدا ران خود چوکی ومقام میسر سازد ـ اداره) محمدفا ضل گفت اگر میستیری اقلیتها را درین پلان شامل نسازد پلان اونیز مانند پلان گذشته ناکام خوا هد شده

بارتباط خبرفوق شاغلی غلام غوث وزیری بتاریخ ۲۶ اکتوبر بعنوان مشاور اعلیحضرت محمد ظاهرشاه ازروم گفت " معضله افغانستان علاوه بربعد ملی دارای ابعاد منطقوی وبین المللی میباشد •درجهت تامین صلح واعاده امنیت درافغانستان اعلیحضرت ظاهرشاه باجناحهای ذیدخل بین المللی و منطقوی در حال ارتباط بوده وبااحترام بار اده ٔ ملت افغان سعی دارند مشکلات موجوده ازکشور عزیزمرتفع گردده لهذا برای این منظور اعلحضرت آرزومندند درجهت تفاهم ودریافت طریق مسالمت آمیز برای وضع دردناك فعلی کشور درموقع وشرایط مساعد بکشور دوست وبرادرپاکستان وسایر کشورهای ذیعلاقه مسافرت نماینده ۱۰

این بیانات شاغلی وزیری که قطعیت و صراحت ندارد و محض بقسم یک آرزو درآینده اظهار شده ازطف حلقه های افغانی چنین سوئ تعبیر شده که گویا اعلادضرت بزودی رونده پاکستان میبا شند چنانچه جرید ه امید درشماره ۱۸۳ موره ۲۳ اکتوبرخودازقول سیدخا مدگیلانی مسافرت قریب الوقوع اعلادضت را بپاکستان بمعیت جنرال عبدالولی گزارش دا ده است که مقرون بواقعیت نمیبا شده العلمضرف پادشاه سابق افغانستان طوریکه بارها گفته اند خاضرند برای تامین صلح وقطع جنگ درکشورشان اقدام عملی کنندبشرطیکه ملت از طریق یک لویه جرگه اضطراری از ایشان چنین تقاضا را بعمل آورد و شانیا اعلادضرت مستقیما بوطن خود خواهند رفت چون راه ترانزیت تاریخی افغانستان است اما قصد شان رفتن با فغانستان است اما قصد شان رفتن بافغانستان خواهد بود نه به پاکستان ولو از راه پاکستان باشده

γ۱ اکتوبر _ هیرف کلرک نماینده (Α۴ρ) میگویدکه استقامت طالبا ن وسنگربندی شا ن درجنوب کا بل بخا طریست که تا قبل از رسیدن زمستا ن فعالیتها ی نظامی حکومت ربانی را متوقف ساخته وبهدف شا ن که اشغال کا مل کا بل است نایل آینده مردم کا بل باین عقیده اندکه طالبا ن بزودی کا بل را اشغال میکنند ولی حکومت ربانی خطر سقوط کا بل را برای عامه مردم بی اهمیت جلوه میدهد ومیگوید جبهه جنوب استحکام یافته وحملات طالبا ن تاکنون دفع شده است ولی مقامات دولتی دربین خود بطور خصوصی اعتراف میکنند که وضع بحرانیست وحتی داکتر نجیب الله قبل از سقوطش ارافی بیشتر را تحت کنترول خوددا شت و یل در لومات مقیم کا بل ضمن تبصره گفت و حکومت دیگر برای پیروزی نمیجنگد ابلکه موضوع تنازع للبقا در میان است " کا بل با رتباط جبه مقدم جنگ مملو از شایعات متناقض وغیر تصدیق شده است و مثلاشنیده میشود که طالبان قبلا در داخل شهر رخنه کرده اند وبقرا ر خبردیگر احمدشاه مسعود پنجشیری سرکرده کمپ نظامی حکومت ربانی در پی تخلیم از کا بل است و قصه دیگری نیز برسرزیا نها است که گویا احمدشاه مسعود پنجشیری را کتهای لونا را بقص ریاست جمهوری نشانه گرفته است تا قبل از هزیمت قصر را بکلی مسعود پنجشیری را کتبای لونا را بقص ریاست جمهوری نشانه گرفته است تا قبل از هزیمت قصر را بکلی منهدم سازد، در عین زمان شنیده میشود که جبهه جدیدی درشما لغرب کا بل گشایش یافته تا راه حیاتی منهدم سازد، در عین زمان شنیده میشود که جبهه جدیدی درشما لغرب کا بل گشایش یافته تا راه حیاتی و به به کسیل داشته تا با میان را مجددا از پیروان خلیلی متصرف شونده.

ائینه افغانستان ازپشا ور اطلاع یافته که احمد شاه مسعود پنجشیری بقوماندانان خود گفته است:

(۱) قبل از هزیمت از کابل تمام اسلحه ثقیله وعما رات دولتی را تخریب کنید تا دشمن (۱) از آن استفاده نتواند و (۲) کابل افغانستان نیست ۱ گرما مجبور شویم کابل را تخلیه کنیم انوقت مین در پنجشیر مقاومت میکنم و از پنجشیر همان حالت را بالای کابل می آورم که گلبدین و دوستم اورده بودند، خبردیگر حاکیست که قوماندانان شورای نظار همه فرش های ارگه و وزارت دفاع و سایر دولتی را جمع کرده به پنجشیر ارسال داشته اند، فعلادرکابل فقط چهار کشورنمایندگی دارند هندوستان ۱ ایران ۱ ترکیه و اندونیزیا ه

۲۵ اکتوبره ۹- امروز دوراکت هنگامی بمیدان هوایی کابل اطابت کرد که طیاره موسسه صلیب سرخ برای پرواز امانه بوده نفجار به نزدیکی رنوی میدان ودورتر ازعمارات صورت گرفت وپیترگریست خبردا دکه پیلوتان طیارات آمانه پرواز بزودی طیارات خودرا پروازدا دند، اماسه ساعت بعد سه راکت دیگر نیز نیز بدا خل احاطه میدان انفجارنمودو یك محافظ میدان گفت که راکت برنوی میدان اطابت نموده است

ارتلفات وارده برمیدا ن تا حال چیزی گفته نشده اما محافظین گفتند که ممکن است بعدا زین پروا زطیا را متوف گردده ازین میدان طیا را ت طلب سرخ و شرکت هوائی آزیا نا استفاده میکردنده حکومت ربانی طلبان را متهم به پرتاب راکت نموده اما طالبان تا حال درزمینه اظها رنظرنکرده انده اما طالبان قبلا اعلان کرده بودند که موافع نظامی هدف فیرما قرا ردا رند ومردم را ازنزدیك شدن بموافع نظامی اخطار داده بودنده اگرچه میدان هوائی کابل اکثر برای مقاعد ملکی استفاده میشود اما طالبان مدعی استند که حکومت کابل توسط منازن هوائی کابل اکثر برای مقاعد ملکی استفاده میمتر رسیدن تیل و مدعی استند که حکومت کابل توسط منازن هوائی کابل معدود دگره میدان میخواهند از چارطرف رسیدن آثرا بحکومت غاصب کابل معدود خارنده مسدودشدن طیا را تا با ربری بزرگ برای میخواهند از چارطرف رسیدن آثرا بحکومت غاصب کابل معدود نیز عدمه وارد مواهد کرده معلوم نیست که محمود میستیری میتواند دوبا ره بمیدان هوائی کابل برگردد یا اینکه بعد از پن از طریق میدان بگرام که هنوزهم در تصرف احمد شاه مسعود پنجشیری است بکابل خواهدا مده بعد از پن از طریق میدان بگرام که هنوزهم در تصرف احمد شاه مسعود پنجشیری است بکابل خواهدا مده برگشتش تصمیم نهائی خود را ابرازخواهیم نمود در دربا ب پلان میستیری از مرکز طالبان کدام عکس العمل برگشتش تصمیم نهائی خود را ابرازخواهیم نمود دربا ب پلان میستیری از مرکز طالبان کدام عکس العمل برگشتش تصمیم نهائی خود را ابرازخواهیم نمود دربا ب بلان میستیری از مرکز طالبان کدام عکس العمل به شناخت قدرت طلبی ربانی و مسعود میدانند که آنها از مساعی صلح حا ند زارد نظامی مغلوب نشوند به استعفی وصلح حا ضر نخواهند شد لهذا کلمه "عبث " درینجا معنی لجاجت ودوام قدرت طلبی ربانی

چوروچپاول فرهنگ وتاریخ

کومو ازنخشستین با ستانشنا سان غربیست که بعد ازانقلاب اسلامی ازکابل دیدا رکرده است وظیفه وی این بود تا ازمحلهای تاریخی حفاظت نماید، محقق جوان ایتالوی بارتباط موضوع افزود که " فکرنمیکردم موزیم خودش در معرض خطر قرارگیرد، ولی در جنگهای داخلی ازینگونه مسائل پیش می اید، " کومو قبل ازغارت اخیر بدیدار موزه رفته بود وآن اشیا ٔ را درحالیکه ازآن خوب محافظت میشد دیده بود، وی گفت " کل محفظه ها خوب مهر شده بودند > محافظین مسلح حضور داشتند وهرشی طبیعی جلوه میکرد، " ما مورین ملل متحد گفتند که یکی ازمجسمه های دزدیده شده را سربازی توسط موتر سایکل انتقال میدا د و وقتی از پوسته معاینه عبورمیکرد دیده شد، سربازان دیگر به تعاقب وی پرداختند ووقتی موتر سایکلشبزمین خورد گرفتار شد آنوقت مجسمه را از وی گرفتند، یک ما مور ملل متحد گفت قابل تعجب و حیرت استاکه بمجسمه مذکور ضرری عاید نشد، کومو علاوه کرد که " اشیای ذیقیمت غارت شده را شاید در شهر مخفی کرده باشند ولی ما موران رسمی موزه محتملا خود نمیدانند که چه چیزی غارت شده است ، "

تبصره ائینه افغانستان و در دوره حکومت رژیم غاصب ربانی و مسعود پنجشیری این اولین باری نیست که ملکیت های عامه وملی افغانستان غارت میشودبلکه پالیسی حکومتداری ربانی - مسعود بالای چور چپاول غارت تا راج /تعرض بر مال و ناموس وجایدا د وحتی قتل عام مردم استوار بوده است بند نفر جوان بچه پنجشیری از قبیل داکتر عبدالرحمن وزیر ترانسپوت و داکتر عبدالله معاون وزارت دفاع که از دوستان درجه اول داخل حلقه احهدهاه مسعود پنجشیری میباشند در را ساین اعمال غیر اخلاقی وضدبشری دوستان درجه اول داخل حلقه احهدها مسعود پنجشیری میباشند در را ساین اعمال غیر اخلاقی وضدبشری مرور کنید درجهه اول اخبار آنوقت چشم تان به خبری می افتد که داکتر عبدالله گفته بوداگرما مترصد ان حمله ناگهانی بالای شیندند و هرات میبودیم حتما تمام و سایل نظامی و اشیای کارامد را منهدم می ساختیم و دراخبار چندروزقبل که درین شماره ثبت شده از زبان احمدشاه مسعود وعبدالله پنجشیری گفته شده که بعا سکرخوددستوردا و هایت احمد شاه مسعود پنجشیری و داکتر عبدالله پنجشیری غارت شده تما تما دفی غارت نشده بلکه باثر هدایت احمد شاه مسعود پنجشیری و داکتر عبدالله پنجشیری غارت شده تا دست کا احمدشاه مسعود پنجشیری اثار و اقلام موزیم کا ما نند بدست طالبان نیفتد و احتمال زیاد موجود است که احمدشاه مسعود پنجشیری اثار و اقلام موزیم را مانند مثل زمرد و لاجورد این آثار را نیز لیلام کنند. سپاهیان شورای نظار سنگهای مرمرقصردارلامان وحتی مثل زمرد و لاجورد این آثار را نیز لیلام کنند. سپاهیان شورای نظار سنگهای مرمرقصردارلامان وحتی مثل زمرد و بردگ دوطرف سرك را ۱۰ ده برده اند.

ھالاکي حکمتيار 19

شا غلى با رك خبرنگا رآئينه افغانستان از پشا ورمضمون ذيل رافاكس كرده است"مصاحبه گلبدين كه دو هفته قبل توسط را ديو "پهام افغان" نشر لهده به پشا ور رسيده ما شنيديم عرض ميشود ، چندروز پيش كلبدين از (سپينه شَكُه) توسط تلفون ستلايت بارا ديوپيا ما ففان مصاحبه نمود، آن كلبدين كه تبلا با ظهور طالبان خاموش بود وبعدا زآن به بدگوئی شروع کُرد ودرین ا واخر اصلا معلوم نبودکجا است اینك خودش از را دیو خطاب تلفونی تقاضای مصاحبه را کرد درحالیکه عمرخطاب گرداننده را دیو سخت غا فلگیر شده بودوچینینمعلوم میشد که با ذهن و دماغ خود درمجا دله بوده در جستجوی سوا لاتمیباشد) در حاليكه صداي كُلْبدين آلونه با تبختر بوده با لَحْن آمريت طوري سنَّفن ميزد كه كويا بزودي صدرا عظم خوا هد شيد . . . درست سه روز بعدا زين مما حبه كه مقمد اصلي انرا اقاى خطاب شايد تا امروزهم درك نكرنه با شد؛ آرا نسها ی خبری دربا ره کودتای نا کام پاکستان خبرها پخش کردند - کودتا ئیگه بخوا ست ا خوانیان صورت میگرفت والبته ناکام شد ودر نتیجه ان ۳۱ جنرال دستگیر شد خد،دوحا دشه فوق بازار شایعات را خصوصا در بین افغانها گرم نگهداشته است و یکعده میپرسند که اگرکودتای اخوانیا و مسلم لیگ که حکمتیار نمّک پرورده آنها ست کا میاب میشد اثرات آن درا فغانستان ازچه قرا رمیبود؟ اینها میگویند طالبان بهر صورت مجبور بودند با درنظر داشت وضعیت عقب جبهه جنگ راتا سقوط واشغال کابل ا دا مه بدهند ودر صوّرت موفق شدّن کوّدتا ی مسلّم لَیکی وفشّا ریکه حکومت جدید با لای طالباً ن با رتباط گلبدین می آ وردند، طالبا ن مجبور میشدند گلبدین را بحیث رئیس جمهور یا حداقل صدرا عظم بهدیرند ا زینجا ست که گلبدین این مصاحبه دستوری را دستا ویزقرا رمیدا د ومیگفت که من قبلا در مصاحبه امگفته پرودم که ما با طالبان در مفاهم**ه قرارداری**م وع**نقری**ب نتایج آنرا آشکارخواهیم کرد.این بودهدف آن مصاحبه گویا این یک نوع پینه قبل از وقت بود اما تارخام بود و خیاط هم خوش با ور وپینه نچسپیده نتیجه اینکه نه تنها سوراخ قبلی پُت نشد بلکه علمق وابعاد آن بشاریدگی توسعه یافت وشاید بعد ازین پاکستان پایگاه قابل حساب برای گلبدین نبا شده و بسیار احتمال دارد که برای مدت دراز در كوه ها ياغى بماند برتبه "اردلى " ودر نهايت شايد لقب " پاغى اردلى " برايش دا ده شود، ۲۵ اکتوبر

۲۵ اکتوبر سرپوترخبردا د که سپا هیان شورای نظار مدت ده ساعت بدفاع ازمواضع خود **جنگید ند،ما**مورین وزارت دفاع ربانی گفتند که طالبان ازجنا حهای غرب وجنوب حملات تمام عیار رااز طرف شب انجام دا دند و ازهمه وسائل بشمول تانك توپخانه وراكت كارگرفتند كه تا شفق داغ دوام كرد ولی سپا هیان حكومت توانستند این حملات را بعقب زنند، از جانب طالبان درین باره خبری بدست نرسیده است ،

دوست خبیر ودا نشمندی ازا روپا ضمن یا دیا شتی که امروزرسیده مینگارد ""... مولوی خالص پیسه دوست ممکن باز ازربانی ومسعود دربدل پول " مذاکراتی" را درجلال ابا دشروع کرده تا برای ربانی وقت کما هی کند ولی طالبها ازتجارب خودا ستفاده کرده هرروزیك یا دوپوسته را ازربانی که میگیرندمستحکم با لای ان نشسته وبه پیش میروند، ولی بناش منباید قابل ازرسیدن زمستان میدان بگرام تسخیر شودتا را بطه کا بل وجبل السراج قطع گردد، ورنه مردم شهرهائی چون هرات فراه ونیمروز که مها شخورربانی بودند بشکایات شروع خوا هندکرد که چرا معاشات و امتیازات ما دا ده نمیشود، طالبان ازطرف دیگر برای همه تا حال می گویند وقتی کا بل را گرفتند وا داره ایرا تشکیل دا دند برای ما مورین معاش هم قایل خوا هند شد، حا لا وضع مسعود ـ ربانی زیاد خراب است ومیدانند که روزهای اقتدار شان بشمار رسیده است بگمان من مسعود از راه هند بفرانسه خوا هد امد زیرا پول زیاد درانجا دارد وهم ارتباط وی از اول که با مسعود از راه هند بفرانسه تا سیس شده بود تا حال بجا است ـ ورنه در پنجشیر بخود کشی مجبورخوا هد شد زیرا استخبارات فرانسه تا سیس شده بود تا حال بجا است ـ ورنه در پنجشیر بخود کشی مجبورخوا هد شد زیرا برخلاف طالبها گمان نمیکنم حتی پنجشیریها با اوکمر بسته کنند تا نجاتش بدهند..."

۲۷ اکتوبره۹ ازصدای امریکا اعلان شد که میرمن را قلیل معین وزارت خارجه برای اموراسیا س مرکزی امووز بصوب پاکستان پروازنموده قراراست با اولیای پاکستان پیرامون مسائل ذیعلاقه بشمول قضیه ۶ افغانستان مذاکراتی انجام دا ده بعدا برای دنبال این مذاگرات بکا بل برود.

بی صرنوشتی نعضت

محترم محمدتسیم ا فظی عنوا ن منشی وا عفای دا را الانشای نهفت وحدت ملی ا فعانست دا را الانشای نهفت وحدت ملی ا فعانستان کگاشته بودم ولی با در نظردا شت بعضی حساسیت ها درین مقطع زمانی ا زا رسال آن خوددا ری نمودم ، درنا مهام ازبی سرنوشتی نهفت بعد از تقریب دوسال از تا سیس کنگره موسسان شکایت شده بود وهم خواسته شده بودعوا ملیکه وعده نهفت بعد از تقریب دوسال از تا سیس کنگره موسسان شکایت شده بود وهم خواسته شده بودعوا ملیکه وعده ووعیدها را بنا خیرمی اندازد روشن ساخته شود تا یك اقدام همگانی دیگری برای علاج معظه سنجیده شود ولی با رسیدن پیام اخیر واقدام یکطرف اقای منشی ما حب نهفت بحیرت فرورفته و تعجب نمودم که چگونه وبنا برچه عللی داکتر کاظم _ شخصیکه دکتور محمدیوسف را بنا بر اشترا گیل درمجلس کنفرا نیرها ایبا نتقا د وبنا برا گرفته بود خودشان بیرکباره ازگریبان جمعیت سربرون اورده و بنفع کسانیکه تاریخ حکم محکومیت شانرا صا درنموده " جنبش ضحد جنگ " را براه می اندازده اگرمجلس وکنفرانس هرات با تمام کش وفش آن که ازموضوع خیلی پرقدرت تر دا دوفریا دمیکرد بنا کامی و بدنا می انجامید از کجا توقع دا رندمحمایت عده معدود وانگشت شما ریکه دربین مردم افغانستان منفوربوده جاوما واندا رند بجای خواهند رسیده واله هرچه فکرمیکنم یك جواب قانع کننده نمی یا بم وبازتصور مینمایم وخودرا بازی میدهم که این پیام شاید هرچه فکرمیکنم یك جواب قانع کننده نمی یا بم وبازتصور مینمایم وخودرا بازی میدهم که این پیام شاید دار خوا اقام که تحت عنوان (پیام جنبش ضدجنگ) دردوصفحه بمن رسیده سوا لات اتی در ظرف مردمان اصری اینکه که سال قبل جبت حفظ آزادی، استقلال شرفه عزیه اسلامیت نوا میس ملی و مدید از طرف مردمان اصری ایستم ایند میدود وایس ملی و مدید از طرف مردمان اصری این در افغانستان همین امروز شروع شده که میخواهیم با " جنبش ضدیدگ" انراز و درمان اصری الهرای استقلال شرفه عنور اسال قبل جبت حفظ آزادی، استقلال شرفه عنورا سال میس ملی و مدید از طرف مردمان اصری این استقلال شروع شده این اصری و مدید از طرف مردمان اصری این استقلال شده این استقلال شروع شده این اصری و مدید از طرف مردمان اصری استقلال شده از استقلال شده این استقلال شده این استقلال شده این استقلال شده این استقلال شده از طرف مردمان این استقلال شده اینده این استقلال شده اینده این استقلال شده اینده اینده اینده اینده اینده اینده اینده

SERIAL NO.57, VOLUME 7, NO.6, OCTOBER 1995 - MIZAN 1374

FAX: (909) 625 - 9217

لوی بابا او لوی مصلح معمد ظاهر خان 20

ا گرچه درکشورما افغانستان عزیز جنگ وخونریزی دوام دارد ولی خدا وندمتعال را شکرگذاریم که یك فرزند نامدار افغان که تمام وقت و مساعی خود را برای قطع جنگ و استقرار صلح وقف نموده اندهنوز هم حیات داشته ازصحت جسمی و عقلی برخوردارمیباشند ومساعی جمیله شای برای تامین تفاهم بیبن المللی و

تفاهم بین الافغانی دوام دارد. ا علمحضرت محمد ظاهرشاه یا دشاه سابق افغانستان بتاریخ ۲۲ میزان _ ۱۱ کتوبر امسال بین هشتاد و دوسالگی پا نهادند ولی بقول یکنفر افغان که درین اوا خر ازایشان دیدن کرده است میگفی: "الحمدلله اعلمضرت نه تنها درختم ۱۸ سالگی

الحمدلله اعلحضرت نه تنها درختم ۱۸ سا بلکه در شروع ۱۸ سالگی معلوممیشوند"

ما بخاطری آرزومند دوام صحت وعمریا دشاه سابق هستیم کهموجودیت او را برای تامین وحدت و تمامیت ارضی افغانستان یك عنصر ضروری می

ما بارها گفته ایم وتکرا رمیکنیم که ظاهربا با را برای افغانستان میخواهیم نه افغانستان را برای او، و باین اصل که ظاهربا با بتکرا را برای او، و باین اصل که ظاهربا با بتکرا را گفته که مدعی قدرت و مقام نمیباشد کا ملا با ور دا ریم، ازینجاست که موجودیت یك شخصیت شناخته شده ابین المللی که مثل ومانند او در شرایط حاضر درا فغانستان وجود ندارد و در عین زمان متنفر از جنگ و مصلح میباشد خیرخواه مردم وطرفدا ر ترقی واعتلای کشور و ترویج دیموکراسی میباشد ـ قدرت طلب نمیباشد بلکه تمام امکانات خود را درخدمت کشور و بلکه تمام امکانات خود را درخدمت کشور و ملتش عرضه میدارد برای افغانستان وبرای میبا شد استقرار صلح درکشور ومنطقه یك غنیمت بزرگ

رئیس جمهورفقید المان ازپادشاه سابق افغانستان استقبال میکند، المان دردورهشاهی یکی ازعمدهترین کشورهای کمك دهندهبافغانستان بودوبه تدبیرشاه سابق ودیموکراسی که اوبرای ملت خودبراه انداخته بود ارج میگذاشت ،

درزمان شاهی البته خلاهائی درطرز اداره مملکت وجود داشت ولی قراربود بتدریج بانها رسیدگی شود، شرایط کشور مستلزم عجله نبود ولی زیر بنای اقتصادی برای رشد وانکشاف ساخته شده بود، ازهم مهمتر حیثیت افغانستان درجامعه ابین المللی بسیار بالارفته بود، حیثیت بپ ن المللی کشور ما افغانستان عزیز دردوره شاهی در بین کشورهای منطقه نسبت بایران و پاکستان بلندتروبالاتر بود واین نتهجه استی بود که تحت زعامت پادشاه سابق تعقیب میگردید، و شما نمونه های انرا درین صفحه می بینید،

ما درحالیکه تجدید سالگرد پادشاه سابق خود را بحیث مصلح بزرگ و بابای ملت تبریك میگوشیم دعا میکنیم و امیدواریم مساعی جمیله شان برای

ا عا ده صلح دراففانستان مثمر واقع گردد،

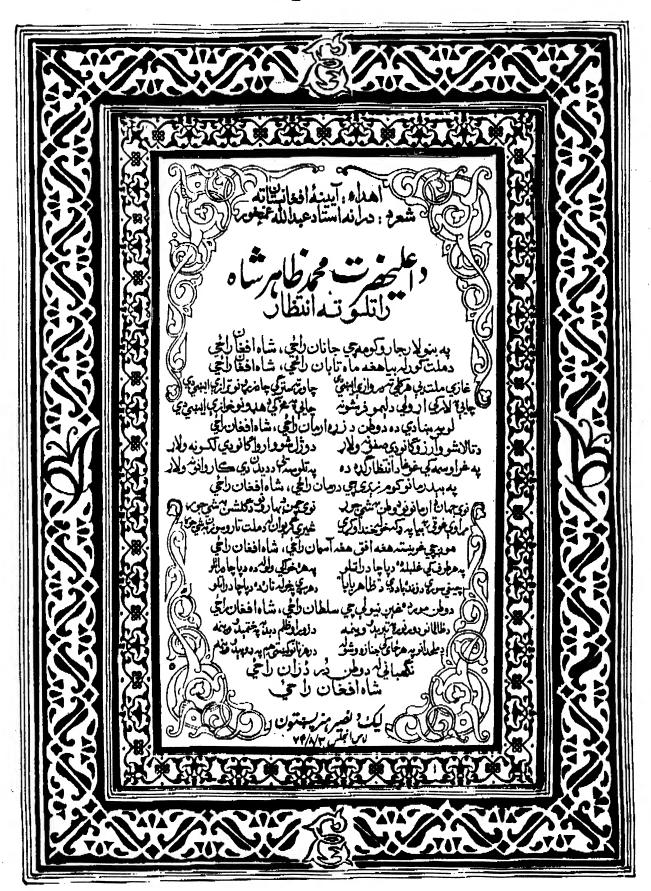

سیا ست بیطرفی مثبت وفعا ل افغانستان کشورما را در جمله رهبپران جنبش بین المللی عدم انسلاك موقعیت دا ده بود و پادشاه سابق افغانستان بخاطر این سیا ست مدبرانه دربین کشورهای شامل درجنبش عدم انسلاك ازاحترام وحرمت خاص برخوردارد بود، درتصویرفوق جواهرلال نهروورئیس جمهورفقیدهنددیده میشوند،

دردورهٔ دیموکراسی که تحت زعامت پادشاه سابق دروطن ما رونق گرفت امنیت بسرحد کمال رسیده بود وآزادیهای قلم وبیان میسر بود تشبشات اقتصادی انفرادی تشویق میشدهٔ پاسپورت و وسائل مسافرت برای همه میسر بود گیر وگرفت رنعقیب و ضبط احوالات محسوس نبود زمام حکومت بدست صدراعظیمانی داده شد که اکثر ازطبقات میلست برخاسته بودند، علاقه بین المللی و توریزم درافغانستان تزئیدیافته بود ،

رئیس جمہورفقیدا مریکا (جا رفتزجرا لد کنیدی) درخا طرات خود ازبازدیدپا دشاہ سابق نوشتہ بود که پا دشاہ افغانستان رایك شخصیت دانشمند وطرفتلار صلح ودیموکراسی تشخیص دادہ ام ...

وفت آن رهبیده که اگرخواهبته باشیداشتراک تانزا تهدید کنید

شغصیت اعلمضرت ظاهر شاه بابا 22

محترم احسان الله كهكداى ليسانسة حقوق وعلوم سياسي

باترجه بسير حوادث ١٧ ساله كه از قيام برحق وشكوهند ملت قهرمان عليه كمونزم سرچشمه ميگيرد ديديم كه هر نقطة از سرزمين اسلام آلين افغانستان سنگر پايدار وخلل ناپذيرى براى كسب مجد وعظمت افغانستان بود، شاهد بوديم كه قيام قهرمانان كشورچه در عقب سنگروچه با قلم وقدم ودرهم سبب شد كه اززنجير اسارت روس و ارتش سرخ نجات يابيم، ارتش سرخى كه مسبب قرباني يكنيم مليون شهيد و آوارگي بيش ازپنج مليون مردم كشور گرديد. تهاجم واشغال روس منحوس سبب گرديد كه نيمى از نفوس كشور مال وجايداد خود را رها كرده با بسا مشكلات ومرارت بازنان وكودكان بحيث پناه گزين در پاكستان زير خيمه ها در حرارت سوزان صحرا ودشت هاى پر از حشرات موذي با بسيار سراسيمگي و تلغات جاني زندگي نمايند،

ارتش سرخ سبب شد که مادر از اولاد، زن از شوهر وپسر از پدر جدا شده اولاد معصوم از آخوش پر لظف والدین دور ماند. مدهانفر درشکنجه گاه هاو زیر زمینی ها جان مزیز خود رااز دست دادند واگرچه ابرقدرت سفاک ومنحوس دراثررشادت وقربانی ملت خیورومسلمان افغان از بین رفت اماجای تاسف است که یکعده جوانان افغان رابوسیلهٔ حمال ودست نشانده های خود بزنجیر ایدیالوجی بستند و از احمال آنها ملت شریف افغان رنجها وزجرهادید و تا امروز از سر این ملت دست بردار نیستند.

حيف وصد حيف كه ضرور وخود خواهي ها ودخالت هاى ممالك خارجي سران تنظيمها رادرلجنزار كينه توزي ودشمنيهاى موروثي، لساني، نژادي و طبقه بندي آنقدر تا گلو غرق كرد كه نا خود آگاه و يا آگاهانه دست بگريبان همديگر انداخته ونه تنها مزايا و صغات جهاد مقدس را از بين بردند بلكه با لجاجت خاصى بريشة صلح تيشه زدند واين تيشه زني را هنوزهم ادامه ميدهند. پس براى نجات از همچو نارسائيها وقدرت طلبيها وپر كردن خلاى سياسي واين تيشه زني را هنوزهم ادامه ميدهند. پس براى نجات از همچو نارسائيها وقدرت الت تا با تدبير و اندوختهٔ علمي و بشخصيت كار آگاه وخدمتگار صادق و با تجربه در امور حكومت داري ضرورت است تا با تدبير و اندوختهٔ علمي و تجارب چهل سالهٔ گذشته در پرتو عقل سليم بحيث ناجي ملت قد علم نمايد تا اين كالبد نيمه جان اين ملت آخشته بخون را از ورطهٔ هلاكت برهاند.

البته جای شک نیست که این شخصیت عالی و قابل اطبینان جز شخص اطیحضرت ظاهر شاه باباشخص دیگری نیست که بحیث پدر ملت بوده ومانند ایشان در امور سیاست و دولت داری کسی دیگری تجربه کافی نخواهد داشت . اگرچه سران تنظیمهادر رساندن اسلحه بمجاهدین راه آزادی خدمات شایسته یی انجام دادند ، مادرفن سیاست وحکومت داری ومردمداری ونکات فامض و ابهام آمیز سیاسی دسترس بخصوصی ندارند واین هم یک مشکل مهم دیگریست از مشکلات عدیده که سبب اینقدر خونریزی های بیموجب گردیده است . اکثریت قاطع مردم شریف افغانستان معتقد استند که کار کشور باید بیک کار آگاه و یک زعیم سیاسی مجرب مانند ظاهر بابا سپرده شودتا در روشنی تجارب چهل ساله خویش این کشور ویران واین کشتی شکسته را از طوفان و فرقاب نجات بدهند و از اشتباهات مزید سیاسی که توسط زهمای تنظیمی پیهم صورت میگیرد جلوگیری نمایند.

اطحضرت محمد ظاهرشاه رموز حسكري را قسما در كورس عالي نظامي درفرانسه آموخت وبعدا تعليمگاه عسكري رادر بالاحصار كابل تكميل و آماده خدمت بوطن گرديد. بدينصورت نامبرده از راه ورسم حسكرى نيز آگاهي داشته ودرظرف چهل سال سلطنت داري خود بابسا اشخاص مدبر ، سياست مداران داخلي وخارجي وزهماى سياسي منطقه وجهان سروكار داشته، باوجود آنكه با مشاورين سياسي خود هميشه در امور مملكت داري بفحواى آية كريمة «وشاورهم في الامر» مشورت مينمود ، اكثر اوقات در هردوره با صدراعظمان ، وزيران ومامورين حسكرى و كشورى و وكلاى ولسي جرگه روزمره در تماس بوده ودر موارد پيچيده سياسي و كشوري مستقيما از راه افهام وتفهيم واستشارات مفيد بامور سلطنت ميپرداخت ، ازينجاست كه تماسها و ملاقات هايشان با پادشاهان ، روساى جمهور ، مدراعظمان ، وزراى خارجه ، زمما ودانشمندان كشور هاى متحابه هميشه موثر وموفقيت آميز خوانده شده و براى افغانستان مشمر ومفيد تمام شده است .

حراست از تمامیت ارضی وحفظ امنیت سرتاسری کشور که یک رکن اساسی ازار کان مملکت داری است نمونهٔ اعلی ومثال برجسته آنرا میتوان در دورهٔ چهل سالهٔ ظاهر شاه بابا مشاهده کردزیرا در دورهٔ شاهی همسایگان ما جرات تغتین را نداشتند و در داخل کشور یکنفر فیر عادلانه کشته نشد درحالیکه در دورهٔ حکومتداری سران تنظیمها از آغاز تا انجام قتل بود و فارت و تجاوز بر مال و ناموس مردم، شهر کابل کاملا تخریب و مدنیت سه هزار سالهٔ آن منهدم گردید، روزانه از کشته ها پشته ساختند و این مملکت مستقل و آزاد و متمدن را که همزمان با امپراطوری جاپان در شاهراه تمدن قدم نهاده و با سایر کشورهای منطقه و جهان از لحاظ حریت سیاسی و شخصیت حقوقی در یک ردیف قرار

داشت امروز در حالت اضمحلال و پارچه شدن قرار داده زمینه را برای تجدید زندگی بدوی ومغاره ودکتاتوری فردی بمذاق خودشان مساحد ساخته اند.

ظاهر بابایک شخصیت بردبار ونهایت حلیم هستند، شناختیکه پدر مرحومم بحیث سرمنشی ومن بطور غیرمستقیم از ایشان دارم، در وقت بیکاری بعطالعهٔ اخبار ویا کتب طعی مشغول میبودند، آهسته حرف میزنند وهیچوقت سخن متکلم را قطع نمی نمایند بلکه تا آخرین دقایق گوش میدهند، هیچگاه سخنان خود را بصورت آمرانه ادانمیکنند؛ صبور وشکیبا وباحوصله هستند بطوریکه اگر گاهی گرسنه باشند و نان میسر نشود بیک تخم مرغ هم قناعت داشته اند. املحضرت در هرهفته سه روز دربار رسمی داشت که بعد از رسیدگی بامور دولت بااکثر منورین ،وزراء، روساء والیها واعضای سنا و شوری و قضات در مسائل مربوطه رسیدگی مینمودند ودر ضمن مانند یک دوست باهریک جداجدا داخل صحبت غیر رسمی میشدند وحتی از فامیل وخویشاوندان شان واحوال وروز گار زادگاه شان پرسان میکردند. املحضرت در شکار وشطرنج و آب بازی علاقهٔ خاص دارند. روزهای رخصتی وبیکاری را معومابشکار گاه ها میرفتند، بشکار پلنگ ذوق زیاد داشتند اما هر گاه آهو یاحیوان چوچه دار بشکارش مواجه میشد فیر نمیکردند، معهذا آهو ومرغابی صحرائی را بیشتر شکار میکردند، بشکار ماهی نیز میل داشتند واز گوشت شکار وماهی به صله معهذا آهو ومرغابی صحرائی را بیشتر شکار میکردند، بشکار ماهی نیز میل داشتند واز گوشت شکار وماهی به صله معهذا آهو ممهذا خود هم میدادند.

اطلحضرت درزراحت وباغداري وغرس نهال در كوه پايه ها ودره هاى مملكت توجه خاص مبذول ميداشتند وبعلاوه آنكه دهاقين و زمينداران را بسرسبزى وطن و غرس اشجار ونهال تشويق ميكردند ، خودشان نيز در باغچه هاى شخصي شان در تهة پغمان كه بعدا آنرا بدولت وگويا بمردم بخشيدند وهم در كاريز مير و داخل ارگ اقسام گلها راپرورش داده شخصا مثل يك باغبان ماهر گلها را خيشاوه و آبيارى مينمودند.

بشعر وشاعري، پارچه هاى ادبي ونزاكتهاى ادب دري، به ابهام گفتن ها وتوريه هاى شعري آشنائي كامل دارند. در صحبت هاى خود خيلى ظريف هستند و با ادبا - هميشه با ابهام و جملات توريه و ادبي و مطالبات شعرى سخن ميگويند، مجالس شان هميشه بيشتر شكل محافل ادبي را ميداشت تا دربار سياسي، در اداى نزاكتها و جملات ادبيانه خيلي ماهر هستند ونه تنها خود شان هيچگاه از چوكات ادب خارج نميشوند بلكه از جملات و كنايات ادبي وشاعرانه ولو متعرضانه باشد با تفاهم و تبسم استقبال ميكنند و بعضا جواب اديبانه و ظريفانه هم ميدهند. بتاريخ وجمع آوري آثار عتيقه وباستاني ومجسمه سازي و رسامي شوق زياد دارند. كتابخانه مجهزى داشتند و نمونه هاى نفيس وناياب خطاطي را در بدل پرداخت قيمت خريده بدسترس تتبع اهل دانش قرار ميدادندو تحقيقات عليي را تشويق ميفرمودند. در مصر سلطنت همين پادشاه موزيم دارى و باستان شناسي در افغانستان آغاز وبسرمت توسمه يافت . رسمها وتابلوهاى رسامان ونقاشان معروف كشور و هنرمندان غرب و همچنان صنايع مستظرفه وحكاكي دوره هاى باستان افغانستان و منطقه در كتابخانه شان وجود داشت .با ادبا ونويسندگان هميشه سروكار داشتند، ديوانهاى مكتبهاى ادبي باستان ومعاصر حتى آثار ادبي شعراى فرانسه و انگليس را مطالعه ميكردند، اخبار روز را هميشه ميخواندند واز اخبار ولايات وشهرها و وقايع داخلي واقف ميبودند . خبر هاى خارجي را خودشان از بي بي سي و راديوى فرانسه و انگليد وازدير كابل مى شنيدند و اخبار (لوماند) راهم ميخواندند. بزبان فرانسه دسترس كامل دارند.

موسيقي كلاسيك افغاني را ابتدا باساز و آواز استاد قاسم مرحوم و بعدا استاد سر آهنگ در اوقات فراغت در ارگ ميخواستند وبعضي اشعار انتخابي بيدل عليه الرحمه رافرمايش ميدادند تا در يكي از راگها خوانده شودو باشتياق زياد ميشنيدند وبه شُر وراگ خوب ميفهمند در محافل خوشي و سرور نه تنها اعضاى خاندان بلكه معززين ، دانشوران وروشناسان از اقشار مختلف كشور ، صاحب منصبان اردو وحدهٔ زياد هنرمندان كشور را دعوت ميكردند

ظاهربابانهایت متدین و شکسته نفس بوده به اساسات دین مبین اسلام و بزرگان اسلام نهایت پابند هستند، درماه مبارک رمضان روزه را تا اخیر میگیرند و دردورهٔ شاهی از شب اول تا هفتم رمضان در قصر دلکشا بامامت فضایل مآب قاری محمد حمرپسر قاری محمد حلیخان مرحوم ختم قرآن عظیم الشان هرساله اجراء میشد و شخص اطحضرت اشتراک میورزید ودرشب ختم شیرینی ونقل به نمازگذاران میدادند (که گاهی هم نویسنده این مضمون نصیب شده است) ونماز تراویح باشتراک اطلحضرت تااخیرماه خوانده میشد.در روز های مقدس و اعیاد اسلامی مانند مولود شریف، ماشورا محیدین و روز جشن استقلال وطن بر علاوهٔ خیرات که بپول نقد برای مساکین میفرستاد، یکتعداد بندی رابصورت قرمه از اطراف مملکت انتخاب واز بین چندین صد نفر بدون ملاحظهٔ مدت حبس و یا جزای سنگین هر که نامش برامده بود بدون اطلاع قبلی رها میشدند . علاوتا سالانه یکمقدار پول ازبودجهٔ شخصی خودش بصورت تقاوی و قرضه های طویل المدت برای مامورین بی بضاعت و شخصیت های خبیر کشور از طریق دارالتحریر شاهی اعطا میکردند که یکعده کسانیکه ازین قرضه استفاده کرده اند الحمدهٔ هنوز حیات دارند.

وجه اهتراک ششهاههٔ دوم ۷۴ اکنون فابل برداخت است

اگر از حق تیر نشویم و دور \$ چهل سالهٔ سلطنت ظاهرشاه بابا رابدید انصاف ارزیابی کنیم می بینیم که درین دوره افغانستان آهسته آهسته مانند دیگر ممالک منطقه بطرف ترقی و انکشاف رهنمون شده بود ، چنانچه در همین دوره ممارف سریماانکشاف کرد ، مکاتب در هر گوشه و کنار کشور افتتاح گردید و در مرکز فاکولته هاو پوهنتون رونق گرفت ، بیک مد افزار فاز فان پوهنتون و گرفت ، بیک مد فارفان پوهنتون چانس تحصیلات مالی بکشور های فربی و اسلامی میسر گردید و کدر طمی پوهنتون کابل با داشتن داکتر ها و ماسترهامساوی بسویهٔ طمی کشور های پیشرفته انکشاف یافت ، مد ادیگر تعلیم یافتگان پست های حساس و گرداننده را در وزارت خانه ها اشغال کردند ، گویا در همین دوره سهردن کار باهل کار شروع گردید و علم و تحصیل معیار استخدام و ارتقادر دستگاه دولت قرار گرفت نه اصل و نسب ، و رول مربیان و اداره چیانی از قبیل جناب داکتر علی احمد پوپل درین تحول مثبت و مفید بسیار برازنده و ارزنده بوده است .

قلم بدستان ومغزهای متفکر افغان در حال حاضر که اکثر از ظاهر بابا حمایت و هده ای هم مخالفت میکنند محصول همان دوره شگوفانی معارف در دورهٔ شاهی میباشند ؛ زیرا بعد از آن در اثر مداخلهٔ اجنبی که هدف اولی آن تخریب بنیادقوی معارف بود، شیرازه بهم خورد وقدر وقیمت علم که در اثر مساهی و مبارزات پنجاه سالهٔ اهل خبره تحقق یافته بود، پایان آمد، اشخاص کم سواد و بی تجربه باساس ارزشهای واهی « انقلابی» بکارهای کلیدی گماشته شدند ؛ واین روش تباه کن که بعد از کودتای سردار داود خان تبارز کرد ،در دوره تسلط روسها توسط کمونستهای خلقی و پرچمی بطور غیر مسئول و بیبا کانه تعقیب و تطبیق گردید. و بدبختانه در دورهٔ چهار سالهٔ حکومت تنظیمها نه تنها مکاتب و پرهنتونها مسدود گردید بلکه قیمت علم و تحصیل بکلی از بین رفت. تنظیمها که نمیخواهند علم و عرفان در کشور تممیم یابد، بلکه طرفدار دیمتو تراسی میباشد، او میخواهد مانند سابق امنیت برقرار و حکومت قانون استقرار یابد، میکنند که او طرفدار دیمتو کراسی میباشد، او میخواهد مانند سابق امنیت برقرار و حکومت قانون استقرار یابد، میکنید که او طرفدار دیمتو کراسی میباشد، او میخواهد مانند سابق امنیت برقرار و حکومت قانون استقرار یابد، میتوفی گردد و قانون اساسی توسط یک لویه جرگهٔ اضطراری تسوید و مطابق بقانون انتخابات سرتاسری در فضای صلح میتوقی گردد و قانون اساسی توسط یک لویه جرگهٔ اضطراری تسوید و مطابق بقانون انتخابات سرتاسری در فضای صلح میتوقی گردد و تانون اساسی توسط یک لویه جرگهٔ اضطراری تسوید و مطابق بقانون انتخابات سرتاسری در فضای صلح میتونی شخصی و دیکتاتوری میخواهند با این پروگرام مخالفت میکنند.

من بعیث یکفرد افغان خیر ومصلحت کشور وملت خود رادرین می بینم که در نظام آیندهٔ افغانستان از تجارب عالی و نیات نیک ظاهر بابااستفاده شود وباین یقین دارم که ایشان هنو زهم در بین ملت محبوبیت داشته از حمایت اکثریت برخور دار است . خداوند متعال روزی رابیارد که همه ما یکبار دیگر در خانه ودیار خود برگشته برادروار به آبادی کشور خود مصروف شویم . ازخداوند متعال مسئلت مینمایم بدل برادران تفنگ بدست ما رحم و گذشت را مستولی سازد تا از حرص و آز و « ارگ یا مرگ » صرفنظر کرده بخاطر رضای خدا ومخلوق خدا قدرت سیاسی را ازطریق انتخابات آزاد بمردم افغانستان انتقال بدهند . ودرخاتمه ازخداوند متعال (ج) میخواهم صحت و مر ظاهر بابارادوامدار بسازد تا یکبار دیگر بکشور و مردم خود مصدر خدمت شوند . ومن الله التوفیق .

انعطاف دولت باکستان هژده ایست برای ناهین صلح درکشور

محترم صلاح الدين فواد ازاستراليا

پاکستان که ازپلان توسعه جوئی روسیه کمونزم اگهی داشت افغانستان را یگانه سپری دربرا برتها جم کمونیزم برکشور خودمیدانست چنانچه ضیا ۱۶ لحق چندبا رگفته بودکه این مجاهدین افغان میتوانندروسیه شوروی را بشکست مواجه سازند، بنا ۶ پاکستان مجبوربود وضرورت داشت ازجها دومبارزه مردم افغانستان با همکاری بلاك غربی و سیاست جهانی وکشورهای اسلامی حمایت وتقویه کند،

ب سعد رو بدل کری و حید سابه می و سرا از کند موا بدید خیر و صلاح کشورش بود در را بط بقضیه افغانستان در طول ۱۶ سال مبارزه مردم افغانستان آنچه صوا بدید خیر و صلاح کشورش بود در را بط بقضیه انزا در مراحل از و فع میخوا ستان مناخله گریها و صحنه سازیها ی اخیر یعنی بعد از طرد حکومت های کمونزم بکلی واضح و روشن شده

ازجمله خوا ستهای آو یکی آین بود تا مدل سیاسی و شخصیت دلخواه خودرا درا فغانستان برا ریکه قدرت نشاند روشنی را برای خود سراغ داشته باشد، چنانچه دیدیم پلان طح ملل متحد را با دسایس مختلف سبوتا ژکر کتنظیمها ولیدران را چنان بیك رقابت سیاسی انداخت تا هریکی را مطبعتر وسرسپرده تریابدبرای تعین ایدیا لخودآزمایش کرده انتخاب نماید، همان بودکه گلبدین دکمتیا ر را نامزداین مقام کردو ازا و مصورانه به حمایت و پشتیبائی برخواست ، اما اینکه گلبدین چه بلایا بمصیبتها و تباهی را با لای مملکت وکشور ما آورد دیدیم و ازانجمله مخالفت حکمتیا ر باتشکیل یك حکومت تشکیل اردو و خرابی و ویرانی شهر زیبای کا بل و کشتار حدود بیست هزار نفر که و فع اقتمادی را خرابتر و تفرقه قومی را شدیدترساخت میتوان نام برد،این و فع دوام داشت تا اینکه پدیده جدید سیاسی واقتمادی اسیای میانه یعنی کشورهای تازه آزاد شده ازا تجادجما هیر شوروی توجه کشورهای منطقه خصوما پاکستان وایران را بخودمعطوف ساخت دیا کستان با رقابت و هم پایگی با دریف خود ایران وارد این رقابت اقتمادی و بازاریابی گردید وازاین لحاظ افغانستان با حالت موجوده اش باز اهمیت خاصی برای پاکستان پیدا کرد، پاکستان دررا بطه با این

رقا بت عملا دا خل اقدام شدتا امنیت راه ها را تحربه کند همان بودکه کا روانی راحامل مال التحارهاز طریق دهلیز ترانزیتی سپین بولدك حقندها ر حهسرات حتورنجندی ارسال داشت که بنا بربی امنیتی ونا را می های داخلی لاریهایش توقیف گردید واین همزمان باظهور طالبان درقصندهاربود،

پاکستان متوجه شدکه تا زمانیکه یك حکومت مستقر وا منیت نسبی در منطقه تا مین نگردد بهدف خودیعنی جریان وا دا مه ترانزیت مال التجاره ازطریق دهلیز قندها رسهرات موفق نخوا هد شد، و همچنان درفضای سیاسی یك سلسله عوا مل تعین کننده در را بطه بمسائل جنگهای دا خلی ا فغا نستان وروا بط ا فغا نستان با کستان بچشم میخورد که معرف یك اینده جدید وسیاست نو بوده ظهورطالبان درزمره قوتهای جنگی و مقا ومتی و پشتیبانی مردم ا فغا نستان از انها وپیشروی چشمگیر شان درجنگهای دا خلی ازیكطرف و تغیر سیاست بین المللی ؛ تلاشهای صلح ملل متحد وانکشاف رقا بت اقتمادی کشورهای آسیای میانه ازطرف دیگر لحاجت حکو مت غیر قانونی کا بل بکناره گیری ازقدرت وعدم موفقیت سران تنظیمهای قدرت طلب بحل معظله/پشتیبانی مردم از تعین سرنوشت وا را ده ملی و تا ئید اکثر دلقه های افغانی از طرح وپیشنها د صلح پادشاه سابق و خصوصا نزدیكی حکومت کها بل بهندوستان و روسیه حکومت پاکستان را که خود نیز دا منگیر نا ارامیها میبا شد متوجه ساخت که اوغاع فعلی آبستن یك تحول سیاسی عنقریب در افغانستان است ولهذا پاکستان نیز باید تغیری را در سیاست خود بپذیرد.

هما ن بود که پاکستان از حمله طالبان بقندهار وخاصتا عقب زدن گلبدین از صحنه سیاسی ونظامی هیج عکس العمل نشان نداد زیرا پاکستان میدانست که گلبدین در انهان عامه مردم افغانستان سخت منفورشده و امکان تیارز او بحیث زعیم ازراه انتخابات ودیموکراسی ناممکن میباشد علاوتا حزب اسلامی حمایت و پّشتیبانی خود ّرا دّربین مرِدم ٔافغانستان از دست دانه است لهذا یا کستان به چرّخشی دّرسیاست خود راضیّ گردید وملتفت شد پیش۱زآنکه کارها ازهم بپاشد باید مطابق باقتضا ۶ زمان عمل کرد، پاکستان برای بار اول ملتفت شد که دیگر جنگ وناآرامی بیشتر درافغانستان صلح منطقه رابرهم میزند واین جنگ حتما بكشور خودش سرايت خوا هد كرد چنانچه در سند وپنجاب تشنجات پديد آمد وايالت صوبه سرحد تقاضا ي خود مختاری نمودو ترافیك مواد مخدره از كنترول دولت خارج گردید، این ناارامیها طبعا سدبزرگی برای پاکستان دررقابت اقتما دی کشورهای اسیای میانه پدید می اوردو هم ملتفت شدک حمایت و پشتیبانی از تنظیمهای بی مسئولیت و گروه های استفانه جو بشمول حکومت موجونه کابل برای پاکستان اینده مفید نخوا هد داشت وضمنًا دوستي مَلت ا فغا نستا ن را بُديمنيّ با پّا كستا ن مبدل خوا هدّ سَا خُتْ. • ويّا شا يدهم فشًا ر ها ی بین المللی وجها ن ازا دیخواه را درین موضوع با بنده سیا سی خود موافق ندید ودریافت که حکومت اینده افغانستان بدون حمایت وارانه مردم ان نآممکن است ،بنا ۶ سرانجام بیك تغیّر سیاست مجبوّرشد چنانچه ظوا هر انرا می بینیم، پاکستان دیگر ازحمایت شخص یا گروه مورد نظرخود درسایق اصرارنمی ورزد بلکه پیهم اعلان میدارد که بارانه وخواست ملت افغان اهمبت قایل میباشد حدیگر نقش خودرا در تعین سرنوشت افغانستان بدون اراده مردم ان موثر نمیداند وپادشاه سابق وپیشنهاد اورا درراه تامین واستقرار صلح وقطع جنگ مظهر ارا ده مردم میدانده

همه دیدیم که دولت پاکستان درسایق به عمال سایق واهل خبره وما مورین دولت شاهی سایقه حتی ویزه و اجازه اقامت بپاکستان را نمیدا د حالا از نماینده پادشاه سایق جنرال عبدالولی (داما د وپسرکا کای پادشاه سایق) دعوت نمود ویگرمی از اواستقبال کردوبسویه یك زعیم برای اوتشریفات قایل گردید و اولیا یپاکستان از رئیس جمهور گرفته تا صدراعظم و وزرا ۶ وحتی بزرگان قومی ازجنرال عبدالولی استقبال وباا و ملاقات ومذا کره نمودندو توسط او تمنیات وپلان صلح پادشاه سایق را بهتر درك نمودند و به ان وعده کمك وحمایت وپشتیبانی خود را اظهار نمودنده

این انحطا ف بزرگتیرین چرخش سیاسی است ازطرف پاکستان که دربرابر افغانستان برای بار اول بمشاهده میرسد و ازنظر دپلوماسی اهمیت خاصی دارد، با درك همین حساسیت فرصت خوبیرا برای سیاست مداران ادانشمندان وقوماندانان مسلح وبیما مردم مسطح وخبر اندیش افغانستان میسر میسازد تا این تغیررا با خوش بینی استقبال نموده با وسعت نظر ودور ازهرنوع تعصب وبدبینی ها آنرا دریك فضای اشتی سیاسی با همساسه ها وآثتی ملی بدا خل کشور خود تعبیر وتلقی نمایند وازین فرصت برای تامین صلح وامنیت ورسیدگی وغمخوری با حوال مردم رنجیده ورنجدیده و افغانستان استفاده نمایند ائینه افغانستان استفاده نمایند ائینه افغانستان

"" ...راه حل قضیه افغانستان ازطریق جلب اعتماد وحسن نیت پاکستان میسر است نه درغیر ان ۱۰گر سیاست پاکستان درگذشته بمقابل افغانستان غیر دوستانه بود مردان با کفایتی تبارز نکرد تاآنرابا حفظ حیشیت و منافع ملی افغانستان دوستانه بسازنده وحالاکه اعلمضرت پادشاه سابق دریچه ای ولو کوچك بطرف این شاهراه حیاتی باز ساخته اند / ازتحریکات مبتنی بر علایق شخصی وبیانات احساساتی غیر واقعبینانه وفاقد سنجش باید جلوگیری شوده""

بنظر م^{ن ا}کنون وقت آن فرارسیده تا از طرح وزعا مت محبوب ملی که از اعتبار بین المللی برخوردار است و هرگز بملت خود دروغ نگفته و برای منافع خود ملت را قربان نساخته عمایت و پشتیبانی کنیم و یك مبارزه وسیع ملی را بمنظور تا مین صلح وا منیت در کشور بسیج بدهیم و اگربا همین حسن نظر و توقعات نیك قدم های بعدی برداشته شود دست مدا خلات مغرضانه انشا و الله به توفیق خدا وند و همكاری ملل متحد از کشور ما قطع میگردد و پادشاه سابق یگانه شخصیتی است که از پاکستان تعهد عدم مدا خله را گرفته میتواند زیرا او خود را بالای پاکستان نفروخته ونزدپاکستان با صطلاح دهن پرآب نمیباشده

كامپيوتر فروشي بابروگرام فارسي

یک پا به کا معیوتر دارای ظرفیت (۲۸٦) که الفبای کارسی با شخص نوع عنوان برجسته بسا بزها ی مختلف هم دارد منعه مانبتر و کیبورد بقیمت سنه صد(۳۰۰) دالر برای فروش حاضر است ۰ مرجع المینه انحفانستان تلفونهای ۱۳۱۶ – ۱۲۲ (۹۰۶) و ۲۱۷ – ۱۲۵ (۱۰۶)

مظاهرهٔ شاندار اففانها درنیویارگ

افغانها بهلل هتحد گفتند: نهایندهٔ ربانی ازافغانستان نهایندگی نهیکند

اقتباس ازرا ديو پيام افغان ٢٤ سپتا مبره٩

خظاب ، درین روزها که طالبان بازسرربانها استند وبا صطلاح شطرنج بازان ربعد از تصرف هرات کشت عجیبی بمقابل حكومت ربّاني _ مسعود زده شدّ حكومت كابل وطرفدا را نشان بدون دا شتن كدام بهانه ديگرى يا قبولى شكست درهرات توسط طالبان /بگفته پارسال حكومت كابل كه امنيت وصلح را درمناطق تامين مي دارَند وراه پاکی مینمایند ِ کا کستان را حامیان طالبان و هرات را هم ّولایت تسخیر شده توسط پاکست⁴ قلمدا د نمودند و از کابل گرفته مناه اترا علیه پاکستان تادیگر نقاط چون واشنگتن سانفرانسسکو المان وحتى استراليا سازمان دادند،

دبرور دفتر این را دیو تلفونی از افغانان نیویارك خبری داشت که برعکس مطاهره ای هم توسط افغاناً بضد مداخله ع همه مداخله گران چون روس٬ هند ایران عربستان سعودی پاکستان وغیره براه افتاد ودر آن حکومت کا بل تقبیح وقطعنامه ای بملل متدد سپرده شد که از اشتراك نماینده حکومت ریانی درجلسه سالانه ملل متحد جلو گیری بعمل آید وحکومت آقای ربانی را غیر قانونی قلمدا د نمودنده

ما دوتن ازافهانان محترمیکه ازسازماندهندگان این مظاهره بودند ازنیویارك روی لین داریم اقای داکترِ عبدالجی نیازی و مولوی صاحب محصد نبی یوسفی امام مسجد جامع سید جمال الدین افغانی در فلاش**ن**گ نيويا رك •

مولوی صاحب وداکتر صاحب عبدالدی سلام برسد، هما شهطوریکه من درمقدمه گفتم طرفدا رهای حکومت کا بل درهرطرف مطا ه**ره کردند واینبار اِزشما میشنویم که ضد د**کومت کا بل والبته **ضد مدا خله گرا**ن **عمومی که** هند، پاکستان ایران ،عربستان بشمول پاکستان و روس باشد مطاهره کردید حمحتوی این مظاهره رااگر لطف کنید باکوئید که چند نفر جمع شده بودند و چه کردین شما ؟

بيانات شاغلي داكتر عبدالحي نيازي

قسمیکه اطلاع دارید افغانهای مقیم نیریارك یك مظاهره ایرا درمقایل سازمان ملل متحد بتاریخ ۲۱ سپتا مبر ٩٥ براه انداختند، هدف مظاهرة دَيروزي ما عمدتا يك اعتراض و يَك پروتست بود بمقالبلّ ورود

هیات حکومت غیرقا نونی کا بل ، ما بسا زما ن ملل ظی قطعنا مه خود با طلاع شان رساندیم که هیاتی که از کابل می اید ازملت افغانستان نما بنده گی کرده نمیتواند وباونها اجازه سخنرانی ندهید چون نماینده یك حکومتیست که از طریق غیر قانونی بقدرت رسیده وبصورت غیرقانونی ادامه میدهد، فلهذا ما افغانها ازسازمان ملل تقاضا کردیم که باین هیات اجازه سخنرانی درسازمان ملل داده نشوده

دومین هدف مظا هره دیروزی ما ۱ بن بود که ما ۱ زپروگرام صلحسا زما ن ملل شحت ریاست شاغلی محمود میستری حمابت خود رااعلان کردیم وما از سازمام ملل خواستیم که تلاشهای صلح شاغلی محمودمیستیری آدامهیا بد

معظله افغانستان خواستارتدویر لویه جرگه اضطراری بصورت فوری شدیم ودر ضمن مسئله ۱ برا که برای انفانها خاطرنشان ساختیم این بود که ا رطرف پیروان حکومت کا سل این اور پروپا گند یا تبلیغ میشودکه گویا بخشی ازخاك افغ**انستان عزیزتو**سط قوای ببگا**نه یا**ملیشیای پاکستان

و این یگانه راهرسیدن جامع ومثمر بصلح میباشد. سومین هدفی که ما درمظا هره دبروزخود دا شتیم ما بخاطر حل وفصل نهائی اشفال شده است ، ما برای افغانها وبرای هموطنان خودگفتیم که

افغان مبارز ووطندست دكتورعبادلحى نيازى

افغانستان توسط هيج كشورك اشغال نشده وطالبان مردم افغانستان است قندهار مركزطالبان است هرا سهم مرکز د رانیها آست درانیها اساس شان در هرات گذاشته شده انها بیگانه نیستند احمدشاه درائی ازمنطقه هرات است فلهذا ما برای هموطنان خود خاطرنشان کا ختیم وازا بشان خواهش کردیم که افقانستان عزيز مافعلا تحت اشفال كشور اجنبي قرارندارد وطالبان مردم افغانستان است اما حكومت غیرقا نونی درکا بل قراردارد وهمچنا ن ما اشغال وتخریب سفارت پاکستان راتوسط گماشتگان حکومت کا بل تقبیح کردیم، آینگار برخلاف موازین وپرنسیپهای ملی وبین المللی بود، افغانها هیچوقت باین قسم در طول تاریخ دپلوماسی سیاسی خود برخورد نکرده بودند که سفارت یك کشورراکه اوحیثیت مهمان در تافعانستان را دارد وافغانهای مها جردرپاکستان کمك وحرمت شده اند موردتجا وزقرا ردهند واین نشان می دهد که حکومت کا بل سخت سرا سیمه و دست پاچه شده و بهرعملی که پیش بیاید دست میزند وقلهذا بحیث یك افغان تمام مداخلات را بشمول روس ایرانی سعوری ایا كستان كه غرض اخلال امنیت در افغانسال نیاشد تقبیح میکنیم، اما خوشبختانه یا کستان متوجه این مسئله شده که مردم افغان باید سرنوشت سیاسی شان را خودَشا ن تعین کنند وباین حساً ب درین ا وا خر علاماً ت مثبتی ما ازحکومت پاکستا ن دیدیم ۰۰۰

خطاب: چند نفر جمع شده بود؟

دا کترنیازی ۵ درحدود ۲۵۰ نفرافغانهای مقیم نیویارك تجمع کردهبودند وبیرقهای ملی بلندشده بوف و شعارها ئیکه سازمان ملل نباید بحکومت ربانی اعتماد کند وعکس های پادشاه سابق هم بلندشده بود و شعارهائی بخاطر تدویر لویه جرگه نیز داده میشد ومردم را بصلح واتحاد و برابری درین مظاهره تشویق کردند وهمبن هدف عمده این مظاهره بود ،

خطاب ؛ مولوی ما حب بیوسفی ستا سی عین مظا هره او عین هدف وو کوم چه نیازی ما حب تشریح وکړ ؟

بيانات شاغلي مولوي محمد نبى يوسفى

بسم الله الرحمن الرحيسم

د پنجشنبی په ورځ په ۲۱ دسپتا مبر یوه ډیره پرتمینه مظاهره چه دا وطندوستو افسفا نا نبو لهخوا دملل متحد دمخته را ټول سوی وو تقریبا دونیم سوه کسه د دنورو همجوا رو ایبا لاتو لکه البهانی کونکتیکت وا شنگتن کخه هم نمایپندگان ئی استولی وه ، دتولومقصد دا دی زمونز مقصد دا ندی چه یوځوک دچوکۍ با ندی یا کښته کو ایا ئی چوکۍ با ندی کسته کو ایا ئی چوکۍ با ندی کستینوو از زمونزمقصد دا دی چه په افغا نستان کی وینی توئیدل بندهی زمونزمقصد دا دی چه دغه پلان دملل متحد چه دمحمود میستیری ترریا ست لاندی دی دا ژر تطبیق سی ا ودا فغا نستان دخلکودپا ره یو آرا می را سی ، ز مونزمقصد دا دی چه په ملل متحد کی دهغه خلکو نماینده باید وی چه هغه د اکثریت د خلکو واقعی نمایندگی وکړا کسی، مونز غوا ړو چه په افغا نستان کی قسعلا دپا ره یولویه جرگه چه دیر ضروری ده افظا ری جرگه بایدجوره سی چه دتولوا قشا رونمایندگان په هغه کی شامل وی چه له هغو لخوا خشخه یوموقتی حکومت جوړسی په شمول د ټول افغا نستان د طبقو دا قشا رو د اقوا مو چه هغه وکړای شی چه په د ټول افغا نستان د طبقو دا قشا رو د اقوا مو چه هغه وکړای شی چه په افغا نستان د طبقو دا قشا رو د اقوا مو چه هغه وکړای شی چه په افغا نستان د طبقو دا قشا رو د اقوا مو چه هغه وکړای شی چه په افغا نستان کی یوصلح ۱ و آرا می را وړی ، اودا د ټولو خلکو آرزوده ،

ا ول خوستا سی ا وستاسی تبول ا ورویدونکوته سلام ا واحترا م رسوم، عینا لکه ده چه وویل

خطاب: داستاسی قطعنامه چه البته مونزنلوستله خومنتها مواد به یی همدغسی شبی وی چه داتاسی تشریح وکړ اونیازی ما دب هم وویل ؟

مولوىيوسفى: بلى بلى دغسى وو٠

خطاب: بيا داقطعنامه و ملل متحد ته مو وروسپاره ؟

مولوی بوسفی ؛ بلی هغه مو درته تقدیم وکړه اووسپارله . خطاب ؛ ستا په نظر دابه کومه گته وکړی ؟

حطاب ، سبت چه نظر داید توهد انته وطری . مولوی بوسفی : نو زمونز خو ِدغه آواز رسیدل دی جهانیانوته وغوزویا ندی،

خطا ب ؛ خدا ی دی وکی مونزخودتاً سی نظر یا دیتوبل چانظر هرخوك چه موافق

یا مخالف نظر ولری په مسائلو دافغانستان کی نشروو ئی . مولوی یوسفی : مونز شخصی دهیچا سره سوء عقیده اوبدنیت نلرو دخه کسان چه

دعوه د طالبان تر دغه لاندی دی دا زمونز شها مت باید دوی دا سی ونکی چه د افغانانو شها مت پاید دوی دا سی ونکی چه د افغانانو شها مت په ملیشه پوری وتری یا بل وتړی دا دقوم یوقهر چه را دی او دقوم نه را دی چه دا سی هغه هرحکومت چه طالم وی هرحکومت چه ورته کی هغه په مقابل کی دریزی اوا فغانستان کی دا خایونه چه د طالبانو ترلاسه لاندی وه واقعا خلکو ته بیرته جایدا دونه ورکره هغه فضیحتونه هغه بد اعمال چه وه هغه د مابین په دغوکایو کی ورک سوی دی نویدی لحاظ باندی مونز دا وایو کهنه په هغه کی

کی وری شوی دی خوپدی کیا کہ کا باکسی سوٹر کا ہی را سی دخلکو دا آرا می دیا ہے۔ موٹر یو خاص شنا خته نلرو، موٹروا یو چه آرا می را سی دخلکو دا را می دیا رہ به دا جوړه کړی .

خطّاب ؛ اوس خو حُکومت کا بل هغه دمظا هری هریخوا ته کوی چه پا کستان را غلی ده اوخلك ته وائی چه " اشغال كرد" " اشغال كرد" .

مولوی یوسفی ؛ دا صرف بلبلان د حکومت دی دا هیخ حقیقت نلری ، اول پرسفا رت با ندی حمله کول دشرع له نقطی نظره دیر سخت نا روا دی ،

خطاب: داکتر ماحب نیازی هم وویلی ۱۰ ته مولویماحب ستا نظر دیروا رد دی که شرع ورپسی را وا خلی زهوایم چه په خلوروکتا بو سره کافر ونکی ۱۰ زه ستانه تشکرکومه مولویماحب ۱۰ د دانورومظا هره چیانو خمنه مو هم هروخت هیله کییده مخصوصا دا دکا بل د حکومت پلویان بچه هری خواته مظاهری کوی اوضد د حکومت پاکستان دی را دیوته که نیم تیلفون را کری وای البته د هغوی نظر به هم په عین سویه نشر سوی وای مگر متا سفانه هغوی نه پوهیزمه ولی دی را دیو سره تماس نه اخلی ۱۰

ورای سر ساست کلیوی کا پوتیرسا وقتی داده کی هغه زمونزسره کنینی مونز غوا پو چه بوسیمینا رجوړکو مولوی یوسفی : زمونز ۱ هداف ټول مشترك دی که هغه زمونزسره کنینی مونز غوا پو چه بوسیمینا رجوړکو د هرچا چه هرسوال وي پدی با ره کی مونز حاض بوچه دهغوی سره سوال اوجواب وکو اوقنا عت ورله ورکو یا مونزته قنا عت راکی ۰

خطاب الحمد زیاد تشکر مولوی ما حب خدای دی موفقه لره، ته خورستیا یوسه کار دی مخی نه ا چولی چه البته اما مبت نه او دمسجد خدمت کوی او البته خدمت دجومات دخلکو خدمت نه چه خلك دنه را ټول یی

ا و ته ئی رهنمائی کوی ، مولوی یوسفی : زف دافغانستان دتولوطبقو دتولوولایتو دهرقوم چه وی خدمتگاردافغانستان یم ، خطاب : ته خومعنوی کمک کوی او داغان نیازی صاحب هم یو صالح شخصیت دافغانستان دی،داکترصاحب نیازی دیرتشکر لهتانه ، (متن انگلیسی قطعنامه در بخش انگلیسی نشر شده است ـ اداره)

سرانجام روزنهٔ نجات پیداشد ! 28

محترم محمد نعيم بارز ازپاريس طی سالهای اخیر که تحولات وپیشرفت های عجیبی در ساحات گوناگون نصیب جهانیان گردیده است، متاسفانه دراثرتجاوزنظامی روسیه شوروي وپیش از شکست آن، مداخلهٔ کشورهای منطقه توام بازد وبندبامناصر فرصت طلب داخلی کشور ومرّدم ما درمسیر ویرانی وقربانی قرار گرفت و گروه های باصطلاح اسلامی و کمونیست های جدید الاسلام بیشرمانه هولنا کترین جنگ وجنایت هارا علیه مردم بیگناه ما مرتکب شده اند وتیشه بریشه همه چیز این کشور ومردم آن زده اند و تا هنوز کدام تشکیلات ملی و دمو کراتیک که قابلیت و توانائی رادر پایان دادن بجنگ وتامين امنيت ملى داشته باشد بمشاهده نميرسد. آنچه كه زير نام حزب، تنظيم، گروه ويا دولت ديده شده برهمگان آشکار گردیده خواهد بود که همه بخاطر رسیدن بقدرت بوده که با خون مردم بیگناه بازی کرده اند. ولی سرانجام انحصار طلبان قدرت پس از شکست روسیه شوروي وسقوط حکومت دست نشاندهٔ آن در کابل رسوای زمین وزمان شده اند و مشروعیت اخلاقي و سیاسي شانرا بکلي از دست داده اند. بدبختانه جنگ مردم را در بدگماني، بي اعتمادي و در حالت پراگندگی خاصی در داخل و خارج کشور قرار داه است و تشنگان قدرت چنان فضائی رابوجود آورده اند که بخش بنزرگ مردم از سیاست دوري گزیده ویا ضد سیاست وبیتفاوت بمسائل کشور ومردم خود شده اند ، مردم در انتظار قضاء و قدرو یا ارادهٔ قدرتهای بزرگ خارجی نشسته اند تا ببینند که سرنوشت شانرا چگزنه رقم خواهند زد. در وضعيت كنوني وقتي پديد؛ طالبان ظهور كرد وبا حركت سريع كه منجر بگرفتن ده ولايت وشكست مفتضحانةً نیروهای حزب اسلامی گِلبدین حکمتیار رابهمراه داشت ،مردم تا اندازهٔ ای امید واربجمع شدن گلیم گروهای متخاصم وختم جنگ شدند ، اما گروه طالبان بابریدن دست وپاومحروم ساختن نصف جمعیت کشور(زنان) از حقوق اساسی اجتماعي شان وعدم موفقيت آن در سقوط فوري حكومت برهان الدين رباني اميد واريها فروكش كرد وبعد از آنَ استدلال ها و تبصره های مثبت ومنغی زیادی در اطراف طالبان صورت گرفت، مگر تاامروز چگونگی هویت سیاسی وتشکیلاتی آن بصورت درست روشن نیست، تا آنجا که از گفتار وکردارخودگروه مذکوراستنباط میشود از یک ساختار سياسي تشكيلاتي بر اساس نياز جامعه ومطابق عصر وزمان برخوردارنبوده وحتى از يك هستة رهبري كننده درست و یا یک فرد آگاه وکاردان وشناخته شده که طرف اعتماد اکثریت مردم باشد نیز بهره مند نیست، فقط اینقدر معلوم است که سر نغ این شبکه پیچیده در دست حکومت پاکستان است وازقراین چنین برمی آید که حکومت پاکستان باین نتیجه رسید، که ولو این نیروی ضربتی را با کمک های بیشتر مالی ولوژستیکی تقویه کند که قادر گردد همه گروه های مخالف را بسرنوشت حزب اسلامی مبدل کند ، لاکن از آنجائیکه گروه مذکور قابلیت حاکمیت در افغانستان راندارد، بدرد خور نیست .در عین حال معلوم میگردد که زمام داران پاکستان تازه باین مسئله متوجه شده اند که برای استقرار یک حکومت در افغانستان وحفظ ثبات در آنجا به نیروی وسیع مردمی و افراد سیاسی خردمند که برپایهٔ موازین وقواعد لازم استوار باشد ضرورت است . برملاوه ازاین مسائل بایستی بچند نکته دیگر اشاره نمود که بالاخره همه با هم یکجا شده حکومت پاکستان را به تغییر سیاستش در مورد افغانستان واداشته است:

۱) رهبران تازه بدوران رسیده روسیه که پس از فروپاشی نظام کمونستی د ر آنکشور صدهاقول و قرار بهبود زندگی رادر قبال و مدهٔ کمکهای دولتهای غرب و ایالات متحده امریکا بمردم داده بودند و توقعات مردم رادر زمینه اقتصادی و آزادیهای سیاسی، اجتماعی بالابرده بودند مگر بعد از آنکه دولت روسیه با گذشت ماهها و سالها نتوانست موفق بگرفتن کمک ها از خارج گردد و مردم هم که نه تنها چیزی بدست نیاوردند بلکه روز گارشان بدتر ازپیشتر شد، حالت بیزاری و تنفر نسبت برژیم باوج خود رسید و عملا کشمکشها و زد و خوردهای خونین بین جناحهای رقیب برسر کسب قدرت تبارز کردو رئیس جمهور یلتسین در چنین حالت درماندگی راه زور رادربرابر حریفان در پیش گرفت و موقتا مخالفین راسرجایشان نشاند. و در مورد اوضاع در کشورهای تازه باستقلال رسیده که بدتراز روسیه شده بود ، یلتسین با استفاده از این شرایط به بهانهٔ حفظ امنیت درین کشور ها خواست باردیگر مستعمرات سابق روسیه را بنحو دیگری حفظ و حراست نماید ، لذا علاوه از اقدام بلشکر کشی و سر کوب جنبشها ، پروگرام احیای قدرت منطقوی را در پیش گرفت .

۲) رژیم آخندی ایران که از جانب دولت ایالات متحدهٔ امریکا باقطع کامل روابط اقتصادی و تجارتی مواجه شده است و گاه گاه با تحریکات دول مذکور از طریق کشورهای عرب منطقه احساس خطر حملهٔ نظامی میکند ، کوشیده است تا بیش از پیش با دولت روسیه و دولت های مخالف یا رقیب امریکا نزدیکی نموده تا آنجا که در شکل گیری قدرت منطقوی تازه چندان بی تمایل به پر کردن جای از بکستان نیست .

۳) حكومت نامنهاد كابل كه هر آن خود رادرخطرسقوط ازجانب طالبان بحمايت پاكستان ونيروهاى دوستم به پشتيباني ازبكستان مى بيند، در تلاش برآمده است تاهرچه بيشتر روابطش را بادولت هند، روسيه واخيرا پس از سقوط حزب وحدت مزاري بارژيم آخندي ايران استحكام بخشد. و از دست پاچگي رباني ودار ودسته آن بخوبي پيداست كه براى بقاى شان حاضر بانجام هر عمل ضد منافع ملي بوده واز داخل شدن بهردسته بنديها وبلاك بازيها روگردان نيستند.

القيادر عدد 32

ارزيابي هوقف هلي و بين الهللي طالبان بس از فتح هرات

محترم دکتورمحمدعثما ن روستا ر ازفرا نسه

فتح هرات بدست طالبان درماه سپتا مبر سالجاری مظهر فیروزی بزرگ سیاسی و نظامی آنها بشما رمهرود، این فیروزی طالبان را بیك نیروی شکست نا پذیر وحا دشه آفرین درعرصهٔ زورآزمائی های فعلی افغانستان تبدیل کرده است و طالبان مانند کلیه گروه های اسلامی دیگردا رای پروگرام دقیق حکومتی نیستند، دعای آنها دال براستقرار یك حکومت اسلامی در افغانستان سوال چگونگی توجیه ارزشهای اسلام رایکباردیگرمطرح میسازد ۱۰ بن " اسلام" در کارزار فعلی افغانستان با " سیاست "آلوده شده وبشاخه های متنوع وغالبا ناسازگار با همدیگر تجزیه شده است .

ا سلام در سطح منطقه نیز ملعبت پیشبرد مقاصد نا همگون سیا سی حکومت ها قرا رگرفته است ، بازتا باین نا همگونی توجیه از اسلام نمباتفا سیر رنگا رنگ "تنظیمی " از اسلام در داخل افغانستان ۱۰ستنباط دقیق از حکومت اسلامی ادشوار چه که ناممکن ساخته است ،

باً اینهمه'انقلاب طاّلبان دارای ستراتیژی معین نظامی وسیاسی است افتح افغانستان ازطریق مسالمت امیز یاقهرآمیز مظهر ستراتیژی رزمی انقلاب طالبان است · باتحقق این ستراتیژی راه برای تطبیق ستراتیژی سیاسی هموار میگردد،استقرار یك حکومت قوی مرکزی'دفاع از تمامیت ارضی ویاسبانی استقلال ملی ستراتیژی سیاسی انقلاب طالبان میباشد،

درواقع ستراتیژی نظامی بمثابه ٔ وسیله ٔ برای اجرای ستراتیژی سیاسی بکارگرفته شده است ۱۰ لبان در تطبیق پلان های نظامی و سیاسی خود با سهولت هاودشواری ها در سطح داخلی وخارجی مواجه انده

۱) ارزیابی اوضاع در سبطح داخلی ؛ عوامل مختلفی موجب شده است تامردم ازورود طالبان در مناطق . شان استقبال خوبی کننده اِهم این عوامل عبارتند از :

ــ مذهب ه راه بازگشائی گره های سیاسی درافغانستان است ، طالبان که باقران وارد معرکه سیاسی شده انده پایگاه وسیع ومطمئن در ذهنیت عام مردم مسلمان افغانستان برای خود تدارك کردهاند. ــ نا سیونالیزم افغانی ۶ باشعار دفاع ازوددت ملی اتمامیت ارضی حکومت مرکزی وادد استقلال ملی و غیره تمثیل میگردد، این شعارورد زبان اکثریت کسانی است که بمثابه نطاق طالبان با مطبوعات صحبت نموده اند، شور وشوقی که در قبال این شعار درمیان توده های ملیونی ظهورمیکند، پیوند قوی عاطفی میان طالبان ومردم بوجودمی آورد ، این مردم لا اقل دودهه بالوسیله "کمونیزم بین المللی" و "اخوانیت انترنا سیونالست اسلامی" و "اخوانیت انترنا سیونالست اسلامی" ازنعمت عشق بوطن که درا صطلاح نا سیونالیزم تبلور میکند، محروم

ساخته شده اند. ــ دفع فسا د وتامین امنیت ومصئونیت از دست آوردهای محسوس انقلاب طالبان درمناطق تحت ا داره شان است .

دسترسی با منیت و مصئونیت ازطریق مبارزه بی امان با گروهای تنظیمی میسر شده است ۱۰ ستقرارا منیت مرتبت اعتبار طالبان را درنزد مردم تا سردد نا جی وپیام اوران صلح و آرامش انکشاف دا ۱۰ است ۱۰

ــ موضع مشترك با مردم برضددشمنان ا فغانستان كل روسها با دوام حمایت از حكومت غاصب كا بل هنوزهم در قبال حوادث ا فغانستان به دشمی عمل میكنند، طالبان با فرود آوردن طیاره روسی حامل ا سلحه (سه و نیم ملیون مرمی كله شینكوف و دومندوق توپ های مهمات دافع هوا) برای حكومت كا بل در ۱۳ اگست سال جاری ثابت سافتند كه در برخورد این حادثه داغ ننگ برچهز ۴۰ حكومت دست نشانده وبی غیرت كا بل كوبید وبر محبوبیت طالبان در میان توده های ملیونی افزود،

طّالُبان بّا مشی اتکا ء بقران / وطنّ واُزادی در میان گُرُوه های مختلف سیا سی نیز هوا خوا ها نی پیدا کرده اند: علاوه برشورای هم آهنگی انقلاب اسلامی (مشتمل برحزب اسلامی / جنبش ملی اسلامی/جبهه نجات ملی و حزب وحدت)/شورای تفاهم و وحدت ملی / شورای قومی افغانستان / جبهه متحد ملی و اسلامی افغانستان و حزب افغان ما تربسوا بشتند از خود داران جنبش طالیان اعلام نومه انده

اَ فَعَا ن مَلتَّ رَسما پشتٰیباً نَی خود را از جنبش طالبان اعلام نموده اند. قا بل تذکر است که حرکت اسلامی ۲ حرکت انقلاب اسلامی و حزب اسلامی مولوی خالص هیچگونه بیانیه ای دال برمخالفت با جنبش طالبان ابراز نکرده اند، برخلاف نطاقان برخی از این گروه ها بصورت پراگنده حرف هائی در جهت حمایت مشروط از طالبان بیان نموده اند،

مناسبات طالبان با شورای هم آهنگی هرگاه گفته نتوانیمبسیار دوستانه است به یقین میتوانیمبگوئیم که دشیمنانه نیست و ازمیان اعضای شورای هم آهنگی عطف توجه طالبان بروابط "سازنده" با گروه دوستم (جنبش ملی واسلامی) از نظر تثبیت موقعیت نظامی طالبان در پیشروی بسوی کابل بدون احساس خطرتجزیه افغانستان دارای اهمیت حیاتی است و

طالبان با درك ارزشاین مناسبات درماه اپریل سال ۱۹۹۵ بیشاز سه صد تن ازاسیران جنگی جنبش ملی اسلامی را که در میان شان چندین جنرال هم شامل بود؛ رها کردنده

علاوتاً عملیات غیر رسمی نظامی هم آهنگ جنبش طالبان با جنبش دوستم قرینه دیگربهبودی روا بط ذات البینی میان این دو جنبش است ۰

جنبش طالبان باید طَرف گروه دوستم را مطمئن بسازد که منافع سیا سی آنگروه تا جدیکه بعمالح علیا ی افغانستان صدمه نرساند درهمنوائی با طالبان در آینده تضمین شده میتواند ۰

، کیا تعدی روا بط جنبش طالبان با گروه دوستم ازین لحاظ دارای ۱ همیت بزرگ سیاسی ۱ ست که با ما سترپلان تا مین یك پارچگی ۱ فغانستان که طالبان ۱ زان بعنوان یك ۱ ستراتیژی یا د مینمایند ، درپیوند قراردارد، ۱ زکوچك ترین ۱ ختلال درمنا سبات جنبش طالبان با گروه دوستم اشورای نظار پسود کشانیدن دوستم دریك ۱ نتلاف حکومتی سو ۱ استفاده خوا هد کرد، هرگاه چنین ۱ نتلافی متحقق شود اراه مستقیم بسوی تجزیه افغانستان بشمال وجنوب هموار خوا هد گردید، باین معنی که در صورت پیشروی طالبان بسوی کابل وفتح آن شهر خط

AFGHANISTAN MIRROR

۱۰۰ دانے ٨٤ دا لر ٥٠ دالر ١٩٠٢٤ لـر

قبیمت بکشما ره ۶ دا لبر درا مرسکا ADDRESS: AFGHAN MIRROR

P.O.BOX 408 MONTCLAIR, CA 91763- U.S.A

(909) 626 -8314 HOME

FAX: (909) 625 - 9217 ست را کو نشرنتورمسفردنمشور

> مقالات منتشره ازنظريات ناشر و خيئت تحرير نمايندگي نميكند .

08 - 8

111 - 95

97 - 00

1خسرین ا خسسا ر

، هنگا میه مجله درمطبعه زیر طبع بودا خبا رذیل رسیده ا ست ، يك هيأت حسن نيت رژيم رباني برياست سياف وهابي والمعيت ملامحمدنیی برای مذاکره دیروزیه ننگرها رآمده است مهنوز معلوم نیست که روی موضوع انتقال قدرت از ربانی به خالمی ت شده یااینکه پیشنها د تجدید دوستی ومودت ا زطر ف ربانی برای خالص و محمدی مطرح شده است ۱۰ ینقدرمعلوم اً ست که سیا ف دیروز ۲۸ اکتوبر درغندگوهی خودوا قع گوه ا شمشا دبا ملاذا لین وملامحمدی مذا کرا تی دا شت ، نا ظرین گفتند سیاف سعی داشت آین دونفر را دوبا ره با ربانی نزدیك سازد،

میدا ن هوا کی خوا جه روا ش درا شر را صا بت را کشها ی طا لبا ن بکلم فلج شده ازاستفاده ترافيك هوا في خارج ميباشد، جنگها ي دورو ا خيرطوري توسعه يا فته كه مناطق چكرى وخوردكا بل نيزشا مل آن گردیده است ۰طالبان هرروز یکی دوپوسته رژیم غاصب را متصرف شده / مستحكم نگه ميدا رند ، موا د خورا كي بطورقا چاقي ازراه سروبي PHONES: (909) 625-9217 OFFIC توسط قوما ندانان حكمتيا ربقيمت گزاف بكا بل ميرسد، ا مرور بین طالبان و شورای هما هنگی مذا کرات آغاز مییا بد اهدف اين مذاكرات ازجانب طالبان اينست تاتمام مخالفان رژيم را

برای یك حمله مشترك با لای كا بل متحد سازد ولی ازنظرشورای هما هنگی مطالبات سیاسی مطرح بحث خوا هد شد، ناظران پشاور باین عقیده اندکه یکجا شدن نیروهای طالبان و شورای هماهنگی بر مورال طالبان اشرات منفى واردخوا هد ساخت چونكه ذهنيت ها وستراتیجیها بین این دوگروه متفاوت میباشد معهذا میزبان و طراح این ابتکار پاکستان است تا دیده شود چقدرموفق میشوده

نمبر جدید تلقون وقاکس مارایادداشت کنید: (9.9) 940 - 9414

SERIAL NO.57, VOLUME 7, NO.6, OCTOBER 1995-MIZAN 1374

مستقیمی در ساحات تحت تصرف نیروهای طالبان در جنوب و شورای نظار وجنبش دوستم درشمال ترسیم خواهد شده شُورًا ی نظار وشسرکا ۶ در صورت شکست در کا بل بشما ل ّا فغا نستا ن دّر سا حات زیر ا دا ره جنبش ملی ّو ا سلامی شّماً ل پنا ّهنّده ّخوا هندّ گردّید وا نفصاً ل ا دا ری سیا سی ونظا می بینَ شما ل وجَنوَب کشوّر افغاً نستاً نّ را به پرتگاه تجزیه لمزدیك خواهد ساخ^ت .

ما درتحلیل خود ازموقعیت گروه دوستم آن گروه را در شرایط اضطراری سیرون از شورای هم ۱ هنگی تصور کردیم ، علت آنهم آینست که دوستم با بکا رگرفتن برخی مانور های سیاسی و نظامی استقلال عمل خود را خارج از حوزه نفوذ شورای هم اهنگی حفظ کرده است ، باین مصاحبه دوستم که ازجریده (امید) نقل قول میشود با "احتیاط" بخاطر اینکه جریده امید ناشر افکار شورای نظار است میشود با "احتیاط" بخاطر اینکه جریده امید ناشر افکار شورای نظار است و بسّا واقع شده که اخبار را درجهت توجیه سیاست حکومت کا بل جعل کرده است ، دوستم درجلسه آیکه با اعضای حزب منحل شده دیموکراتیك خلق در ماه می سال جاری در ما سکو داشت صریحا گفت ؛ " ... من در قید و بند شورای هم ۲هنگی نبوده وتصامیم خود را در جنبش ملی میتوانیم جداگانه اخذکنیم ۱۰۰۰ (ا مید شماره ۱۹ می ۱۹۹۵) ۰

باً آنکه صحت وسقم خبر بالا درمغرض سوال قرار دارک تظاهر نه چندان دور ازواقعیت راازکرکتر سیاسی دوستم بدست میدهد که ما برای تبصره سیاسی رویدست به آن اتکا کردیم .

بهر حال هرگاه استفاده دوستم ازین "استقلال عملی" در جهت ائتلاف با حکومت کا بل با شد موازنه سیاسی قُوا ۗ * بين النَّتلاف حكومتي و مخالفين حكومت كابل را از حالت تجريد فعلي بيرون خوا هد كَشيّد وزمينه تجزیه افغانستان را بشمال وجنوب هموار خواهد ساخت .

رد پیشنها دا ت مکرر حکومت کا بل با وساطت روسها وا برا نیها که هدف کشا نیدن دوستم را درا ئتلاف حکومتی تُعقيبُ ميكرد بالوسيله دوستم نمايانگر آنست كه نا مبرده از خطريكه ازناحيه همنوائي با حكومت كابل متوجه افغانستان میگردد ۲ مصدرك است ودر زمینه آگاهانه و مسئولانه عمل میكند.

بنا الله عنه مناسبات سازنده با دوستم طالبان را در تحقق داعيه الفاع ازتماميت ارضي افغانستان بسيار ياري خوا هد رسانيد و حكومت كالبل را آزنظر سياسي و نظامي بحالت تجريدفوا هد كما نيد.

۲) <u>ارزیابی اوضاع در سلطح خارجی ؛</u> پاکستان ٬عربستان سعودی٬ ایران٬ایالات متحده امریکا روسیه و هندوستان ازجمله کشورهای دخیل درما جرای افغانستان بشمار مبروند. سیاست این کشورها در را بطه به اوضاع افغانستان از ستراتیژی منطقوی آنها متاثر میگردد، بعضا چنان واقع میشود که مشی سیاسی چند کشور در هم ۲هنگی با همدیگر قرار بگیرد،

(الف) موضع پاکستان ؛ پس از ظهور کشورهای نیمه مستقل در آسیای مرکزی از بطن امپراطوری سابق شُوروی / رقابت بین کشور های منطقه برای دستیابی بسا جات بکر نفوذ اقتصا دی تجارتی وسیا سی ا غاز شد. مانع فقدان امنیت در افغانستان / پاکستان را در عرصه مسابقه تجارتی برای تسخیر بازارهای اسیای مرکزی درردیف اخر قراردا نه است ،سردار اصف علی وزیرخارجه پاکستان طی مسافرت مورخ ۱۳ اگست خود بكا بل با نكرا ني وتلخُّكا مي گفت : " ٠٠٠ هرگاه صلح با فقا نستان برنگردد ما همه چيز را ازدست خوا هيم دا د . . . " (فا را يسترن اكونوميك رويو مورخ ١٧ الخست ١٩٩٥) .

ها کستان جنبش طالبان را وسیله موثر وعملی اعاده صلح درافغانستان یافته است محمایت مذهبی پاکستان از طالبان عوامل مختلف دارد که آنها را طی یکی از تبصره های آینده مورد بررسی قرارخوا هیم داده عجالتا نكّته قابل تذكر اينست كه اين حمايت جنبه كاملا تعارفاتي دارد وبصورت قطع باندازه پشتيباني سیاسی ونظامی روسیه وهندوستان از حکومت کا بل وحمایت ایران از حزب و حدت خطرناك نیست . روسیه / هندوستان وایران هریك خواب احیای امپراطوری های گذشت را میبینند ومداخله انها درافغانستا آگاهانه یا ناآگاهانه ازین رؤیا متاثر میگردد، پاکستان کشوریست ک مانند افغانستان سخت معروض بخطر توسعه جوئی کشورهای سه گانه فوق است ه

توجه کلی سیا ست خارجی پاکستان متمرکز بحفظ تما میت ارضی آنکشور استه تبلیفات حکومت کا بل دراینکه پاکستان ازسیاست "هرُمونیست" در رابطه بافغانستان پیروی میکند پوچ و بی اساس است ۱۰ فغانستان برا ي إ كستًا ن لقمه قا بل بلع نيست ، برخلاف پا كستا ن ا زوجود يك افغا نستان قوى در مجا ورت خودا حسا س خسطر مُی نمایده

طوریکه دربالا ذکر کردیم جنبش طالبان شاخ وبرگ درخت کهنسال و بارور ناسیونالزم افغانی است •ریشه های این درخت قویتر از آن است ک^ه بازمزمهٔ با د ازجنوب ازجا بیجا شود.

(ب) مصوفع عربستان سعودی وایران : اصولا عربستان سعودی طی سه سال اخیر بائتلاف حکومتی یعنی تنظیم جُمعیت تنظیم آتجا د آسلامی وتنظیم حرکت اسلامی کمکهای پولی آه اقتصادی و نظامی فرا وانی رسانیده است قصد عربستان سعودی این بود تا ازین ائتلاف برضد رقیب منطقوی خود یعنی ایران وگروه تحت الحمایه وی (حزب وحدت) درا فغا نستا ن بهره بردا ری کند، با پیوستن شاخه اکبری حزب وحدث با نُتلاف حکومتی کا بل به ا ستشاره ایران /مناسبات بید حکمرانان کابل وعربستان سعودی بسردی گرائید، برخلاف حکومت ایران در تلاش خود براً ی ایجا د نوعی پایگاه مستعمراتی دّر بطن حَکومتٌ کا بل موفق شده

سعودیها نتوانستند حکومت کابل را بقبول طرح صلحی که ازمجرای آن قدرت بیك حکومت انتقالی احیانا تحت سرپرستی شاه سابق افغانستان انتقال کند⁄متقاعد بسازدد، بموازات فشارسیاسی سعودی ها بالای حکومت کا بل ۱۱ خیرا لذکر پیوند خود را با دولت ایران مستخکم تر ساخت م گرایش حکومت کا بل بسوی ایران

موجب افزایش نگرانی درحلقه های سعودی لها کستانی وا مریکائی گردیده

طی این جریانات موقتا موازنه قوا ۱ بضرر عربستان سعودی وپاکستانبرهم خورد، برای احیای تعادل قوا ۱۰ هردوکشور سیاست منطقوی خود را دربرخورد باقضیه افغانستان ازطریق حمایت جنبش طالبان هم آهنگ ساختند، هم اهنگی سیاست پاکستانی ها وسعودی ها در بساقفایای منطقه ٔارْحمله جنگ خلیج که درآن قطعات نظامی

پاکستان بکمك عربستان سعودی و کویت علیه عراق شتافت؛ نتایج مطلوب بیار آورده است . لا اقل دو عامل عمده برپشتیبانی عربستان سعودی از جنبش طالبان مترتب است :

ه ، حل دو عا من عدده برپستیب کی حربت العمران برا به حب ال ستان جنبش طالبان بهترین انها است . ــ در میان گروه های ۱ هل تسنن ومخالف مداخله ایران درافغانستان جنبش طالبان بهترین انها است . با قتل مزاری سردسته حزب و دنت تحت الحمایه ایران بدست طالبان ⁄براعتبارطالبان نزدسعودی ها افزودشد .

سهودیها درعقب جنبش طالبان روی پلا^ن استقرار یك حكومت انتقالی تحت سرپرستی شاه سابق حساب كرده اند ددلبستگی سعبودی ها در بازگشت شا ه درافغانستا^ن میتواند دوموجب داشتاً باشد: یكی تزئید شمار شاهان در شرق میانه ویا به تعبیر دیگر تقویت جبهه سلاطین (با انكه شاه سابق افغانستان هیچگاهی مدعی اعاده سلطنت نشده است) و دومی ایجاد نوعی فشار وتهدید برنظام حكومتی آخوند های ایران كه همیشه سایم بازگشت سلطن^ت در ایران باعث ایجاد ناراحتی وسراسیمگی در میان شان شده است ه

پس از مسافرت سردار آصف علی وزیر خارجهٔ پاکستان بروم در ۱۱ سپتامبر ۹۰ وملاقات با شاه سابق افغانستان معین وزارت خارجه ایران (علاء الدین بروجردی) با دست وپا چگی و شتابی کهه مظاهرشیطنت لحرف آن آشکار بود در را سیك هیات چارنفری بتاریخ ۲۲ سپتامبر ۹۰ اولا از راه تورخم واردجلال ابادشد و بگفته قریب الرحمن سعید (نظاق حزم اسلامی) با حکمتیار ملاقات کرد وسیس روانه مزارشریف شد(صدای امریکا مورخ ۲۲ سپتامبر ۹۰)، ملاقات با طالبان درپروگرام مسافرت بروجردی شامل نیست ۱۰ این خود نشانه آنست که نامبرده در صدد زمینه سازی یک ائتلاف سیاسی به نظامی علیه طالبان برامده است م مسافرت بروجردی مظهر قصد ایران درحفظ مراکز تشنج درافغانستان ازطریق ایجاد جبهه جدید ضد ورود شاه در افغانستان است ۰

مداخله ایران در امور افغانستان پنج هدف اساسی را تعقیب مینماید:

ــ تقویت زّمیّنه های ّاّدامه جنگ و زد وخورد ۱ ایرا[ّ]ن در افغانستان صرفا در صورت ۱ دامه جن^گ ودستیاری بگروههای نیازمند اعمال نفوذ نموده میتواند،

ــ تا مین اتحاد عقیدوی در میان گروهای متشتت وباهم مخالف اهل تشیع (ایران درین قصد خود کا ملا ناکام است) وتشویق انها بیك جدال ومنازعه دایمی بمنظور سهمگیری افزون از استحقاق شا^ن درا داره ً حکومت اینده ،

ــ در حالیکه احراز قدر سیاسی بالوسیله اهل تشیع امکان پذیر نیس^{ت م}هدایت شان بسوی ائتلاف با تا جک های افغانستان هدف بوده (ایران در پیشبرد این داعیه نیز ناکام شده است).

ا براً ن برای استقرار قیمومیت فرهنگی خود با لای تا جیکهای افغانستان وقیمومیت مذهبی خود با لای اهل تشیع افغانی نوعی رسالت تا ریخی برای خود قایل استه

ــ جَلُوگيری جَدی از وَرُود شاه سَابق در افغانستان بهر اشم ورسمی که باشد این هدف مشترك حکومت کا بل وحکومت ایران را با هم بسیار نزدیك ساخته است ، ازان جائیکه ظهور یك حادثه بزرگ سیا سی دریکی از کشور های همسایه دیگری را همیشه متاثر ساخته است ـ آیت الله های ایران ورود شاه درافغانستان را پیشواز جلوس غلام رضا پهلوی (شهزاده و وارث تاج با صطلاح شاهنشاهی ایران) بر تخت سلطنت ایران قیا س مینماینده

ــ جلسگیری از نفوذ سیا سی عربستان سعودی َ پاکستان وا مریکا درافغانستان ِجنبش طالبان بصورت قطع با ستراتیژی سیا سی ایران در افغانستان که روی پنج اصل فوق بنا شده است سازگار نیست ، با اینهمه بنظر ما بمشکل تصور شده میتواند که ایران خود را درگیر ما جرای پردرد سر سقوط طالبان در افغانستان بسازد، ایران صرفا به ایجاد مزاحمت های جزئی از طریق دمید^ن نفس تازه بمخالفان شکست

خورده طالبان اكتفاء خواهد كرد.

(ج) موقف ایا لات متحده امریکا از آزمون اتکا ٔ بمردم افغانستان بقصد قلع وقیمع کمونزم بیا المللی خاطره خوش دارد، پس از شکست کمونزم عدم توجه بانکشاف اوضا کدر درون افغانستان موجب ظهور معضلاتی درسطح منطقه وجهان گردید: افغانستان فاقد حکومت مرکزی و مسئول بمنبع قاچاق مواد مخدره تروریزم بین المللی و فاندمانتلیزم اسلامی تبدیل شد وبعنوان کشوریکه دران موارد تخطی از حقوق بشر از حساب بیرون است زبانزد محافل بین المللی گردید،

ا مریّکاً با ملاّحظه اوضاعٌ واخوال منطقه ازاستقرار یك حکوّمت ملی ومسئول درافغانستان حمایت میکند به نعویکه این حکومت :

> ــ ثبات اوضاع را تضمین کند وتوانائی ایفای تعهدات بین المللی خود را داشت باشده ــ با تروریزم ۶ فاندمانتلیزم و قاچاق مواد مخدره آشتی نا پذیر باشد ۰

ــ تحت نفوذ سیا سی ایران قرار شدا شته با شده

امریکا جنبش طالبان را یك قدرت عامل وموثر برای تحقق اهداف فوق تشخیص دا ده است . قابل توجه است که جنبش طالبان حرکت خود جوش توده ئی و انعکاس وجدان مردمی است که از استبداد رأی مشتی غاصب ونوکر اجنبی که میخواهند برای تاریخ در محور تنگ نظری های سیاسی و تعصبات قومی خط السیر ترسیم نمایند / بستوه آمده انده

جنبش طالبان بر اصول اسلام مکتبی بنا یافته وباشبکه اخوانیت بین المللی در پیوند نیس ، لذا موجباً نگانی امریکا را دربن زمینه فراهم نمیکند،

نگرانی امریکا را درین زمینه فراهم نمیکند. بنظر امریکا وغرب جنبش طالبان یك وسیله اقتضائی و یا یك حربه تکتیکی برای رسیدن بیك ستهراتیژی دوامیدار وشابت است ،

د) موقف روسیه ؛

ــ حکومت روسیه بهمان قصد و قوت حکومت شوروی سابق بمثابه یکی از طرف های مداخله درجنگ فعلی

افغانستان باقی مانده است و درین راه بادنباله روی از سیاست هژمونیست شوروی هضوزهم مشی " اتحاد اقلیت ها" علیه "اکثریت" رادرافغانستان تغقیب مینماید،

ـ روسها علی الرغم شکست در تجاوز برافغانستان ازقصد محکم بُندی سرخدات امپراطوری ونهایتاً ستراتیژی حفظ یك حکومت دست نشانده در افغانستان دست برنداشته اند، برای تا مین این ما مول اقلیت های قومی در افغانستان همیشه موردنظر روسها بوده است ، ازجمله آین اقلیت ها تا جکهای افغانستان که با مردم تا جکستان تحت الحمایه روسیه زبان مشترك دارند ودر شمال افغانستان در مجاورت جمهوریت های اسیای مرکزی وابسته بروسیه زندگی میکنند بمثابه " محافظین سرحد" برای روسها نسبت بسایر اقوام افغانستان کارآئی بیشتر دارد،

ـــآعطای کمکهای پولی و نظامی بحکومت کا بل از جانب روسیه این حکومت را در راه تحقق ستراتیژی فتح افغانستان از راه جنگ تتویق کرده ومانع انعطاف پذیری سازنده آن حکومت برای تطبیق پلان های صلح ناشی از منابع ملی وبین المللی شده است ، حکومت روسیه واقعا مسئول درجه اول ادامه جنگ در

فغا نستان است .

ا پیجا د خوا هد کرد ، ختم ،

بنا ۶ روسها بتا سی ۱ ز مشی شوروی ها ۱ ز استقرار حکومتی که قیادت ان بدست اقوام ممثل اکثریت جامعه افغانی باشد و درمحور ناسیونالیزم افغانی تشکل کند/هپچگاه استقبال نخواهد کرد، روسها میدانند که با احراز قدرت سیاسی بالوسیله طالبان٬گریبان آنها بدست ملت افغانستان پاره خواهد شد،

ه) موقف هنه وستان فی هندوستان لها حکومت موجود روسیه دارای همان مناسبات دوستانها ست که به جکومت شوروی داشت ، مشی منطقوی این دو کشور دارای قدرت ذروی در بسیاری جهات با همدیگر درهم اهنگی قرار دارد :

روسیه از هندوستان ~~او~~هند~~وستای~~ در اختلاف آنکشور با چین وپاکستان پشتیبانی مینماید،هندوستان از روسیه درقضایای منطقوی از جمله منازعه تا جکستان ٬ قضیه ُ چیچنیا و معضله افغانستان حمایت بعمل می اورد ۰

هنورستان از استقرار یك حكومت ملی مبتنی بر اراده اكثریت در افغانستان كه طالبان برای آن مقدمه چینیمیكنند ازین لحاظ نگران است كه ذهنیت عامه مردم افغانستان ظی دوران جهاد بشدت در جهت مخالف سیاست سازشكارانه هندوستان باتجاوز شوووی شكل گرفته است .

صیب سے ترکیب ہوتا ہے۔ اور مشی متحد منطقوی کیفنی حکوم^ت کا بل با ظہور طالبان بعنوان متصدیا ن علاوتا ہندوستان بھ تبعیت از مشی متحد منطقوی کیفنی حکوم^ت کا بل با ظہور طالبان بعنوان متصدیا ن قدرت سیا سی ازین جہت نیز مخالف است ک^ہ دست حمایت پاکستان را درسازما ندھی جنبش طالبان دخیل میداند،

ا صولاً هندوستان دارای پالیسی روشن در را بطه بقضیه افغانستان نیست ، این کشور با مشتعل نگا هداشتن ایش جنگ افغانستان در صدد است تا پاکستان را بقدر کافی در معرکه افغانستان مصروف نگاه دارد واز دسترسی انکشور ببازارهای افسانوی اسیای مرکزی در طویل المدت جلوگیری کند، گویا هندوستان ازا دا مه جنگ افغانستان بمثابه یك دربه فشار سیاسی واقتصادی بالای رقیب منطقوی خود یعنی پاکستان بهره برداری میکند،

نتسجه

طالبان در سطح ملی و بین المللی دوستان ودشمنان زیادی دارند: درعصرصه ملی موازنه قوا ً بالتدریج به نفع طالبان شکل میگیرد و مخالفین انها به تجرید کشانیده میشوند،

فتح هرات توسط طالبان هرگاه مقدمه سقوط حکومت کابل نبا شده یقینا آن حکومت را با نعطاف پذیری

بیشتر درقبول پیشنها دات صلح فرا خوا هد خواند، با ملاحظه اینکه اجراات سیاسی و عملیات نظامی طالبان در هم آهنگی رسمی وعلنی با اجراات وعملیات سایر مخالفین حکومت کابل قرار ندارد > حرکت بسوی هدف سیر بطی را طی میکند آنهم در شرایطی که اولا تلاش برای شکل گرفتن یك ائتلاف جدید علیه طالبان بناگامی حواجه گردیده است و ثانیا حکومت کابل برکمتر از یك هفتم حصه قلمرو افغانستان (یعنی صرفا چار ولایت از بیس ونه ولایت) سلطه متزلزل دارد،

مخالفین طالبان در سطح بین المللی دارای ستراتیژی واحدی نیستند وبرخورد شان با انقلاب طالبان از اقتضاات بسیار متحول سیاسی روز مایه میگیرد، انها بیشاز پیش با مشکل دریافت اجیران مطمئن سیاسی در داخل افغانستان روبرو میباشند،

هیا هی در در برا بر پیشرفت طالبان ما نع فقط یك تجا وز آ شكار نظامی یك کشور خا رجی بشیوه تعرض نظامی شوروی در برا بر پیشرفت طالبان ما نع

28 4411

خلاصه همه شواهد براین امر گواهی میدهد که جریان اوضاع در افغانستان ومنطقه تاکنون درجهت خلاف منافع پاکستان ، عربستان سعودی و ایالات متحده امریکا به پیش رفته وبادر ک همین مسئله است که سرانجام رهبران پاکستان پس از هغده سال در مقطع کنونی بسردار عبدالولی نماینده محمد ظاهر شاه اجازهٔ سفر از طریق آنکشور بافغانستان و فعالیت سیاسی رادر داخل خاک پاکستان داده اند. رهبران پاکستان کاملا آگاهی دارند که محمد ظاهر شاه از پشتیبانی اکثریت قاطع همه اقوام و کادرهای اداری و سیاسی در داخل و خارج برخور داربوده و فقط کافی خواهد بود تا با اندک کمک و حمایت همه امکانات بالقوه را به فعل تبدیل کرد. البته بتجویز اخیر پاکستان بادر نظر داشت شرایط خاضر که در سطح منطقه و جهان بوجود آمده در بر گیرنده منافع ملی هر دو کشور بوده و شاید این رویداد همان چیزی باشد که بخش و سیع از چاره جویان خیر خواه ملت در آرزوی آن بودند تا براین دوران هرج و مرج و تباهی نقطهٔ پایان گذاشته شود. با احترام ۲۰ ـ ۸ ـ ۸ ۵ ۱

خميان سفارت پاکستان

کارمندان زخمی سفارت پاکستان درکابل هنگام بازگشت به اسلام آباد

treatment

روزنامه امید درشماره ۱۸۰ خود تصویر زخمیان سفارت پاکستان را بقسم نثان دادن وافتخار عمل مردانگی رژیم کابل وشورای نظار نشر کرده ولی برای ملت افغانستان این صحنمه خجالت آور وقابل تاثر عمیق است که حیثیت ملت وکشور قهرمان افغانستان را درصحنه بین المللی مصدوم ساخته است ، بقرار عنعنه اصیل افغانی سفارت یك کشور متحابه مهمان ملت ما است و ملت افغان هرگز با چنین وحشت بخانه وناموس مهمان تعرض نكصرده است ،

چنین وحست بها نه ونا موس مهمان نظره تدخره است و مجله ائینه افغانستان تا شرات عمیق خود را بخاطر این عملوحشیا نه رژیم غاصب وغیرقا نونی ربا نی مسعود بملت برا در پاکستان تقدیم و متذکر میشود که این عمل بهیچوجه از اخلاق اشرافت وعنعنات افغانی نمایندگی نمیکند وگروهیکه باین عمل خجالت آورمبا درت ورزیده اند تمفنگدا ران وقدرت طلبان وغاصبانی استند که ۸۰ فیصد ملت افغان بمقابل آن قیام نمود ۱۶ است ۰

گلچینیست از اشعار شاعر ملی جناب عبدالله غیمت در که از پنجاه سال با پنظرف برای بقا و واعبتلاه افغان و افغانستان شعرمیگرید و این گلچین زیبا ونفیس را بقیمت پنج دالر از دفتر مجله ایبنه افغانستان بدست اورده میبتوانیده با دستیابی یکجلد ایب پشتو را بخانه تان داخل میسازیده

DE

مُصَاحَبَهُ سردار آصف علي وزير خارجة پاكستان

العیاة مورخ ۳۰ سپتمبر۱۵: راغده درغام روزنامه نگارالعیاة درنیویارک گفتگویی باسردارآصف احمدعلی وزیرخارجه پاکستان انجام داده ودر صفحه هشتم همین شماره به نشررسانیده که اینک تقدیم میگرده س:جلسه وزرای گروه تماس سازمان کنفرانس اسلامی درقشیه افغانستان چگونه بود؟ آیابه نتیجه ای دست یافتیدیاجلسه ناکام شد؟ ج:جلسه شدیداللحنی بودزیراریاست هیشت افغانی واکه معاون وزیرامور خارجه درشئون سیاسی بعهده داشت نه تنهاپاکستان رامتهم به مداخله در امورافغانستان کردبلکه پاکستان رامتهم به مداخله نظامی کرده هیئت مذکورگفت،ملیشه های پاکستانی داخل افغانستان شفه انده قبلاگفته بود نیروی پاکستانی داخل افغانستان شفه انده قبلاگفته بود نیروی راقاطعانه ردنمودم وروشن ساختم که پاکستان مطلقآمیچگونه مداخله نگرده، ومعینان گفتم میچ فرمانده ویارهبرافغانی قبلاً مداخله میکنده

برای گروه تماس توضیح دادم که علت ملامت نمودن ماتوسط ربانی آن است که وی میخواهددوستی ونزدیگی اش راباهندوروسیه بیشترویشتر سازد، بخاطرآنکه دوستی آنهاراکسپ کرده باشدبایدباپاکستان اظهار دشمنی کنده بهمین اساس بودکه افغانهادرباربرهیئت دپلوماسی ماتجاری کردنده درمرتبه اول تجاوزبرعلیه خوم بوده -کوشیدفدگه دوداخل گابل موا به قتل برسانشهر ومرتبه دوم یکتن ازگارکنان سفاری راکشتندوسایرین را بشمول سفیروستول نظامی مارامجروح کردنده می ددن شماآن است که هندوروسیه چنین تدایروتجاوزات وسؤتسمیه جان شماراکمک می کنند ؟

ج: روس مداخله مرامورافغانستان رارمبيكندولي نزدطالبان قصيه ازنوع ديكراست ٠ طالبان كه الان نيمي ازافغانستان راتحت كتترول خوددلريُّدٍ یک طیاره باربری بزرگ روسی رافرودآوردندکه پیلوتهای آن روس بودندیید رثيم كابل مهمات حمل ميكردنده وقتى من آنجابودم طياره راخودم ميديّم این چهل ویکمین پروازازهمان نوع طیاره بودکه طی هرپرواز۳۹ن مهمایّت حساس به رژیم وبانی حمل میکرد ، چنانچه هندنیزدرموردفعال اسم نيروى هوايى احمدشاه مسعودراهنديهاسرپرستى ميكننده هندنمي خوافيد درافغانستان صلع پیایدورئیس جمهورربانی سعی دارددوستی هندراکیگ كند امروزيه وزراى كروه تماس كفتم اكرمداخله دراموراففائستان باشد جانبی که مداخله میکندهنداست , ازطرف ماهیج چیژی به مخالفین حکومت ربانی صورت نگرفته است • مخالفین باوجوددوحمله بالاى سفارت روابط دپلوماتیک راقطع نکردیم ، باوجودیک، ربانی سعی میورزدتوسط یک اقلیت بزورحگومت کند, فقط ۲۰۰ درصد اهالی رانمایندگی میکند, اقلیت تاجک , وقوماندان مسعوديه يبروزى نظامى عقيده دارده اساكنتهم وسكويهم بایدحکومت باقاعده وسیع که در آن رهبران همه ملیتهااشتراک کندتشکیل شود۰ دلیل حسن نیت ماهمانا کمک وهمکاری مابرای ہمیانً آمدن اولین حکومت یعنی حکومت صبغت الله مجددی است که سه ماه ادامه داشت وقتى مجددي دراستعفى مترددشدمدراعظم مانامه ای باهیئت خاصی فرستادوازمجددی خواست استعفی بدهدوبه تعهدش احترام بكذاردوهمچنان كرده

33

پس ازآن رئیس جمهورربانی آمدوگفت اومیخواهدهمه اشتراک کنندبا مساعی مشترک ایران، عربستان سعوی وسازمان کنفرانس اسلامی همه رهبران رادراسلام آبادجمع نمودیم، به موافقتنامه ای امضاکردندکه باید پس ازملاقات مذکوراعلامیه ای صادرنگردیدولی منابع آگاه به ا گفتندکه ملاقات مذکوردوی همکاری حزب اسلامی وطالبان تشکیل حکومتی که درعوض رژیم ربانی می آیدموافقه صورت با تدکاهاشت .

> انده ازجانب میگرمذاکرات بین طالبان ومغالفین مولت ادامه دارد ن اصراردارندکه قبل ازحمله بکابل بایدشکل حکومتی که درعوض از قبار ک

اقاعده وسيع بسازدكه ازهمه انفانها جانگنيم ماازمساعی حميده لمتفاده ميكنيم، خوسنديم كه حين رادكردواساس سياست دولت رابه دخول طالبان به شهرهوات اكثريت شيعه به آنهاخوش رحماتش به شكستهای نظامی در آمدیدگفتنده مامیگوشیم دوستان ایرانی خودراقانع سازیم که طالبان ضدشیعه نیستنده

س:چکرنه طالبان راتانع میسازیدکه باایران رواطی داشته باشند؟ ج:برای طالبان گفتیم این کشورهمسایه ماوافغانستان استم نمی خواهیم روابط ماباآنهاخراب شوده

س: رقابت بین پاکستان وایران درآسیای میانه تاچه اندازه است؟ ج: اوضاع رایگونه رقابت نمی بینیم، فقط روابط درجانبه است ، اینکشور هاضرورت به بازشدن کانالهای متعددایران، پاکستان وترکیه دارند، مامی خواهیم همین روابط تعقق پذیرد،

س: نظرشمارادرموردروسیه درموابرافغانستان دانستیم، درموردایالات متحده چه نظردارید، آیاامریکامیتواندنقشی داشته باشد ؟

س: هدف شمااز(الان) چیست؟ آیاشماسعی میورزیدکه امریکانقشی را بازی کند؟

ج:ازهمه کشورهاتیکه به جهاددرافغانستان کمک کردندخواستیم که برای بازسازی وصلح درافغانستان نقشی بازی کننده

س:آیافکرمیکنیدکه امریکاپس ازسقوط شوروی افغانستان رارهاکردد؟ ج:افغانهاهینطوراحساس میکنند ، احساس میکنندکه دنیای آزادازآنها استفاده کرده وپس ازآنکه اهداف شان رادرفروپاشی اتحادشوروی تعقق بخشیدندافغانهاراکنارگذاشتند ، بدینگونه افغانهااحساس لذت میکننده برای دنیاگفتیم باملتی که سخت فخوراست چنین نکنیده

ج:افغانهاهمینطوراحساس میکنند ، احساس میکنندکه دنیای آزادارآنها استفاده کرده وپس ازآنکه اهداف شان رادرفروپاشی اتحادشوروی تعقق بخشیدندافغانهاراکنارگذاشتند ، بدینگوته افغانهااحساس لذت میکنند، برای دنیاگفتیم باملتی که سخت فخوراست چنین نکنید، س:ازامریکامیخواهیدچه نقشی رادرافغانستان ایفاکند ؟

ج:همکاری دربازسازی افغانستان ۰

س:هدفم ازنظرسیاسی است ، گفته میشودکه واشنگتن گروههایی از طالبان رادعوت کرده ، چه هدفی دارند ؟

ج:ازین ملاقاتهاخبرندارم ماازجلساتی به اشتراک همه گروههادرواشنگتَنَّ رئیس جمهورربانی، طالبان ودیگران خوش می شویم ه

س:نقش سازمان ملل متحدرادرین مرحله چگونه ارزیابی می کنید ؟
ج:اعتراض مادرعمل سازمان م م فقط آنست که بی تاثیراست زیراآقای
محمودمستیری درگذشته تلاشهای زیادبخرچ داده تابه میکانیسمی دست
یابدکه قدرت راازربانی تسلیم شوده همه به این موافقه کردند ، رئیس
جمهورربانی به استعفی موافقه کرد ، ناگاه ازقول خودبرگشت وآنراردکرده م
تدابیرملموس درین فرصت اتخاذبایدمیکردولی این عمل رانکرد ،
اسباب آنرانمی دانیم ، ازاینجاست که مصداقیت م م درقضیه افغانستان
ازین رفت ، اکثراً احساس میکنندگه فرستاده منشی عمومی
تدابیرلازمه اتخاذنمی کنده

 س: اجازه دهیدبه آنچه ازنقش روسیه درافغانستان تذکردادیدبرگردیم ۰ نقش روسیه درافغانستان به روابط روسیه وپاکستان چه تاثیری خواهد داشت؟ آیاروابط خیلی خراب است ؟

ج: نه، روابط ماباروسیه خراب نیست، روابط عادی است و دوست داریم روابط مابهترونزدیکترباشدولی متاسفانه روسیه میخواهدسیاستی غیراز سیاست اتحادشوروی راپیریزی کند، ولی میان سیاست جنگ سردو سیاست روسیه دربرابرجنوب آسیافرق میکنده مااحیاناآزموضعگیری مسکودل خوش نداریم، مابه روسیه ازدردوستی پیش آمدیم ومن شخصاً بنابرخواهش وزیرخارجه روسیه بخاطررهایی اسرای آن کشوردر افغانستان به افغانستان سفرکردم، امامااحساس میکنیم که روسیه دست دوستی ایراکه مادرازکردیم قبول نمی کنده /

العیاة مورخ ۲۵ سپتمبر ۹۵ بینام مخالف دولت افغانستان به العیاة گفتند خودداری طالبان ازحمله بکابل بخاطری بودکه حرکت طالبان بامخالفین درموردتوزیع نقش نظامی وتقسیم قدرت درحکومتی که بعدازرژیم ربانی می آیداختلافاتی داشته انده منابع افزودکه طالبان به تنهایی قادریه حمله بکابل نیستندزیرانیروهای ریاست جمهوری دراستحکام سنگرهای شان

ربانی درخلال پانزده ماه حکومت باقاعده وسیع بسازدکه ازهمه افغانها نمایندگی کندولی وی عمل به آنراردکردواساس سیاست دولت رابه پیروزی نظامی بنانهاده والان بخاطرحماقتش به شکستهای نظامی در جمیع نواحی افغانستان مواجه گردیده واوبااین حماقتش پاکستان ودیگران راهدف ملامت می سازده

س: اتحادوهم پیمانی شماباطالبان تاچه اندازه است؟

ج:ماباآنهاروابط درستانه داریم اکثرآنهادرپاکستان پناهنده بودندوبرگشتنده . گفته میشودکه ماآنهاراکمک کردیم وبرای آنهاذخایرنظامی آماده کردیم . اینهادروغ های بی اساس است ه

س: شمانیگوییدروس برای ربانی ذخایرنظامی میدهدونفی میکنیدکه شمابه طلبان ذخایرنظامی نمیدهیده پس چه کسی برای طالبان کمک_م نظامی میکند؟

ج: آنهاضرورت به ذخیره ندارندزیراجنگ نمی کننده هرجایی که میروند کمی ذخیره میگیرندواهالی شهربرای آنهاهمه چیزراتسلیم میکنند ، همه پیروزیهای شانرایدون جنگ بدست آوردنده

س:آیاطالبان ازاعتمادمردم برخوردارندیاآله ای اندبدست اجانب؟

ع: آنهافقط متکی بخوداند، طالبان یک حرکت است، آنهاضدجنگ ضد , چوررچپاول اموال وضدهاتک هاوضدظلم وستم هستند، ملت افغانستان به آنهاخوش آمدیدمیگوید، هرات بدون یک فیرسقوط کرد، وقتی طالبان در چهل میلی شهرهرات قرارداشتنداهالی شهرتصمیم گرفتندکه قوماندان اسمعیل خان که به ربانی وفاداراست بایدکناربرود،

س: دولت افغانستان اتهامات رسمی بشمانموده که شمایخاطرستوط حتمی هرات ازنیروی هوایی استفاده کرده ایده

بنبک آراسدی بی کند، درخ اید اگرپاکستان ازنبروی هوایی اش استفاده کندربانی هرگزنمی تواندپنج دقیقه مقاومت نماید• نیروی هوایی پاکستان ازبهترین ومدرن ترین نیروی هوایی دنیاست • مامیتوانیم مانندپیمان اتلانتیک شمالی که دربوسنیا عمل کردعمل کنیم • ما ضعیف نیستیم •

س:آیااختلافات میان **پاکستان وافغانستا**ن به نقطه خطرناکی رسیده؟ ج:گروه نظامی کابل رانمی خ**واهم ب**عدازین حکومت بنامم، آنهاالان از جمله ۲۳رلایت پنج ولایت را**موکنترول** خوددارنده

س: ازآنچه شمامیگوئیدبالاخره به این نتیجه میرسیم که پاکستان در طبیعت قدرت درافغانستان نظروموضعگیری خاص داردومعلوم میشودکه آنهام افغانستان برخدشماکه پاکستان درامورداخلی افغانستان مفاخله می کندبی اساس نیست و چانهام مذکورمطلقابی اساس است و مانتشی درجنگهانداریم آنید ما گفتیم دنیاهمه میگویندوسازمان ملل میگویدکه بایدحکوست

باقاعده وسیع درکابل تشکیل شودوباحکومت بدون قاعده وسیع هرگزصلع نس آیده

س: موقف شمادرموردعودت پادشاه سابق به افغانستان چیست؟ ج:مادربرابرهمه رهبران بیطرف بودیم وموقف مادربرابروی نیزبیطرفی است اگرافغانهاعودت ویرابخواهندنزدمامانعی وجودندارد۰

س: روابط پاکستان وایران درقبال مسئله افغانستان چیست؟

ج ایران ازانکشافات اخیردرهرات ناخشنوداست بویره که شهر مذکور نزدیک ایران قرارداردوپناهنده هابه ایران شهر مذکور نزدیک ایران قرارداردوپناهنده هابه ایران رازرمیشوند ولی مابایران در این مرضوع داخل مذاکره شدیم سعی ولاش مافقط میانجیگری میان طالبان وایران است به میچگونه اجرااتی برعلیه شیعه وایران مبادرت نورزنده به ایرانیهاگفتیم سقوط هرات مسئله داخلی افغانستان است وبه ایران وباکستان ارتباط ندارده

افعانستان است وبه ایران و نستان اربات سازد. س:باآقای علی اکبرولایتی همتای ایرانی خودحین دیداردرنیویارک به چه

ج:به موافقه رسیدیم که بیشترهمکاری صورت بگیرد، چندی قبل معاون نخست وزیرایران درپاکستان بودومذاکراتی انجام دادیم • آلان مساعی ما درین زمینه است • باوجودهرگونه عمل و**ئیس جمههروبائی** برضدما ، دشمن وی نیستیم ، تاهنوزگمان میکنیم که وی دوست پاکستان است، بنابرخ**واهش هایش راه واکم کردده است •**

استعمال کودکیمیاوی وپرناب راکنما درافغانستان وخطرات ناشی از طبقهٔ اوزون برای حیات انسان وحیوان

مجترم پوهاند دکتور فقیر محمد ملگری

طبقه اوزون (رع) که از آکسیجن سه اتومی مالیکول آن تشکیل گر دیده مُحافظ آشعه نا مطلوب وزیان آور ما ورا بنفش (کردگری) آفتا ب بالای زمین میباشده یکی از بزرگترین نگر آنیها ی محیط زیست شناسی ازبین رفتن تدریجی طبقه اوزون است این طبقه قسمت فوق اتموسفیرا طراف زمین را پوشانیده است وازشدت اشعه ما ورا و بنفش افتا ب بزمین جلوگیری مینماید، اگرطبقه اوزون درا طراف اتموسفیر زمین ازبین برور حیات تمام موجودات زنده را تهدیدمیکند، این مساله مهم توجه همه زیست شناسان محیطی را بخود حلب نمونه است .

طرزتشکّل طبقه اورون : پنج ملیارد سال قبل هنگا میکه سیاره زمین بوجود امد سطح آن ازموا د سخت و جامد فوق العاده گرم تشکیل شده بود که اتموسفیر ابرمانند ازبخا روسایر گازها منجمله کاربن دای اوکساید (ک^از) آنرا احاطه نموده بود، چون بتدریج سطح زمین سردمیگردید با لاخره بعدا زسپری شدن ملیونها سال اتموسفیرگازی شکل الحراف زمین بیك نقطه بحرانی رسیدکه ابرها بجای انکه مترا کم ترگردند مقدار آب خودرا بمورت با رانهای شدید بسطح زمین فروریختند، این با رانهای شدید همچنان بباریدن ادامه دا دامه یافت که درنتیجه فرورفتگیهای روی قشرزمین را آبها فرا گرفت واوقیانوس های بزرگ مانند اوقیانوس اطلس اوقیانوس اتلانتیك مدیم انه و بحرهنده و حرد آمد،

ملیونها سال پس ازوقوع چندین حوا دث درا ثر فعل وانفعا لات که در اتموسفیر بوسیله اشعه نورانی وحرارت افتا ب بوقوع پیوست وبعد از سپری شدن ملیونها سال موا دجدید دراتموسفیر تشکیل وبرسطح ا بحا رفروریخت ودرانجا تشکیل حجره یا سلول اولی که ترکیبات مغلق را درا را بودند تشکیل وقا دربانقسام بودند درنتیجه اولین بارعلایم حیات بوجود امد وبعد ها موجودات چند سلولی حیوانی ونباتی تشکیل گردید، مساله ارتقا به بیشتر با عث بوجود امدن انواع واقسام حیوانات ونباتات درروی زمین گردید، با لاخره سه ملیون سال قبل انسان اولی بوجود امد، تشکل نباتات سبز با عث گردید که توسط ما ده سبز یعنی کلوروفیل از کا ربن دای اوکساید واب درمقابل اشعه افتاب مواد قندی را تشکیل و اکسیجن را درهوا ازاد سازد که معادله ظیل طرز تشکل انرا واضح میسازد :

اشعه افتاب در اشعه افتاب در المركب فيا عي المعه افتاب در المركب فيا عي المعه افتاب در المركب فيا عي المركب المركب في المركب في المركب المركب

ا کسیجن لم گلوکوز آب ب کا ربن دای ا وکساید

مقدار اکسیجن آزاد شده دراتموسفیر صعودنمونه ودرقسمت ماغوق اتموسفیر زمین به اوزون تبدیل میگردید

الانباز و کے یہ اکسیجن مولیکولی

ا وزون عبارت از اکسیجن سه اتومی میباشد، تولید ا وزون درفوق اتموسفیر برای ملیونها سال درفظ ادامه یافت تاانکه عاقبت بفخامت ۱۸ کبلومتر در نخفای فوق اتموسفیر بوجود امد واطراف زمین را احاطه کرد، اشعه ما ورای بنفش یا اولترا وایولت (انکلانا) عکلان) یک قسمت ازاشعه افتا ب است که با چشم دیده نمیشود، این اشعه بشدت زیا دکشنده میباشد وتمام موجودات زنده رامنهدم میسازد خصوعا جهاز تنا سلی را فلج ساخته وتمام موجودات را عقیم میسازد، آب ابحار این اشعه را جذب میکند ویقیه اشعه افتا ب را ازخود عبور میدهد، از این جهت است که از بدو خلقت موجودات زنده میتوانستند فقط درا بحار زندگی نمایند نه در روی سطح زمین ، اوزون اشعه ما ورای بنفش را جذب میکند وازشدت آن کا ملا میکا هد، زیرا مقدار قلیل این اشعه در وجود حیوانات سبب تولید ویتامین (A)میگردد، در تحت طبقه اوزون حیوانات ونبا تات ونبا تات توانستند که از ایجار بیرون ویروی سطح زمین بحیات خودا ادمه دهند، برای ملیونها حیوانات نیشرفت واین اثر مقدماتی ادامه یافت تا با لاخره انسان امروزی سه ملیون سال قبل بوجودا مد،

اثرات نامطلوب مواد منفلقه وکیمیاوی بالای طبقه اوزون فی هنگا میکه قسمتی از طبقه نازک اوزو^ن ازبین برود ویا سورا خی در ا^ن بوجود اید درنتیجه اشعه ماورا ۴ بنفشآفتا ب بشدت بیشتر بزمین میرسد واثرات زیان اور ونامطلوبی ببار می اورد که نتایج ناگوار ان قرارذیل اند:

- ۱) با لای رشد ونموی نباتات وحیوانات تا شیرنا گوار نموده ودرنتیجه حا صلات/میوه جات غلات وحبوبات نقصا ن می یا بنده
- ۲) با عث تولید سرطان جلد درحیوانات میگردد، همچنان با عث تغیرات ارثی و جنیتیکی و ضع^ف دستگاه تولیدی و دفا عی بدن انسان وحیوانارِت میگردد،
- ۳)ً فعل وَ انفعالات کیمیاوی و مواد آلودگی هوا با سرعت انجام گردیده وسیستم تنفسی انسان وحیوان را فلح ساخته تلفا^ت جانی زیاد را بوجود می اورد، خطراتیکه با عث ضعیف شدن طبقه اوزون میگردد عبارت اند از :

تعاملات کیمیا وی مواد منفلقه و کلورین آزاد شده طبقه اوزون را تهدید و تخریب مینماید، خصوصا ازاد شدن کلورین توسط ا شعه افتاب مولیکول اوزون را تجزیه مینماید، ما به کیمیا وی مانند تافت او کساید های نایتروجن مواد منفلقه و فری اون $(\sqrt{N_{color} + N_{color}})$ با عث از بین بردن اوزون میشود و مدت زیادی است

که انفطانات را کتها سلاح کیمیا وی وهمچنا ن کا رخانه جات کیمیا وی ملیونها تن موا دمتذکره فوق را درفظ پرا گشته نموته است ، قشون سرخ روسی درا کثر مناطق افغانستا ن سلاح کیمیا وی را بکا ربرته اند، اگریل بنجا رات مواد منفلقه وهمچنان افراز مواد فریوون فا بریکات کیمیا وی گرفته نشود با لاخره بمروز آنوان طبقه اوزون نازگ گردیته وخطرات نا معلومی را بوجود خواهد اورته یکتعدا د بمهای کیمیا وی که توسط روسها در افغانستان استعمال گردیته خطرات خوته وهمچنان اشخاص غیر مسئول ودور ازاخلاق بشری وانسانی این سلاح های کشنته را که طور را مالک پیشرفته حاصل نموته اند توسط ۲ن شهر ها را خراب واکثر انسانها را کشته واگر ا ملیه انامه بهاید محیط را برای زیست انسان غیر مناسب میسازد وحتی حیوانات ونباتات نیز در طره می افتد و تباهی رخ میدهد،

اکثر گروه های تنظیمها اسلحه هائیرا استعمال کرد ومیکنند ک^ه بماهیت علمی وساختمان کیمیاوی انه ٔ پی نمیبرند ، این سلاح بشمو^ل راکتها دارای سی دی استند که بالای محیط زیس^ت ا**نس**ان محیوان و نبا ^تا **شرا^ت ناگوار وارد میکنند، شوقع ما ازتنظیمها اینست ک^ه بنام انسانیت از استعمال سلاحهای مخوف جلوگیری کنند،**

تقاضاهای مکرر ومسلسل از شاه سابق افغانستان برای بیعت دادن به ربانی اٰ¦ا

محترم الحاج عبدالرحيم غفوري ازويرجينيا

طوریکه مشاهده میشود دریدن اواخردرهفت ٔ نامه امید شاید بصفت یك نشریه ازادکه «پرموضوع ومطلب وارده راخشر میکند؛ طی نامهٔ ها ونوشته های مختلف بنامهای آشنا ونا آشنا ُ زیر عناوین ومقّاصد ُ فراهم شدن زمینه برقراری صلح و آمدن امنیت درافغانستان وجلوگیری ازخونریزیهای مزید وتجزیه احتمالی ا فغانستان ۱۰ زَ شَاهٌ سابقٌ تَقاضا میشود که ٌهرچه زودتر ٌموقف سیا سی خُود رَّا روشن ُسازدٌ گُویا طور ضمنی از او میخوا هند برای جناب ربانی بیعت بدهد که بعقیده آنها این امر روشن شدن موقف سیا سی وی را که كأملا روشن است وشاه در يك گوشه دنيا وهزا رها فرسخ دور ازمدنه تبا هي كشور افتا به وهيج عمل ٢ شكارا در هیچ حالت موجوده مملکت از وی بوقوع نپیوسته ونمی پیوندد خیر مردم وجامعه معرفی ومحسوب می نمایند^ی ولی در حقیقت همان برداش^ت مطالبه بیع^ت او برای جناب ربانی است که عنوان این نوشته قرار گرفته است ، مگر متاسفانه این برادران وخواهران محترم که این تقافاهارا به تشویق کسان دیگری و يا خودشان بهر نيت ومنظوريكه مى نمايند و اين نوشته هارا از اينجا وانجا ميفرستند غافل ازان استند وهيچ فكر نميكنند كه با درنظرگرفتن حالات واوضاع رقتباً ر موجوده افغانستان كه بدبختانه و بدست یکعده مردمان جاه طلب بماتم نیستی وتباهی نشسته ودرآتش نفاق وشقاق نژادی لسانی⁄ قومی و مذهبی میسوزد وهرآن ازطر ف این آتش افروزان ظالم واین دشمنان وحدت ملی که غیر ازرسیدن با میال وآرزوها ی خودخوا هی وا ستفا نه حوئی وبقدرت رسیدن وتیعمیل خوا ستها ی پلید نفسانی خود ویا دوا م شا ن برآنچه برآن مسلط شده اند معدف دیگری ندا رند ابراین اتش هیزم میریزند تا پیکر نیم سوخته کشوررا به نفع بیگانگان بتمام معنی تارتاروپود واستخوان ان بسوزانند وهرلحظه ولمعه مملکت رابهتباهی ہیشتر وتجزیه مطلق که اسا سات ۱ نرا پیریزی نموده اند نزدیکتر ونزدیکتر سازند ـ تا جك را در را س همه قرار دهند، پشتون وپشونیزم را نفی وحتی بفکر آواری وبیگانه سآختن آینده آن از این سرزمین بنحوی از اضحا باشند/شاه سابق که تا دبروز برتمام این اقوام اِنژادها لسانها ومذاهب کشور یك مدت طولآنی بصفت یك كشور واحد ودور ازیمن تفرقه اندازیهای علنی وآشكار حكمروائی داشت چطور میتواند باین تقا های تفرقه آندا زان لبیك آجابت گوید ؟ وگویا طرف تا جك در را س و هُوق همه را بطرف مقابل آن ترجیح بدهد وبرای اقای ربانی بیعت نماید ؟؟؟ گویا با آین عمل خود آکثریت همیشگی پشتون رانا دیده ودر برابر پرسش آبنده ٔ تاریخ لاجواب بماند !!؟

یقینا ٌ این اُقایان بدرستی نفهمبده اندک شاه سابق بعد از ۶۲ سال سلطنت وبا داشتن ۸۲ سال عمرا ستهدا د درك وفهم اين مطالبات واين تقاضا هارا ولو بهرلهجه وبيان وازهرطرف وهرچه وهركه باشد دارد···· وشاید اکثر ویا عده زیاد این تقاضا کنندگان ثناخوان دیروز دوره اسلطنت خودودوره امروز مملکت را بخوبی بشنا سد !! شاه سابق وهرما حب درك و احساس دیگر از روی مطالعه نشراری واطلاعات بین المللی و مشا هنه کا رها اقدامات وتشبشات دست اندرکا را ن فعلی بخوبی میدانند که امروز درمملکت کدام مراحل دشواری وخطرناکی را طی مینماید ۱۰ ایا این مردمان خودخواه ۱ ستفانه جو نفس پرست بی اعتبا برمنافع علیا ی کشور وتما مبت کا مل آن و عا حبا ن قدر^ت آنی برا ی نزدیك شدن به کتله ها ی غیرپشتو^ن وغیرملی بآ سعی وتلاش شا ن چه عواقبی را برای این مملکت پیریزی وتدا رك مینمایند ؟ وچه مقاصدی را تعقیب میکنند و بچه مراحت وخاینانه اعلان مینمایند که آن وضیّعی صفتان بی مسلك و آن دشمنان افغانستان صفحات شَمالَ کشور رااز پیکر آن جداً میسازند وابن اعّلان را باکمال وقاحت قدّرت وتوان قابل افتخا رخودمی دانند !!! واه افسوس و هزاران افسوس که کشور غیور افغاندراین دامان دربین اولاد مالح باشهامت واه افسوس و هزاران افسوس که کشور غیور افغان دراین دامان دربین اولاد مالح باشهامت ونا مدا رخود طفیلیهای هرزه یا موجوداتی را نیز پرورده که بعد از کسب موجودیت فهم ودانش نقلی در صّدد تجزّیه ّ وپا رچه ْ پا رچه **ّسا** ختن و مّحو ونا ّبود کّردن ّا ّین مهد افتخاّر افرین دنیا در ادّوا ر درخشا ن تا ریخی آن برا مدند⁄لهذا بازهم باید تکرا ر شود ک^ه شاه سابق ویا هر افغا ن متفکریکه بوطن وتما میت خاك وحدت وحاكميت ملى آن علاقمند است و اوضاع موجونه كشورخود رابا پيش آمدها وحوادث نا مطلوب و بلکه شرم آور آن از نگاه جهانی درمطالع^ه دارد بخوبی <mark>میداند که از این سعی وکوشش این شیفتگان</mark> قدرت جاه وجلال موقت دنیائی بر سر این وطن چه خواهد آمد وسیر سریع این اعمال نامیمون وابن قداهات منفی مضر ومعاندانه درآینده درچه نقطه منتهی خواهد شد ؟؟ که هیج یك از این عاملان گردانندگان وانجام دهندگان این اعمال وامیال ناصواب جامعه نیز ازآن بهنفع خود غیراززیان خسران تیاهی ویر

با دی بهره نخوا هندبرد. هیچکس بشمول شاه سابق هرگزقا در نیست ابن نفاق افگنی بزرگ و ساه کن عظیم را که بمراحل حاد و نها یت دشوا ر آن رسیده ومیرمد اندیده بگیرد وازآن اغما فی نماید اسکه برعکس همه مردما نیکه بوطن محبوب خود گرویده و شیدای آن هستند وازتبا هی تدریجی آن رنج میبرند اینا این حقیقت را جدا در نظرگرفته اند و باید هم بگیرند که این جنگ سا لاران و تسلیم شدگان به تجزیه مملکت کشورشا نرا دریقطه آخرین تجزیه شدن آن کشا نیده اند و ا بدا و بهیپچسورت حا فر نیستند و بلکه تا زما نیکه سلاح دا رند و یا تا زما نیکه میدا نند ک میتوانند آدم بکشند وازبیگانگان تقویه و تجهیز شوند هیچ سعی وانهما کی به شمر نعیرسد که اینها از جاه طلبی عمیان جوئی آدم کشی طغیان نفسی و شهوانی خود بگذرند ومنصرف شوند بلکه این کلمه و این مطلب ست کشیدن شا نرا ازاینهمه و مشت و بربریت و لوازهر بیوطنان خابن و این دهن تا بوی ناك و گندیده " است که اینها را بیوطنان خابن و این دهن تا بوی ناک و گندیده " است که اینها را به ترک از اعمال غیر انسانی یا حیوانی شان دعو مینمایند. در حالیکه اکثر این دعوت کنندگان به ترمورد مسلمان استند و دردهن شان کلمه طیبه (لااله الاالله محمد رسول الله) جاری است که یقینا درمورد این توهین و تعرف کنندگان سوال تکفیر شان مطرح میبا شد درحالیکه اینها اصلا باین مسائل پا بند این توهین و تعرف کنندگان سوال تکفیر شان مطرح میبا شد درحالیکه اینها اصلا باین مسائل پا بند اوام خداوند ؟ ووقتی با میل و آرزوی نفسانی و شهوانی آنها مخاله ما خود مردمانیرا که مانندودشان و اقع میشود (عمود داوند ؟ ووقتی با میل و آرزوی نفسانی و شهوانی آنها مخاله با خود مردمانیرا که مانندخودشان و اقع میشود) مطبع و منقاد میباشند و به یاده و مینقاد میباشند که در هرجا هستند (اروپا امراکها آسیا) کمترین علاقه وارتباط با خود داشته با شد و اثنا طرح میاد و در مداند و استه کس می تا زند و حمله میکنند و بهیچکس حق نمیدهند که در هرجا هستند (اروپا امراکها آسیا) کمترین علاقه وارتباط به و وطن خود داشته با شند و در داده و در هرجا هستند (اروپا و وطن خود داشته با شند و در در داده و در داشته با شند و در در داده و در داشته با شند و در در داده و در در داده و در در در داده و در داده و در در در داده داشته در در در داده در در در داده در در در داده در در در داده در در در در در داده در در در داده در

اینها طی این نوع تقافاها از شاه سابق میخواهند باعث مغشوش ساختن هرچه بیشتر اوفاع نشود یا در پهلوی دیگران بکمَّك شودویا ازسیا ستمداری استعفا بدهد ، از ابن أقایان محترم بایدپرسیّده شود که در اوضاع صفشوش موجوده افغانستان ک^ه تنظیمها سرقدرت وچور وچپاول وتجاوز برنا موس مردم بنام مسلمان و دعوی ایشان با بکدیگر درجنگ هستند دست شاه سایق در کجا وچیست ؟؟ کیا کدام ازیان جنگسا لاران جانبی که خون هموطنان خود را بیدریغ وبدون شرس واندیشه ازخداوند وروّزجزا میریزند؛ بطرفداری ویاروی کارآوردن شاه سابق جنگ میکنند ؟؟ درکدام جبهه ؟ درحالیکه اینها ازمحض شنیدن نام شاه سابق درخوف وهراس هستند وشما چطوردرك کرده اید که این هم آشوب وبر بادی که در مملکت دراینسه سال بوجود آمنه بدست شاه سابق است ؟ اگر درك كرنه ايد ك^ه دست شاه سابق است پس بنر^ك وفهم خونشما شاه سابق هما نطوریکه میخوا هید در پهلوی دیگران کمك شود درپهلوی دیگران قرار (ارد وبرای انها کمك میشود و در جن^ی شا^ن عملا حصه دارد و اوضاع مغشوش را بکمك انها بوجود اورده است واینک^ه بازه^م میخواهید با انها کمك شود چه کمك دیگر از او انتظار دارید مقصد شما ازدیگران چیست ؟ دیگران در این خونین مملکتَ غیر از همین آدم کشان کیها هستند وعملا چه نقش بهبودی را بعهده دارند کُه شا هستند با انها کمك شود ؟ چون فعلا در صحنه ضد این مردم دیگرانی وجودخارجی ندارند/پس مقصد شما ازكمك شدن با همین جنگ خوا ها ن آدم کش است ک میخوا هید شاه سابق نیز با اعمال ابنها با اینها کمك شود تا بتوانند بیشتر آدم بکشند وبیشتر مملک را به تباهی وبربادی سِوق بدهند ف والا شاه سابق تا حا لا عملًا طور موثرً وسارنده داخل مددًا ن سباست درون مرزی نیز نیس^{ت ۱} ما ۱ گرغرض شما اردیگرا ن وکسمك بانها عبارت ازاعفای ملل متحد وگروپهای منتخبه آن و مهاجران مملکت درخارج و آن ممالك ومجامع خارجی باشد که در قضیه موجوده افغانستان علاقه دارند شاه سابق افغانستان طوریکه ازاعلامیه های وی واضح است وهمه از آن اطلاع داریم خودش شخصا و نماینده اش در حدود امکان خارم از صحنه سیاستها و تُشبِدًا تُ نبونه ونيستند، پس شِما را كذام قدرت وقوت جرات ميدهد كه بريك فردى ازا قراد جا معه كه درا ن بوجود آمده ودرّ آن پرورنه شده وّبه تكامل رسيّنه َ، امر كنيد ك^ه ازعلاقه وارتباط ّخودبركشورش هرچه با شد كِه شما آنرا سياست خوانده ايد استعفا بدهد ؟ چرا شما جرات نداريد برآ\دم كشان كه شيطان نفس بر انها غالب شده ودر راه اغوا ورهنمون، از شیطان گام برمیدارند *ب*ار ویاور شیطان میشوند درهوای آن آکم میکشند ومرتکب هزاران جنایت وفاجعه ننگین دربرابر خاك ووطن شان میگرند ۱۰ مرنمیکنید که از ا ينهمهُ وحشت وَاكَم كشي دسَت بردا رند وبّنا م خدا ازآبن مقا مآت اغواً ي مطلق شيطًا نّ استعفّى بدهند ؟؟؟ چرا این استبیدا دفکری را درمورد شا و سایق اختیار کرده اید ؟ یقینا بهمین منوال این استباا د راکه ا مروز در مقا بل ا واختیا رکرده اید اگربا زیهای زمان وروزگار روزی شما را مانند دیگرمستبدان روی زمین در آفغا نستان رویکار آورد′هزاران نغر از مخالفین خود را از حق زندگی شان در قلمروقدرت و سلط خود محروم ساخته ۲نها را مجبور خواهید ساخت ازآن حق استعفا بدهند!! بلکه همین حالا همان تقاظ ظیرا که ازشاه سابق نموده اید عینا میفرمائید " طبق معمول برخی ازدارندگان نشریه ها آنیا در ذیل نوشته علاوه نموده اند، این خوا هش متوجه بدیگر رجال پر سروعدای محترم افغان نیزمیشود، مگر بازهم واضح نشده که این محترمان پرسروصدا که شمااز انها وسروصدای شان واهمه داریدکه مبادا ا نهّا هم هَرکُدا مَ بنّوبه خود سروصّدا را علیه کّا رّهّا ی چو_کی نشیناً ن متظاّ هر ّومردم فریبّ بلند کنّندکیها استند؟ وچرا از ذکر نام شا^ن ترسیده اید ک^ه شاید فردا جای حکومت موجوده را بگیرند وبحسا با شما برسند ؟ آین نویسندگان محترم ومدافعان مدعا طلب هیج ملتفت نیستند که درنشراث دنیا وهمین هفته نامه امید گاه گاه چه حقایقی در آباره مشی سیاسی وطرز حکومتداری اقای ربانی نشرمیشود که تکان دهنده و تعجب آورمیبا شده منجمله یکی آن اینست ک وی زمانی میگفت او حاضر است حتی با سرسد تریزر قیب خودیعنی حكمتيا ركه درحقيقت با را كت بستك شهر زيّبا ي كا بل وقتل هزا را ن ا نسا ن بيّگنا ٠ وعا جز شُهرَمّنفور خّلقَ خدّا ویار شیطان بوده وشیطان یارشده است٬در میزمداکره ومفاهمه بنشیند ولی حاض نیست با دوستم ملحد از درمذا كره ومفاهمه پيشآيد وبلكه جهاد را عليه اواعلان كرده ٠٠٠٠" معلوم نبود درآنوقت معنف ومفهوم

جها دوا علان آن علیه یك فرد یا یك جمعیت پیرو ان ازنظر اسلام وقران درنزد وی چه بود؟ بچه جرم وبچه نام وبا تكای كدام امر قرانی علیه دوستم (ازنظر من یك خاین ملی است) جها د اعلان شده بود؟ وامروز فسخ ان چه معنی دارد ؟که نه تنها باتقدیم وعرض (دها عذر والحاح وپوزش وندا مت حاضر شده بااومذا كره ومفا همه وسازش نماید وسرا طاعت وبندگی برای اوفرود آورد بلکه بصرا دا علان نموده که اعلان جها د را علیه او فسخ می نماید ؟ (فاعتبروا یا اولیه الابطار) دیروز اقای ربانی پیش خودحساب نکردکه اعلان جها د وی علیه او بر وی چه تاثیرمنفی وارد نمود که امروز فسخ آن اثر مثبت وارد نماید ؟ اما بهرحا له با لاخر این تمنا و تولای او نیزاز جانب دوستم نظر بوظیفه و تعهدیکه برای تباهی افغانستان با دشمنان کشور ما دارد بازشت ترین لهجه و توهین آمیز ترین نسبت بروی رد شد ومذا کره بسویه وزیرخارجه ویا همه کاره حکومت ربانی خاتمه یافت نه

برای خدا این چه بازی با قبن⁄ شا ًن وعزت!سلام ونعوذبالله باقران ِاست؟؟ قوستم کیست؟ او کسیست . که ادعای مسلمانی برای مجزا ساختن صفحات شمال افغانستان یا ارامگاه مبارك شیرخدا سلطان اولیا ۹ را برگزیده وبرای اینکار تربیه وتوظیف شده است درحالیکه جسد مبارك شاه اولیا ۱ اسدالله رااشتری آز سرزمین عرب با همان گرامات خودش و خواست خدا وند در این سرزمین انتقال داده است ، دراین : ارتباط ط طوریکه هفته نامه امید در شماره ۱۲۰ تحت عنوان " گزارشها نمی از ما سکو" ارتباط وعلاقه خاص او را با ملّددان خلق وپرچم بهنگامی فاش نمود که اقای ربانی درتُلاش مفاهمهٔ وسازُش بارشهد دوستم بود و درهمان مراحل مذاکره نشریهٔ امید نوشت "" یك خبردیگرمنا بع موثق بتا ربخ ٢٦ ا پریل مُ ١٩٥٥ جنرا ل عبندا الرشيد دوستم رئيس جنبش شما ل با هيئت رهبري وكا درها ي سابق حزب منحله دموكرا تيك خلق درما سكو دیدن نمود ، درین ملاقات که در ددود پنجاه نفرشرکندا شتند درآغاز جنرال دوستم ضمن توضیح حوا دث در آوانَ سقوط دوّلت كمونستى داكتر نجيب الله گُفت طوريكه برفقا ودّوستان معلوم است در رابّطه به حقوط دا دهن حا کمیت حزب دموکراتیك خلق ودولت نحیب من مقصر نمیبا شم، تمام تلاشها ی لازمه را م^ن وهمکا را نم بخرج لا ديم كه مشكلات البحا بشده بين ولايات شما ل وكابل را ازطريق دوستانه حل كنيم اما داكترنجيب الله خود پافشاری دارت ومیخواست کا درهای رهبری مرا درولایات بلخ وجوزجان وغیاریا ب خاصتا قومندان های عرصة أنظامی را یکی پی دیگر تبدیل کند وبنظرومتوره ما کدام اهمیت ندهد، من در آین موردشا هدان زیادی دارم وبه آنچه ما را درسقوط دولت آنوقت مشهم میسازند درست نمیبا شد، ناجوانی از طرف نجیب بود نه از جانب ما ، ازجمله درین جلسه ما وشما آقای محمدا سلم وطنجار وزیر ما حب دفاع خود بهترین گواه آن واقعیت میبا شنده و خود بهتریکه در را پور امید ذکر شده حاضران محفل خصوصی ایشان علاوه بر شرم وطنجًا ١/ انجنير نعمت الله سابق وآلي كابل وفعلاً سننگوي جناح كارمل / جنرا ل خليل سابق وزيرترا نسپور محمد کبیر وزیرما لیه کر حبیب منگل سفیرنجیب درشوروی کا سدا لله پیام رئیس عمومی سیاسی وزارت داخله کر جنرا ل عبدا جنرا ل عبدا لقدیر کمحمدها شم رودوا ل کالا ظریف رضوان وعده دیگر ازملحدان دوره کمونستی اشتراك داشتند که آبا جوا نمردی کّا مل شا ن با رّوسها " نا جو آنی قسمیکه تنجیب با دوسّتم کردّ" تنّکردند بلّکه بسّیا رحوا ن مردا نه وطن را بدا من كمونيزم والسحاد وآنكار ازخدا وندمتعال اندا فتند

من را بعد الدوران به الدوران المسلم و مسال و المسلم (؟) افغانستان میخواست با همین ملحد وطنفروش که بعد از سقوط کمونیزم درجهان با چه صراح وقاحت افتخار امیز ازعلاقه وگرویدگی خود با کمونستان خابن ومنکران خدا وند برای ملت افغان ومخصوصا مردمان خدا پرست و دشمنان کمونست صفحات شما لیمه و ریا دا زانها بعدا زنفوذ کمونیزم درا وطان شا در آنجا مها جروپنا هنده شده اند سندمیدهد واعترا فعیکند که با دوستم دوباره طرح دوستی و کرنگی بریزد وازآن برای قایم کردر پایه حکومت متزلزل خود کمك بگیرد از وباین حساب میتوان به یقین گفت که اگرا وویا هرکس دیگری از همین مردم روی کا ربیایند ویا به هوس آن با شند اگربرانند ویقی داشته با شند که آنها را هرکه وازهر دهن وآئین و دا رای هرمفکوره دربا ره افغانستان با شند اگربرانند و یقی در وترسا میتوانند برای دوام قدرت غاصه شان ویا رویکا رآوردن شان معاونت نمایند خلاف امرخدا وقران که صریحا میفرماید " با یهود و نما را دوستی نکنید که انها دوست شما نمیشوند و شما را بکیش و آئین خود میکشانند " دوست میشوند و شما را بکیش و آئین خود میکشانند " دوست میشوند و شما را بکیش و آئین خود میکشانند " دوست میشوند و شما را با ولی الابصار ۰۰۰

روز نامهٔ لوموند بحواله امید مینویسد ک ربانی از پشتیبانی روزافزون تا جکستان وحمایت ضمنی شوروی برخوردار است ُولی این حمایتها ویا پشتیبانیها هرچه باشد مفت ورایگان دراین عصر وزمان به مفت<u>ر ورایگای دراین عصر وزملت حردم</u> دانه نمیشود ونه مفت آسان گرفته میشود بلکه دربنیاد واساس آن رازهای نهفته میباشد واست که دروقت وزمان آن اشکاروبرملا میشود وملیتهای مختلف کشورها رابعدمات واضراربزرگ سیاسی تضعیف حاکمیت ملی وحتی قبول اسارت وبردگی بیگانگان میکشاند،

درهای دیگر همین دختها مه ا میدنویسنده دیگری با بی توجهی وبیفکری کا مل واظها رما فی الفمیر خوددر مقالهٔ ای بعنوان "" بود ونبودپشتونها "" را مورد سوالد قرا رمیدهد، این نویسنده باید درطول مدت زندگی خود در این سرزمین میدانست واگر ندانسته است حالا حتما باید بداند که پشتونهای با شها مت در وطن محبوب شان افغانستان ازبدو بوجود آمدن شان بوده اند وحالاهم هستند وبعد ازین نیز انشا و الله تادنیا آباد است دراین ما من ومباوای مقدس نیاکان غیور خودمیبا شند ک هوس نا بودی انها در هرحال وا حوال خیال است ومحال است وجنون بلکه لکها وملیونها تابویت را بگورستان نیستی خواهد کشانیده

در ارتباط به تفیر کا بین رسان های خبری پیوسته خبردا به ومیدهند ازیکطرف اقای ربانی میفرمایدکه حاضر با نتقال قدرت است وازطرف دیگر درصدد و تگا پوی تغیر و تجدید کا بینه خود ونمایش دا دلان قدرت نظامی مهمات دربی و دنگی خود مبباشد در البته درمورد این نمایشات ریزه قشون و زهرچشمیها مردم افغانستان سایقه و آشنائی متجاوز از ۱۰۰ تا ۱۰ ساله دارند که دروقت وزمان ان درظرف چندساعت ازبین رفته و یا ۱ دلا قدرت و جرآت دا خل شدن درمیدات آزمون رانداشت اند (۱ اقای داکتر عبدالله سخنگوی

وزارت دفاع ونماینده خاص حکومت کا بل درپاسخ پرسش تغیر یا تجدیدا عفای کا بینه گفت درنظر است ولو بمدت یکروزهم باشد کا بینه ازا فراد لایق واهل کا ر برای پیشبرد کا رها ساخته شود ولی نگفت کدام کا رها وکارهای مهم که بوجود مردمان لایق و ورزیده نیاز دارد چیست وکدام است ؟ غیر ازآدم کشتن و توطئه ها برای دوام حکومت موجوده کا بل و پیدا شدن و فراهم گشتن زمینه طال چالهای بیشتر و مساعدتر جهت دوام مطلوب آن ولو با تباهی وقتل مدها هزارانسان توام باشد ...معلوم است اعفای موجوده کا بینه حاض اشخاص فاقد اهلیت ولیاقت بودند داد پس چطور دراین مقامهای عالی وزارت ها برگزیده شدند ؟ وباز چطور توانستند با تمام نا لایقی وبیکفایتی تاکنون بان مشاغل و پوستهای موهوم خودا دامه بدهند؟؟ والسلام علی من التبع الهدی و ختم .

یا دداشت ا داره : جناب الحاج عبد لرحیم غفوری سابق مدیر مجله اقتصاد یك شخصیت بیطرف وغبرحزبی و مصلح وخیرخواه است که مقا لات شان از شش سال باینطرف درنشرات جها دی منجمله ائینه افغانستان نشر گردیده درسنین با لاتر ازهفتا دسال قرارداشنه اراستگو وحقگو میباشندکه این صفات شان اظهرمن الشمس بوده بهمگان معلوم است .

بارتباط صلح وآشتی ربانی با دوستم که تا حال چندبار ربانی اورا کمونست ملحد گفته ونشست ومذا کره با دوستم را رد وتقبیح کرده وحتی از نشست در کنفرانس اسلام آباد بخاط حضور نماینده دوستم مجلس را تحریم نمود آخرین اطلاعات بعد ازتاریخ ۲۵ سپتا میر مشعر است که ربانی تا حال سه مراتبه درملای عام وازطریق را دیوی خود اعلان کرده که خاض است با "" برا در مجاهد کبیرم دگرجنرال عبدالرشید دوستم امیر حوزه شمال و زعیم جنبش ملی اسلامی سمت شما له دیدار ومذا کره نمایم ۱۰۰۰ " اطلاعات خصوصی شفاهی واصله مشعر است که ربانی چوکی وزارت دفاع را به رشید دوستم پیشکش نموده فقط بیك هرط که بکابل بیاید وحکومت ربانی را برسمیت بشناسد، اما جواب رشید دوستم بتاریخ ۲۹ سپتا مبر ۹۵ نشرشد که پیشنها د ربانی را ردنموده تقافای استعفی اورانموده است تا جناحهای مخالف رژیم ربانی دربین خود نشسته یك حکومت مشترك وائتلافی را تشکیل بدهند، بعبارت دیگر همانطوریکه جناب الحاج غفوری یا دداشت فرموده اند انداد امتناع ربانی ازدیدار ونشست بارشید دوستم بخاطر اسلام یا افغانستان بوده و نه تزرع وپیشکشهای اخیر او برای دیدار وممالحه با دوستم بخاطر اسلام وافغانستان است ،درهردو و نه تزرع وپیشکشهای اخیر او برای دیدار وممالحه با دوستم بخاطر اسلام وافغانستان است ،درهردو

تردید دو خبر مصحک

هفته نامه امیدحامی وناشر اعمال وافکار رژیم غاصب ربانی حمسعود بعدازانکه رژیم کابل به عمل احمقانه حمله وحشیانه برسفارت پاکستان دست یازید برای مشروع جلو دانل آن عمل وحشیانه وخلاف نوامیسافغانی و تعهدات بین المللی∕به تبلیغات دروغین وچند جانبه متشبث شد وازانجمله در صفحه اول شماره ۱۷۸ امید از قول یك نشریه اردو خبرالحاق اراضی وشهرهای افغانستان بشمول کامه ولعلپور را بخاك پاکستان اعلان کردند،

آزانجائیکه آئینهٔ افغانستان وملیگرایان مسلمان افغانستان بالای یك وجب خاك افغانستان حاضرند خود و اولاد خود رافداكنند وغاص^ب ومتجاوز را ولو پاكستان باشد بكیفر اعمالش برسانند ٔ قب^ل ازآت<mark>كه مجله</mark> ائینه موضوع را باطلاع ملت شریف و وطنپریت افغان برساند لازم دانست درزمینه تحقیق وتدقیق نماید. نتیجه این تحقیقات قرار ذیل است :

نشریه (پاکستان پوست کی یک نشریه جدیدوبی پرنسیپ وبی پرستین بوده بپارتی نواز شریف تعلق دارد که بمقابل حکومت بوتو ازهرنوع تبلیفات ناروا ودروغین دریغ نمیکند، ازانجائیکه بحواله اخبار منتشره در امید رژیم کابل با حزب نوازشریف روابط بسبار دوستان قایم کرده وحتی سکرترنوازشریف از ربانی دعوت کرده بود تا بکراچی آمده نزاع بین گروه های پاکستانی را خل وفصل کند اطبعاه امیدنیز به تعقیب از الالیسی حکومت متبوعش با جراید پاکستانی مربوط به حزب نوازشریف روابط بسیار نزدیك قایم ساخته اخبار ضد ونقیض وبی اساس را ازجراید مذکور دریافت و چاب میکند، سازمانهای افغانی در پشاور وهمچنین مقامات ولابت ننگرهار گفتند که خبر مذکور بکلی بی اساس جعلی وساختگی بوده هدف در پشاور وهمچنین مقامات مردم بمقابل حکومت پاکستان است ورژیم رباشی برای تقویه مورال سپاهیان شورای نظار بعد از شکست هرات توسط رژیم ربانی گرفته پاکستان نیز بمنظور تقویه مورال سپاهیان شورای نظار بعد ازشکست هرات توسط رژیم ربانی گرفته شده بودکه عوض فایده بضرر ورسوائی ملی وبین المللی رژیم غاصب ربانی تمام گردید، منابع افغانی اطمینان دا دند که یك وجب خاك مقدس افغانستان در هیچ یك از نقاط سرددی مورد غصب و تجاوز قرار اطمینان دا دند که یك وجب خاك مقدس افغانستان در هیچ یك از نقاط سرددی مورد غصب و تجاوز قرار بمقابل آن قیام نموده وعنقریب انرا سرنگون خواهد ساخت ه

درخبر دیگر درهمین شماره ۱۸۷ امید درارتباط بدستگیری سه نفر پاکستانی درکابل ک^ه رژیم ربانی انها را بحیث جاسوس خوان**ده منا**بع افغانی ازجلال ابا د وپشاوربخبرنگار ائینه افغا<mark>نستان گفتند که اینهم</mark> مانند حمله و قتل وحر**یق سفا**رت پاکستان یک پلان خام رژیم ربانی است که هرگاه بمتن خبرمنتشره رژیم و اصد توجه شود درمت^ن خدوذکور ردوتردید آن موجود است/ازینقرار :

و امید توجه شود درمت^ن خبرمذکور ردوتردید آن موجود آست/آزینقرار: امید ازقول رژیم کا بل میگوید "" افراداستخبارات مقدار زیاد مدارك حاکی ازجرایم این سه نفر را بدست آوردند، مخصوصا یك کتابچه تلفون همراه بانامها ونمرات اعضای عالیرتبه آی اسآی شامل رئیس سابق آن حمید گل فهرست کودهای سری وخاطرات سفرهای متهدد درممالك آسیای مرکزی د رهمین مدارك میناشد،""

مدم	- نویسنده	عــــنـو ان	صلح.	نـنه	نویس	عــــوان
٧٦	و ام مجاهد/داکترظفر		٤	اداره	ف ا نـستان	 کرونولوجی واقعات اف
٧X		برادران كارامازوف	· q	رر	اكتوبر	اعلامیه خبری مورخ ۱۵
44	سره مرکه /عبدالغفورعطار		1.	رر	ر کا ہِلُ	اغازحملات نظامى برشه
44	واب مرموز)/غ، وصليل		17	رر	~~پ~~ اکستان	کشف کودتای نظامی در
٨٣	یت اولیاقت غواری/م ممجروح		17	رر	د	باميان نيز سقوط نمو
ΓA		ربانی درحال گریز	١٤	رر		خضتین حملہ ہوائی ہ
9 •		ملی زعیم او ملی	10	مس • پ		دحکمتیارپرمصاحبی با
9 7	موفق افعان	وانه سعدزوی دختر	17	·		پیشبینی کیسوف کامل
	- 1 · 1 · 1 · 1	1	17		ت	پلان جدید انت ق ال قدر
	ِنْ اوبيات <u>.</u>	• سسس ريا	1.4			چور وچهاول فرهنگ وت
			19		C	چالاکسی حکمتیار
9 8		شعر مستهجي / د	19	(	نسيم افحضا	ہی سرنوشتی نہضت /
9 4	ن بهار سعید/استانگارگر		۲٠	هرَخان/اداره	لح محمدظاه	لوی بابا او لوی متما
	برهنه نمیتوان بامرد کرد / ا	باشفرغریان یابنن	11	ر/ غمخور	تلوته اشعار	داعلحضرت ظاهرشاه را
99	-رت/ سراج وهاج مفتند مام دالمد خا	سالاری مبدارزته : شعب برهنم لاخی	77	الله کهگدای	ابا/ احسان	شخصيت اعلحضرت ظاهرب
1.0	وفتنه جو/تحبدالصّمة فصريار	المناه المسلم المعير	37	ملح/ص مفواد	مژنه تامین ه	انعطاف دولت پاکستان،
1.0	دالصمد وهابزان ه فریار معددتا	ار مدا بـسمدا / عب گند عدفان /ند	η	بضدرويم كابل	درنیویارك ،	مظاهره شاندارافغانها
1.7		گنج عصرفان /نور	π			بیانات داکتر نیازی
1.4	وض/ استاد نگارگر		77	فىي	حمدنبی یوسا	بیانات جناب مولوی م
1.4		ابیر بیهار /حیاء سیلی وحشت/ حبی	7.			سرانجام روزنه نجات،
	ب انت کیا. وعرفا نی استادد کتورچوپل/ح <u>ی</u> ا		79			ابزیابی موقف ملی وب
1.4		احد، بعد، م	٣٣	ـه/ اداره	روتقبيح حمل	زخمیان سفارتپاکستار
1.9		بــدل امـام / داک	٣٣		G	مصاحبه سردار اصف علم
1.9	عر عرب کی انتخاب غلام سخی طاهری		•	طرات خاشی از	وراكتهاوخم	استعمال کود کیمیاوی
1.9		پیام سید عصمر محب		/پوھاندملکری	رافغانستان٬	ازطب قه اوزون د
11.	/ استاد محمدطاهر هاتف		m	ت /عفورئ	ق برای بیعہ	تقاضای مکررازشاه ساب
11.		طخصیلی / استاد عم	٣٩	1 ^ <1.		تردید دوخبر منضک
111		رنے غربت / اصا				سادی از شبهدای راه اند د د د
111		فرياد اكتريت خاه	{ {			بازهم درسر دوراهی / معالمی مقالت ا
• • •		در بستر بیماری /	£			رعایت حـقوق زن / وس قد سطا
111	ـ شيرمادر ـ قوم بي سـر)		ξ 9			قدرت طلبی لیونی سرد سالم تقد انفدیتا
117		خــارغـم / خليلاال	Y 3			بسلسله تقدیر ازخدمت عالم یکممینا
	•					عصلل ناکامی حکومت اه تحریکی دیام دره درخت
		<del></del>	٥٠			تحریکی بنام نهضت خو یادی ازگذشته ها / م
	سا ، معدا> سا د ما ا	4 41 1 2	0 7			یه دی ارسیف هدا رم رجوع به ارشیف سه ونیم
	تاریخ ۲۹ اکتوبره۹ خانم خاری از کا کم اک تاریخ	بفرار احرین حبر ب	ن کی	وهامات درسر	س ان حبی ر ~~پ~~ ر	رجوع ہے ارسیت سے رسیم
	خارجه امریکا کهبچاکستان	رافایل معین ورارت		• •	· 1. h.	2 ′2

00

70

٥Υ ٥Υ

٥٨

9

٥٩

٦.

77

رفته بود و قراربود از کابل نیز دیدن کند از مسافرت بكابل منتصرف شده است ، علت اين انصراف توضیح نشده که آیا خراب شدن رنوی میدان هوائی کابل وجنگهای شدید دراطراف میدان کابل بوده یا وجهه سیاسی داشته آست ٔ اینقدرمعلوم شده که مادامرابين رافايل درعوض كابل ازمزارشريف وجلال اباد دیدن نموده است ه

ديداررافايل ازمزارشريف بخاطرى واجداهميت استكه بتاریخ ۲۱ اکتوبربروجردی معین وزوارعفارجه ایران درراس یك هیات بمزارشریف رفته وقرارمسموع باپیشکش های فراوان سعی مینموده تارشیددوستم رابصورت فوری بارژیم غاصب ربانی اشتی بدهد ـ این شیطنت آیران

45 برای حفظ وبقای یك حكومت اجیروغاصب دركابل مهرث منگیرد،

بحتسر مبالط تسالا فغاني

ه یادی از دوشـهیدراه وطن /احمدصدیق حیاٴ محبوب هم برحمت حق پیوست / ناظم باختری وفيات 3 مرحوم الحاج محمد امين صحدى مرحوم جليل احمد ابوي مرحوم عبدالقيوم حمصيدي یك ضایعه علمی ـ مرحوم انجنیرمحمدعثمان صحراج مصحومین /مرثیه استاد نگارگر دررشای استادعارف غوشی /داکترعبداللهکاظم كانديد مديريت مسئول نهضت /داكتررحمت ظفر یك دنیا در ترازو ر شاهن

اكنون هموطنان محترم بمطالب ذيل توجه فرمايند :

الف) این ادعا که نام حصید گل در کتابچه یادداشت یکنفر پاکستانی بود اوجاسوسآی اسآی است !!

حمید گل همان شخصی است که بقرار خبرهای منتشره در هفته نامهٔ امید> برهان الدین ربانی دوبار اورا بحیث مثا ور رَیا ست جمہوری ٔ خود دعوت کرد ا ما او نپذیرفت ، اوهما ن شخصیست ک^ه تا حال دویا ر به نما ینده گی ا زجمعیت آسلامی پاکستان بموافقت بلکه بخواهش ربانی بکا بل آمنه تا دربیدن حزب اسلامی حکمتیا ر و جمعیت اسلامی ربانی صلح وآشتی را برقرارسازد که در هردونوبت مهمان رسمی دولت بوده ، درمهمانخانه ارى اقامت داشته هرروز يا يكروز درميان رباني و مسعود وغيره وذالك را ميديده است و اخبا رديدا ر ها وصلاقاتها وفعالیت ها یاو <ریه ها شماره های هفته نامه امید نشر گردیده است .

با لاخره حمید گل همان شخصیست که در دوره حکومت ضیا ۱ الحق رئیس آی اس آی بود و ربانی و مسعود پنجشری برای دیدار وصلاقات با او ساعتها برون دروازه دفترش در پشاور آنتظار میکشیدند

ا ما حالا که منا سبات ربانی با حکوم پاکستان درا تر بیکفایتی خودرژیم بهم خورده هرگاه نام حمیدگل در کتا بچه یا ددا شت یکنفر پیدا شود، آن شخص جا سوس قلمدا د میشود ۱۱۱ نا گفته نماند که حمیدگل اکنون یكَ منصبداً ر متقاعد بوده رَتبه و مُصروفی^ت دولتی ّاز چند سال با ّینطرف ندا رد .

ب) منابع افغانی در جلال آباد گفتند که در کتابچه یادداشت یکنفر پاکستانی کلمات (پولی pulley) ر کرنکشافت ـ مانده از کاندنس ـ conden sor) و امثالهم را یافته اند، ان شخص (کرنکشافت ـ در جلال اباد نیز برای خریداری پرزه جات موتر های روسی رفته بود وبعد ازان بکابل رفت تا از سرا یہا ی پرزہ فروشی موتر یکتعدا د زیا د پرزہ جات موترہا ی روسی را خریدا ری وبہا کستا ن ببرد که او را بخاطری دستگیر کردند که یکمقدار پول نقد هم برای خریداری پرزه جات با خود داشته است ، وهمان کلمات پرز احات موتر وا مثالهم توسط داکتر عبدالله ـ داکتر چشم تربیه یافته کمونستها وهمکا رصمیمی ومتعهد پرچمیها ـ بحیث " آمودهای سری " تفسیر شده است ۱۰۰

ج) کسانیکه الفیای جاسوسی را بلد باشد رمیدانثرکه یك جاسوس حقیقی هیچگاه باخود اسناد حمل نمیکند ريرا هرجا سوس ٥٠ فيصد آ حتما ل دستگير شدن را دارد وپرنسيپ جا سوسي ا جازه نميدهد كه يك جا سوس خا رجي در کشور بیگانه ۱ نهم کشوری که بجنگ مصروف است ـ باخود اسنا د حمل کنده این نوع اتها مات ارقا موس غفور زی مرغ فروش و لفرائی ودا کتر عبدالله پنجشیری وا مثالهم ترا وش کرده که به آحما قت رژیم کا بل در أنظار بين المللي وداخلي أنجاميده است .

د) رژیم کا بل چه دارد وچه چیز را از حکومت پاکستان پنهان کرده میتواند تا آنرا توسط جا سوسان بدست اورند؟ ایا عیالداریهای رهبران کا پل در پاکستان نبودند وایا اعضای کا بینا رژیم ریانی هفته یکبار بپاکستان نمیرفت و آیا آکثر آن وزرا ۱ نزد آی آسآی پاکستان دوسیه ونمبر نداشته وندارد و آیا اعضای قونسلگریهای ربانی درکویته ویشآور واسلام اباد بموافقت حتی در اثر سفارش آی اس آی مقرر نشده اند ؟ تفو برتو ای مرد مجنو^ن تفو ۱۰

مجله ائینه افغانستان درموقف دفاع از حکومت پاکستان برنخاسته بلکه معتقد است که حکومتهای پاکستان مدا خلات و جفا ها درا فغا نستان نمودة وملت افغان تمام ان موارد را یا ددا شت نموده درفرصت مساعد با دولت ها کستان محاسبه وتصفیه حساب کردنیست و حقوق خود را گرفتنیست ۱ ما اعمال احمقانه اخیر رژیم ربانی از تجاوز بیلزوم برسفارت پاکستان گرفته تاگرفتاریسه نفر بحیث جاسوس بحیثیت افغان ستان در انظار بین المللی صدمه واردکرده ازینجاست که برای اعاده حیثیت افغانستان مجبور است حقايق رّا برملاً ساخَته ١ از شَرافت السّلامَيت و صداقت مردم افغانستان ك توسط يك رژيم غاصب مرتّجع و بی پرنسیپ نما یندگی میشود در دفاع نماید،

یادی از شهدای راه آزادی وعقیده بقلم محترم محمدا كبرشورماج شمید دگرجنرال محمد عیسی خان نورستانی اراسلامایاد

زادگاه ۱ با ئی دگرجنرا ل محمدعیسی خان ۱ بین را دمردشجاع) سرزمینی ۱ ست که هنوز یك قرن نشده درچوكات سَياسي قلمرواً فَعَا نَسِتاً نِ الحاق يافته ومردمش تا سال ١٨٩٦ ميلادي بدين مبين اسلام رونيا ورده بودند، ا ز این تا رَیّه بیعد این سرزمین بنا م نورستا ن وبا شندگا نش به نورستانیها شهرت دا رَنده ت نورستانیها قرنها درسرزمین کهسا ردشوا رگذا ر جنوب هندوکش مرکزی دور ازدسترس جمله جها نکشا یا س خارج ا زتا شیرات فرهنگ ومدنیت عصر وزما ن بشکل منزوی بسرمیبردند، ا نها بمعتقدات قدیمی وبدوی خود سخت پا بندسودند واز ان تا پای جان دفاع مینمودند در نورستان اداره خودگرائی عنعنوی وسنتی قبیلوی مسلط بوده ۱ سته ازادی خود را بمقا بل ۱ میرا توریها وجها نکشا یا ن بزرگ چون دا ریوش هخا منشی ۱ سکندر مقدونی محمود غزنوی چنگیز / تیمور / مغلها / درا نیها وبا لاخره استعمار آنگلیس و روسیه تزاری و شوروی بخوبی حفيظ نموده اند،

گرچه قدرتهای محلی و دولتی حاکم برمناطق همجوار آنوقت نورستان همیشه خواستند مردم سر≥ش وشجاع ان راتابع وبدین و ائین خویش در اورند ولی نتوانستند با هداف خود نایل ایند، درحین ا دامه جنگهای لَفا عي به كردمردم نورستاً ن انوقت اين سوال مطرح نبود:كه مردمانيكه باانها ميجنگند بكدام قوم و قبیله ودین ومذهب ٔ زبان وملیت تعلق دارند؟ همه انها را بیگانه خطاب نموده باانها یکسان برخورد

جنگی آشتی نا پذیردا شتند،

مرحوم دگرجنرال محمدعیسی خان

با مشرف شدن مردم نورستان بدین مبین اسلام تمام احکام وشعایر وارزشهای انسانی دین اسلام را پذیرفتند وروابط شان با عموم مسلمانان بدون درنظر داشت اختلافات و نقاضت ها وتعصبات قومی/ قبیلوی زبانی/ منطقوی ملیتی وغیره برقرارنمودند، تا جائیکه تاریخ بیاد دارد نورستانیها ئیکه از

زمان قدیم بشکل گروهی وانفرادی بجامعه اطراف خود پناه آورده خود را بتاریخ وسرنوشت مردم آن شریك و دمسان حاختند همان رویه و مناسبات برادرانه وغیر جانبدارانه خود رامطابق بشعایر وارزش هائیکه دین اسلام برایشان بودیعه گذاشته بود با همه مردم مربوط ومنسوب باقوام و قبایل وملیتهای ساکن افغانستان درمحدوده ^و کار ومحیط زندگی خویش تامین وبرقرارنمودنده

درینجا از شخصیت های پاکنها د و شهید نورستانی الاصل یا د اوری مینمائیم که جان خود را در راه آزادی عقیده وایمان ومنافع مردم و وطن مشترك شان از دست دا دند وافتخاراتی بتاریخ کشور وبازماندگان خود بجا گذاشته اند ؛

از سپه سالار فرا مرزخان سرلشکر (وزیردفاع وقت) نام میبریم که در دوره ٔ اول و دوم سلطنت امیر دوست محمدخان وا میرشیرعلیخان در راه تامین تعرکز اداره ٔ قدرت دولتی آنوقت خدمات قابل قدری انجام داده این شخصیت متقی با داشتن تقوا واخلاق حمیده بهمه اقشار واصناف وگروهای مردم پیرامون خویش رویه وسلوك انسانی اسلامی مبذول داشته است ـ زیردستان اورا پدرخطا با میكردنده این را دمردبا استعداد وشجاع با شر توطئه ودسیسه چاكران انگلیس

وسردمدا ران فتنه انگیر در اسفزار هرات (شیندندا مروزی) درحین ادای نماز خفتن بشها دت رسید، باش شها دت او پایه دولت امیر شیرعلیظان متزلزل و زمینه زوال ان فراهم گردید،

از جنرال خسروخان غازی ومجاهد ملی یا د مینمائیم که درجنگ افغان وا تگلیس با قطعه پیا ده نظامی در را س جنبش ضد استعماری انگلیس قرارگرفت و با ثر حمله مکرر اودربا لاحمار کا بل کیونا ری وهمراها ن انگلیسی او خود را اتشزدند، انگلیسها بعد ازدستیابی دوباره بشهر کا بل با قدام انتقام جویانه دست زدند/خسروخان فازی را با عده ای از مشاهیر ومجاهدین دیگر در کا بل بدار آویختند، نام وافتخارات دایمی شان در صفحات تاریخ وطن ماندگار وجاودان است ،

از مبارکشاه خان غازی فاتح تسل ونایب سالار عبدالوکیل خان نورستانی قوماندان محاذ چترال نام می بریم که هریك شان در بدست اوردن ازادی واستقلال کشور درمحاذ جنوب وچترال برضد انگلیس ازخودقبرمانی ها نمودند و وجیبه ورسالت تاریخی خود را دربرابر وطن ومردم کشور قبرمانانه انجام دادند،

همچنان از صدها را دمرد خدمتگار وشهید نورستانی الاصل نام برده میتوانیم که همان خصلت وکرکتر اجتماعی بالنده وپرافتخار قوام یافته اسلامی اسلاف خویشرا درزمینه تامین روابط ومناسبات غیرجانب دار وسالم عاری ازعقده های اجتماعی با همه باشندگان سرزمین افغانستان برقرارنموده اند، یادا وری از همه را دمردان شهید نورستانی بحث جداگانه تاریخی است «درینجاماتنها ازدگرجنرال محمدعیسی خان نورکتانی این را دمرد شهید را و ازادی عقیده وایمان بحث میرانیم که درسخت ترین شرایط تاریخ افغان ستان درراه حفظ ازادی وعقیده پاک اسلامی ازطرف دشمنان راه دین وایمان به فجیع ترین وضع بقتلرسید

وبام سه تا المحمدعیسی خان فرزند مرحوم دین محمد خان درسال (۱۹۱۳میلادی ۱۲۹۲ هجری) درقلعه وزیر شهید دگرجنرال محمدعیسی خان فرزند مرحوم دین محمد خان درسال (۱۹۱۳میلادی ۱۲۹۲ هجری) درقلعه وزیر چهارده کا بل تولد یافت ،قبله گاه امجدش هنوز شش ساله بیش نبود توسط مسلمانان دره علیای پنجشیر ازقریه (پیچا) ربوده شد وبدربار امیر عبدالرحمن خان تسلیم گردید، این طفل تحت نظر وسرپرستی مستقیم محترمه (بوبوجان) خانم امیر قرارگرفت ، وقتیکه بسن بلوغ رسید بصفت ناظر املاک امیر در چهار ده کا بل بکا ر پرداخت ،

دگر جنرال محمد عیسی خان شهید دوره تعلیمی مکتب ابتدائی جوی شیر را بدرجه عالی بهایان رسانید، بعد از فواغت آن از طرف مقام وزارت نفاع وقت به پوهنتون حربی لنفخاب شد، موصوف ازصنف دوم پوهنتون حربی با ثر پیشنها د و فواهش یکی از قوماندانا مقررگردید، شهید دگرجنرال محمدعیسی خان ازاستعدا د سرشار بهره بود بمفت ما مور تحریر ان قوماندان مقررگردید، شهید دگرجنرال محمدعیسی خان ازاستعدا د سرشار و ذکاوت ذاتی عالی برخوردا ربوده او با وجودموانع و مشکلاتیکه درراه ادامه تحصیل عاید حالش شده بود توانست بزودترین فرصت انرا از سرراه خود دور سازد، اودریك کورس عالی تعلیمات نظامی که قوماندان های ارکانحرب اردوی افغانستان و متخصین ورزیده و با صلاحیت دانش استراتیژیك نظامی المان و ترکیه در کابل تاسیسیافته بود در بین تمام شاملین کورس عالی نظامی عالیترین نتیجه را بدست اورد وبدرجه و اول نمره ازانجا فارغ گردید ولیاقت عالی خود را میان همه شاملین کورس وا داره ان با ثبات رسانید، موصوف زمانیکه مسئولیت قومانداشی پوهنتون حربی را بعیده گرفت دروس شامل نما ب تعلیمی سه ساله ان را بمورت پیگیر تعقیب نموده معلومات و تجارب کافی اندوخت ، او اکثرا درتطبیقات و بازیهای حربی که از طرف وزارت دفاع وقت طرح و ترتیب میگردید مستقیما اشتراك میورزید، شهید محمدعیسی خان درطرح و بررسی مسایل و موضوعات اشتراتیژیك دفاع ملی کشور با داشتن تجارب و درایت کافی نظامی در را س همه قرارداشته درسالهای اخیر مشاورین نظامی در را س همه قرارداشته درسالهای اخیر مشاورین نظامی روسیه شوروی در مسایل داری کشور بالخاصه امورنظامی

دست قوی یا فتند و در تطبیقات ها وتمرینات نظامی قوای مسلح افغانستان مستقیما اشتراك ورزیده و انرا کنترول می نمودند، دریکی از تطبیقات ها وتمرینات نظامی که درزمان محمد داودخان عملی گردید با حضور داشت مشاورین نظامی شوروی مساله حمله احتمالی دشمن از سمت شرق جنوب وغرب کشور طرح و در پلان تطبیقات وتمرینات نظامی گنجانیده شد وتعدا د زیا دی ازجنرالیهای داخلی ومشاورین نظامی در باره موضوعات داخل پلان توضیحات مبسوطی ارائه نمودند، درنتیجه گیری اخیر ازتمام قوماندان ها نظر خواسته شد، دگر جنرال محمد عیسی خان در مجموع همه مسائل مطروحه را دقیقا ارزیابی نموده مورد انتقاد قراردا د وافافه کرد که درطرح مساله دفاعی کشور در مورد مسئله دفاعی سمت شمال کشور کدام تماس گرفته نشده است لازم بود را جع بان بحث وبررسی دقیق صورت میگرفت تا مساله مورد نظر بصورت همه جانبه تکمیل میگردید ، از این توضیح وانتقاد ازادنه و دقیق دگرجنرال محمدعیسی خان مشاورین روسی سخت تکان خوردند و انرا نقطه مقابل خود یافتند و عقده گرفتند،

اوازسربرآوردگان نخبه و پرافتخار نظامی و ازسر سپردگان راه آزادی عقیده وایمان وارمان پاك مردم كشور خود بود، اوهمچنان درسپورتهای اجتماعی وانفرادی (جمناستیك) و تمرینات نظامی وجمع نظام سرا مد همه بود ویك افسر دارای اتوریته و دسپلین و شخصیت را ستین و خدمتگار با وقار اردوی افغان بود، كهار ووظایف خود را بعداقت وایمانداری و درایت خاص انجام میداد، درظی دوران خد مات افسری ازخوردترین رتبه تا عللیترین مراحل و مراتب افسری بدون وقفه ارتقا ٔ نموده و بمقامات رفیعه نظامی نایل امد وظایف خود را درا دارات وقطعات مختلف قوای مسلح چون گارد شاهی سپوهنتون نظامی فرقه یازده مشرقی وای مرکز سخود را درا دارات وقطعات مختلف قوای مسلح چون گارد شاهی سپوهنتون نظامی فرقه یازده مشرقی وای مرکز سخول اردوی جنوبی بحسن صورت با خر رسانید، دگر جنرال شهید درطی دوران وظایف افسری خود در فرونشاندن بخاوتها و ناآرامی های داخلی کشور منحیث یك افسر مادی شجاع و فعال حمه گرفت و سربلند برا مده همچنان اور گرفتاری آلمانهای نازی که میخواستند از طریق خاك افغانی مزاحمتهائی با داره هند برتانوی ایجاد نمایند در سال (۱۹۶۰م ـ ۱۹۲۰ه) شخصا وظیفه گرفت وانها را با تمام وسائل و وسایط جنگی دست داشته شان گرفتار و بمقامات انوقت تعلیم داد و باش خدمات شایسته و موفقیت هائیکه دردوران خدمت در خدمات شایسته و موفقیت هائیکه دردوران خدمت در خدمات شایسته و موفقیت هائیکه دردوران خدمت انجام داده بود باخد نشانهای عالی صداقت خدمت استور کشوی و سود و رود باخد نشانهای عالی صداقت خدمت استور کشور و سود و رود باخد نشانهای عالی صداقت خدمت استور کشور و سود و رود باخد نشانهای عالی صداقت خدمت است شور که سود و رود باخد نشانهای عالی صداقت خدمت استان کرده و سود و باخد نشانهای عالی صداقت خدمت کرده و سود و باخر کردوران خدمت

آخرین وظیفه رسمی دگرجنرال محمدعیسی خان باحفظ مقام قوماندانی قوای مرکز بعفت رئیس تنظیمیه قومندان قول اردو ورئیس انکشاف در پکتیا بود که با صلاحیت تمام این وظایف را موفقانه پیش میبرد، مرحومی درفرونشاندن اوضاع ناآرام ودرگیریهای قبیلوی و تحریکات سیاسی که ازطرف عمال روسی درخوست تظاهراتیرا براه انداخته بودند مدبرانه عمل کرد و حفیظ الله امین را که در براه انداختن تظاهرات بخوست رفته بود احفار ورسما بمرکز فرستاد و اوضاع ناارام انجا را بفضای امن تیدیل نموده این اقدام اونیزعقده مقامات روسی وعمال انرا برانگیخت و عواقب دردناکی را بحیات دگرجنرال شهیدبارا ورد، باشر تحریکات و دسایس عمال روسی که در دستگاه اداره دولتی انوقت نفوذ نموده بودند به بهانه اینکه چرا امور ولایت پکتیا را همیشه نظامیان پیش میبرند عوض وی شخص ملکی بعفت والی انجا تعیین شد دگر جنرال بخاطر اینکه این تغیرو تبدیلی بدون مشوره اوزیرا جرا و گرفته شد بعنوان اعتراض وظیفه را ترك جنرال بخاطر اینکه این تغیرو تبدیلی بدون مشوره اوزیرا جرا و گرفته شد بعنوان اعتراض وظیفه را ترك تقاعد سوق داده شده

روش و موقف شهید دگرجنرال محمدعیسی خان درقبال نقاضتها ورقابتهای سیاسی که با اعلام دموکراسی ازمایشی دست بکار شده بودند غیرجانبدا را نه وبیطرفانه بوده است ، اوبمثابه یك افسر با اتوریته و نظامی تمام کار ووظایف خود را بربنیا د اصول/مقررات وقوانین نظامی عیار میساخت وبهیچ یکی ازطرفهای سیاسی مدعیان قدرت ارتباط واشتراك نداشت ، موفقیت وسربلندی اودراجرای وظایف وکار برپایه درایت مداقت تجربه وتقوا استوار بوده است ، چنانچه اودربین دوطرف مدعیان انحمار قدرت خاندان سلطنتی سالها با داود خان وشاه وقت سروکارداشت ، درسالهایکه داودخان میخواست قدرت را را سا بخودقبفه کند بالان کودتا را رویدست گرفت و درفمن تماس و دعوت شخصیتهای با نفوذ نظامی ازدگرجنرال محمدعیسی خان هم دعوت نمود تا درکودتا با اوهمکاری کند، موموف این دعوت اورانپذیرفت و با جرئت نظر اورا رد ومشوره داد که باین کار خطیر دست نیازد ، مگر او بیبا کانه دست زد وموفق هم شد ولی در مدت کوتاه خود و همکاران نابکارش ذریعه کودتا ئیکه درخفا ازطرف شورویها حمایه وکنترول میشد با سانی و درانتك مدت ازبین برده شد وکشور را به تباهی جبران ناپذیر کشانید، باثر عدم همکاری دگرجنرال محمدعیسی خان کودتا چیان و با داران شان از وی رنجیدند وعقده گرفتند، گذاره و پیش امد دگرجنرال محمدعیسی خان شامل واحد های متشکل اجتماعی ار رهایشی،سیاسی وفرهنگی کشورما نندا سلافش انسانی،شریفانه و فیرجا تبدار بوده است او زاو فاع ناسالمه وانگیزه های تنگ نظرانه وگرایش های ناهنجار دوری می جست و مسایل را با دیدوسیم همه جانبه مینگریست ، او تا جائیکه صلاحیت داشت و شرایط ایجاب میکرد در تعمیم معرفت و داند، و در بیدوسیم کدرهای مردم عقب مانده کشور یعنی نورستانی بدون تبعیفی وسکتاریزم خد مات قابل قدری انجام و در در در مانده

دگرجنرال محمدعیسی خان درحال بازنشسته درفنای آرام خانه خودزندگی داشت که حادثه دردناك ۷ شور۷۵ بوقوع پیوست احاکمیت جدید ضدمردمی خلق و پرچم بقدرت رسید اهنوز یکماه از حاکمیت جدید سپری نگردیده بود که اولین قیام برحق مردم نورستان (اول برج سرطان) در سطح کشور علیه حاکمیت جدید شحت زعامت مرحوم مولوی عبدالرزاق مشهور به (مولوی گزین) صورت گرفت و بدون داشتن پشتوانه خارجی با ابتدائی ترین سلاح دست داشته مانند تفنگ دهنپر سیلاوه کارد چاقو ابیل و کلند ولسوالی دو آب نورستان فتح وازکنترول نها خارج ساخته شده این اقدام نه شنها محرك اصلی قیام سرتاسری مردم نورستان گردید بلکه علمبردار و سراغازقیام مسلحانه مردم مسلمان افغانستان برفد دولت مزدورنیزگردیده درآغاز جهاد برحق مردم نورستان نورمحمد تره گی و حفیظالله امین بنا برهدایت با داران شان و عقده قبلی که درمورد شخص دگر

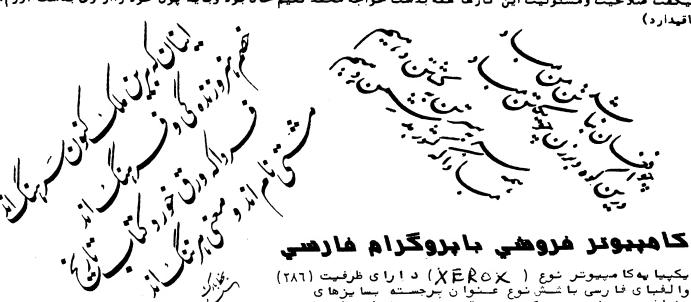
جنرا لمحمدعیسی خان وسایر مردم نورستانی داشتند دربرج سنبله ۱۳۵۷ دگرجنرا ل موصوف را با تعدا دی از سران نورستانی های مقیم کا بل گرفتا ر ووا دا ر ساختند که از غوذ ورسوخ شخصی وقومی خودکا رگرفته مردم نورستان را ازقیام وجنگ منصرف ومجبور سازند تا بعیت دولت مرکزی را قبول نمایند. دگرجنرا لمحمدعیسی خان ازمفکوره وارتباطات این عناص غاصب ومزدور بخوبی اگاه بود، احساس مردم دوستی واندیشه وانگیزه معنوی اسلامی او یعنی تقوا وایمان راسخ ویاك او اجازه نداد باین خواست دولت مزدور تن در دهد ومردم مسلمان نورستان را به تا بعیت آنان وا دارسازد، بنا بران او با درك قطعی مرگه از رفتن به نورستان با ورزید ،با جرای این عمل جانبازانه ویاك خود مردم نورستان را بصورت خاص از سه خطر نجات داد:

 ۱) آز تا بعیت و نفوذ دولت مزدور بیگانه ۲) از پخش و انتشار مفکوره وایدیولوژی غیر اسلامی در نورستان جلوگیری شد ۳) همان افتخار تاریخی را که مردم نورستان با اولین قیام برحق اسلامی خود بسطح ملی وبین المللی علیه دولت مزدور وابرقدرت جهانی روس حاصل نموده بودند خدشه دارنساخت ه

با ثر امتناع ازهمکاری وعقده های قبلی که اشخاص مربوط دولت مزدور ومشا ورین شوروی درمورد دگرجنرال محمد عیسی خان وسایر مردم نورستان داشتند اووتعدادی از افسران و اشخاص با نفوذ نورستانی را دریکی از شبهای برج عقرب سال ۱۳۵۸ اززندان پلچرخی به قتلگاه برده سربه نیست ساختند، ا نها با این مقا ومت مردانه ومرگبار خود شهید راه ازادی عقیده وایمان گردیدند، بازماندگان این شهدای پاك نها د بخود می بالند وافتخار دارند که چنین فرزندان برومندی بجا معه وکشور خود تقدیم نموده افتخاراتیرا در مفحه تاریخ پرافتخار وطن بجا مانده اند، روان شان شاد باد، محمد اکبر شورماچ ، یا دیا منصر هدیم،

ادامه صنح 53

مورد دیگر قابل یادآوری همانا مناقشه ایست فیمابین قرمآندان امنیه ویکنفر زندانی رها شده بنام کوتحوالدار محمد صدیق خان ساکن شیوه کی کابل که از جملهٔ منصبداران دوره امانی بوده و مدتیرا در زندان سپری کرده بود. وی از آقای خواجه محمد نمیم مبلغ دوازده هزارافغانی پول طلب خود راخواهان بود. صدیق خان که آدم سر سخت ودلاور بحساب میرفت مدت ششماه بدوایر رسمی دولت جهت دریافت و تحصبل پول طلب خود مارض گردیده وسر گردان بود. وی میخواست قرمندان را بمحکمه بکشاند اما از آنجائیکه وی در همان ایام از قدرت کافی برخوردار بوده مرض وی بجایی نمیرسید. ولی در ایامیکه خواجه نمیم خان از کابل بمزارشریف تبدیل وروانهٔ مزارشریف بود و اعتماد سابق خود درااز دست داده و نسبت بمحوادت گوناگون وازجمله مرایش دسته جمعی محبوسین، عدم رضائیت وزارت داخله و شکایات رئیس صناعتی محبس دهمزمگ که پول فروش تولیدات آنراخواجه حیف ومیل کرده بود و درین وقت خواجه از حمایت ریاست ضبط احوالات نیز محروم گردیده و تنها مانده وخودرا در مخاطره احساس میکرد، راه ملایمت ماضر بودم واین جریان را بچشم خود دیده ام. کوتحوالدار محمد صدیق خان میگفت که من مبلغ شصت هزار افغانی خود داشتم ونانبائی محبس که یک منبع عایدات شمرده میشد بطور مزایده در دسترس داوطلبان قرارمیگرفت، من نزد خود داشتم ونانبائی محبس که یک منبع عایدات شمرده میشد بطور مزایده در دسترس داوطلبان قرارمیگرفت، من نزد خود داشتم ونانبائی معبس که یک منبع عایدات شمرده میشد بطور مزایده در دسترس داوطلبان قرارمیگرفت، من در دسترس داوطلبی رابردم اما بعد از مدت کوتاهی از زندان رها شدم و حقوق من در نانبائی زندان بدون آنکه موحد آن بسر رسیده باشد، بلکه نانبائی را بعد از رهائی من فورا بشخص دیگری دادند، او مدد تا مید و مسئولیت این کارها همه بدست خواجه محمد نمیم خان بود وباید پول خود رااز وی بدست آورم.

مختلف معه مانیتر و کیبورد بقیمت سمه صند(۳۰۰) دالر

برای فروش حاضر است ۰ مرجع ائینه افغانستان تلفونهای ۱۲۱۶ –۲۲۱ (۹۰۹) و ۹۲۱۷ –۲۲۵ (۹۰۹) محترم دكتور عبدالطيف رشيد بسما للها لرحمن الرحيم

ما افغانها دیروزبرای ۱ داره مملکت درسردوراهی ئی قرا رداشتیم که خوشبختانه با موفقیت ا را ن عبور نمودیم وبا مساعیی که محملین استقلال مُملکت بخرج دا دند با لافره راه صحیح را پیدا کرده وعلیرغم صاحب غرفا ن به تا سیس پا رلما ن وانتخا با ت پا رلما نی و تعین وکلای ملی پردا فتیم وبعدا زا ن مدت هشتا د سا تا زه میخوا ستیم لذات وَعُمْرِه ها ی حکومات ملی را احساس کنیم که کشمنا ن ازادی وترقی مملکت ویدخوا ها ن توسعه حوالین وسع را با منافع خوددرتها دیافتند ودرا موردا خلی ما دست اندازی نمودند وراه هموا ر وروشن **پیشرفت ما** را مفشوش سا ختند

میخواست خرمی کهکنددر دلم وطن تا او رسید لشکرغم جاگرفته بود

وچنا نچه دیده شد درین ۱۵ سال اخیر چرخهای ماشین ا داری ما را با استفاده ازنا اهلی های سابق وعدم صلاحیت کا ردا را ن مستبد وخود، *را* ی زما ن بعقب برگردا ندند وبحرکت ۱ وردند چنا نچه تا کنون دوام دا ر**د**، واین انجراف نورا میدی را که با ستفاده از پرنسیپهای دیموکراتیك وکمکهای موسسات بین المللی، از دورتجلی میکرد بازهم ما را برسردورا هی دیگری قراردا د ، با این تفاوت

که تردد ا مروزی درعالم دیموکراسی ولی دوراهی ا ولی در یك محیط خودرائی ومشخصات بوده وافراد ملت ما را باین فکر وامیداشت که آیاراه اظتیدا د را اشتخاب کند ویا مشورهٔ مجموعی ملت را ـ درحالیکه این دوراً هی رای دهنده را با نتخاب یکی ازشاخه های دیموکرا سی دعوت میکند واین خود با عث خوشی است که این رای دهنده بهرحال برنده خوا هد بود، زیرا ۱ودیگر مزه تلخ استبداد راچشیده ولی هنوز فرا موش

(Monachie Parlementaire دوم ۔ حکومت شا ھی پا رلما نی (

نکرده ۱ ست ونخوا هد کرد.

که هریك بنوبه خود ا نواع حداگانه میباشند. که هریك بنوبه خود ا نواع حداگانه میباشند. الف حكومت جمهوری _ (Republyus) آن رژیمی را میگویند که ذریعه جنبش ملی براه ا نداخته میشود وبعدا ذريعه وكلائيكه ازتمام ملت انتخاب شده باشند مورد غوروبحث قرار كرفته وجهت اداره مملكت انفاذ نفوذ میکند وا مور مملکت را بدست میگیرد ورئیس آن جنبش را بحیث رئیس جمهور پیشنها د وانتخاب میکنند واین شخص یا آینکه خودش شخصا کا بینه خود را تشکیل وبه پارلمان برای تصویب تقدیم میکند و کا سینه را به تصویب پارلمان میرساند ـ و یا اینکه یك شخصیت دیگری را بحیث صدرا عظم پیشنها د وا ز ها رلمان میگذرانند وبعدا این صدراعظم بنوبه خود کابینه خودراتشکیل نموده وتصویب ها رلمان را دریاره فرد فرد انها میگیرد وکابینم را نافذ میسازد وبعدا باو اجازه کارمیدهد،

Monachie Parlementaire) آنست ک درآن قدرت مقام سلطنت محدودبقا نون ب ــ شه هۍ مشروطه (اً ساسى وسا يرقوا نين مملكت بوده ودرا مور مملكت بصورت غير قا نونى مداخله ندارد ويكنفر صدرا عظم با وزرا ی خُود قدرت سیا سی را بدست دا رد میعنی حکومت تا بع سلطنت نبوده کتنها درمقا بل پا رلمان مسئولیت دًا رد ۱۰ و با وزرا ی خود قا نون ۱ ساسی وسایر قوانین مملکت ۱ مور آنرا پیشهیبرند کریرا شاه بحیث یك سمبول ملی است ویك موجودیت تشریفاتی دا رد/زیرا اوخودش قدرت خود را بملت بخشیده است وملت به تلافی عمل شهیما نه اشاو را بحیث سمبول ملی خود شناخته واحترام میگذارد، اویك شخصیت بی مسئولیت است چنانچه میگویند " شاه سهو نمیكند" چون هیچكاری را درصلاحیت ندارد كه در آن مرتكب عمل سهوشود پس اگر اشتباهی پیش آمد مسئول آن همان وزارتی خواهند بود که آنرا اجرا م کرده آند.

شاهی مشروطه وحکومت جمهوری هر دو یك مسیر راطی میكند وبسوی یك هدف پیش میروند ۱۰ ین هدف عبارت از آسایش، رفاه و ترقی ملت وکشور است ، رژیم شاهی خواه میراشی باشد خواه انقلابی درهردو صورت اگر تا بع يك قا نون اساسى و ساير قوا نين مملكت باشد وخواه از طرف شاه بملت هبه شده باشد درا ن صورت شاهی مشروطه گفته میشود ، این قدرت بدست خود ملت است که انرا غیرمستقیم یعنی ذریعه وکلای خود تطبيق ميكنده

قدرت سیاسی غیرقا بل تقسیم است و(واحد) است وانهم بدست ملت است وبا و تعلق دارد، پس تنها ملت می ج تواند این قدرت را غیر مستقیم ذریعه وکلای خود تطبیق کند،

دا دیم ترا ز گئے مقصود نشان ماگر نرسیدیم تو شاید بسرسی

ا ومیتواند این قدرت را بدیگری بسپارد وخودش مراقبت دقیق داشت و باشد که ۱ جرا ۱ ت مطلوبه طوریکه در رزّيم جمهوريت ديده شد ازطرف وكالأي موظف دقيقا ارقانون اساسي وساير قوانين مملكت وديكر قوانين موضوعه مملکت پیروی نماید، مورخ ۷ جون ۱۹۹۵ .

رعايت حقوق زن وحفظ ناهوس حق اوليت دارد

محترمه وسیمه عباسی از ایرواین وای بای بسرم خورد سنگ وای دست بسرم بافت خراش (بایزبدبسطاشی) ندا ی ما درا نیکه با حفظ مقدسات وشها مت ا فغا نی شا ن گا لها ی متما دی ا فتخا ر زن ا فغا ن وتا ریخ پرا فتخا ر افغانستان بوده اند،

زنیکه عفتش را پایگاه ایمان ٔ عقیده وباور انسانی وبشری میدانست ٔ زنیکه وفا به همسر وفا میل ٔ اولاد ووطنش بسته به عقاید دینی و عنعنات وطنی ا شهبوده

زنیکه عفتش را به هیچ جوهری نمی فروخت وشعرفت را با لاتر ازا ن میدید تا مفکلش را با مدا ی بلند که مبادا همسایه های نزدیکش آوازش را بشنوند حتی درخانه اشدر میان نصیگذاشت .

زنیکه بنام کوچ وعیال وما در اولادها ومیرمن وخانم در کنج کلبه های مح**قروور**کنار فامیل باعث گرمی وافتخار جامعه خود بوده امروز دردیار همسایه خود را میفروشد وازینراهبرای فرزندان یتیم وپدر مرده وپدر کشته ٔ خود روزی طلب میکنده

اکنون پی آز طی ۱۲ سال که زن افغان بانواع قماوت ها دچارشته است بازهم صدهانوع فلاکت هارا متحمل میشوند وازجبر زمان که برادران وپدران بظاهر متدین مکنول این همه فجایع انباست انواع ذلتهای دیگر را محض برای اینکه مشتی از غافلین از شهامت و همت افغانی بقدرت برسند از دیار غا^ن دورشده و ننگی از بی ننگیهای غیرقا بل تحمل را مرتکب میشوند، برادران بزرگوارهموطن ما بایدمتوجه باشند که آبروی زن افغان حافظ آبروی پدران وبرادران ومردان خانواده و وطن انها است ، اگر زنی از شرافت خود دفاع و محافظت کرده است ،

پس شما ای برا دران وای مردان با شها مت افغان با غیرت وهمت افغانی و اسلامی تان که سالهای متما دی واکدا ران زن افغان بوده اید کجا هستید ؟ کجا هستید تا دست این بیچا رگان مجبور را گرفته ازمنجلاب ذلتها وبی ناموسی نجات شان دهید ؟ کجا هستید ای شیفتگان تا ریخ پرافتخا ر افغان ؟ ای کسانیکه تا دیروز سلام پاکستانیها را نمی پذیرفتید و امروز ناموس و ما در وخوا هر وهمسر تان بهای آنها می افتد وبه بدترین ننگ تا ریخ بتا ریخ پر افتخا ر افغانستان لکه میزنند ، پس ای محافظین وطن بیدا ر شوید به ننگ و ناموس وطن باندیشید ۱۱ زپولها ئیکه برای باز سازی افغانستان از مما لله مختلف سرا زیر میشود قبل از خرید سلاح اولتر برای حفظ ناموس وطن تان استفا نه کنید از آفغان زن خوب ما درخوب همسر خوب مسلمان ومربی خوب است ، به آنانیکه از ترس کشتا ربدست شما دیا رشا نرا ترک کرده و درا غوش کثافت خوب مساید و رفته اند ابرانها رحم نما ئید ـ نگذا رید بیش ازین خوا هران وما دران تان دردست نا بکا ریها و هوس بیگانگان دست بدست وآغوش به آغوش بگردند و شما درمسند قدرت بچشم مردمان خاک بزیند وسرگرم تما شای مسابقات آتشبازی های را کتهای تان باشید ، درینجا با سفارش عده ای از خوا هران ازجنا ب پروفیسر ربانی و شش بازوی توانای اسلام که بنام تنظیمهای مقدس هفتگانه بسرنوشت نا فرجام و تباه کن رای و اولاد افغان بازی میکنند اخوا هش میکنم تا خوب با ندیشند زیرا راه و چاره اساسی جلوگیری ازین فجایع جز بدست انها نیست .

لطفا صدای خوا هرا نسیّرا که فرسخ ها صنیل ازوطن وهموطنان دوراند بشنوید شما که شرایط غرب وشرق را بخوبی میدانید فقط بنام خدائیکه با و اعتقاد دارید قبول کنید که وطن شما دستخوش هوسهای جاه طلبانه تان شده است دیگر زمین وزمان صبر وشکیبائی را از دست داده اند وفریاد میکنند که بنام انسانیت بمردم بیچاره خود رحم کنید، راه مصلحت وخیر بشررا بگیرید دست هوس بیگانگان را ازدامان ناموس وطن تان اگر وطندار و افغان واقعی هستید کوتاه سازید حد اقل برای فعلا ترتیبی درنظر بگیرید تازنان وطن را با اعاشه حلال از فجایع باز دارید اینا نسل افغان را بیش ازین الوده وزایل نساخته اعنوان بی تفاوتی بی ننگی وخودخواهی را در جهان زنان قبولدار نشویده

شاید عده ای از شما باین عقیده باشید که جریانات نا مطلوب جنگ چندین ساله اگرازجمله صدها ملیون آواره وچند ملیون کشته عده' محدودی منحرف میشوند مساله بسبار عادی ونورمال است وشاید هم عده ای معتقد باشند که امروز با آمیزش بدنیای خارج وضع زنان بصورت عموم از کنترول خارج شده که خودنمونه انحراف است ، اما ما درحالیکه زن با عقت افغان را عاری ازین اتبهام میدانیم ،علاوه میکنیم که همه این تغیرات افلاقی زاده ظلم شما و جبر دوران و آمیزش بکلچرها بوده قابل اصلاح خواهد بود اما اگر زنی یا ما دری بر اثر زجروعذا بدیگران از روی مجبوریت و از روی ترحم بزنده ما ندن اولاد شان از چوکا تا فلاق منحرف میشوند آقابل پرسش و توجه بوده واحساسات صدها زن هموطن را جریحه دا رمیسازد و امید است شما متقیان بوسرقدرت برای دریافت راه حل وجلوگیری ازین شقا و شها و فجایع چاره اساسی سمجیده نگذارید شرکت و وجود زنان ممالك دیگر باین عمل بنام زن افغان صدمه بزند وا بروی زن افغان را از بین ببرد ، والسلام ، ختم ،

قدرت طلبى ليوني هجمد داود

محترمپوهاند دکتورفقیر محمد ملگری ليوني محمد داود ازجمله اشخاص قدرت طلب درجه اول كشور افغانستان بشما رميرود اما ايكاش كه اين قدرت طلبی نتیجه و مثبت را با ر میا ورد وکشور ابسوی ترقی و تعالی و تمدن عصری سوق میدا ۱ ما متا سفا نه که نتیجه ان منفی و افغانستان راباین حالت وحشتناك وخطر ناك که خداناخواگته به تجزیه کشورسبب خوا هد شد $^{\prime}$ در آورد، لیونی محمد دا ود با وجودیکه تحصیلات عالی ندا شت $^{\prime}$ به پستیهای مختلف ا بندا $^{\prime}$ بنرا لُ قوما ندا ن عسكري نا يب الحكومة قوما ندا ن قوا يمركن وزير دفاع وزير دا خله رئيس قبا يل صدرا عظم وهمچنا ن بحیث سفیر درچندین کشور ا جرای وظیفه نمونه است ، زمانیکه لیونی ناود بحیث قوماننان قوای مرکز ا جرای وظیفه مینمود کا کایش مرحوم شاه محمودخان غازی وظیفه وزارت نفاع را بدوش ناشت الیونی محمد دا ود در مدد آن افتا د که چطور است وزارت دفاع را اشفال نما ید ازما نیکه شاه محمود فا زی بمقام مدارت رسید لیونی با ود کرسی وزارت بغاع را بدوش گرفت مشاه محمودخان شخّص بیموکرات ومتوّا فع بود وبا را ولّ دیکتا توری محمدها شم خان را به دیموکراسی مبدل ساخت ، ازخلال دیموکراسی شاه محمودخان غازی الیونی نا ود ۱ ستفا نه خمونه وطرق دیگری را «بر پیش گرفت تا بتوا ند بزونترین فرصت کرسی منا رت را درا ختیا ر داشته باشد مدرحین حال نظر بدیموکراسی وقت دو روزنامه بنام (ندای خلق) از طرف مرحوم دکتور عبدا لرحمن محمودی و (جریده وطن) ا زطرف مرحوم میرغلام محمد غبار به نشر میرسید، دراین دوروزنا مه ا مضا مین دلچسپ درموضوعات روز و ۱وضاع سیاسی افغانستان نشر میگردیدوخواننده زیادداشت مصرحومین دکتور محمودی وغبار ازجمله ایدیالیستهای درجه او^ل کشوربشمارمیروند واینها بهیچ کشور خارجی

وا بسته نبودند. در آنزمان یك مضمون تحت عنوان " سرمه آرموده را آزمودن خطاست " ازطرف اقای غلام علی آئین که از محصلان پوهنجی سیانس وهِمصنفی امن بودند درندای خلق نشر گردید ودر ان از بوجود امدن شاهی مشروطه و دولت دیموکراتیك و از بین رفتن شاهی مطلقه ذکر بمیان امده بود. بالاشر اقای ائین سه ماه حبس وجریده ندای خلق در قید سانسور درامد،بمرور زمان اتحادیه محملین وهمچنا ن احزا ب خَلَقَ وبرچم با بيرقها ي سرخ واحزا با سلامي بنا مّها ي مختلف با بيرق سبل بوجودا مدند كه بعضاً بمظا هره میپردا ختند، سردار محمد داود که درمرا سم خاکسها ری ستالین دکتا تور شوروی رفته بود در نتیجه در مسکو دردام حزب کمونست شوروی اسیرگردید وا زاین جهت در بین حزب خلق وپرچمنما ینده خاص خود ضابط طویله محمد حسن شرق را که اصلا جاسوس ونمایننه اطبی(کی جی بی) میباشد اعزام نمود تا مظاّهرات را برّفد شاه محمود خاّن سّپه سالار بیشتر ساّزند و او را وادار باستعفی سازد،بباّیدتذکرّ دا د که حسن شرق وجلاللر اصلا اتباع افغانی نبوده بلک^ه ابا واجدا د انها ازمها جرین شوروی سابقه می باشند ، اطلاعات نا درست جا سوسی لیونی سردا رمحمد دا ود با عث حبس یکتعدا د اشخا ص مشروطه خواه وبیگناه گردید مانند مرجوم دکتورمحمد آبوبکر رئیس وقت پوهندی سیانس ۱مرحوم دکتور غلام فاروق اعتمادی ۱ مرحوم میں غلام محمد غبار / مرحوم میرمحمد صدیق فرهنگ یکتعدا دسرشنا سان دیگر ازقبیل مرحوم محمودی وغبار بحیث وکیل شورا کا ندیدبودند، همه ۱ شخا صفوق ۱ لذکر برای یك مدت نا معلوم محبوس ما ندند، دکتور محمودی را یکتعدا قمحصلین ازمعاینه خانه اشواقع اپارتمان های باعبانکوچه بیرون کشیده وبالای شانه های خود بلند نمودند ونعره میزدندکه زنده با د دکتور محمودی «همچنان مرحوم میرغالامهحمدغبا رنیز توسط ۱ شخاص کا بل ونوا حی ۱ ن ومحملین مشایعت وا ستقبا ل گردیدند. درا طراف مرحوم محمودی وغبا ربیشتر ازد هزارا هالی کا بل ومحملین تجمع نموده بودند درآن زمان چهار پوهندی یعنی طب حقوق سیانس و ا دَسِياتُ مَوجودبود كه پوهندى طب در على آباد ؟ حقوق در دار الامان ﴿ سَيَّا سَسَ درخوا جه ملا وَا دبيات درجوا ر ليسه نجات درتهميريكه فعلا مطبعه تعليم وتربيت وجود دارد موقعيت داشت ، مظاهرات شدت گرفت ودرقسمت چهار را هی پشتونستان یعنی نفاره خانه٬ سا بقه٬ پولیسان سوار دکتور محمودی وغبار را با پکتعدا د ا شفا ص **دیگ**ر گرفتاً ر وزندا نی کردند، در شب هما ن روز اعلان گردید که دکتور محمودی ۳۵۰ رای و غبا ر ۳۰۱ رای یعنی را ی اقلیت را ۱۰ دارند ودونفر دیگر یکی غلام حسن ما فی را ۸۵۰۰ را ی ویکشخص دیگر(که ا سمش را فرا موش کر**ده**ام) برنده ۹۱۰۰ رای ۱ علان نمودند، در نتیجه مرحوم غلام رسولخان پسرنا یب سا لار غلام غوث خان بحیث رئیس مُبِطُ اُحوا لات و محمد حسن شرق پحیث رئیس نفتر صدراً عظم محمدها ود لیونی مقررگردیدند که مرحوم غلام رسولخان خود را شخص سوم وحسن گوساله شرق خودرا شخص چها رم مملکت میدا نستند ، درکا بل دوحسن گوساله وجود داشت که یکی در ششدرك ودیگر حسن شرق گوساله بودکه گاوش نجیب میباشد ودرسا^ل ۱۳۲۹ توسط گا و مذکور گوساله بحیث صدرا عظم مقررگردید، مردم چنین زمزمه میکردند؛

از سحكه بوتفخريد چونجنا ورا فردرچمن/بوالعجبه كه خبرنشد كوساله شد حسن **درا**نزمان که وظیفه صدار^ت ازطر^ف نجیب گاو به حسن گوساله شرق ِسپرده شد و اوبنوبه خود یکتعدا د ا ولاغها و بزغاله ها را بحيث اعضاى كابينه خود گماشت ُبازهم آوازه سرچوك چنين شنيده شد ؛ گوساله با گاو، باز با باز کسند همجنس با همجنس پسروا ز یکتعدا د ازائ الاغها وبزغاله های دوما دره که در آنزمان شیر ما در آندر آمپریالیستی را حرام و

مکروه میخوا ندند؛ دا لا همرا ی خود گوسا له شرق نزد اما یندر امپریا لیستی امده شیرخرا ما مِهْریا لستی ما پندر سابق را بشوق و مزه دا ری می مکنده

شخص سوم وچها رم مملکت بسیار با هم دوست بودند ودرصورتیکه اینها اجازه میدادند اشخاص چوکی طلب می توانستند که روسا٬ و وزرا ۶ حتی شخص خود لیونی داود را ملاقات وعرض حال کنند،همچنان آشخا صیکه درآن زمّان کا ندید فیلّوشپ ۖ سُکّالرشپ و یا ایزنها ورشپ در ممالك غربی بودند ابتدا انها توسط گوساله شرق بریا ست ضبط احوالات معرفی وبعد از حاصل نمودن کلیرنس وموافقت انریا ست بمملکت بورس دهنده معرفی میگردینند واگر آز کلیرنس ضبط آخوا لات محروم میشدند هرقدر لایق هم میبودنند بورس شان رد میشد ویا قصداً با او امروز وفردا میکردند تا موعد معینه بورس میسوخت اما بورسها ی شوروی و ممالك سوسیالستی بدون در نظر داشت کلیرنس اجرا میگردید،

گرچه سردا ر داود لیونی قرا رمسموع پاك نفس و وطن پرست بود لیكن در سیا ست دا خلی وخا رجی بهره كا فی نداشت ولی بدرجه ۱ ول قدرت طلب سرزور ودیکتا تور بوده ۱ لبته کا رها ی خوبی هم درزما ن صدا رت ۱ وصورت گرفت که یکی ۱ ن نهفت نسوا ن بود. من بخاطر دا رم وحا ضربودم که در سال ۱۳۳۹ لیونی دا ود با محترم استاد دوکتور علی احمد پوپل بفاکولته نسوان که در عقب لیسه ملالی قرارداشت جهت افتتاح ان پوهندی اُ مُدَّند ودرخطا به خودا ظها ر نمود که من بحیث مدرا عظم نمیخوا هم که هفت ملیون زن افغا ن تحت چا دری قرار دا شته باشد ومتعاقبًا نهضت نسوان ورفع چادر بشكم رسمى در يك روز جشن استقلال اعلان شد كه ا علحضرت يا دشاه سابق وملكه وساير خاندان شاهي وما مورين عاليرتبه باخانمها ي خود درجشن اشتراك كردند وبعد ازان زنها بدون چا در بوظا يف خود حاضر شده درپوهنتون نيز دختران با بچه ها دريك صنف شا مل و فا کولته نسوان از بین رفت ،درجشن استقلال هما ن سال استانان وما مورین که با خانمهای خود

لیونی محمد داود درکودتای ۲۲ سرطان سال ۱۳۵۲ افغانستان را بچنگال خرسهای قطبی انداخت واعلحضرت محمد ظاهر شاه آیا دشاه آفغا نستان و خسربره ویسرعموی خودرا که قبلا بوفاً دا ری ا و عسکرا نه سوگندیا د کرده بود توسط یکتعدا د ما حب منصباً ن خشره بدنا م وپائین رتبه که همه زیر دا رگریختگیها بودند از تخت فرود اورد و به همکاران خود دو رتبه ترفیع داد، اکثر جنرالها وماً مورین عالیرتبه توسّط محمدٌ حسن گوشاً له آو هفت نفر خورد ما بیگرفقا ی کودتا ی کیونی دا ود که کمونستها بودند صبح هما ن روز در

بکمپهای جشن می امدند نان شب طور رایگان از طرف کمپها غرض تشویق داده میشده

باغ وحش کا بل که فعلا در ان دوحیوان (یك شیرزخمی و یك شا دی)باقیماننه [،] توقیف شدند، شام همان روزّ جمهوری ۱ علان گردید ویك تعدا د خا بطان رشوتخوا ر از قبیل فیض محمد٬ عبدا لحمید محتاط/ غوث الدین فایق بحیث وزیر مقررگردیدند و جوان ۲۸ ساله بنام عبدالالله که از محطین خشره پوهنتون بوته و بحیث ما مور آدریک نفتر کا رمیکرد انفعتا اوزیر مقررگردیده قبل از کونتا اصاحب منصبان مذکورهمرای حسن گوساله درباغ لیونی داود در چغمان جلسه های خصوصی دایر میکردند َ باغ مذکور بعدا آ بنامهوتل ریا ست جمهوری ۱ علان گردید. حسن گوسا له شرق بحیث معا ون صدا رت مقررشدکه چون خود لیونی۔ هم رئیس جمهور کم صدرا عظم وهم وزیر خارجه بود درحقیقت حسن گوساله کارهای صدارت را شخصا باختیارات شمام ا جرا میکرد و توسط آو کا جی بی با تمام قدرت در دستگاه دولت افغاً نستان داخل گردید، متعاقباً لیونی دا ود همرای رفقای چرسی وزیر دا رگریختگی خود قا نون ا ساسی را ترتیب ولویه جرگه را متشکل ازچوکی طلبها و نوبدولت رسیده ها تشکیل دا ده یکنفر ازوزرای او که تیوریسین (ملی غورگینگ)بود وبا لای دا ود خان بیسواد چربی میکرد بخاطریکه در گفتار خود هم از آیات هم از حدیث هم از بیدل هم از اقباً لَ هُمَ از دَّيالكَتّيك ليننَ وهم ازْجغرسن ولنكن وكنّيدى ٰنقلٌ قول مينْمودٌ در تربّيب قانون اساٰسي لیونی داود رول مهم بازی کرد، لویه جرگه تشکیل و ساغلی وزیر صاحب عزیزالله وا عفی بحیث رئیس لویه جرگه لیونی ۱۰ ودمقررگردید، درین قانون دوره اریاست جمهوری اول ۹ سال تعین شده بود امللویه جرّگه ۶ فرّما یشی آنرا به هفت سال تقلیل داد و در اخیر به پنج سال تصویب گردید، از مقام ریاست لوّیه جرگه صدا میشد که " سردار داود نکوی " و این صداها چند با رتکرار شد که یعنی لیونی داودریاست جَمْهُورِی نمیکند باید شخص دیگری کا ندید شود. یکنفر دگروا ل که سابقا بلوکمشربودودرکودتا توسط حیدر رسولیّ دگروا ل شده بود محیدر رسولی را بحیّث رئیس جمهور پیشنها د کردکه نزدیك بُود تصویب شود ولی درین وقت صدا با لا شد که " بیك شرط " " بیك شرط" ، لیونی سردا ر که اصلانا ز میفروخت وقتی دید که جنرا ل چرسی رئیس جمهور مقررمیشود طاقت نکرده صدا ی خود را " بیك شرط" با لاكرد وشرط ا و چه ب بيك شرط" بآلاكرد وشرط او چه بود؟ لیوئی ؓ دا ود گفت ریا ست جمہوری را قبول میکنم بیك شرط که هر وقت ا ستعفی دا دم قبول کنید، این بود شرط لیونی دا ود. با لاخره درروز کودتا وزیردفاع چرسی حیدر رسولی گریخت ُپما ن معلوم شدکه چندتا منصب نا ر کمونستی خُود ۱ ورا با زی نا نه بودند که گویا برا ی رسولی کونتا میکنند و ۱ ورا رئیس جمهورمیسا زند.

نجیب گاونیز درقانون اساسی خوددوره ریاست جمهوری را برای هفت سال وچها رنوبت شامل ساخته بود اما مردم نجیب افغان هردوقانون اساسی یعنی ازلیونی داود ونجیب گاو را وثیقه غیر ملیومردمی تلقی ورد نمودند، لیونی داود اود اساسی بیرك كارغل و نجیب گاؤ هركدام بحیث رئیس دولت شكل و رنگ بیرق را تغیردا دند كه هیچ درد ملت را دوانكرد، موضوعات مهم دیگر مانند حقوق انفرادی آزادی مطبوعات مكلفیت های دولت ومسئولیت های اورگانهای دولتی همه به طاق فراموشی گذاشته شد و درعوض اصطلافات روسی و شوروی را كه هفتا د سال قبل در روسیه تطبیق گردیده بود رویكار آوردند ومملكت را بسوی بد بختی و تباهی وخاك وخون كشانیدند، یك شخصیت علمی این دوره شخصی بود احمق و متعصب كه در پوهنتون لقب (پوهاند الاغ) گرفته بود و او عقل و تصامیم خود را از خانم خود كه كمونست بود میگرفت واین شخص چند سال دو یا سه وزارت را اداره میكرد، ازینجاست كه ریاست جمهوری لیونی داود سنگ تهدا ب آن كج گذاشته شده و اشخاص پرعقده و چوكی طلب وكم سوا د بدور او جمع شده مملكت را به تباهی سوق دادند كه نتایج ان و اثرات بعدی ان تا امروز مشهود است و والسلام ،ختم،

بسلسلهٔ تقدیر از خدهتگاران صادق

محترم غلام سخی طاهری اقای سیدکریم محمود درصفحه ۱۱ شما ره ۱۴ مجله وزین ائینه افغا نستان درموردغا یله ابراهیم جیگ و دست درازی روسها درولایت قطفن شرح جالبی نوشته و رول قوای قومی را بعدا زجنگ دوم شمالی درقطفن نیز وا نمودسا خته است ۱۰ لحمدلله یکعده از سربازان دلیر ومبارزا فغان هنوز حیات داشته درمها جرت میبا شند ومیتوانند ازوقایع و هرچ و مرچ ها و مسائل دا خلی که با رها درا طراف و گوشه و کنا رمملکت رخ دا ده و با عث نفاق و شقاق و ویرانی شده است روشنی بیندازند تا باشد که گوشه ای از تا ریخ کشور و فروپاشی و ددت ملی امروزی ما روشن و وا ضح گردده

با بقدرت رسیدن دولت وحزب کمونست در روسیه وتسلط آنها باسیا ی مرکزی وما ورا لنهر/ درآنجا نهضتی به رهبری انوربیگ که صبغه ملی داشت بودجودا مد ودولتها ی ترکیه وافغانستان آنرا پشتیبانی وحمایت میکرد وقوای عسکری فرستا ده بودند، درروزهای هجوم عسکر سرخ درکا بلهٔدوتن ازمردان سالخورده وزیرآبادی که سهاه سقوی را یکمرتبه ازکا بل بیرون رانده بودند برخوردم که برای رهائی سمرقند و بخا را وکمك، وهمیاری رزمندگان ضد کمونست از سوی دولت وقت باسیای مرکزی اعزام شده بودند و داستانهای جالبی از آن دوران حکایه میکردند اما گیروگرفت و سربه نیست ساختن باخد امین خونخوار و تره کی کمونست شروع شدگه ان

پا کدلان را دیگر ندیدم ودا ستا نها نیز روبفرا موشی میرفتنده بسکه ترسیدست ۱۱ مان گل ۱ زغا رتگرا ن با ل بلبل را خیا ل دست گلچین میکند

مردمان مها جر قزلق ، قرغیز چفتای وفرغانه که قرولایات شمال مسکن گزین بودند اغبور ابراهیم واتم بیگ را از وریای آمو بافغانستان شکست وفرار از قوای سرخ وپناهندگان سیاسی و احیانا گرفتن کمك واحیای مجدد نهضت رهایی اسیای مرکزی را از چنگال کمونزم وانمود میسا ختند، بهرحال هجوم انهمه مها جردرشرایط انروزی وطن راشتی دردسربود برای افغانستان که تازه ازفاجعه سقوی نجات یافته بود وباید بهرصورتی بود حل میشد،

برودم والأحضرت شاه محمود خان رفع غائله ودردس رابدوش محمد جعفرخان پسرکرنیل غلام حیدرخان چنداولی که سرباز دلیر فداکار ووارد با مور عسکری و سیاسی بود گذاشت ،موصوف پلانیرا طرح وعملی نمودکه باندك زمان وبدون خونریزی آبراهیم بیگ ودار ودسته اش دوباره ازراهیکه اصدهٔ بودند برگردند∕بدون اینکه قوای قومی وایله جاری دران دخالتی داشته باشند وسبب جنجال ومشکل با همسایگان شمالی گردد، ا برا هیم بیگ برای جعفرخان پیام دا دکه تسلیم شجاعت وجوا نمردی توهستم ومیخوا هم دروقت برگشت با تو وداع نما بم ۱ ان ما حب منصب ا فغان قبول کرد /یکه و تنها بسوی خرگاه ا برا هیم بیگ براه ۱ فتا د ۱ برا هیم بیگ براه ۱ فتا د ۱ برا هیم بیگ براه ۱ فتا د ۱ برا هیم بیگ که مرد روحانی قوم خود بود شتا با ن با ستقبالش شتا فت دست بگردن آن سربا زدلیرا ندا خت چشمها و بروتهایش را میبوسید وا شکش جا ری بود ومهما نرا دا خل خرگاه برد اتحایف و هدایا با سینی زرنا ب و سکه های بخا را نی پیشکش نمود و سربا زافغانی برایش گفت شما مهمان ما ۱ ستید وبرما ست که برمهمان هدیه بدهیم اما از بیگ امرار بود و محمد جعفرخان که بدوازده سرباز هدایت دا ده بودتا از دورمراقب خرگاه واحیانا منتظر صوت اشپلاق با شند تا مبا دا خطری پیش اید افزیه را برای بیگ گفته برای هریك انها یك یك سکه زر بردا شت و پس از خدا حافظی از قرارگاه خود با دوربین شا هد تیرشدن ا برا هیم بیگ و همرا هان از دریای امو بود وقعه غائله شمال را که پیوسته با حکومت ا ستالین بودبا کاردانی حل کرد و

ا هالی کا بل همه ساله بانتظار روز اول جشن استقلال ورسم گذشت عسکری می بودندا ما یکسال شوروشعف بی سابقه بودزیرا لوای جعفرخان تازه غایله جنوبی وپسرببرك را خاموش ساخته وازحفورا علحضرت رژه میرفت مردم با هیجان برای لوا مشر بلند قد که بسواری اسپ پیشا پیش لوا ٔ بود شا دبا ش میگفتند، درهفته ٔ رخصتی از جنوبی لیونی سردا رمحمددا ود سه با ردربا غچه ا ش در چندا ول بدیدنش ا مد، مرحوم محمد جعفرخان (عسکری) درسخنوری ما هر بود مجالس خصوصی را با طنز وشوخی گرم میساخت ،به بزرگان احترام وبا خوردا ن شفقت داشت ،یا دداشت های روزمره ا شاز نوجوانی تا سناتوری بخط زیبا ومخصوص شیوه عسکری شکل کتا ب قطور وبزرگی را گرفته است که ا مید است روزی نشر گردد، این حکایت را از زبان زنده یا د

ا میر حبیب الله خان که خود موسس مکتب حربیه بود شها دتنا مه فارغ التحصیلان اولین دوره مکتب حربیه را که من شاگرد اول نمبر آن بودم توزیع نمود وشخصا فی المجلس همه فارغ التحصیلان زا بکار گماشت چون پدر وگذشتگانم همه عسکر بودند مرا بصفت یا ور حربی خود گرفت وفردای انروز صبح زود برای افتتاح برق جبل السراج عازم بود لذا ما موریت من ازهمان لحظه شروع شده سه روز انجا با جرای امورپرداخت در اخیر ازارگ جبل السراج که تازه ازکار برا مده وا ما به فرش ودیکوربود بازدید کردونماز شام را در تبرا سارگانا و وبمیر اسارگانا السراج که تازه ازکار برا مده وا ما به فرش ودیکوربود بازدید کردونماز شام را در بخرستید مسیس در ارام چوکی تکیه زده شروع بگفتن کرد، منشی بروشنی چراغ گیس که برایش گرفته بودند مینوشت ونام شی را تکرار میکرد، دیدم رنگ قلمش کار نمیدهد وقلم را تکان میدهد، بطرف من دید و اشاره کرد که خیراست اما هرچه امیر صاحب میگفت او تکرارمیکرد ووانمود میساخت که می نویسد، شاید شماره فرش ولوازم به یکمد و پنجاه رسیده بود که امیرگفت بخوان که چیزی ازقلم نمانده باشد، من از ترس رنگم پرید وفکر کردم که منشی صاحب چه خواهد گفت وغضب امیر چه خواهد کرد؟ اما با تعجب دیدم انچه شنیده بود چون اب روان بیان کرد وانچه از فرش تا بام ارگ ضرورت بود تکرارنمود ورضائیت امیر صاحب حاصل شده بعدارن صحنه نیروی حافظه ادفت اجرات و ترتیب کار مرحوم میرزا عبدالرشیدخان منشی مدر حضور پادشاه سرمشق دوران طویل خدم عسکری من گردید،

چهل وپنج سال قبل فاتحه گیری در مساجدشروع شد دریك مسجد فاتحه ما درم بود قاری را منشی ازمسجد کتا بفروشی آورده بود، سیدبزرگواری بالباس ژنده وتن بیمار اهسته وقدم بقدم داخل مسجد شد جای نشستن نیافت ،جعفرخان که تازه لباس فرقه مشری بتن کرده بود ازجای خود برخاست دست اغاصا حب مظهوم را بوسید و اورا درجای خود نشاند وخودش درگوشه ای نشست ، خطیب بقهر شد وگفت وقتیکه ایات قرآن مجید تلاوت میشود کسف حق ندارد تکان بخورد، مسجد سکوت بود اما جعفرخان با صدای عسکری گفت خطیب صاحب پیامبر گرامی ما دروقت رحلت دوجیز را برای امت خودبامانت گذاشت که قران وعزت آل مبارك است لذا اغا صاحب سید حسین اغا عزت رسول (صلعم) و واجب الاحترام میباشند، خطیب صاحب چپ ماند وشروع بخواندن کلام الله شریف نمود، این بود نمونه اخلاص جعفرخان به آل محمد (صلعم)، والسلام ، ختم،

علل فاكاهى حكوهت اهافيه محترم پوهندوى دكتور حسين دانشورسابق استاد پوهندي طب ننگرهار

ا میر ۱ مان ۱ لله خان پاشداه وطندوست وترقیخواه بود وزمانیکه قدرت سیاسی را بدست ا وردا ولین اعلامیه اغی در ۲۸ فروری ۱۹۱۹چنین بود؛

" ای ملت معظم افغانستان) من هنگام شهادت پدر وکالت سلطنت را درکا بل داشتم واکنون با طالت آن بار گنگین امانت را متوکلا بعهده گرفتم، وقتیکه ملت بزرگ من تاج شاهی را برسرمن نهادامن عهدبستم که بایستی دولت افغانستان مانند سایر قدرت های مستقل جهان درداخل و خارج کشور ازاد ومستقل باشد، ملت افغانستان در داخل ازادی کامل داشته وازهرگونه تجاوز وظلم محفوظ ومردم فقط باید مطیعقانون باشند وبس ، کارا جباری وبیگار درتمام رشت ها ممنوع وملغا است حکومت ما درافغانستان اصلاحاتی خواهد و نمود که ملت و مملکت ما بتوانند در بین ملل متمدن جهان جای مناسب مقام خود را حاصل نمایند، من دراجراات امور کشور مشورت را بحکم " وشاورهم فی الامر" رهبر قرار خواهم داد،

ای ملت عزیز و آی قوم با تمیز درحفظ دین و دولت وملت خود بیدا ر ودرنگهبا نی وطن خویش هوشیا ربا شید من ازخدا وند برای شما واهل السلام وکلیه بنی نوع انسان خیر وسعا دت میخوا هم • " از اولین اعلامیه شاه امان الله فهمیده میشود که چقد ر بارتقا ٔ افغانستان علاقمند بود اما افسوسکه یکفرد بود وچها ر اطرافش را عناصر فرومایه احاطه کرده بود، هیچ فردویا حکومتی نمیتواند خدمت مترقی بکشوری نماید مگر انکه ازحمایت و پشتیبانی توده های وسیع مردم برخوردا ربا شد، درغیراین حمایت و پشتیبانی ناکامی هرطرح وفعالیت هرفرد مقتدر ولونا بغه هم باشد امر حتمی است ، اینکه ناکامی حکومت امانیه رابعفا تنها نتیجه مخالفت اقلیت فیودال و روحانی ویاتوطه ومداخلت یك دولت خارجه میدانند تمامهٔ منطبق با حقیقت نیست این ناکا می نشانه جمود و تعصب ملت افغانستان نبود درواقع مردم افغان مثل هرجا معه بشری طبعا خواهان پیشرفت زندگی است متاریخ افغانستان نشان نمیدهدکه مردم افغانستان بفد تمدن وفرهنگ درهیچ دوره ای قیام کرده باشند ابلکه قیام مردم کشور همیشه بغد ظلم وخیانت بوده است ، همین مردم درعهد امانی با فقریکه داشتند سرك سافتند و مکتب ابا دکردند و برای نشر و توسعه معارف اعانه دادند و درمالیات خود افزودند، مردم پکتیا بشهادت جراید انروز که خود نان جواری میخوردند این و درمالیات خود افزودند، مردم پکتیا بشهادت در فوست کمکنی گردیز نان جواری میخوردند از دو این قندها ر بمصرف خود مکتب تا سیس کردند، درکا بل روز یکه ملکه شریا در یك اجتماع از پیشرفت زنان جهان و عقب ماندگی زن افغان سخن میگفت (جدی ۱۲۹۹ شمسی) زنان با در دبگریستند و ۵۰ نفر خودشان را در خدمت معارف و تا سیس اولین مدرسه زنانه گذاشتند، ملکه انقدر زیرتا شیردرا مد که خودش وظیفه مفتشی مکتب مستورات را برذه گرفت ،

پس علت اغتشا شافغانستان در سوء اداره دولت و بیکفایتی ما مورین دولت بود که هرا مر حیاتی ومقدسی را با رشوت خواری وخیانت ملوث میکردند وهر پیفورمی را بشکل منفور درنزد ملت تمثیل مینمودند،چون شاه ودولت ازحمایت مردم خود محروم ماند انوقت دشمن خارجی سوء استفاده کردواقلیت های ارتجاعی وارد صدنه گردیدند،

مّا حصل سياست انگليس درا فغانستان اين بود كه خواه بجنگ واشغال نظامي وخواه به سيستم ولسي وخواه به تجزیه وتقسم و خواه کنترول توسط حکومات افغانی مملکت رابشکل یارچه یارچه شده وضعیف ومجزا از جهان ومتروف و منزوی نگهدا رند. استقلال سیاسی وارتباط افغانستان را با دو(، جهان معدومنما یند $\sim$ ا زُنشر تمدّن وفرهنگ جدّيد درا فغانستان جلوگيري كنند، ملت را دريفاق وخانه جنگي نگاه دا رند دولت را طرف تنقرمردم قرا ردا ده مجبور به تومل بخودنما ينده درعين دا ل كثورما را با تبليغا ت وسيع خود با مفا ت جهل و وحشت و نزدی و دروغگوئی بدنیا معرفی کرده هیچنوع فضیلت وا فتخا ر برا یش نگذا رنده ا نگلیسها بوسیله فعالیت های مخفی خود دربین ملت وهموطنا ن افغانستان نفاق وشقاق واختِلافات نژا دی لساِنی و سمتی وقبیلوی راتولید کردند تاازنظر مذهب سنی وشیعه ٔاز نظر زبان دری وپشتو ٔازنظرنژاد ا زبکر و هزاره / ازنظر قبیله غلجائی و درانی و ازنظر منطقه قندها ری وهراتی و امثال آن مخالف وبدسین همدیگر گردیده آنقدر بجان خود مشغول گردند که ممالح کشور ومخاطرات دشمن خارجی فراموش شان گردد / و از سلاح کشنده دین ومذهب سوء استفاده کرده شاه امان الله خان رانزدمردم لاتی وبیدین معرفی کردند همان بود که این شاه مدبرکه از اغاز سلطنت خود با روشنفکران افغانی از در صمیمیت وهمدردی پیش ۱ منه بود وتمام محبوسین سیاسی و مشروطه طلب را اززندانهای پدر آزاد ساخ^ت و مورد نوازش قرارداد بالاخره روزی رسید که دولتش تحت تهدید اغتشا شقرا رگرفت وپیشنها د تعدیلی نمایندگان بدون مقا ومت جدی پذیرفته شدکه در آن روحانیون آرتجاعی آز قبیل حضرت شوربازار دست داشتندوبارا انها مسایلی فیمله شد آز قبیل آینکه: "نکاح صفیر جایز آست ـ زن باید درخانه تحصیل کند نه درمدرسه ـ ملا و قاضی در محاکم مامورین شامل اعضای محکمه باشند ـ در مدارس شرح عقاید ودینیات خوانده شود ناالسنه خا رجی _ محتسب با حتسا ب پردا زد _ ا مور ملا و موذن مسا جد تنظیم گردد _ ا زدواج یك مرد با چها ر زن روا است و غیره و غیره ۵ دولت امانیه درا شر تشبشات عنا صر ارتجا عی بنا کا می مطلق مواجه گردید و متعاقبا دوره اغتشاش بچه سقو رویکار شده

اکنون وضع فعلی افغانستان درا شر صدا خلات خارجی وبیکفایتی وقدرت طلبی حکومتهای تنظیمی بمراتب از دوره قبلی تاریخ تاریکتر میباشد زیرا دشمنان افغانستان کوشش زیادا درند تادربین مردم اختلافات لسانی ومذهبی سمتی و قبیلوی را ایجا دکنند اما ازانجائیکه مردم افغانستانیا درك اصالت تاریخی خود همیشه دوست را ازدشمن وخیر را ازشر درست تمیز داده امید است فریب خاینین ملی را نخورده انشاالله بزودی روزی خواهدرسید که دست انجانب مانند پاکستان ایران اعربستان سعودی اتا جکستان وازبکستان از کشورما کوتاه ویك دولت مرکزی مستحکم ک پایه مردمی داشته باشد ونمایندگی ازتمام اقشار کشورنماید بوجود خواهد امد زیرا بعد ازهر تاریکی یك روشنی آمدنیست ٔ دانشا ۱۰ لله وتعالی سید

مرحوم مغفور ا علحضرت ا ما ن الله پا دشاه محبوب ا فغا نستا ن

ا خبا را بن بخش را نا خوا نده نگذرید

۳۰ سپتا مبره۱۹۹۰ طالبان بروز ۶ شنبه بحکومت ربانی و قوای مسلح آو القیماتوم پنجروزه دادند تا حود وا سلحه خود را تسلیم کنند ودرغیر آن منتظر حمله برکابل با شند •قو، ماندان طالبان درجبهه غربی گفت طالبان تقا غا دارند که ربانی و مسعود خود را بدون قید وشرط تسلیم کنند• اوگفت کوششها ی محمود میستری بیفا یده بوده معضله افغانستان را خودافغانها باید بین خود فیصله کنند• امروز وذیروز در جبهه غرب کا بل فیرراکت دوام داشت وبقرار یك خبر بی بی سی یك طیاره جت مسعود مواضع طالبان را در میدان شاربمباردمان نمود وبارتفاع کم از بالای شهر پروازنمود•

محمودمیستیری بتاریخ ۲۰ سپتا مبربا ما مورین رژیم کا بل وبتا ریخ ۲۱ سپتا مپرها اولیا ی طالبان درقندها ر دیدن نموده واظها ر توقع نمودکه آتش بس مجوزه ازجانب طرفین قبول ومذا کرات صلح آغازگردد، طالبان از مساعی میستری تقدیرنموده ولی گفتند که فشار نظامی یگانه راقحل مشکل میبا شدتا ربانی مجبور به استعفی گردد، ازطرف دیگر نظاق وزارت رُهم الم گفت که سربازان دولت اسلامی برای دفاع ازرژیم واهداف ان به سنگرهای خودقرارداشته وکمربند دفاعی شُهرکا بل را هنوزهم بیشتر مستحکم ساخته اند زیرا حصلات طالبان درچند روز اینده بالای این کمربند دفاعی شروع خواهد شد،

¹ا سپتا مبر ـ نطاق شورای رهبری طالبان بشهریان کا بل اطمینان دا د که مردم شهرومرا کزنشیمن ملکی مورد نظر طالبان نبوده تنها با لای مواضع نظا می حمله خوا هند کرد ودرقدم اول درنظر دارند کمربند دفا عی ساخت رژیم کا بل را بشکننانند چونکه بعد ازشکستن این کمربند مصنوعی حکومت ربانی سقوط خوا هد کرد، قبلا داکتر روان فیرها دی درچندمصا حبه خود کمربند دفا عی کا بل را بهتر ازخطما ژینو توصیف نموده آنرا غیر قابل عبور توصیف کرده بود، طالبان گفتند هدف اساسی ما گرفتن مواضع کلیدی نظا می است و برای شکستن خط دفا عی وکمربند دفا عی مسعود ترتیبات میگیرند،

۲۱ سپتا مبرد را دیوها ی جها ن ا علان کردند که طالبان یك طیا ره با ربردارتجا رتی رژیم کا بل را درمیعا ن قندها ر مجبوربفرودآمدن کردند، سخنگوی وزارت دفاع ربانی گفت دراین طیا ره سواری وجودندا شت بلکه این طیا ره آریا نا از شهر دوبی ا ما را ت متحد عرب بطرف جلال آبا ددرپروازبؤد که توسط طیا رت شکا ری جت مجبوربفرود آمدن درقندها رشد، نطاق طالبان گفت که رژیم ربانی ازین وسیله ترانسپورتی ملت ا فغان استفاده نا مشروع میکرد وتوسط آن از هند ودیگرجاها اکما لات نظامی برای مقاصد نظامی حمل میکرد.

۲۲ سپتا مبرد را دیو ما سکو گفت که دولت روسیه برای رفائی هفت نفر عملیهٔ طیاره روسی بکوشش های خود دوام میدهد منطاق گفت طالبان تقاضا دارند که روسیه وعده عدم مداخله در امور افغانستان رابایدبدهد و تضمین کنده اوگفت طالبان لسب، و هزار افغان رابرابرنتوانسته واکنون محمود میستیری میخوا هد برای رهائی عمله طیاره با طالبان مذاکره نماید .

77 سپتا مبرد دولت پاکستان دیروزا علان کرد که ۱۳ دپلومات افغان را ازخاک خودا خراج مینماید، اینها ازسفارت افغانستان دراسلام اباد وقونسلگریهای کویته و پشا ور بودند واعضای جمعیت اسلامی میباشند وباید درظرف ۶۸ ساعت خاک پاکستان را ترک کنند، محمدمختار کاردار سفارت درین جمله شامل است وشش نفی ازسفارت و سه سه نفر از دوقونسلگری میباشند، گل حنیف نطاق وزارت خارجه اسلام اباد گفت ما در قبال مسائل افغانستان بیطرف هستیم ولی اگرکسی بما ضربه وارد کند یعنی دپلوماتهای ما رالت وکوب کنند وعمارت سفارت ما را به آتش بکشند ما درچوکات بیطرفی تدابیری اتخاذخوا هیم کرد ونبایدانتظار سکوت را ازماداشته باشند، اوگفت اخراج دپلوماتهای افغان دربرا برمردم افغانستان نی بلکه درمقابل یک گروه مشخص مورت میگیرد که سروصدای دروغین کمك وحمایت پاکستان را ازجنبش طالبان براهانداخته

۱ سبتا مبرد احمدها کرخبرنگا ررا دیو پیام افغان درلاس انجلس خبرگاد که کسرانا جی خبرنگا را برانی الاصل بی بی سی ازهرات به په ور امده بخبرنگا ران گفت که طالبان اورا بمخابره اخبارغلط متهم کرده ازهرات اخراج نموده انده نظاق طالبان ازقندها ربارتباط این موضوع گفت که ما میخوا هیم ترورنالستان درمناطق تحت کنترول ما اخبار علط ودروغ مخابره تحت کنترول ما اخبار علط ودروغ مخابره میکرد و پا ازمعیا رهای ژورنالیستی بیرون کرده بکارهائی متشبث بودکه وظیفه خبرنگاری نبوده مولوی در وکیل احمد نظاق طالبان گفت که شورای رهبری طالبان این موضوع را که دختران وزنان افغان چطورمیتوا مطابق بعنعنات افغانی بکار و تحصیل دوام دهند تحت غور قرارداده است ۱۰ وگفت طالبان تعلیم و تربیه برای زنان را یک عمل نامشروع نمیداننده وی علاوه کردکه طالبان د رصدد تا سیس یک حکومت اسلامی در افغانستان میبهشندوهرگاه یک حکومت و تعدتا سیس شد آنوقت ملت فیصله خوا هد کردکه پیزها بخیرکشورمیباشده

صدای ا مریکا خبردا دکه وزیرخا رجه پاکستان بعدا زیك سلسله دیل ا رها درتهران بشمول مذا کره با حسن دیبی مهاون رئیس جمهور ایران از تهران بروم رفت ، اصف علی با ولیای ایران اطمینان دا ده که حکومت اوبا تمام جناحهای افغان روابط دوستانه داشته درطفیان طالبان بمقابل رژیم ربانی کدام سهم نداشته است مام جناحهای افغان در روم مدت دو ساعت با اعلمضرت پادشاه افغانستان ملاقات نمود، جنرال عبدالولی در صحبتی با بی بی سی با رتباط این ملاقات گفت ؛ ملاقات وزیرخارجه پاکستان بتاریخ ۱۹ سپتامبر با پادشاه سابق در یك فضای دوستان مورت گرفت ، درین ملاقات محمدظا هرشاه را جع بحق تعین سرنوشت ملت با دشاه سابق در یك فضای دوستان رمورت گرفت ، درین ملاقات محمدظا هرشاه را جع بحق تعین سرنوشت ملت افغانستان که باید بدون مدا خله اجانب و توسط یك لویه جرگه اضطراری افغانی صورت گیرد و درجرگه تمام اقشار ملت نمایندگی داشته با شد، جنرال عبدالولی گفت این صلاقات ددود دوساعت بطول انجا میده ناظرین سیاسی باین صلاقات اهمیت خاص قایل بوده انرانمونه تغیرسیاست پاکستان بمقابل افغانستان بنحوی تلقی

÷ 4

50 نامهٔ سرکشاده بعنوان داکترمعمدیوسف

محترم انجنيرفضل احمد ازكانادا

(قسمت سوم بسلسله گذشته)

طرح یک پروگرام کاربرای فعالیتهای مجلس دوم: درمورد پروگرام کار مجلس دوم محترمانه طرض میشود که باحتمال قوی در مجلس دومی روی این موضوع بحث صورت گرفته باشد. فلهذا قبل ازابراز نظر در این موردبهترخواهد بودنتایج کار وفیصله های مجلس اولی را بسازمانهای سیاسی و اجتماعی و شخصیتهای ملی و صاحبان نظر در داخل و خارج از کشور عزیز ما جهت نظر خواهی ارسال ونیز در مورد محل، تاریخ وپروگرام کار وشخصیتهائیکه باید در مجلس دومی اشتراک بغرمایند نظر خواهی نموده سپس در روشنی آن اقدامات موثر ومفید رویدست گرفته خواهید توانست .

بارزوی صحت وموفقیت جناب شماازخداوند بزرگ نیازمندم تاهموطنان عزیزوگرامی مارامتحدساخته وخونریزی، برادر کشی وخرابی رادرمادروطن عزیز ختم وبالطف ومرحمت خویش با ایجاد صلع ویکدولت ملی دردهای هموطنان مظلوم وستمدیدهٔ ما راتسکین وکشور عزیزمارا ترقیها و شگوفانیها نصیب گرداند.

باتجديد احترامات فايقه نظريات شخصي أينجانب فوقا تقديم شد اميد از رسيد اين نامه بادرس فوق اطمينان داده شود. با تجديد احترام. خداوند نگهدارشما انجنير محمد افضل (احمد افغان) از كانادا.

تصحیح ضروری: در صفحهٔ ۷۸ ، سطر ۲۹شماره ۵۵، مربوط قسمت دوم همین مقاله، کلمهٔ قوماندانان سهو تابیست بوده به (قانون دانان) تصحیح شود.

تمریکی بنام نمصت خواجه معمد نمیم مرحوم

(قسمت سوم بسلسله گذشته)

محترم سيد كريم محمود راجع برفقای دیگر مرحوم خواجه محمد نعیم خان قوماندان بهتر است دیگر رفقا روشنی اندازند: اشخاص خاندان مایاً والی محمد اسمعیل خان مرحوم خبرداشته حیات دارند ، محترمان محمد شعیب خان (معروف به بابه شعیب) سابق مدير پاسپورت ولايت كابل و نوراحمد خان ملكيار الحمدلل حيات داشته بايد حق و دين وطن را ادا كنند. ناگفته نماندکه بعضی از نفر های شامل در حلقهٔ خوجه نعیم خان نفر هار خود حکومت بودند که دربین حلقه نفوذ كرده اما متواترا اطلاع ميدادند ومهرة اصلي د ر كشف دقيق روز و ساعت تروردرميله گاه حضرت شاه ولايت ماب (رض) در دامنه سخی جان توسط یکنفر رهزن تغنگچه بدست تحت رهبری ابراهیم گاوسوار ، آقای گل جان خان وردک بودند. گلجانخان وردک شخص شاه دوست و وطندوست بوده از مردمان متهور وبانفوذ قوم شجاع وردک بودند که در اثر بعضی شوخیهائی که داشت مهمان صدارت شده بود واجازه نداشت از صدارت خارج گردد ، یعنی دورهٔ تنبیهی را میگذشتآند ووالاحضرت سپه سالار غازی او را آزاد ساخته وظیفه داد در بین این دار ودستهٔ شناخته شده نفوذ نموده اطلاعات دقیق از فعالیتهای شان و اهداف شان که چه میخواهند بدهد. همان بود کهنامبرده توانست باسانی در بین این دسته نغوذ و آخرین اطلاعش بتاریخ ۲۷ حوت ۱۳۲۸ رسید که ترور والاحضرت صدراعظم بتاریخ اول حمل ۱۳۲۹ در میله سخي جان توسط ابراهيم گاوسوار وتعداد محدود همراهان تغنگچه بدست او فيصله شده بود. آبراهيم گاوسوار بدوست ارباب من نیز هدایت داده بودتا بانفرات تفنگهه بدستش درروزموعوددرمقا بل دروا زه ﴿ غربی زیا رت سخی جا ن ايستاده باشند تا طبق هدايت بسركردگي پسر گاوسوار بكمه والاحضرت صدراعظم حمله برده ايشانرا باهمراهانشان ترورنمایند اما آنها باین مرام نامردانهٔ شآن موفق نشدند. صبح همانروز خواجه محمد نعیم در منزلش گرفتارو درهمان صبح چند نفر محدود از رفقای پاس داده گی اش نیز گرفتار وروانهٔ زندان شدند. ساعت شش بجه صبح ابراهیم گاوسوار باچند نفر همراهانش ازخانه خارج ودر مقابل سینمای پامیر آمده میخواست یک گادی را کرایه و بسوی ميله سخي جان برودكه به هجوم پوليس مواجه شده رفقايش درهمان لحظه دستگير اما خودش بطرف پل شاه دو شمشيره فرار کرد آماپولیس به تعقیبش بود. وی باتفنگچهٔ دست داشتهٔ خود بطرف پولیس چند فیر هم کرده بود که بپولیس اصابت نکرده اما یک فیر او بپای یکنفر راهرو اصابت کرده بود. هنگامیکه وی به نزدیکی جادهٔ باخبانکوچه رسیده بود پایش لغزیده وبزمین میافتد که پولیس خود را بسرش انداخته گرفتارش میکند . درین صحنه خودم منحیث وظیفه

حاضر بوده بچشم خود دیده ام.

تعدادی از رفقای معدود وشناخته شدهٔ گاوسوار در موضع مبلهٔ سخی جان گرفتار وژندانی شدند. و اسلعهٔ ایکه از نزد
آنها و دوستان شان بدست آمدصبارت بود از چند تفنگچه، کار (وقعه وچند میل تقتگ بنابران بجرات میتوان گفت
این تحریک یک کودتا نی بلکه طرح یک ترور بود وهدف ومقصد آنها تنها وتنها والاحضرت سپه سالار خازی بودچونکه
خواجه محمد نعیم خان بعد ازینکه در اوائل صدارت سپه سالار خازی از کابل بمزار تبدیل گردید، بمقابل والاحضرت
عقده شدید برداشته بود. حال تعجب درینجاست که آقای زوری برای بزرگ نشان دادن شخص خواجه محمد نعیم خان
قوماندان تا از ایشان یک هیرو بسازد از دو سفارت شوروی و هند نام برده اند که گویا آن دو سفارت حکومت رااز
کودتای خواجه محمد نعیم خان آگاه ساخته واین اطلاع باعث گرفتاری او وناکامی کودتا گردید. شورویها که خود
شان بچنین واقعات دامن میزدند چطور امکان داشت که برای ناکامی کودتا با حکومت همکاری و مساعدت کند برای

سفارت هند که بعد از اعلان استقلال هندوستان تازه در کابل افتتاح شده بود وسفیر آن ونگ کماندر روپ چند بود هنوز در کابل دست چپ وراست خود را نمیشناخت، او چطور میتوانست از پلان ترور خواجه محمد نمیم خان از داخل خانه ها و کوچه های کابل اطلاع حاصل کند ؟

درجاي ديگرنوشته خود آقاي زوري خواجه محمد نعيم خانرادشمن سرسخت روسها معرفي وچنين استدلال ميكنند: خواجه محمد نعیم خان در پیدا کردن جاسوسان روسی مهارتی داشتند که روسها او را دشمن سرسخت خود میدانستند ودر پهلوی آن از جناب خواجه عبدالاحمد خان مرحوم عم شان که رئیس ارکان قومانداني ژاندارم وزارت داخله بودن یاد نموده اند که ایشان اسناد جاسوسی روسهاراکشف و جاسوس روس را با همان نام گرفتارنموده بودند .درین باره توجه هموطنان رابنكات ذيل جلب ميكنم: در سال ١٣٣٢ اينجانب بحيث آمر صلاحيت دار درهمين شعبه مقرر گرديدم، چون بنده یک مامورضد جاسوسي بودم اولین کاری که کردم مطالعهٔ دوسیه های زندانیان وجاسوسان خارجي بود. در تمام دوسیه های آنزمان تنها سه نفر روسهای متجاوز که در قندوز وخان آباد دستگیر وبکابل آورده شده وبعدا دوباره بروسیه فرستاده شده بودند ، هیچ دوسیه دیگری را نیافته بودم که بالای آن حساب میکردم ، چه رسد بجاسوسانیکه توسط خواجه صاحب عبدالاحمد دستگیر شده باشند. اینکه مینویسند خواجه محمد نعیم در بین سفارت شوروی جاسوس داشته اطلاعات ذیقیمت برای قوماندانصاحب میغرستادند ، بافسانه های زیر صندلی میماند . سفارت شوروی آنزمان که سفیر آن فیدوروف فیدوروویچ بود تعداد محدودی اعضاء داشت که عبارت بودند از سفیر ، سرکاتب، كاتب، آتشة نظامي كه امور جاسوسي را اداره ميكرد وچند نفر (الله الله على مدجاسوسي كه مراقبت داخل سفارت بدوش آنها بود ودر راس همه آنهادربان سفارت قرار داشت ، که حتی پرنده در آن سفارت نفوذ نمیتوانست ، فهمیده نتوانستم که خواجه صاحب چطور بداخل سفارت شوروي نفوذ نموده اطلاعاتي از داخل سفارت بدست مي آوردند؟ ازين نوشتةً آقاى زوري اين مطلب استشمام ميشود كه قوماندانصاحب امنيه شايد باكاركنان استخباراتي سغارت شوروي ازقديم يعني از دورهٔ كارشان در ضبط احوالات روابطي داشته اند !؟ اين مطلب وقتي خوبتر فهميده شده ميتواند كه بقرارنوشته آقاى زوري زمانيكه خواجه صاحب محمد نعيم خان ميخواستند حكومت سپه سالار غازى راازراه ترور سرنگون کنند وبزمم خود شان یک حکومت ملی را رویکار بیاورند، سغیر شوروی برای آنکه نزد حکومت افغانستان كريدت بكيرد ،موضوع را بحكومت اطلاع وپلان ترور رامقيم ساخت، يعني خواجه صاحب خدمات ايماني و وجداني خود غرض آرامي و آسآيش مردم خود برآي سرنگون ساختن حکومت رابتحريک روسها نموده بودند ، اما دولت روس وفتی ملتفت میشود که در شرایط افغانستان ازین ترور و کودتا ثمری برای تسلط نظام کمونستی بدست نمی آید ، بسفير خود هدايت ميدهد تا موضوع را افشاء نمايد.! اين سناريوئيست كه خود آقاى زوري درنوشته خود ترسيم كرده اند ومن محض خواستم یکباردیگر آنرا بتوجه هموطنان محترم برسانم، تعجب میکنم که آقای دکتور روان فرهادی که حتما ازین وقایع چیزهائی بخاطر دارند چطور درنقد خود بالای رسالهٔ آقای زوری از خواجه محمد نعیم خان یک قهرمان ملی تراشیده که گویا بااین نوشته، خود ودانش خود را بزمین زده است .

مرحلهٔ چهارم: والاحضرت شاه محمودخان میخواستند مملکت را بسوی دموکراسی رهبری کرده آزادیهای بیشتربمردم بدهند که اتحادیهٔ محصلین رویکار آمد و دار ودستهٔ سردارمحمدداودخان در آن نفوذکرده در اثر تحریکات محمدداودخان و وعده های تقلبی او جوانان وروشنفگران بازی خورده بمقابل حکومت سپه سالا بمظاهرات پرداختند وهرج ومرج تولید کردند که در اثر دسایس بیشمار وخواهش اعلحضرت پادشاه افغانستان، سپه سالار غازی صدراعظم در میزان سال ۱۳۳۲ از عهدهٔ صدارت استعفی دادند و در همان وقت بدوستان خود گفتند که در مقابل نفوذ روس بسیار ایستادگی کردم اما میترسم که بعد ازین استقلال افغانستان دستخوش مداخلات و نغوذ روسیه خواهد شد. همان بود که سردارمحمدداودخان بصدارت مقرر گردید، مردمان خبیر خبردارند و حاجت بنوشتهٔ من نیست که در افغانستان چه گذشت. ولی چند موضوع چشم دیدخود را مینویسم:

هنگامیکه محمد داودخان صدراطلم شد مزاج رسمیات دولت چنان تغیر کردکه اگر کاتبی از سپه سالار فازی و دورهٔ کار و بدگرئی میکرد سرکاتب یامدیرمقررمیشد ورئیس یا آمریکه یکنفر از همکاران و هواخواهان سپه سالار فازی رااز کار برطرف میکرد، یابرایش دوسیه و دسیسه میساخت تابزندان برود، معین یا والی مقرر میشدو در جملهٔ هواخواهان حکومت در لستهٔ فداکاران داود خان در ضبط احوالات نمره و کریدت میگرفت، چنانچه این واقعه برسرخودم گذشتهبود که حتی میخواستند مرا زندانی نماینداما در اثر اخطار شدید والاحضرت سپه سالار فازی از ترس اومرا ایله کردند، ایننوع کارهاتوسط یکعده اشخاص بیوطن، بیهویت، چاپلوس واپارچونست که بدور سردار داودخان جمع بودند صورت میگرفت .در مقابل، تعداد زیاد سران و مشران قومی از تمام نقاط افغانستان بدلپرسی والاحضرت فازی آمده آمادگی خودرا برای هرنوع خدمت بشمول قیام و خرابکاری بمقابل حکومت داود خان ابراز میکردند و شخص خودم درا کثراین مجالس بودم ،اماسپه سالار مرحوم بانهامیگفتندم حمد داود خان مانند اولاد و پسرم میباشد بشما توصیه میکنم همانظوریکه بمن و فادار بودید باوهم و فادار و همکار باشید .والاحضرت نمیخواست کاری صورت بگیرد که باعث هرج و مرج در افغانستان گردد .بینید تفاوت راه از کجاست تا بکجا ؟ درحالیکه دارودسته محمد داودخان از هیچنوع بیحرمتیها صورت گرفت که اگر بنویسم یک کتاب میشود .

سردار محمدداودخان میخواست بتدریج و آهستگی اختیارات رااز شاه گرفته وخود را شاه ثانی بساز دچنانچه تااندازه ای هم موفق باینکار شده واختیارات شاه را سلب نموده بود. در همین وقت بودکه شاه پسر عم و دامادخود سردار عبدالولی را که تحصیل یافته وار کانحرب بود دراردو شامل ساخت وبتدریج بنفوذ وقدرت اوافزودواین وضع بین سردار داودخان وسردار عبدالولی خان کشمکش و نقاضت بوجودآورد که بمرور زمان شدت یافت وبالاخره محمد داود خان بامر واصرارشاه مجبور باستعفی گردیده زمام صدارت برای بار اول بیک شخص غیر خاندانی یعنی داکتر محمد یوسف خان سهرده شدکه متعاقبااصلاحات اساسی در تشکیلات دولت و دور ٔ دیموکراسی وقانون اساسی جدید رویکار آمد.

مرحلةً پنجم: سردار محمد داود خان ظاهرا خود راخانه نشين ساخته بيكدوره استراحت ميپردازدولي بزودي دوباره فعال شده بازهم همان دار ودستهٔ ارازل و اوباش بدورش جمع وشروع بفعالیت مینمایند. در جمله این اشخاص كمونستها و ایجنتهای كاجی بي نیز شامل بودند و روسها توسط آنها كمك ورهبری میكردند. دستگاه های استخبارات دولت حتى خودم ازين موضوع خبرشديم ولي هيچكس باور نميكرد كه سردار محمد داود خان در راس كودتا قرار داشته باشد، خلاصه روز موعود يعني ۲۹ سرطان فراميرسدو تمام متخصصين نظامي و غير نظامي شوروي از جلال آباد ، نغلو ، سرده فزنی ودیگر جاها بافند کوماندوی تاجیکی شوروي در کابل جمع ودر شب مومود یعنی ازساحت ۱۲ شب الی صبع کودتا را به ثمر میرسانند. روز اول کودتا وقتیکه من ازمقابل دروازهٔ فربی صدارت عبور میکردم تعدادی کماندوی تاجیکی رادیدم که با قیافه های مغولی شان ازقصر صدارت محافظت میکردند، من خوب دقت کردم چون کماندوهای افغانی دارای قیافه مغولی نیستند ، یقین حاصل نمودم که اینها کوماندوهای افغانی نیستند .من در مقابل چراخ ترافیک چهار راهی صدارت ایستاده تماشا میکردم، دیدم حسن شرق در یک تانک سوار، نصف تنه اش از تانک بیرون و در بین آن چهار نفر روس که یکی آنها متخصص پهلوانی بود سوار ومتخصص مذکور بامن باشارهٔ دست احوالپرسی نمود چونکه یکدیگر را خوب میشناختیم.ازین صحنه بخوبی معلوم گردید که این کودتا بکمک مستقیم روسها وهمکاری کمونستها صورت گرفته بود چنانچه نماینده های شآن ببرک کارمل وخیره در همان روز باسردار محمد داودخان دور یک میز نشسته پلان آیندهٔ حکومت را میساختند. ناگفته نگذارم که صبح اول روز کودتا بدون ترس و بیم بمنزل سردار سلطان محمود خازی رفته وفاداری خود رابرای شان ابراز داشتم اما موصوف مرا بصبر وحوصله دعوت نمود.

تمام این واقعات رابخاطری نوشتم تاثابت کرده باشم که در پس پردهٔ اینهمه واقعات کسانی بودند که برای مقاصد قدرت طلبی وبرهبری بیگانگان واقعات را دامن میزدند ، نه اشخاصی مانند خواجه محمد نعیم سابق قوماندان امنیه کابل که همه او را بنظر نفرت میدیدندو حتی قرار نوشنه آقای زوری اقاربش از او دل خوش نداشتند ، وپلان خواجه محمد نعیم خان بهمکاری ابراهیم گاوسوار بمصداق این ضرب المثل که « خیز پشک تا دهن کاهدان است » فقط منحصر بهمان مملیات ترور روز میلهٔ سخی جان بود که خنثی وناکام گردید وبعد از آن در دورهٔ دیموکراسی که خواجه محمد نعیم خان اززندان آزاد گردید دیگردر مسائل سیاسی و کودتا بازی دست نداشته بلکه تا اخیر حیات گوشه گیری اختیار کرده بود.

در خاتمه خداوند همه جوانان وطن را توفیق اعطا نماید تاتاریخ وطن شانرا با نوشتن حقایق زنده نگهدارند ، نه اینکه
ما نندا قای زوری که ازیك شخص کوچك و پرعقده یك قهرمان ا فسا نوی سا خته اند که هیچکس با ورنکرده و نمیکند
درست مثل اینکه مرحوم استادخلیل الله خان خلیلي در ناول خود بنام (عیار خراسان) سعی نموداز یکنفر دزد و داره
ماریعنی بچه سقو یک قهرمان افسانوی بسازد که چون خلاف واقعیت بود مردم نپذیرفتند، تاریخ نباید فرمایشی و
بخواهش دیگران تحریر گردد، نباید بخاطر حب و بغض خویشاوندی، دوستی و قومی تحریر گردد، این یک امانتی است
که باید واقعبینانه ، صحیح و مستند نوشته شود، نه تصوری و پادرهوا اینکه هفته نامهٔ (امید) بسفارش داکتر روان
فرهادی رسالهٔ افسانوی آقای زوری را در بیست شماره بدون تحقیق و تدقیق نشروباین و سیله میخواست اذهان عامه را
مغشوش بسازد، خوب شد موضوع توسط و طنهرستان در ک و افشاء گردید، بازهم از دوستان محترم خواهش میکنم که
مرا نسبت ضعف حافظه اگر خلاهائی درین نوشته ملاحظه مبغرمایند عفونموده بلکه در تکمیل و تصحیح این خاطرات

یادی از گذشته ها

محترم م. ن. نظرنگار از کلفورنیا در سلسله های اخیر مجلهٔ آئینه افغانستان مضامینی در بارهٔ صنکرد آقای خواجه محمد نعیم خان قوماندان امنیه سابق شرح و تغصیلی دیده میشود که شاید مورد توجه اکثر خوانندگان محترم مجله قرار گرفته باشد، کسانیکه در دورهٔ پنجاه سال یا شصت سال گذشته درامور اداری یا اجتماعی وطن خود سهم داشته اند، جریانات آندوران را تاحدی بخاطر دارند که مملا دیده اند ویاشنیده اند، در توضیحات ماقبل آنچه تاحال ناگفته مانده وافشاء نگردیده همانا شخصیت و کرکتر وطرز شلوک خواجه محمد نعیم خان با زیر دستان و مامورین و یا آمرین وی است که به شرح و تفصیل ضرورت داردو میباید از جنبه های مختلف مورد بررسی وارزیابی قرار گیرد، اینک ما در آن باب تاجائیکه مقدور است نظر بمشاهدات شخصی و استماع نظریات اشخاص قابل احتماد بشرح و توضیح آتی میپردازم:

آقای خواجه محمد نمیمخان از تحصیلات عالی محروم بود و بنابران بزبانهای خارجی هم آشنائی نداشت . وازتعلیمات نظامی و پولیس هم بی بهره بود زیراهم در خدمت نظام تحصیلات مسلکی را رابسرنرسانده بود وهم دور تحکورس مستعجل پولیس ساحهٔ تطبیقی و حملی نداشت که بتواند پولیس ورزیده وقابل در ک و احساس بجامعه تقدیم نماید . وفاقد تجریه هم دیده میشد چون نو بچوکی رسیده بود و در دورهٔ ماموریت قبلی تحت نظر وادارهٔ دیگران بدون داشتن استقلال فکری و آرادی بوظیفه ادامه داده بود و ونظر باحمال واوصافیکه در مقابل زیر دستان ومامورین ودیگر مربوطات خود آرائه میداد عدم موجودیت عاطفه وفقدان سایر صفات انسانی را نیز باثبات میرساند . باید خاطر نشان ساخت که کورس پولیس در دورهٔ صدارت سردار محمدهاشم خان تاسیس وجنبهٔ علمی نداشت اکثر معلمان این گورس یکتعداد میرزاهای کم سواد یا منصبداران فیر تخصصی پولیس سابق بودند . دسپلین بسیار شدید ، اطاعت کور کورانه بامر گرفتن اقرار ، اهداف اساسی نصاب درسی این کورس را تشکیل میداد . شاملین این کورس اردلی های والاحضرات ، میرزاهاو جاسوسهای ضبط احوالات وچند نفراز پولیسهای نو کریوال شخصی صاحبان قدرت بودند که این کورس مستعجل فقط بهانهٔ پوشیدن یونیفورم پولیسی و حمل اسلحه را بایشان میداد . تربیه اختصاصی فارغان این کورس مستعجل فقط امنیت یا حراست جان و ناموس مردم نی ، بلکه حفظ وحراست والاحضرات و حکومت وقت و اطاعت مستعجل حفظ امنیت یا حراست جان و ناموس مردم نی ، بلکه حفظ وحراست والاحضرات و حکومت وقت و اطاعت

خواجه نعیم خان در دوران قوماندانی امنیه یک مدت نسبتا طولانی نزد شیخ بهلول ایرانی تدریس میشد واز تاریخ اسلام و مذاهب دیگر چیز هائی می آموخت. شیخ بهلول در ایران و افغانستان، خاصتا در میان مردمان اهل تشیع از اعتبار واعتماد خاص برخوردار بود، و در افغانستان هم دوستان وپیروانی داشت که بالوسیله با خواجه محمد نعیم خان ارتباط دوستان برقرارنموده بودند. شخص شیخ از اخلاق و سجایای عالی برخوردار بود ،اما تعلیمات و تلقینات وی در بارهٔ حسن سلوک با مردم عامه ، بازیردستان ومامورین مربوط وی بالای خواجه بکلی بی اثر مانده بود. آنچه وی می آموخت در ساحهٔ عمل مورداستفاده قرار نمیگرفت زیرا خواجه کاملا پیرو احساسات خود بود.شیخ از جملهٔ برجسته ترین افراد ایرانی ودر قطاردانشمندترین شخصیتهای ممالک اسلامی قرار داشت. وی در شق زبانشناسی، صرف و نارسی، منطق، فلسفه، هواشناسی، نجوم، شناوری در آب بحروسرودن اشعار قابلیت بسزائی داشت و حافظ قران کریم نیز بود.

شيخ دارای قدرت حافظهٔ بسيار قوي بود که ميتوانست يک صحيفهٔ اخباررادريکمرتبه خواندن بحافظهٔ خود نگاهداري کند ، وسه صدهزار شعر سروده شدهٔ خودش را بياد داشت .وی ايامي در هرات وبعد از زندان در ولايت مزار شريف، جلال آباد ولغمان، چند ايامي زندگي کرد وشاگرداني هم در شقوق مختلفهٔ يادشده واز جمله تاريخ اسلام تربيه نمود. زندگي شيخ بارتباط مسائل افغانستان بسيار جالب وخواندني است و اما شرح و تفصيل آن درين مقاله خير مقدور ميباشد.

آقای خواجه محمد نعیم خان در دورهٔ سلطنت اطحضرت امان الله خان چند ایامی در زمره طلاب مکتب حربیه آنوقت با طلاب صنوف ابتدائی مشخول تحصیل بود ولی بزودی وظیفهٔ تحصیل راترک داد وناپدیدشد، ودرسال ۱۳۲۰ شمسی بحیث قوماندان امنیه کابل تقرر حاصل نمود.ریاست ضبط احوالات و قومندان امنیهٔ قبلی بوی درین مورد کمک کردند .خواجه نعیم خان در همانوقت از بابت باقیات یک میل تغنگ دولت، تحت تعقیب قرار داشت .یکتن از افراد فامیل این نویسنده در آن ایام مدیر عمومی اسلحه در وزارت حربیه بودوتحصیل اسلحهٔ باقیات دولت نیز بوی تعلق داشت .از آنرو رفت و آمد خواجه در منزل شخصی ما ادامه پیدا کرد وبرای بار اول با وی آشنا شدم.

خواجه محمد نعیم خان از خاندانهای سر شناس مردم افغانستان نبوده بلکه بیک فامیل هادی مردم کابل تعلق داشت . سکونت وی در منطقهٔ مشهور بعاشقان عارفان تثبیت شده ودارای قد میانه واندام متوسط، بینی پهن، رنگ گندمی مایل بزر دی بوده، شخص عصبی و تندمزاج بنظر میرسید. در سالهای ۲۳ و ۲۴ شمسی که جنگ و شورش مردمان صافی در ولایت مشرقی ادامه داشت ، ملک قیس خان وبرادران وی و میرزمانخان فرقه مشر وخاندان شان بزندان کابل وارد شدند وجایداد منقول وفیر منقول شان در تصرف دولت در آمد. در آنوقت یک هیات باصلاحیت صدارت تحت نظر وادارهٔ خواجه محمد نعیم خان برای تنظیم امور و ترتیب لیسته ها وانتقال اموال محبوسین بنشرقی اعزام گردید. در میان اموال ملک قیس خان یک صندوقچهٔ زیورات بقیمت سه صد هزار افغانی بنرخ وارزش آنوقت و در میان اموال میر زمانخان فرقه مشر یکتعداد قالین، قالیچه های انتیک، زیورات زنانه، سامان ولوازم طلا ونقره که بکثرت در آن خانه وجود داشت، با ساعتهای دوی میزی، دیواری و میز وچوکی و مفروشات دیگر شامل لیسته های موجودی نگردیده ساعتهای دستی طلاء ساعتهای روی میزی، دیواری و میز وچوکی و مفروشات دیگر شامل لیسته های موجودی نگردیده شخص با صلاحیت وصاحب قدرت بحساب می آمد ودر مورد ضبطی اموال هم دست اول بحساب میرفت در یک محفل که شخص با صلاحیت وصاحب قدرت بحساب می آمد ودر مورد ضبطی اموال هم دست اول بحساب میرفت در یک محفل که من هم در آنجا حاضر بودم اظهار نمود، وی افزود که در نیمه شب کارهارابخواجه نعیم خان سپردم ونسبت کار ضروری نمودم که تماما از جزئی تا کلی همه مالهای ضبطی را در آن خانه دیدم، وی علاوه نمود که والاحضرت تا حدی ازاین قضیه آگاهی دارند اما تا حال به تحقیق رسمی آن آغاز نکرده اند. گریم وی علاوه نمود که والاحضرت تا حدی ازاین قضیه آگاهی دارند اما تا حال به تحقیق رسمی آن آغاز نکرده اند. گریم وی علاوه نمود که والاحضرت تا حدی ازاین قصیه از در آن خانه دیدم، وی علاوه نمود که والاحضرت تا حدی ازاین قصیه کان برده اما تا حال به تحقیق رسمی آن آغاز نکرده اند. گریم و معاوه نمود که والاحضرت تا حدی از این کانه و بود تو به تعوره نمود که والاحضرت تا حدی از این خواجه شوره شایگی میانه نموند که و الاحضرت تا حدی از این خواجه شور کاند در نویم کان در نویم کان برد کانه کرده اند در خواجه کان برد کانه کرد کانه کرده کرد کانه کرد کانه کرد کرد کیست کرد کانه کرد کرد کرد کر

رجوع به آرشیف سه ونیم سال قبل

محترم پوهاند دکتورمحمدنا درعهمرا زفرا نسه

شماره ۱۷٦ قوس وحدی سال ۱۳۷۱ شمسی ا خبار وزین(مجا هد ولس) مینویسد " مدعيا ن حكوم السلامي انقدر مصيبت را برسرمردم الوردند كه وسعت وتنوع آن نسبت به خلقيها وپرچميها فرا تراست وا كنون كا بل بنام شهر ا رواح با د ميشود.

نویسنده پیرازشرت ویسط مفصل زیر عَنبَوْان " دسیسه مزار وکودتای کایل" مینگارد :

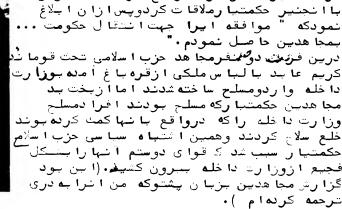
از نوروز سال ۱۹۹۲ در شهرمزا رجلسه سری بمنظور سرنگونی حکومت دا کتر نجیب صورت گرفت که اشخاص ذیل در آن شَرَكَتَ دا شتند : جنرا ل عظیمی معاون وزارت دفاع / قوما ندا أن احمدها ه مسعود رئیس شورا ی نظار ؟ جنرا ل عبدا لرشید دوستم1 آزا د ببگ خان√ نجفی کا ردا ر خفیه پهلیسا برا ن وعبدا لعلی مزا ری•" با ین سه هم حكومت نحيّب الله سقوط كرد وهم تجويز صلح ّسازمان ملل متحدّ كه يموفقيت نزديك شده يودخنشي

حنرال عظیمی بنام اینکه قطعات اردو ازمزار بکابل رحعت یابد هجنه پروند طیاره مسافربرداررا بمزار خواست که توسط آن قوای ملیشه رشید دوستم بکابل انتقال بافت وبالاحضار ومیدان هوائی را درتصرف خود درا ورد. نجیب مطلع گردید که کا رمل وهوا خوا ها نشر برضد وی توطئه نموده اند، کمبته مرکزی حزب دیمو کراتیك داکتر نجیب را خلع و او را خاین ملی اعلان کردند.

بروز پنخشنبه آ۱۲ إپريل عبداً لوكيل وزير ِفا رجه با احمدهاه مسعود درترا رگاه پروا ن ملاقات كرده اینا برتصمیم قبلی ۲۱ مارچ ۱۹۹۲ اما دگی حکومت کا بل را در مورد ورود قوای مسلم جها دی شورای نظار بکا بل اظهار داشت ۰٪ و بتاریخ ۱۲ اپریل ۱۹۹۲ قوتها ی مسلم حها دی شورا ی نظار بصورت مخفی واردکا بل

> در،۱۸ پریل فعالیت گروه مخالف بسرکردگی ستر: جنرال محمد رفيع معاون رئيس جمهور، سترجنرال محمد اسلم وطنجار وزير دفاع اكتررا زمحمد پکتین وزیر ِدا خله َ د**کر** دِنرا ل ما نوکی منگل بشمولعده دیگر ۱ زجنرا لان خلقی ظا هرشده در ۲۲ اپریلدگرجنرال رفیع درمحمدآغه لوگر

درین فر*رهای دوهمن*فرمجا هد حزب ا سلامی شخت قوما نُد کریم عاصد بالبا س ملکی ازقره باغ امد**ه** ب**وزا**رت دا خله واردومسلح ساخته شدند اما ازبخت بد مجا هدین حکمتبا رکه مسلح بودند افرا دمسلح وزارت داخله راکه درواقع بانهاکمک کرده بوند خُلُّع سلاح کردند وهمین اشتباه سیاسی حزب اسلام حکمتیا ر سبب شد ک قوای دوستم آنها را جسکل فجیع ۱ زوزا رت دا خله ببرون کشی**د**. (۱ بن بود گزارش مجا هدین بزبان **پشتوکه** من انرابه دری

ترجمه کردهام)۰ ا فرا دحکمیتا رسرکردگا ن خلقی وپرچمی ا زقبیل وطنجان پکتین رفیع وغیره را بالباس ملکی به لوگربردند ک⁴ در کمب مجا هدین حکمتیا رقرا ر

جنرال احمدشاه مسعود وجنرال عبدالرشيددوستم به هنگام فتح كابل

ایااین نوع مصافحه باردیگردر ۱۹۹۰ تکرار شده میتواند

گرفتند ومدتی هم درمهما نخانه حزب اسلامی درا سلام آبا درهایش داشتند، مجاهدین موظف مهما نخانه که در خدمت سرکردگان خلقی وپرچمی قرارداشتند میگفتند : " همان قاتلینیکه خون بیش از یك ملیون افغان را ریختند اکنون ما درخدمت شان هستیم وبرسردست شان آب میریزم ۵۰ قدرت طلبان فتنه انگیز ازهمان آغاز با املحدین پیوستند وجون آن پشتیبانی مردم محروم بودند موفقیت خود را در دامن آلحا دتصورمیکردند، ا گرجمعیت وحزب چنین وا نمودمبکند ≥ه سا زش با کمونست ها را بمنظور سرنگونی نظام کمونستی ا نجا م دا ده ا ند پس همبستگیها درطول سه جهار سالبکه گذشت بچه منظور بوده ؟ سوال همبستگی چه مفهوم دارد؟ استخدام کارشناسان نظامی روسیه، توافقهای ضد ملی اتورید اسلحه ومهمات نظامی که طالبان طیاره حاصل آنرا با هفت نفر عمله روسی د ر قندها ر فرودا وردند ودزد را با پشتاره گرفتندبکدام منظوربوده است ؟؟ عبدا لرحمن قوما ندا ن شینددندرا کربا ورودتخنیکرها ی روسی وهندی بمیدا ن هوا ئی شیندندموا فقت نمیکرد جرا کشتند ؟ همین الحال پست های حساس نظامی و ملکی بشمول سفارتخانه ها دراختیارهمان کمونستهای سا بقه ۱ ست ۱۰ فتضاح ورسوائی سلطان محمود جنرا ل خا د وشا رژدا فرسفا رت۱ فغا نستان دردهلی که درمطبوعات هندی شایع گردید وتفصیل آن درشما ره ۵۰ ائینه افغانستان بهنشررسیده است موجبات خجالت وسرافگندگی حکومت کا بل را ببار آورده است ۰

فتنه انگیزی وبهره برداری ازتوسعهنائره جنگ درولایات جنوب غرب بالاخره منجربسقوط هرات گردید و این شکست ضربه مدهش برحکومت کا بل است و اکنون که همه اسرار فاش گردید وبرای حکومت حیثیتی باقی نماند وگذشته ازآن درمحاصره مطلق قرارگرفته راه نجات ندارده بحکما بن مقوله که " چو اِفتا دی تييدن مصلحت نبست " هرچه رُودتر با را ده مردم تسليم شود وارْقتل وكشتا رمردم بيدفاع طوكبري نما بده ا بن اقدام بخبر همه حوانب ميباشد اگر بازهم تعلل وتعند ورزد رسوائيهای مزيد بروی مستولی خوا هد گردید، والهلام ، با تقدیم حرمت ،

یادی ازدوشمید راه وطن مرحومین میوندوال و محمد موسی شفیق

که جان را درهوای خاك خود داد (پژواك) جه قیمت او بخون پاك خود دا د

این دو شخصیت والاتبار که ازخدمتگاران صدیق خدا پرست و وطندوست کشوربودند ودرعشق واعتلاء وارتقای وطن محبوب خودفدا شدند عبا رتند از مرحوم شهبد محمدها شم میوند وال که بتا ربخ ۹ میزان ۱۳۵۲ شمسی بعد ازکودتای سرطانی ۲۲ سرطان ۱۳۵۲ دراثر دسیسه روسها بدست یکنفر کمونست مطلوم الحال موسوم به صمد اظهر در دوره حمهورت قلابی لیونی سردا رمحمددا ود درزندا ن بشها دت رسید وا کنون ۲۲ سال ازآن روز غمناك میگذرد • شخصیت دوم عبارت ازمرجوم شهید محمدموسی شغیق میباشد که در دوّره کودتای کمونستی تره کی امین دربهار سال ۱۹۷۸ بدست خلقیهای ملحد ووطنفروش شهید شده است • اینگونهاشخاص در حقیقت زنده جا و بد اند و تا ریخ کشورما هرگز خاطرات ارزشمند و خدمات برجسته شانرا فرا موث نمیکنده اینك چند قطره اشك رابیا دبودشات ازدیده نشار روح یاك شاّن میگردانیم :

دریفا ا زقیفا ی روزگا را ن دوماتم شد نمیب قوما فغان بلی دشمن جزا بن کا ری ندا رد که ازار وضررارد بهانسان

Muhd. Musa Shafiq

ئے میب شان همان رزق کریماست

ک**ـه حق فرمونهاست** درمتن قران

وطن را هم خدا بخشد نجاتى

ز شراین گروه نابکاران

هـمه ادم کش وبیباك وجانی همه بی مسلك وبسيشرم ووجدان هــمه غرعون صـفت غرق تـــکــر همه نمصرود وش ومانندها ما ن (حیاء) رااین دعابا شدهمیشه که تاخاك وطن بيندگلستان

ولی روس پلید ۱ ین قوم خونریز دستیسه طرح کرد مانندشیطان دو فرزند رشید این وطن را نخست ماتم همان مرگ اسفناك حمود**ہ** خون شان با خاك يكسان ز (میوندوال) آن دانای دوران بسطّا هر گرج**ه** هردو ازمیان رفت **به** علم و**دان**ش و تقوا گذشتاند ولی سرشار باشد روح ابشان مام عمرخودا بن مردمسيدا ن شهیدا ن درجوا رکردگا **رند** زمکتب تا مدا رت تا شهها دت مـــرف در لقای ذات سـبحا ن بوده ليحظه ع غافل زيزدان نسیا ہی جون دو این خا دم بدنیا هميشه خدمت كمشور نلملودي وفا دار وفدا کار وسخندان بصدق وراستی از روی ایمان برتبه هردو بوده صدرا عظم طرفدار (مساوات) و عدالت بحَـكمت هُردُوهم مَا نندُلَـقما ن وزا رت هـم سفا رتها نـمودند هـوا خـواه سعا دت در جوانان شها دت هم نصیب نیک مردا ن انيس شان بود النطاف ايسنزد شـفیــق شا ن بود روح **شـهیدا** ن وطنداران دعای شان نمایند همین مطلوب شان ازلطف رحمان که هـردورا کند اعطا فـیوضات مقام ه**ردوبا شـدعــر**ش **سـبحا ن**

دوم ماتم همان مرک (شفیق) است ک**ه** بود ازخاندان ححق پرستان بدر عشق وطن عشقى نبودوست شهبد عشق ند هردو بدینسان مرامش بود تا از آب هلمند كند سيرآب خاك ياك افضفا ن بابران هم حقوقی گشته قایل سپاس همجواری از دل وجان مسلمان دوست دارد همجوارش که باشد دایما آرام وشادان

نا شسروهمکا را ن مجله ائینهافغانستان بااتحاف درود ودعا بروح مرحوم شهيذ میوندوا ل و مرحوم شهید شفیق آرزو مند رسیدن آن روز وشرا بط درا فغا ن ستان میباشند که ترازوی عدالت و قدرت بازخوا ست قاتلین و جانیان هجده سال اخیر را بدادگاه عدالت وقا نون بكسشا ند،

يادداشت اداره

درباره شهادت مرحوم مغفور میوندوا ل بدست ا ظهرپلید یك همشیره افغان که مسلکا پولیس **میبا شد** درشما ره ۱/۷ جریده وزین مجا هدولس شها دت مستند دا ده ۱ ست ۱۰ سم همشیره میرمن فضل ایزدپنا ۱۵ زکا نا دا وعنوا نمقا لها ست "ا غتا ب بدو انگشت پنهان نمیشود" • ازنیگان به نیکی یادگنیم

عرض تسليت

دا کترها شمیا ن که با مرحوم مغفور آقای (محبوب)شناخت شخصى وفا ميلى دا شت تا شرا ت عميق خودرا نسبت وف**ا** ت مرح**ومی چه** باز ما ندگان و برا درزا نه ها ی شان تقدیم و برا ی وی که مردمومنمسلما ن ويك فرزندذدمت گا را ف**غا نستا** ن بودا زپروردگا ر غفورورحيم طلب ا مرزش میشما یده ا نا لله وا نا اليه راجعون • مرحوم محبوب غبا رکه وا قعا یك شخص تحصيليا فته ودا نشمندبود بخا طرمعا ضدتى ک**ه** سین ۱ عضا ی خا ندا ن ا و و ا ولیا ی سلطنت سا بق وجوددا شت آ نطوريكه لازم با شدا زتحصیل ودا نش ا و وقلم توا نای او ا ستفا ده نشد و گما شته میشد برا دره دا نشمند ومورخ شهيروطن

مرحوم مبيرغلام

Er achreibt seit Monaten an Monumentalwerk über die religiö politische Geschichte Afghanista: 80jährige Historiker und ehemall neral Mir Gh. Ahmad Mahbub k. seiner Frau vor einem Jahr nach schweig. BZ-Foto: Davi

محمدغبا رسا لها درتبعیدبولایات بسربرد وبخاطر این محدودیت سیا سی مرحوم محبوب غبار انطورکه لازمبود استعداد و دانش خودرا تبارزداده نتوانست ممردم افغانستان باین خاندان با استعداد و مبارزمیدیون میباشند وخداوندروزی و شرایطی را بمیان آورد که این دیبن پرداخته شود، امیدواریم جناب آقای حامدمحمودیادی و در دوران خدمت عشکری وهکی به ترحمهٔ کتب ذیل از ترکی به دری دکت یازیرند وارخود آنار

فمیتد*اری را مجاگذامتن*د : ۱ : - کناب تعلیا تبایر ٔ عنگری که ~~بیا~~ر طد لوده .

۲: یه کتاب امول تدریس برای ورارت علیه ممارف.

۳. - تاریخ عسب و می حمال که انهم ۴۰) ملد را احتوا می نمود .

۴ . . تعتیبه فران عظم الفان که توسط مغته مرسناس ترک مستطاب کیان توفین در تیس ده سال ازعوبی به ترکی ترحه سنده بود ۱۰ آغا حاجب م آنرا در یک دهه به دری ترعیفوده آیک میرغلام احب دخن محبوب این مجبوب همگان و مردمحوبان با وجود کبرسس در دیا دهجر همینشه اراد دکندان و و کهنداران علاقمند را مجنور می بریزنمند و یا خود بدیدن اکفا قدم دمجر و درخم صحبت اندوخته مای علی ، دمینی و تصوفی خواست را بیان می داستند ، جنائجه

محت ما محسور مکیقدار گفتارهای ارز منسد این محت و سالک خیرخواه افغان دا به طوریا دوالت در قیدتحسیر در آورده ، دریفا که قبل از تدوین و شهر آن به شکل یک به ساله این معام محب موجوب روز سر به شد برا است ۱۳۷۴ هن در حالیک آرزدی دیدار محبود ولمن دا با عاصاحب محبوب روز سر به شد و روز جمعه ۲۰ ساله ۱۳۷۴ هن مجفور دالت جسم به مل می برور اند جسمان فالی را و داع گفت و روز جمعه ۲۰ ساله ۱۳۷۴ هن مجفور دالت جسم غفری از خشوبین ، دوستان و اراد تمندان در شعر برانشوا یک جرمی به اغراز تمام مخاک مختب برین رانعیب آن جمسته دوران نماید. آمین سست برده شد ، دات اقدی المجی مجنت برین رانعیب آن جست دوران نماید. آمین مستبرده شد ، دارت اقدی المجی مجنت برین رانعیب آن جسته دوران نماید. آمین مستبرده شد ، دارت و قدی المجی مجنت برین رانعیب آن جسته دوران نماید. آمین مستبرده شد ، دارت و قدی المجی مجنت برین رانعیب آن جسته دوران نماید.

را . فرزند آول حتّ ممان ممرزات يدمحوس المني - مُرْج شعيرشور مرموم مرغلام محمد غيار بود .

ها ی خود ازگفتا روبیانات مرحومی را ترتیب وبدسترس نشربگذا رند وهکذا اشحخا صیکه ازمرحوم میر غلام احمد محبوب غبار شناخت شخصی دارند (از قبیل جناباقای محمدنا صر رشاد) خاطرات خود را درباره و وی و آثار وخدماتش بنویسنده

وی و ۱۱ ر وقعلمانش بنویسته یکها ردیگر با اتحاف دعا بروح مرحومی مراتب تسلیت وتعزیت خویش را بها زماندگان وسایر اعضای فا میل های محبوب و غبار تقدیم صیداریم ، روحتش شاد و فا طره اش جاودان با د، ریزمگر *لمریشی را*

مرحوم الحاح محمد امين صمدى

باتا سف عمیق اطلاع گرفته ایم که جناب حاجی محمد امین خان صحمدی بنا ریخ پنجشنبه ۲۸ سپتامبر ۱۹۹۵ داعی اجل را لبیك گفته ودردالیکه عدهٔ غفیر افغانهای شهردوسلدورف و شهرهای مجاوردرمراسم تشیع جنازه مرحومی اشتراك نمونه بودند با مراسم اسلامی و شرعی در مقبره اسلامی شهردوسلدورف محترمانه بخاك سپرده شدند، انا لله و اناالیه راجعون . در ختم مراسم جنازه پو هاند دکتورعزیزاً لرحمن صحدی پسرمهترمرحومی الريشريف أورى هموطّنا ن اظهار ا متنا ن وسيا سكذا ري نموده اظهار دا شت كه والدمرحوم شان يك مسلمان متقى ومتدين بوده وتا آخرين لحظات زنده كي در ۱ دا ی فرایش دینی وعبا دات بدرگاه ۱ یزدمتعال سعی نهائی مینمودند.

مرحوم حاجی محمدا مین صحمدی که ازسال ۱۹۸۵ باینطرف درالمان پناه گزین شده بود پسرخا جی محمد موسی تا جرودرسا ل ۱۲۹۰ شمسی درکا بل تولدیا فته تعلیمات اساسی را در مکتب تره قی دردوره ۱ امانیه فراگرفسته وعلوم دینی را نزد علمای وقت ا موخته وتا اخیر عمردرت لاوت و تفسیر قران عظیم الشان ومطالعه احادیث نبوی (صلعم) کتب دینی فلسفی و ادبی مصروف بودند.

مرحوم حاجی محمدا مین صمدی درآ وا ن جوانی برای مدتی ما مور شفردرشعیه ۶ شفروزا رت خارجه ایفای وظیفه نموده بعدا با پدرمرحوم خودوعم مرحومش ميرزا عبدا لاحد خان بشفل تجارت پرداخته وبراى مدت بيشتر ازچهل سال دراين ساحه كاركردند، آن مرحوَمی درسالهای ۱۳۲۹ تا ۱۳۳۲ درچوکات موسسه قره قل بدیث مدیر تهیه و انکشاف صا دارات در صفحات شمال کشور نیز ایفای وظیفه نموده دربین همسلکان ودوستان بسمداقت کها کنفسی وا مانتکاری شهرت دا شتند چنانچه ازطرف مجمع عمومی تجار کابل برای سه دوره مسلسل بین سالهای ۱۳۲۰-۱۳۲۷ بدیث عضو ریا ست فیصله منازعات تجارتی انتخاب گردیده و خدمت نمودنده

مرحوم الحاج محمدامین صمدی درشِرایط پناهگزینی درالمان واقعات تاسف آور وطن راتعقیب نموده و ا ز آن هميشه ريخ ميبردند وازدرگاه الهي استرا ميكردند كه صلح وصلاح در وطن عزيزبرقرا رگرددتا هرچه رودتر بوطن برگردد اما با بن آرزوی مقدس نا بل نگردید.

بازماندگان مرحوم الحاج محمدامین عمدی عبارتند ازمیرمن سلطانه زوجه ـ پوهاند دکتورعزیزالرحمن صـمدی سا بق شف دیپا رتمنت اطفال پوهنتون کا بل فعلاً پروفیسور دریونیورسیتی ایمری درا تلانتا ــ پوهنوان دکتور سیف الرحمن صمدی سابق معین اول وزارت معارف واخیرٌمدیرعمومی تعلیمات ساینس در موسسة يونسكو درياريس دكتورعبيدالله صمدى سرطبيب در شفاخانه دولتي الملن المان وثنا ١ الله صحدی لیسانسه پوهندی زراعت پناه گزین درالمان پسران ـ و میرمززبنه رسول معلمه ـ میرمن شریا نورزا د معلمه ـ ممرمن حمیرا پوپل معلمه و میرمن مریم کریم محصل پوهندی سیانس مها جردر المان دختران •

مجله ائینه افغانستان بخانم پسران و دختران مرحوم الحاج صمدی تعزیت وتسلیت تقدیم داشته متذكر میشود که مرحوم الحاج صمدی واقعاً یك شخص شعریف ومتدین بوده حاصل عمرخودرا درتعلیم و تربيت اولاد صرف و أولاد صالح وتحصيليا فته بجا معه وكشور خود تقديم دا شته است ، مرحومی شخص خوش صحبت ومهما ن نوا زودرترجمه وتفسير قرا ن شريف دسترس دا شت وبا وجود تكا ليف جسمي نما زش قضا ٩ نمیسشد، خدا وند متعال روحسش را شا د داشته بهشت برین را نصیبش گرداند.

مرحوم جليل احمد ابوي

با تاسف عمیق از وفات یك دوست وهمكار سابق خود اُقای جلیل اَحمد ابوی دراسرالیا خبروخیلی متاثر شدم ، خدا وند متعال غرید رحمتش سازد شخص خوش شکل / خوش لبا س / خوش صحبت و خوش مشرب بود وبسیا ر ۲رزو داشت بخاك وطن نفن گردد كه مرگ وى را آامان ن<mark>دا داائينه افغانستان تا ثرات عميق خود رانست</mark> وفات این شخص دوست دا شتنی به پسران وا هل خانوا ده مرحومی تقدیم دا شته ازبارگاه البهی برایش

مَغفرت مسئلت مينمايد، انا لله وانا اليه راجعون • جنا زه مرحوم جليل احمد ابوي با مراسم خاص و باشتراك عدد ففيردوستان وی دَرشهَر سُدنی ۱ سترالیا َ بخاك سپرنه شد (۱۵ اگست ۱۹۹۵)، مُرحوما بوی که یك عمردران دروزارت ا مورخارجه افغانستان خدمت کرده و تارتبه وزیر مختار رسیده بود مکریر دپلومات بوده درعین زمان با دبیات وتصوف علاقه داشت و شخص فقیر مشرب و صوفی مشرب بوده سوانح زندگی خود را بقلم خود نوشته وصیت کرده بود پسرش اقای وکیل احمد ایوّی آنرابهنگام دفین قراً ئت نَما يد وّهما نطّورهم ۖشد،چند سَطر مقدمه نوشّته اشّرا قسميا دگا رذيلا نَشْر میکنیم . وَی سِن وَ٧ دا عی ا جل را لَبیك گفت (تولدش ٤٣ڠور ١٢٩٩ـهرا ت). مرحوم ابوی ازلیسه عالی نجات و فاکولته حقوق وعلوم سیاسی پوهنتون م كَا بِلَ فَا رَغُ شَدَهُ دَرُسِنَهُ ١٣٢٦ دَرُورًا رَتَ خَارِجَهُ شَا مِلَ مَا مُورِيتَ گُرُدَيِدٌ وَدَرُسْفَا رُ ها ی افغانی در نیویا رك وا شنگتن حاگا رتا حکوسلوا كَیّا کا رنموده مّا موریت ا خيرش برتبه وزيرمختا ر درجا گا رتا بود، بدا خل كشور بحيث معا ون ١ دا رى تشریفات ـ معاون مسبریت ما مورین ومعاون مدیریت ویزه ایفای خُدمت

نمونه بوده براوا خر عمر بدیوان حکیم سنائی غزنوی پناه برنهوازاریا دات حکیم سیراب بوده خدا وند متعال بخشش ورحمت خودرانسیبش کردانده

مقدمه وختم سوانح مرحوم جليل احمد ابوى بدستخط خودش: تواع زیر ام - جسواحرالی لوتھ ری از عاقر امیدوان کورع زمرگی ام در دورموعود بالای قسم ارطرم توردم میان مرام کارم الای د ما در در در مواک عزام رکس ما اوی قرانمی از در در در معروازم در دان وی - دی هم دوک وتمرا ودائمه - تدات بيد المحدث وتسرت توفوالداحد ياوگردم. آمن من انگی م مند از کرفران ماک گرد میگر مرا با مد بر منده کرد 1994 - 107 - 107 - 1994 - 1995 - W مرحوم عبدالقيوم حميدي بازهم باتاسف عمیق خبر وفات دوست دیگری را ازکانادا دریافت نمودیم که اشعار ومقالات اودرصفحات شماره های قبلی منعکس شده است ، این مسلمان متقی مرحوم عبدالقیوم حمیدی شخص سرشنا سیست ازخاندان محمد زائي پسر مرحوم معين صاحب عبدالحميد خان وبرا درمهترهنرمندمعروف وطن اقاى دفيظ الله خيال که با شر مریض طولانی درکانا دا جان بجان افرین سپردند، انالله واناالیه را جعون ۰ حمیدی شخص خدا پرست وطندوست متقی صلحیجو دا نشوربا احسا س وشا عرشیرین سخن بود درشعر وشاعری ازمکتب ابوالمعانی بیدل علیرالرحمه پیروی میکرد وبهمان اسلوب شعر میسرود، وی ۱ز فیض یافته گان لیسه عالی حبیبه بودومدتی هم دروزارت ا مورخا رجه کتا بت نمود ومتعاقبا بوزا رت مخا برات شامل کا رشد و ددود ٥٥ سال در این وزارت با نیکنامی وسرفرازی خدمت نمود، وی در رشته تخنیك تیلفون شا گردان زیا دی را تربیه کرده ودر سیستم تمدیدتیلفون بولایات افغانستان خدمات شایان قدرانجامدانهاست ، فرزندشان اقای عبدالحمید حمیدی مینویسد که " بعدازکودتای ننگین ۷ شور خون این مردوطنخواه مانندهزاران فرزنددیگر کشور ما بجوش آمد'ا ما جون قدرت جسمانی نداشت و درا شریك تصارم ترافیكی پایش مصدوم شده بود بجها د قلمی پرداخت ولی بعد ازانكه مملكت ازچنگل روس ازاد و بچنگ رهبران قدرت طلب افتاد تمام امیدهای شان مانند آرزوهای هزاران هموطن بیوطن ما بخاك برابرگردید بازهم ازطریق شعر ناله میكشیدولی مایوس شده بود تا انکهباثر سکته مفزی بتاریخ ۱۲ اگست ۹۰ دنیای فانی راوداع کرد وبحضرت حـق پيوست ٠٠ حضرت بيدل ميفرما بده فتنهیی دا ردجهان ما ومن کزآفستش زندگانی عاقبت مشتاق مردالهمیشود مرحوم مغفور عبدا لقيوم احمدى اشعراى معاص بشمول مرحوم برثواك شناخت ومراوده دا شت ، دوتن از دوستاً ن مرحوم دروفا تش مرثيه ها في سرونه اندكه ذيلا نشرميشود ولی از یك غزل مرحوم عبدالقیوم حمیدی که قبلا درائینه نشرشده است فقط دوبیت آنراطوریادگارنشرمیکنیم: ليك درپيش كلام او سخن گمكردهام نورجان گم کرده بیدل من وطن گمکردهام طا هربشکسته پر٬ راه چمنگمکردهام من واستقبال بيدل بس بعيدا فتا ده است مرثیه جناب ضیا ٔ قاریزانه نوای بلبل شوریده ماتم آهنگ است بياكه رونق صحن چمن پراز سنگ است سها رعیش بتیمان بداغ خون رنگ است ز درد بی پدری هرزمان دلم تنگ است چرا که شمع گلستان بزم ما گل شد قبيوم دانشمند مسغفرت بسگو آمين حمیدی رفت و عیزیزا ن بمرگه ا و غمگین مرثيه جناباحمد صديق حيا كها زشعراحا فظافا ل ديديم رفیق مهربانی ازمیان رفت خبرآ مدحمیدی آ زجها ن رفت گہی درجا نب(ا قبا ل)دیدیم دل ۱ فسردگان رنجور دا رد زمانه دوستان را دوردارد دمی ا رسا زوموسیقی سخنبود دگر را می کند درآ بها غیرق یکی را میبرد درغرب ودرشرق (سرآ هنگ)زینت هرا نجمن بود دگر را میکند نا لان وگریا ن یکی را میکند سیمار وسیحان خلاهه عمرها بودیم بیکجا دریسفا این زمان گشتیمتنها دل یا را ن ا زین غم دا غدا ر همین رسم ورواج روزگاراست مديرپوسته شخص سخندان هما نا نام ا وعبدا لقيوم خا ن نه آقا ی (حمیدی ما ندو پروین) وهم باتلگراف وسیم تارش همیشه باتلفون بودکارش نه فرنی ما ندونه ما غوت وپوڈین بهرجا با سرودونغمه مسيبود گهی درقندها رومیمنه بود (قبيوم جا نحميدي)خوش سحا لــش وطن را دوست دا شنی ۱ زدل و*جا* هرات وبلخ ميرفت وبدخشان که رفت دربا رگاه دوا لجلالسش ۱ گر درطفلی ودرپیری بودم ا گردرکا بل و در دهلی بودم نودسا ل عمرا ودركا روذدمت سخن گفتیما زلیلی ومج**ئون** بِهم ہودیم برا دروا رومفتون نمودی کار دولت ازمیداقت نمازخودقیظ هرگزنمیکرد ستم برمردم عاجز نمیگرد گهی ا زادیرت)وابیتا ب وابسمل) گهی خوا ندیم پیهما شعا راسیدل)

باتا شرعمیق خبروفات یك مربی ودانشمند افغان اقای انجنیر محمد عثمان را ازاسلام ابا ددریافت نمودیم که با شرسکتردمانی جهان فانی را وداع نموده است و شناخت ما از مرحوم انجنیرعثمان یك شناخت مستقیم نیست و متا سفانه خلص سوانح او نیز بدسترس ماقرا رنگرفته ولی مردم کا بل مرحومی را ازطریق کورسهای اموزشی که برای جوانان افتتاح کرده بود وخصوصا مضامین ریاضی والجبر را تدریس مینمود ميشنا سند، پسرمن ايمليا رها شميان هنگا ميكر دركا بل متعلم بود ازتدريس شخص مرحوم انجنير عثما ن استفاضه كرنه وتاحال چند باريا ذكرنه است كه اودررياضيات وساينس يك نابغه بوّده انجنيرعشمان مرهوم درسیا سیات کشورخود نیزمنهمك بوده چند با رزجرزندا ن را متحمل گردیده ولی درسالهای آخیر آز سيًّا سُتُّ والبَّدِيولُوجي بَا زَى كِنا رَه كُرفْته بِمُطَا لِعه وتحقيق در قرآن مجيدمشفُولَ بوده آيًا ت قرآن را با رتباط فورمولهای ریاضی تحقیق مینمود، استا د نگا رگرکه دوست قدیم وهم شوهرهمشیره مرحوماً نجنیرعشمان می با شند وبا شتراك درمیراسم عزا داری مرحوم با سلام آبا درفته آند آمید آست دربازگشت بلندن خلص سوانح وتحقیقات علمی سالهای آخیر اوراتهیه وبرای نشر بفرستند، ما یك مرثیه جنا با ستا دنگا رگردرفقدان دوست عزیزشان مرحوم انجنیر عثمان را بدست اورده ذیلا نشر میکنیم، باری استادنگارگردرنا مهای بمن نوشته بودند "انجنیر عثمان را بدست اورده ذیلا نشر میکنیم، باری استادنگارگردرنا مهای بمن نوشته بودند "انجنیر صاحب تنها برا درخانمم نبود ما راه زندگی را با همرفته با هماشتباه کرده و با هم از سیاست بریده و با هم بمطالعه قران کریم پرداخته بودیم، باری انجنیرمرحوم درایورخود جی حکمت را که هما کنون در پشا ورزنده است بپول خود به حج فرستاد، هنگامیرا زا و پرسیدند چراخود نرفتی ؟ گفت "وقتی شوروهیجان اورا برای زیا رخا نه خدا دیدم فکرکردم اگراورا با رزویش برسا نم

ثوا بم بيشتر ميشود. "خالقش بيا مرزد بیث گردان تو جون می نوانم گفت ؟ که آن استاد داکشور زشور زندگی شدسرد زشتھر زندگانی دست مرکش کرد ناگه طرد

ول من دای خون می خوت د و^ث ک ردانم مست گرانز همرم محبوب د بار قهرباتم تعبت زبانم لال درمرگت سخن گشتر تارم هیهات! صدای مرگ اد ره خانهات غوغای محت کرد السير داغ هجران أ دم محشر شدم هيها ت! ت*را رز درد* دوری نازمین یارنو مضطر کر _د تواكنوم نحود بمن دست دعا بردار نٹنی کا راو آن دخران خوب دھم خونکل مرا تنها رهٔ کردی ، دلم را بی خبر گذار من انشب باتوعهد لنوك نن را تازه مي زم،

> من ونو برده باهم وسيار برمغر بوديم ، تولیمن این سفر آخر جرا رفتی ؟ مرا اینس زبش آشنای بیریا می زبانم لال درمرگت سخر شنه شرم هیهات السير داغ هجران تادم محمث رثدم هيهات

*برار حواہر رنجو*ر تو باری *جی*س کونم جگور رز مدمث مرگ ، با آن جنران گوم تو یار با وفا وخوب من بودی

منِ آری بادل رتحورخود حون رِاز منگفتم ز*ن تو پاررار عث*ق د ایمان بود ، عزيز و دلبر و درخانه ټ جان بود ،

ولی آدم میمیداند ؟ خطوط سسرتونت خولس را برگز نمی خواید

نر*ا از رندگانی این د*ه ما گوهمر نبرُر ماسل

گرامی همرم محبوب من بودی جرا بامن حفا کردی ؟ مرا رزخوت این سن مراکر دی

ول من بارخون می جوث و سبک روانم نعیت ترا گنجور کیگ گنجیه و رست رسگفتم محرامی همرم محبوب و بارفهر بانم سبست درون علوت تاريك وللنح محجره زمذان مِنْ بها يَا سَحْرُكا بأن ، که ما بانتورونتوق زرگر چر تراث یدم ، بمگین آرزد بهر**نو** ای جمت تر فردا .

> برار بِلَدُرُ نَبِ مَا سُحر افْ مَرْ مُكْتِيمٍ ، ز صدع آرزد باهم سخن سبّا زمی نستیم ، صفای خاطر ما رزسیات جوز کلدن شا دل هردوی مان رز برتو قرآن منور*شد* .

من ونو بردو باهم ، اگر درش دمانی بود یا مانم ، متاع زندگی سوی دیار مرگ می بردیم *چراغ علم را در برم دل روغن گلن بو*دی گهی در شخر عقل محض و که سب دن بوری ر ماضیدان دالشور زنتور مولورسسرنار ، ز عقل دعن تر دد کرده خود را خوب مرخوردار مرا آمزم که درکشور، *بواریسرز*من رنگران افتار رن*ارس*ر

دل ِ آگنده ارز صد درد و داغم میشت آنی بود ترا آنگهٔ نگار لاله رخسار و فرما بور

بلی معراج ً مؤمن مرگ مرغومبت كبشرهاوس بالندن - گارگر -

صفای درستی را بی مدو انزارزه می سازم ،

به صد تا رکنه با قلب حزینم می دهم ببوند .

وُ آن دُردالهٔ کای نازنبنت را پر مانند

تخوا الله وي تنويس اي باعزيز من

که در بابان شب اف نه نجز بهر غنودن نمیت

جهان زیباست اما جاورانه جای بورن نعیست

مشىراب زندگى مسكرآور وخورىبت

ولی معراج مؤمن مرگ مرغوست

ائینه افغانستان ببازماندگان انجنیر عثمان واستاد نگارگر وخانم شان تعزیت وتسلیت تقهم وبرای مرحومی از بارگاه ربالعالمین رحمت ومغفرت مسئلت مینماید، انالله وانا الیه راجعون ،

میکنندکه پا کستان روزتا روز بسهم ورول پا دشاه سابق درفیصله معضله افغانستان ۱ همیت بیشتر قایل شده میرود وگویا در تطبیق پلان صلح پا دشاه همکاری ومساعدت خواهد کرده

بروجردی معاون وزیر خارجه اپران برای انجام یك سلسله مذاكرات راجع بافغانستان بپاكستان رفته سعیی نمود روابط اسلام اباد و كایل را بهبود بخشدولی كابل حاض نیست در حادثه حمله برسفارت معذرت بخواهد و منابع بین المللی هیچگونه اثار مداخله نظامی پاكستان درافغانستان رانیافتهاند لهذا اتهام رژیم ربانی كه گویا پاكستان در سقوط هرات و تشدید حمله بركابل سهم داشته بپایه ثبوت نرسیده است ،بروجردی باگلبدین حكمتیارنیز ملاقات نموده وسعی كرده اورابمقابل طالبان برانگیزاند،

رورا بیکر کا نگرسمن ا مریکا مربوط بحزب ریپلیکن با رتباط حا لات افغا نستان بیاناتی دا ده وگفته ا ست که مردم افغا نستان ازظا هرشاه طرفداری میکنند اگرظا هرشاه برای مدت کوتاه دوسال زمام ا موررا بدست بگیرد زمینه انتخابات ودیموکراسی در کشور را مساعد ساخته بعدازان درا شر انتخابات یك حکومت انتخابی رویکار خوا هد ا مده وی گفت اکشریت مردم افغا نستان ازظا هرشاه حمایت داشته و بجز او شخص دیگری قا در بحل قضیه افغا نستان نمیباشد وی درباره طالبان گفت که این گروه در یك مرحله حساستاریخ افغا نستان ظهور کرده ویك قوه مثبت میباشند و این وظیفه طالبان است که افغا نستان را بسوی یك عصر دیدرهنمائی نموده ازخونریزی بیشتر جلوگیری نماینده اوگفت از همین سبب است که مردم افغا نستان ازظهور ورسیدن طالبان بمناطق شان اظهار مسرت نموده انده رورا بیکرعلاوه کرد که طالبان با پدمستشعربا شندکه برای تا سیس یك افغا نستان دیموکراتیك تحت زعامت پا دشاه سابق مفید ثابت میشونده او تذکردا دکه همسایگان باید ازمدا خله درا موردا خلی افغا نستان خودداری نموده و روسیه باید از تها جم بسرین کشور درس عبرت باید ازمدا خله درا موردا خلی افغانستان خودداری نموده و روسیه میخوا هند ازرژیم برسرا قتداردر کا بل موایت کنند و باین ترتیب بیك عمل خلاف اگرزوی مردم دست میزننده

راجع با ما دگی رژیم ربانی بمقابل طالبان ومعکوسآن شایعات مختلف شنیده میشود، ازیکطرف آوازه حضور عصاکر هندی درکابل شنیده میشود ازجانب دیگر طالبان درلوکر ووردك بجلب سربازان اغازکرده ورژیم کابل مدعی است که خوردخابطان پاکستانی بمیدان شاررسیده اندااما ثبوت مدعیات هردوطرف بدست نیامده است ، اما این خبروا قعیت دارد که درمنطقه غزنی طالبان قوماندانهای حزب اسلامی گلبفین راخلع سلاح کرده اند درین مورد علاوه برینکه حکمتیار در یك مصاحبه عکس العمل شدید نشان داده اجریده شهادت مربوط حزب اسلامی نوشته است که باجهاد مسلحانه وهمین کلاشینکوف بود که افغانها روسهارا مغلوب و تمامیت ارضی پاکستان راحظ کردند ،

شایعاتی ازکابل رسیده کم گویا قوماندانان پنجشیری احمدشا مسعود پنجشیری اولادها و خانمها وباروبونه خود را ازکابل بطرف جبل السراج و گلبها ر انتقال میدهند واکثر شان لاریهای دولتی وزارت دفاع ربانی را برای این انتقالات مورد استفاده قرارمیدهند و یک شایعه مشعر است که یک قوماندان پنجشیری حرمسرای خود را که متشکل از پنج زن بود/بهنگام انتقال یک زن را با دوطفلش میخواست رخمت کند و زن اعترا ف کرد و گفت که دوسال پیش مرا از شوهر و اولادهایم جدا ساختی و حالا که همه فامیل من بمها جرت رفته مرا بکابل ایله میکنی کمال نامردی میباشد و دراشر مناقشه ایکه رخ داده زن مذکور بحضور رئیس جمهورخوجه ئین ربانی عارض شده دادرسی خواسته است و ربانی شوهر اورااحفار و چگونگی موضوع را جویا شده است شخص مذکور گفته که و درجمله درم من بود امانکاح صورت نگرفته ازیکطرف اسلام چهارزن را اجازه میدهد که من دارم و برن پنجم اکنون ضرورت نیست از طرف دیگر حالا که بطرف پنچشیر میرویم من به نفقه وامنیت که من دارم و برن پنجم اکنون ضرورت نیست از طرف دیگر حالا که بطرف پنچشیر میرویم من به نفقه وامنیت که شرعا چیزی کرده نمیتوانم زیرا چهار زن نکاحی دارم و میگویند خوجه ئین ربانی بزن مذکورگفته است که شرعا چیزی کرده نمیتواند بهتر است برای خود یک شوهردیگر پیداکند یا نزدخانواده خودبیاکستان سود در این شماره مضمون دیگری نیز ازمجاهد ولساقتباس ونشر شده که حتما آنراخواهید خواند.

پنجشیریها نیکه احمد شاه مسعود پنجشیری را ازنزدیك میشنا سند میگویند اوشخص انعطاف تا پذیرا ست چنا نچه بشکست وتسلیم عقیده ندا شته و گفته است اگرما مجبورشویم قدرت را هم تسلیم کنیم وازشهرکا بل برون شویم هزاره ها شعیه ها و پشتونها در اثر اعمالیکه صورت گرفته ما را عفو نخوا هندگرد لهذا بهترا ست تا اخرین کا رطوس جنگ کنیم تا تسلیمی ، ازطرف دیگر شنیده میشود که قوماندا نهای محلاودبیکدیگرمیگویند روزهای اخیر قدرت وتسلط شان است هرقدر چور وچپا ول ممکن با شد اجراکنند وغم آینده خودرا بخورند، نتیجه اینکه چون قوماندا نها بچور وچپا ول مصروف استند سپا هیان نیز چشم سفید شده غم خودرا میخورند انبها همنا ممکن اینها عوض انکه درسنگرها وجبهات با شنف بچرش و برای چور وچپا ول میروند ودسپلین کردن انبها همنا ممکن شده ازینجا ست که تصور میرود اینها بمقا بل طالبان مقا ومت نخوا هند کرد زیرا طالبان برای اسلام و عقیده بمقا بل یك حکومت غاصب میجنگند ولی سپا هیان شورای نظار برای پول وچوروچپا ول میجنگند ...

٣٣ سپتا مبر ـ دولت فرانسه اعلام داشت كه شارژدافر واعضاى سفارت خودرا ازكا بلبوون ميكند وباتباع فرانسه وديگر اروپائيان نيز سفارش نموده ازكا بل برون شوند، از طرف ديگر بحواله سرويس خبررسانى فرانسه وديگر اروپائيان نيز سفارش نموده در خالد پشتون وضع د ننگرهار حساس شده است ،محمود ميسترى كه اخيرا بازعماى تنظيمها ملاقات نموده در ديدارخود بگلبدين گفته است كه چون حزب اسلامى كدام منطقه و ولايت را در تصرف ندارد لهذا درمذا كرات صلح اينده رول آن نيز ناچيز خواهد بود، ازينجاست كه حزب اسلامى بسعى وتلاش برا مده ٤ حكمتيار بقول اردوى ننگرهار رفته با قوماندانها ديدو واديد را شروع كرده وبرايشان وعده هاى چرب داده و گفته ميشود هدف اين مانورهاى حكمتيار اينست كه شنيده شد هدف اين مانورهاى حكمتيار اينست كه شنيده شد هدف اين مانورهاى حكمتيار اينست كه شنيده شد

در رثای استاد محمد عارف غوثی

وفات استاد بزرگوار، مرحوم پوهنوال محمد عارف غوثی بدون شک یک ضایعه بزرگ علمی و فرهنگی برای کشور است. در این مقطع زمان که شمع علم و معرفت در وطن ویرانه و پر از مصیبت مابا دود و آتش جنگ رو به خاموشی دارد، مرگ ستاره های دانش و فرهنگ، شامگاه تار ما را تاریکتر میسازد و بدون آنکه ستاره جدید در افق ما بدرخشد ، ستارگان درخشان ما از تابش باز می مانند و در کام مرگ فرو میروند. اگرچه دست یغماگر زمان سالها قبل شمشیر عقوبت را از نیام تباهی بدر کرده و با شدت بر گردن مردم ما خاصتا بر دانشمندان وطندوست و فرزندان صدیق میهن حواله کرده است ولی افسوس که تند باد حوادث با این آشوبگری قناعت تکرده گروه باقیمانده از تیغ جلادان کمونیست را نیزاز دامان مادر میهن بیرون رانده و مثل برگهای پائیزی به اقصی نقاط جهان پراگنده ساخته است.

چندی قبل وقتی در جریده خبری "افغانستان" نشریه رسمی حکومت کابل منتشره نیویارک در متن اعلامیه مشترک وزارت خارجه دولت اسلامی اطغانستان و جمهوری اسلامی ایران این مطلب را خواندم که: " جمهوری اسلامی ایران آمادگی خود را اعلام نمود تا در صورت تقاضای طرف افغانی دو نفر اقتصاد دانان و متخصصین را برای کمک به برنامه ریزی بانک مرکزی افغانستان به کابل اعزام نماید"، دود از سرم بلند شد و بیاد آن زمان افتادم که در پوهنگی اقتصاد پوهنتون کابل یک دیپارتمنت مستقل در امور بانکی و بانکداری داشتیم، در این رشته کارشناسان مسلکی تربیه میکردیم و در خدمت وطن قرار میدادیم. امروز قحطالرجالی در داخل کشور بجایی رسیده که (تجمهوری اسلامی ایران که خود غرق در امواج تباه کن انظالسیونی و مشکلات اداره امور پولی میباشد، برای دریافت یک متخصص بانکی دست گدائی و استعانت دراز میکنیم.

قرار اطلاع پوهنوال غوثی که یکی از استادان ورزیده و سابقه دار پوهنگی اقتصاد پوهنتون کابل بودند در اثر سکته دماغی به عمر ۹ ۶ سالگی در یکی از شفاخانه های ایالت مشیگان بتاریخ ۹ ۱ سپتمبر داعی اجل را لبیک گفتند. (انالله و اناالیه راجعون) .

مرحوم استاد غوثی پسر ارشد مرحوم سناتور محمد عمرخان غوثی و نوه مرحوم سپه سالار غازی غوث الدین خان لوگری در اوخر سال ۱۳۰۹ هر (۱۹۲۶) در لوگر چشم بدنیا کشود، بعد از فراغت از لسه حبیبیه در سال ۱۳۲۷ اورد و اوخر سال ۱۳۹۸) شامل پوهنخی حقوق و علوم سیاسی گردید. لیسانس را در رشته اقتصاد از پوهنتون کابل بدست آورد و متعاقبا" در مربوطات وزارت اقتصاد شامل کار شد. در سال ۱۳۳۸ (۱۹۵۹) درجه ماستری را در رشته اقتصاد زراعتی از پوهنتون ایلونای در امریکا حاصل کرد. با مراجعت به وطن در سال ۱۳۳۸ به حیث استاد در پوهنخی حقوق و بعدا" پوهنگی اقتصاد پوهنتون کابل به تدریس آغاز نمود. مرحوم پوهنوال غوثی در سال ۱۳۴۱ (۱۹۹۹) به حیث معین وزارت پلان ایفای وظیفه رئیس پلان وزارت معارف و بعدا" معین آن وزارت و در سال ۱۳۴۸ (۱۹۹۹) به حیث معین وزارت پلان ایفای وظیفه کرد. استاد غوثی در سال ۱۳۵۹ (۱۹۹۹) به حیث رئیس بانک انکشاف زراعتی مقرر شد و وزیر تجارت خدمت نمود. بعد از جار سال بیکاری در ۱۳۵۶ (۱۹۷۹) به حیث رئیس بانک انکشاف زراعتی مقرر شد و با کودتای منحوس ثور از وظیفه سبکدوش گردید. مرحوم استاد غوثی در سال ۱۳۵۹ (۱۹۸۹) با فامیل خود عازم دیار هجرت شد، نخست به سودان به حیث متخصص تعلیم و تربیه از طریق یونسکو موظف گردید و بعد از دو سال به ایناهنده و مقیم شد.

این حقیر که افتخار شاگردی، اسیستانتی و بالاخره دوستی آن استاد گرانمایه را از مدت بیش از سی سال دارم، بمنظور یادی از این شخصیت دانشمند و بزرگوار وظیفه خود میدانم تا چند خاطره را از آن مرحومی در اینجا مختصربیان دارم: اوایل بہار ۴ ۴ ۴ بود به حیث محصل صنف دوم پوهنگی حقوق حینیکه از صنف خارج شدم در صحن چمن جمعیتی از استادان در آفتاب نیمه گرم بهار دور هم نشسته بودند. مرحوم داکتر ولید حقوقی (پسر خاله ام) که آنوقت اسیستانت آن پوهنگی بود، بمن صدا زد تا نزدش بروم. در حلقه استادان مرحوم احد محمود (معاون پوهنعی) ، مرحوم موسی شفیق (استاد تاریخ تمدن اسلام) و یک شخص دیگر که تا آنوقت ایشانرا نمی شناختم، در حلقه نشسته بودند. بعد از ادای احترام مرحوم حقوقی مرا به آن شخص معرفی کرد. آن شخص با قیافه نهایت مؤدب و بزرگمنشانه خود را از چوکی تکانی داد و دستش را دراز کرد باآهستگی گفت: " عارف غوثی". در همین لحظه مرحوم شفیق رویش را بمن کرد و گفت: "استاد غوثي استاد ديروز فاكولته حقوق و استاد امروز فاكولته اقتصاد". بعد از يك سكوت مختصر، سخن روى مسائل پوهنگي اقتصاد چرخید که در آن روزها جدیدا" به حیث یک پوهنگی مستقل تاسیس گردیده بود. چند کلامی تبادله نشده بود که استاد غوثی رویش را بمن کرد و گفت : " حالاکه آقای شفیق مرا استاد فاکولته اقتصاد میداند، من هم پیشنهادی برای خودت دارم، باآنکه یک ماه از شروع درسها گذشته، هنوز هم دیر نیست اگر بخواهی از حقوق به اقتصاد رشته خود را تبدیل کنی". من چیزی نگفتم و میخواستم در زمینه فکر کنم ولی همه استادان به یک آواز گفتند : "خدا نیک و مبارک کند". بدینترتیب در اولین لحظه شناسائی با مرحوم استاد غوثی رشته تحصیلم تغیر کرد و این تغیر مهم را در زندگی خود مرهون پیشنهاد آن استاد بزرگوار میدانم. در آنوقت اولین رئیس پوهنگی اقتصاد جناب پوهاند داکتر عبدالحکیم ضیائی (بعدا قاضی القضات) بودند که در اواخر همان سال به حیث معین وزارت معارف تبدیل شدند. پوهاند ضیائی آرزو داشت تا استاد غوثی عهده دار ریاست پوهنگی شود ولی وزیر معارف وقت یکی دیگر از استادان آقای داکتر عبدالواحد سرابی (بعدا ٌ چند بار وزیر در

کابینه های مختلف و معاون صدارت در زمان کمونیستها) را به ریاست آنجا گماشت. در سال ۱۳۴۳ حینیکه صرحوم غوثی با حفظ حقوق علمی به حیث رئیس پلان در وزارت معارف مقرر شدند، من آنوقت از پوهنگی فارغ شده و به حیث اسیستانت در کدر علمی آنجا کار میکردم. روزی استاد غوثی نسبت تراکم کارها از مجلس استادان درخواست یک اسیستانت را کرد و متعاقباً ازمن تقاضای همکاری نمود که با خوشی آنرا پذیرفتم. از آن به بعد اغلباً استاد مرا وظیفه میڈاند در غیاب ایشان به تدریس مضامین مربوطه بپردازم. در مدت کوتاه موفق شدم تا مونوسکرپت ایشان را در مضمون اقتصاد زراعتی به شکل یک کتاب درسی تدوین و چاپ نمایم.

هنگامیکه در سال ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) بعد از ختم تحصیل و اخذ دکتورا از اروپا به وطن برگشتم، استاد عوثی وزیر تجارت بودند و از من خواستند با ایشان در آن وزارت همکاری کنم. با تقدیم معذرت گفتم میخواهم به حیث استاد در پوهنتون باشم. هنگامیکه استاد در سالهای اول جمهوری مرحوم داود خان بیکار بودند، همیشه سعی داشتند روابط علمی خود را با پوهنگی اقتصاد بطور غیر رسمی حفظ دارند. در همین سالها بود که میخواستند کتاب " قاموس اقتصادی" را که قبلاً تاًلیف و در سال ۱۳۴۳ (۴۶۴) برای بار اول در کابل چاپ شده بود،مورد تجدید نظر و چاپ قرار دهند. از پوهنتون تقاضای چاپ مجدد آنرا کردند ولی این تقاضا مورد دلچسپی مقامات آنوقت پوهنتون واقع نشد. در این میان یک موسسه نشراتی در ایران حاضر به چاپ آن کتاب گردید به شرطیکه یک کمسیون علمی برآن صحه گذارد. همان بود که چار نفر از استادان پوهنگی اقتصاد به شمول این حقیر که همه افتخار شاگردی استاد را داشتیم، مؤظف همکاری با ایشان گردیدیم و در ظرف چارماه طی مجالس منظم به شمول استاد وظیفه را به پایان رسانیدیم.

چند روز از مقرری اینجانب به ریاست پوهنگی اقتصاد نگذشته بود که استاد غوثی جهت تبریکی به پوهنگی آمدند و چند نسخه کتاب "فرهنگ اصطلاحات اقتصادی" را با خود آوردند. دریکی آن طوریادگار چند سطری نوشتند و برایم اهدا فرمودند. صد افسوس که تندیاد حوادث این هدیه گرانیها را از دستم ربوده است ولی افتخار دارم که نامم در آن اثر ارزنده درجمله همکاران درج گردیده است.

بعد از حدوث کودتای منحوس ثور آن استاد محترم را ندیدم زیرا من هنوز در زندان بودم که ایشان عازم دیار هجرت شدند. ازآن به بعد نمی دانستم استاد در کجا تشریف دارند تا آنکه چندی قبل از احوال ایشان از طریق یکی از دوستان آگاهی پیدا کردم و یکی از رساله های خود را خدمت تقدیم نمودم. درجواب استاد مرحوم دوبار بمن تیلفون کردندو با یادی از وطن و دردهای مردم ادامه صحبت دادیم. آخرین تیلفون فقط یک هفته قبل از مریضی نا بهنگام ایشان بود که ضمن صحبت از استاد پرسیدم چه مصروفیت دارند گفتند از روزیکه به امریکا آمده اند در یک دفتر کوچک کار میکنند تا مایحتاج زندگی را برآورده سازند و به ادامه فرمودند : " نخواستم اولادها را بکار وادار کنم بلکه فشار را بر خود گرفتم تا زمینه تحصیل آنها را فراهم سازم. حالا که همه به فضل خدا تحصیلات را پیایان رسانیده اند، از نظر مالی ضرورتی به کار ندارم ولی بازهم کار میکنم چون به آن عادت کرده ام".

مرحوم پوهنوال غوثی یکی از استادان ورزیده و لایق، یک شخصیت متقی و پرهیزگار، یک نمونه کامل اخلاق و سجایای نیک، یک وطندوست و مسلمان واقعی و یک انسان پاک نفس، شریف و فقیر مشرب بود. او درطول ماموریت خود خدمات با ارزش علمی و فرهنگی انجام داده، تا لیفات متعدد، رساله ها و مقالات علمی ایشان همه از جمله ما خذ معتبر علمی در کشور ما محسوب میشود.

من این ضایعه بزرگ علمی و فرهنگی را به تمام اعضای فامیل محترم و دانشمند غوثی ، به همه شاگردان ایشان و به همه دوستان علم و فرهنگ تسئلیت گفته به روح آن مرد بزرگوار ، دانشمند و متقی اتحاف دعا نموده جنت فردوس را جایگاه ابدی برای آن مرحوم استدعا می کنم.

يادداشت مدير مسنول

درجنوب كلفورنيا محترم دكتورس ميرمن سيما يفتلي درمنزل خود فاتحه ع برا درمتوفی خود مرحوم پوهنوال استاد محمدعا رف غوشی را بروز یکشنبه گرفته بودند ومن بپاس ارا دتی که بمرحوم دانشمند عارف غوشی داشتم در محفل فاتحه اشتراك نموده چند كلمه يى هم به تحليل ازمقام علمى و خدمات علمی وفرهنگی مرحوم است دفوشی بیان نموده سهم وتلاش مرحومی را خصوصا در تاسیس پوهندی اقتصاد وهمکا ریهای اورا درانکشاف وتقویت پوهندی اقتصاد ستودم که خوشبختانه جناب دکتورسیدعبدالله کاظم نیز عين مطالب را درفوق بيان داشته اند، وفات|ستاد غوثي واقعا يك ضایعه علمی بوده تا شرات عمیق خود وهیات تحریرمجله را نسبت این ضایعه صرحوم پوهنوال استاد به فرزندان :بَرا درانً ؛ همشيره وباقي اعضاى فا ميل محترم غوشي تقديم ا محمدَّعا رفّ غَلُوشـي ٠ مينمائيم ، انا لله وانا اليه راجعون ، دكتورسيدخليل الله هاشميان

4200 The words or. 50 n Jose / ch 95136 (408) 972-0669

بنام خراوید بزری •

تا ريخ وصول ۲۲ سپتا مبر۱۹۹۵ برادر بررور منتی تمون وورت لی دادر مرور عدالم کا ظم !

یادداشت اداره حسب الخوا هش دا کشر صاحب ظفر درخوا ست کا ندیدشدن وکا ندید کردن یك روش خجسته و دیموکرا تیك بو**ده** یقین ۱ ست ۱ بنموضوع درا ولین جلسه دا را لانشا ی شهضت مطرح بحث قرا رخوا هد گرفت والبته همه اعضای دا رلانشا عحق كا نديد

كمال مرت مت كه دوا شرمساى شما عنويب منهفت مادر جنر شركا آرزوع واعداف تحديس ملى تحرود كرب يقين لين خدام فيد نها از بنسباقي شا نوا نشرميكنيم. تمام عماى كرفت مستقدلوده وابن سساره لعظمور درصطوعات خاج التور درست زمان خوا مدرزت به م بداراده خراوند متعالى دطت ارا بنانةن مطابق برام بمفتيديا ستمايما برعا أوستمان وفيرواى شدن را دا رند. فيلى وادر شره درجالت تفوق وميروزى ات

يادداشت اداره یکعده اعضای محتر منهضت ازاروپا وامریکا راجع به چگونگی کا رتہا ی عضویت و علت معطلی ان یا دداشت ها بدفتر ائينهارسال نموده اند وما علاوه برینکه این تقاضاها را شفا ع بدا را لانشا ی مرکزی رسانده ایم قرار ا ست درجلسه اینده دا را لانشا دوا وا ئل ا کتوبرمطرح و متيجه باطلاع عموماعضاى نهضت رسانیده شود،

اليني سنة سابقة طواني شي دوساله وعرام حبارزات فعال عومها درتم سند کری مارزات علیه کونیزم مرز مرورشی تا جیناتی و الحان ار دیای تا مو دودی در ایک حداون و آرم نجاک آن بالفتحام دسترمليني دعآلوى علت اختاف أن بوده م وستم رتشني والت ودعنا لله فنا فسأن وبازى لمي خدملي فرعونوع ورزادهان خودرا مطين درار مي بينم تابا وفتي رودور عيرالية

يادداشت اداره

بينوية ورسان دوكمان كين عدير مستول ويده فيمقت كالنبير ك ا خيرا جنا بّ دا كترسيدعبدا لله کا ظم با بتکا رشخصی خودشا ن درانتر دای کری اعمای دارلان مرفت رزمیان کا ندید و تعمیم الزم " جنبش ضّدجنگ " را نــشر وتكثيرنمودهاند بهانير ا عضای دا را لانشای نهضت که و کار حوا قدر ۷۵ فیصد ۱عضای دارالانشاء را تشکیل میدهد ازائینه

* قالى برتمام معماى دارالس

ا فغانستان تقاضا كردهاند تذكردا به شودكه طرح مذكور Kahnhat 3 عبد دارا لا الم نشا ی نهضت پخش **شده ا زنه**ضت

سرکامله خرابتی مردد مرحوت ر کان دلف اگر آنرا بری دون آید وحدت ملی افغانستان نما يندگي نميكنده

• انظهار امتنان!

رز توج جُسُن بن و توصیع سرار دن مخرم : بونا ند دکتور عبدالعفار مو و به به مراد به مخرا نه دکتور عبدالعفار مو محرم از توجه بخسستان مراد و جنب مراد و جنب مراد و جنب مراد و جنب مراد و به که این خارشگرار را در طریق سلفون و در سال نامه کائ حصوصی ، مفتخر ساخته از ، بالحاصه جنب را مراستانی ، سر کونیا به تشکر منبایم و این لطف و که اندیش جنب شاراد ه و عامل بمؤشر جنب شاراد ه و عامل بمؤشر حوس را در باین میدانم ،

خطایای سیاسی عده بی رز دشمان و قد ملی - در طول چید سال خیر -به حدی برجسته بن کرحتی آدد بهر بی سیاست (ماند بنده) را دادار به تشبث ب حت کار سیاستداران دافعی کشور د (درخین) تحریک ز جس بتقام جویی د عداد نبه تناکران منیاید ، درنه توصیهٔ بزرگان سخن شناس سینیس همواره این بوده بت که :

زبان به ذکر خطا بارهیچکس مکٹ ی کومت نصد نبود زرنو رو عدد گردد!

خطه کارا سیمی وطرخ کوصلی را فدای آر نموزند ، با ترازور پر اص عدو گردیدند ، ولی رز ذکر خطا یا رخص (به زن وفلم وطنخواع ملی گرا) تا دم خبر ، مستفیدن دند!

اگر این رز کرده نار برباد دخنده بن نمی شوند ، بده رزعلی که رانت ، بده رزعلی که رانت ، بده از علی که رانت ، روز ندامت شخواهم داشت ، روز ، برگز ندامت شخواهم داشت ، با عرض حرمت بی بابا می مین دارد ، م

• داوربها ...

محرم داکر سخی شخب زی (سید کاعذ) ، عضوهبات تحربر حربده اسد مضمونی در اهنامهٔ که روان دارد ، شخت عنوان ه شباط ت دستگاهه رسناری نورطهور ها-» که نظر به دهمبت موضوع د خاصهٔ است ره یی که آنجاب بخوه ا وزن کلی در ترارز دی طویی ، فرموده ست ، بددن مراح نوبت ، در ترازدی مل شکی منعازهٔ ما فیاد ،

ا - نغرها مردم امی ، رمانی مغر خاب داکر را ندارد که فوراً برانم لا درسگاههارنسراتی نوظهور نبرخنباه » کدانها مستند ؟ آیا مهدهم در آن ردیف هست با بالطف سرف رکه بیشیوهٔ جدال عره بی زرسمیان دارد ، آن جریده را رزاست بی کشیده بهت ؟

مغازه دارانیک درس ب بیت نو را رز موسی، جریده کهنده مید آمزمته اند، طمین ن دارند که دستگاهها نرشراتی « نوظهور» در کهنده م مغرق ب بی بهان نشر به سرکهنظهور » منعتگی میدستند شنیده به کرگفته اند ، ان Dew در برسال زندگی ، منعت آ ماندخود و مبغت آ منحرف تر دزخورمبزاید!!

۲- بقب ، قبد را نوظهور » کر جناب داکر به نیخ زی تعدا در فرمون که برده ، برجب که برده ، علی مهید را ، برجب میک را برده ، عاری رز بنسبانات و بدور رز فعالیتها ر تعرف فکنی ، براه ت دم اگر داکر حجب ، به تبانات جریده مهید را (در توارد کو برشمرد و بست برده این نراحی بجانب میداند ، زیرامی بوره میداند ، زیرامی با جریم و می و نظرم سرد و سری کوه قاف » جود و میکند! دلی چیکی وسی جرد ه میزد می رنظرم سری کوه قاف » جود میکند! دلی

(1) - اصل کلمو تراز وری بت که بنغیر « ت » به « ط » موب تنده ، میکونه یی که مرادران عرب ، کلمو « تشت ، زبان دری ا معرب ماخذ ، «طشت » می نوت ند .

می نمیدم درگرد مورد علاقه نود دفاع ناید!

میحید درشیح می سن دانعی اقوام در برسیب ترازد که دری عدات و دانی به بناز برشید می دارد و منجیب هزاره و را برشیب ترازد که دری عداره و افعات به دانی برشیب به دارد و منجیب هزاره و منجیب هزاره و مناز برشیب به دارد و منجیب هزاره و مناز به به در در در برد بار توصیف ناید و من به دان فلیک قوم دگری افعات برد مروم سن ناید ، در خوجب شاهین ، معادل و کفر » بست ، توجب فراید که در این و کفر خام » دا میک نی نیخت ماخته ، آنش زیر دیگ فراید که در این دره اند ؟ ساخت و مناز دامن زده اند ؟ ساخت و مناز دامن دره اند و مناز دامن دره اند و مناز دامن دره اند و مناز درای و مند و مناز دامن دره اند در درای در مناز در مند در در مناز در مند در در مناز د

ملح وصفای وطرز ، خطراک دانسته بت .

۱۹ - بمکته انجر را با دعار طول عمر داکر بنرف زی توام منحته ،
موال میکیم که : آ ما رغریه ، نیا منطق باب وتغیر ایدیر کمیده رز
داکر صاف دسیر ماسیان برمیجان رزیم ربانی یستود را در مادید نو
(جنش طالبان) ، جرا دنبال نمی کنید ؟ : حفرات بهیم برنوشتند که در امردز ۱ مولود دیروز بت - یا - حوادث بمروز وطمن ، از اعمال مکام دیروز منت ، سیرا این منطق عالی را که ماهها زیب دیروز منت ، سیرا این منطق عالی را که ماهها زیب مواد تا بنده و این منطق عالی را که ماهها زیب مواد تا بنده به این منطق عالی را که ماهها زیب مواد بنده بادر ، فراموش کرده اید ؟ آیا اینهمه

ر برختها و نوظهر المسمود المتباعات ، مودنت ، تولات و کودند و میت ، تولات و کودند الفراعی دیروز حلقه از نوسیت ؟ آیا حسد و انسیات و در در جعیت ناکه با امتزاج اسانص حفرات ربانی اسعود و سیات و کلیت ، سب عودج معجز ردگیری (بنام طالب) نشد ؟ آمایان محمد و این می در در تا نرا فرائوشس کرده اید ؟

• الأنت كر نتراد آرين!

مضون آماً رداگر نار جمر غفاری (بند ابنستیوت ادارهٔ صغت رر دورهٔ شخی) تحت عنوان در کابوس دخشناک «منتشرهٔ تاره ۱۷۴ حریههٔ امید، باید رنگ ک را سیخ ب زد که بیوسته از عدم رعایت اضاق نوبندگی (در آمیینه) ، بخن باره نمیکند!

بدل ، زمانه رسمن ارب غیرت ب ترسم مدت غرد به خیار سن ، معنی شعور به نیک معنی شعر دود نی تبدل معنی این شعر دود م بیدل ، در ذهن اکثر دافعیت گرانی سخن شاس ، معکو به بیدل ، در ذهن اکثر دافعیت گرانی سخن در توجه آن دارد : چیز سبت که جب بخصار (ا کانت گر بترا و آدین) ، معی در توجه آن دارد : در از بخیرت » امروز از عدادت زمانه تا شر دار ند که با عنا به عدا آسانی ، خسیار یک ملی طلوم را به دست عناصر خونریز داده ب کرآده فی خشکردن محور دیموکراسی - بددن ترس رز عفو ب دوزخ - باشمندروس خشکردن محور دیموکراسی - بددن ترس رز عفو ب دوزخ - باشمندروس در بیگانه ملی کردن بخودی را می برند ، بیگانه ملی کردن به بردی این میران می برند ، بیگانه ملی کردن به بردی این می برند ، بیگانه ملی کردن به بردی این می برند ، بیگانه ملی کردن به بیگانه ملی کردن به بردی به بردی این می برند ، بیگانه ملی کردن به بیگانه ملی کردن به بردی به بردی به به بردی به به بیگانه ملی کردن به بیگانه می بردن بردن می بردن بیگانه ملی کردن به بیگانه می کردن به بیگانه می کردن بیگانه می کردن بیگانه می کردن به بیگانه می کردن بیگانه می کردن به بیگانه می کردن بیگانه بیگانه می کردن بیگانه بیگانه می کردن بیگانه بیگانه می کردن بیگانه بیگان بیگانه بیگانه بیگانه بیگانه بیگانه بیگانه بیگان بیگانه بیگان

ایای ایران و کاو روس ، صلح وصفا و طنخواهی نمی سیند!

ا (رز روی کفف و ذره نوازر) ماموران وزارت خارم! افغانستان را -ورس عرمبند ؟!

است و برگر متوم داگر عفاری در مکرار سناه ته در گران بت که خدت در گران با که خدت در گراه اداران سلی دا که خدمال در ب و همیده توزیع ملاح به محابد بن واقعی (عقب منگر) ، بعیده داشتند ، دلی خود در بتر ب قصر فازندگی مینی دند و در موتر فا ریوس ضد محوله مرکت داشتند و نوک مینی شان و فامیل و منسویان شان (درجها دعید درس) خون نشد سنب ما و خوبان معابد بن به مدید ! آیات نیده از مدای نبت شره چند در تو همیکه جها د مقدس با در تو ما در داری به باین رسید ، آنگ ه مدید و رفتنگ و باد مقدس با علیه ملحوان روسی به بایان رسید ، آنگاه مدید و رفتنگ و برخذ به مدید ایران برخذ به مدید ایران برخش میدید ایران برخش میدید ایران برخش میدید و امیران برخش

در خیر ، به آرزدی بگداری ما (ملت رنجور افعان) رزجینی ها کاب^{ن.} وخشاک » <u>گزارشی</u> دارم و <u>موالی</u> :

و آفار تفرای) ، در تهران ، اظمیان بان کرد کو زریم را آن یمسودموا در صدد به به بست به بسای - مادل ایران - را در کابل ایجا د کندا
موا در صدد به به بست به بسای - مادل ایران - را در کابل ایجا د کندا
موا در صد به به بست به بسای م در داری جند مادل به به (ب)
در نظر جن آبی رغفاری و رهبر به سای الیان که با طالبان مصالی نکر د و
مور برادرشی را نگرفت ... فرق بین بسیتم به سامی ه مادل ایران » و ه مادل به دارد ، جرا آن نسان کمی در آنرا بر نداشت ، حیث مرایس به مادل به دارد ، جرا آن نسان کمی در آنرا بر نداشت ، حیث مرایس به درخته به بی درخته به بی در بی سعود ، این کمی در آنرا (سیاست ، حیث مرایس به درخور نیز ، این مادل بازی را (سیاست ، کب فرد و در نیز ماری را کر بی سعود ، این مادل بازی را (سیاست ، کب فرد و خود نیز (بانی (ای که در طول یک و مرد کرد مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان به بیان مرد دا کر گویا - مرد مکت به مامی باک تان بود ، جرا طالبان بهان مرد دا کر گویا - در مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان) ستند ، وشمن میداند ؟ در مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان) ستند ، وشمن میداند ؟ در مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان) ستند ، وشمن میداند ؟ در مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان) ستند ، وشمن میداند ؟ در مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان) ستند ، وشمن میداند ؟ در مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان) ستند ، وشمن میداند ؟ در مال تطبیق سیستم به مامی (مادل باک تان) ستند ، وشمن میداند ؟

(۱) آمای ربانی را عال « صوفی » خط مبکیم ، نه برار آنک او دافعا - صوفی به خط مبکیم ، نه برار آنک او دافعا - صوفی به سب ، بل قتی وی محصر بود ، رفعا وهمصنانش او را در موفی بیم با صوفی بیمی ادا میشد کرمربط به صفات رئیس با صوفی بیمی ادا میشد کرمربط به مصنانشر بت و مرز رور آدا بیمی خواهم آنرا بتعالیم الما دو دا بساد میگذاد! بیمی برنیس و بعقوق وتما مردم مرتبیگذاد!

گروه نابکاری را در طول بهنت سال برای را بایزنی به یا در نگدرنی به به-تروهٔ دیموراسی و تم تن ت مردم ، اکشف خت (۱) و درسال اخر، با مت نگند تا نکشند ، ویران کسند و آکس به کانور زندگی مت برند! ا الرمغبرم و كتيف بودن «همين باشد ، تعت برن و اكتيوت » و درود به روحیه ما ماک شاه که گوند در طول زندگی در بسیف "بودیت! ر وتنی مبخوانهم : حباب داکر غفار ر معتقد بر آنست که در اندانسیّان -آماریخ نکرار و شود » و مرمینم که برار انبات این نملن ، بازهم رز ن بازیج حرب میرمذ ، از امر عبدالرخمسز خان منال می آورد و قعه صبط جوالا تندیخ بار حرکه نمرار مسکند ... زنها دایش نرا ستهم به سعی در انجاف مکر دنگر و تردیر مردم ، نميكنم ، كليد مجال زار ملت غيور انفان تأمين ميايم كرمرا -بدون مطالوم فکر مکر (!) واکر نا راحد غفار ، زنبها کلوا قار سردرگم. تَارِيخ و موال مادنات تغيبها نه دورةً ركون را ررزتني شجرتاً , امروز ، عجولانه در ما ما رج » انگذه ارز ، ملکه (برون توج باین مکد و داکر متبو ما که در أَوْفُولَ مِنْ مَا يَجِ مُكُرُرُ رِوْسُور) مَرْكُتْ لَكُ مِنْطَنِتَي رَاسِم مَعَالَ وأنستَه إِمَا !! بتوم مناب داکر میرسانم که اگرگ و نام رابا که آنهه صف تبلیغایین شره بت ، این باشد که روزی رز روزه بسرکا کمیشر (داماد داددخار) برا دست برسی نا این خم نده بود ، انسوس بحال ملتی که رئیس هم و دانت رربرابر تُرسِ مِتني رات ماكن ن ماكم خم شر كسي او راستعسر ندانست! (امر فره نید تا ککس قامت خم شرهٔ ربانی م جب را کو گو ، حیثت برا دنین وطن را زیر بای خود نظاره سیکند ، در تارهٔ آیده درهین صفی تستکس سازم ... برفکس اد نا ر داکر غفا رر که تصر میکند ، حیثیت بنورت زفته وکشور نورها همین مروم فا فدهشت سیاسی و د جامت مناعی متجدید نوارم شد -ابزاناب معکور بخواند !! آ فارداگر عفار ما معانه عقب گردهی در مرکت كر راه راست ومعقول را محم كرده م در بسره ردان سند دا مذر راندگان I'm lost too.) • متحرم داکر غفار که مانند مبذه به جیشت برمازمین انفائت می اندلید ، آیا شحمل رنج یا دروری ده تمای صوفی ربانی رز ایران » را دارد که رمهٔ تعاف کرده بود : سیاستداران ایران

(1) توم براین بشرهٔ نکراری داکر صاحب ستی کو ن مابن را ریسیفیها به مکنند - و کلمات ما بایمردی و بایزنی » اشاره بر این تو بت کر آماغفایی و خید من دگر رزنولیدگان امید (با سکوس خین معراعها) بهم نکرار میمایند:
رفتن به بایم دی بنگا در بهت - حقا که باعقرب دوزخ برابربت!

• رخينه باي تغنس ...

دلم به بکسی و مال زار ربانی میعود که مینوز باسخت مانی به عوکها اعزاز^ی جبیده از ، سخت سوخت ؛ الب ن که رضس یک جارک کال فرانره رز رخهٔ ۶ رآن برمرنورنت نوم علقهٔ خولت مگران سبتند ، مِرتوان فرت كا مى ميند دروارزه عراميد ئان كير كيولېسته وني ، درواره مرار لېد شدا دروازهٔ قندهٔ راسته شد ، دروازهٔ برات بنه شد وقهتر از بهه ، دروازهٔ باکستا ب ت شر - دواره که مرفل نفوز وموراخ مختب ت زراه الج کال بود-اوقرب بت دروازهٔ مرخرس ن دسیفام روس و بهدوستان م کستنوه اميد را رز درت نميدمند ، امبروز اينت كر : فعا دروازه مندني -بهم سکے ٹان (امران) را بینہ مسازاد نا اگر جزیر (بیخز لاٹِ) برسنے نرب ، كم رزكم بنده ٤ رفدا (عبدالله ماية) بتوامله بعدار فرار از فاكت حركا رز مسفد دردازهٔ آ ما رفستهانی ، درمستم مور ماریک کابل در آید! ایا امیان به خدارتوانهٔ همینه سُت بود مبت و بربردی ملت م ایکار نكروند ... روزى فرا توليد رسيد كر اگر جاركا يان زيزه بانند ، موازهاى بسته وسمِس بيرنا رهم به والمهبكش افتحارا بسيمن ملت افعال دن الباب خوامند كرد ، زيرا لا قل به اين كرد ت عوار معتقد مستدكر: به دلوارفونس عور زمزع دمدم لفسم شد جو مک دراب مردد، صدور دیگر توربیا!

• امید حیرامی کمه و محکوم می ثور ؟

سینهٔ باز و دهن بنت ترازو را دال برآن کرانید کرک ترازوقم الكريكي ، فاقد حسس ولي عنه بالمجراء سه ابن انصافدار سالخورد ، كر با یک متعال غم وارزوه یا کیک نخور تعلی بازارتیزی ، سرویات میلرزد، بردانت بی فطره نبک رزمحکش دور بت و ناب انز یک متری رامی ندارد . دربطن این فعال فانوشس ، جرش عشق وخروش عوالتی هست که اگر سربیزه کند ، جهان برتعصب (من) را موهبت و محبت (۱) فرامتگیرد و خوشنی نه ، نظر چنین دهن بنه و کومک با جنان عجاز برگ (با وصف تفارسليفه ؟) در زناى محدور الم فرادان بت كر اثرات آزا درکوم وبازار دمفازه و دفر، یا بدور میز مرور ، میمسیم و ...

ميوا خواع ن زريم زرياين ، ما را باين موال سنرنش مياند كه ، آيا یم « مب » نشریه ماسبار دیگر، بیرون داکشور ، نبست ؟ عرض رقع : يكن ومكر مهم بورك بارباراتش زير ديك تعصب را بالحيد-رجند منفقگی مبد ، کمی کبن نمیکرد ... و عمالهٔ فتورر رزآن رابب» مرموآه ولیل نیکه جرا (مرت) مید به می کمک نده مرفعه ، تاش آدبیای وا ناسیت که دامید عوام رز علم و دانش، را به زمین زده ، سعی دارنه برای به تر تعصبات خشک ملنی را براه درند و باتحبیل رزیم تعصی^ل ، مبراهنی^ن نوع برورر ونُورِ شن بهم لوَرام این ملت را سد نایند! میر حبد تن -انگنٹ ٹیور کا (دخجبیت) نارمدہ گریم ، اکانت دنحضر د حاکہا ردیگرا ٔ دعار صله مگون ن ن کر مبحوار ه تاریب درآب ب ، امید تمریحت " از دو قریم وشکی به دانس سیسی نمیت کر آن کشیر به می کرکیسی ا روضاع نعرتبار امروز وطن را که حال رقابتها ر حاجلانه و سرزور مها ناشی رزنعت تومی بت ، سمه می منبیم ، ولی مبنیم دسرور کو مان تا -با روخ سرتار رز بهجت طفر ، واردميدان شديد ، تدريحاً ميكهاي بأب داديد: حرميرهٔ وزين وفا كه ۱ رهايت وتطبيق رزشها رزوز مالزم تترقي ولشه انتيام آزاد ، رزمونقرین تشربه و رفاج رز وطن به م بسرود ، پنبر و کابل را **یمن رمریت**؛ از غرب شروع میکنیم : بر علاوهٔ تا سیسات مدنی جدید پغمان که همه با خاك يكسان گرديده، تمامي عمارات تاريخي دوره اماني به شمول طاق ظفر آن ، همه منهدم گردیده و از بین رفته است . قصر دارالامان ، قصر تپهٔ تاج بیگ ، موزیم پر افتخار ملی ، موزیم نظامی دارالامان ، قصر چهلستون ، مینار دهمزنگ ، باغ بابر به شمول مقبرهٔ بابر و آبدهٔ شیر سرخ یاد کار لویه جرگهٔ تاریخی شیر سرخ کندهار ، قسما یا کلا صدمه دیده و غارت شده اند .

برج کوتوالی ، آبدهٔ شهدای میوند ، مینار دهمزنگ ، مینار علم و جهل گالری ملی ، چار چتهٔ تاریخی کابل ، مسجد جامع پل خشتی ، مقبرهٔ نادر خان ، مسجد جامع عيدگاه ، برج ساعت ، قصر وزارت دفاع سابق و ... خلاصه ، در کابل و حومه آهرجا که اثر تاریخی و عمارت قدیمی و چیزی به نظر میرسید که به افتخارات تاریخی ، مذهبی و فرهنگی مردم ما تعلق داشت و میشد سرآن نازید، یکا یك وگویا دستوری غارت ، حریق و منهدم گردیده است .

ببینیم که تفنگداران رژیم فعلی ، طی سه سال اخیر ۱ دورهٔ حاکمیت پرمشقت خود) به جان و مال مردم افغانستان چه قدر حرمت گذاشتند: قسمت اعظم دارایی عامه، تا سرحدآثار گرانبهای موزیمها ، تانکهای مدرن و طیارات جت اردوی افغانستان تا پوچکهای مرمی آن ، به نام غنايم جنگي تصرف كرديده، به نرخ (كبار) به فروش رسانيده شد . در مورد حرمت به مال مردم چنان تاراج به راه انداخته شد که نظیر

آن در تاریخ بشریت دیده نه شده است : نه برای کس سطرنجی در روی زمین باقی ماند و نه سیم برق در دیوار ، تا سرحد غارت چوب دستك و خشت پخته و سيخ كول بدنه هاى ور شكسته عمارت ! واما در مورد جان مردم : چنان جویهای خون به راه انداخته شد که شرح آن صدها سال بعد نیز مو بر اندام خواننده راست خواهد کرد و نفرین ابدی را نصیب کسانی خواهد ساخت که بر جان ومال مردم رحم نکرده اند! اتوجه فرماییدکه حضرت پیغمبراص به خدا قسم یاد میکند که حرمت به جان و مال مسلمان ، نسبت به حرمت خا نهٔ کعبهٔ شریفه زیاد تر است ا ۱۰۰۰ و آمید رزچین زریمی دفاع و آنراح ایت منام. حرمدهٔ امدخور ، یک مورک جنگ بت ، آنو رز خنان بشنیانی وبه دیوکراسی حد مرفحه و این مو رز طبیعی ترین حقوق نب نی ، دفاع و - وحثت قرون وملاي نكوهش ومبيح منكردد ... و اينجاست كه حرمه ^ه ى دردر ما تند اميد كه خل برا اعرفه و مناع نانس ، درصد فرسيك لمن وت ، بد مِماکه و افکارآزاد وضمطرک نیره شود . دلیل نایتی که ما بورند در میدمون می دنیم انیست ک^رتعمیر~~ت~~ سیج نشر^د آزاد_. -فارج کنور ، براین بهاز برگ و نامجشودنی نمیت ... و درین راستا اگران رزه محامی مرفه را دامی موشوند ، تعمیرازخودت ن ست زبرا این مبارزه را با اهد مشحف آن محمر با منگرزدنگها ر کال زایم و این نودمسبوق اینر که : « رونیگ ، نان دعوانخش نمی شود! »

• او آبهته حرف می زند!

ا کی کو مینوز طالبان (سوره مطلوب گروب فائران منکی به باکنونها رواب درس) مرات دانسنج بحرده بردند ، کا مال سبیف ت سود

الماس برورل ، براز زام المنتر المنام المنتر والماس تطبق مي مؤد!

قرار دادهمي والمنتر والمنتر

مان زریم کابل ، رز مرج مگاه برتی نیرسیر ده قدرت تقارت بانی » موق داده شد کرف فرد زر دالزم و تا یان حرت بود ، فهمر برنجش این در شهوار آست کر ، ش ماین آمهته حرف برز ، ا

مبده دربارهٔ شستی این عقراض درت دبانک ته ، حرفی -او معروی ندارم ، ولی بخشه جابی را بعرض می رمانم که تا معال ناگفته افره ا انیکه بمن شخصهٔ طاهر با با را جرف بعد رز توشیح صودهٔ قانون ساسی با دن می شارم ، با دن می که براستی اراده داشت ، سوفت داشت ، و شهاست داشت و ملی گرا بود ...

جنب محرفا بر (اند سمه فرزندان افنان) محکوم عنعنور اداده و برگان فامل خود بود و قدرت ناهی ثان محتوف بر کاکا سالاری میشتر از نبردر کیب فردسیاهی خود و درم تشبت و تعمیم بری خاب خاب و برگان و میشتر در امرات کرد در کشوری ، تحت الشعاع قدرت قهار بزرگان و خاب فامیل قرار داخت ، به حدید نه می توانستند درف برخه می و میتان آدرد و کرد برای می توانستند درف برخه برای می توانستند درف برخه براد بای مرد کونامی ب افت فی دا داگر بود ، و یا ضبط جوالات باشم خانی دار برای مرد کونامی بستن ، گن ه نابخت و دنی میدانم .

ظاہر بابا که بقول اکثرتِ قابل عماد - علادہ برصفات عالی نب نی۔ بشتر از مہمہ بادش کان مجد شدہ کشور ، بہرہ مند از دانش سیاسی بورہ ،

(1) - درجه ، دانشندانی بهستد که نظر به «مجوبت » و دهها عال در استجربت » و دهها عال در استجربت » و دهها عال در استجرب استداند می مرستد که نظر به «مجوبت » و دهها عال در استجرب استراند به می تواند بنوی ند!

(در کف رسکته و کرزان مرحوم دانشند دفع «سیم محرد به مان که باخط زیا ، مطابخ ضیبی عالی می نوشت ، ول آدم منگ میشر!) . یکی در فاق فرد و ازام به محصولا می می نوشت و در دوامط قرن بهشت زندگی میکرد ، در نظر فد و ازام به محصولا می می نوشت و که دو در دوامله می نوشت ، دل میرانست که برجسم دانشاه می گوشتی ، میند!) وخوجم می نوشت ، دلی صدار آبهت و میرانگی ، ما تنظیل ندید ایک گوشتی ، میند!) وخوجم می نوشت ، دلی صدار آبهت و میرانگی ، ما تنظیل ندید میرانشد کیستر در است که میرانشد کارست کارست کارست می انتظال ندید کارست که میرانست کارست کارست

دادای اندلشهٔ مالم و توانایی شناخت کامل جامو و اتبانی میباشند ، یک ان برمانت و بالفطره فهربان و المحجرب » بارآمره الد ٠٠٠ و آم يتمرف زدن ثان رانز زبر ذرببن واقعیت نگری ، ن نه مُجه و حکی ان اینسلفی میدانیم که اردهٔ سخواسته اند صدای نبان درخطابه با آواز رعب مجمز ركين تران طالمي (ماندهملر فاشيت) سمّا بنگ باشد!

• حق و ناحق ...

برادره ، آمای محرصدر نجر ، متصدی تویزبون رنگینی که در آلیان زرنگنیش سبب ، رنهٔ ره ۱۷۲ مید ، زمیندادر سیاره را تل*ک ترازه* کروه ، برزمینش زده بت!

بنده ، ورقباره آقای زمینداور را (یا نبسته زمینداور را در -ورقباره یی) ندمه ام نا کب باک ترازه را با دشان ربرده مانب ازم کان شی کرد. بت ، ولی منتفنم که وی درخط این تی دل درصهٔ جِل می نختم ، ولی رزحق نمی گذرم که آمای ختر در « حیدنزرو ترضیی» خود ، حق د ناحق را باهم محلوط کرده بت ... در بارهٔ حقش بایرگفت: - آمای حدر نجر ، ماند برهوط دیگر ۱۱ حق دارد ، دربرموردی کران ببنید و مع قب و سرنونت وطمنه این تعلق بگرد » ایراز نظر کند و (مروم) بشيرتين مم من دانشه مت حميه رول خود را بزند و ديگران مم آزا (براهاره خور نوک نده) نشر ناید ، اما ما دها در بت اگر نگرمیم : عزز اما این مل را ببدیرد . ۱۱ این ادهای آقای خرکر نوشته بت «همین (حيريمر) ورسنس أنمي المحق مبل ميكند ، خود البكوم من الميكي عدف را رزطريق بيضة نامه السيد دنال ميكنم » بانظر تك من كرم ، زيرا مُرُستَ نُشِرِتَى بايدِ حَمَّا رَعايت مَا يد ، واقف بهت . مثلاً : ب باحفظ نام نولینده ، مال فالص سائز نشه به بت . یعنی ناشرحق دارد

> (۱) مخدست بارق نضیعی بیادم آمر که ناعر بور ونمنل می را صحنه کا در دوره ۲ ن می البه میم در زان تره کی ، وزیر طلاقهٔ د کلتر مقررت) وی در کمی در کوم کابل زندگی میکرد کرمیمیشد بای انداز رف رحزی ش بود . روزی ایکی رز -دو*ست*نش (بعدرز برگشت رز منرل بارق) ⁻ به عواب برسش رفعا ، بب^و تَعَل كرد و توضیح لازم ندارد ... مبده براى آرامش عافرانیکه در كتف مراد رُفِينَ خود جِرار وَاسْتَنَد ، مُحضَم : جون ميدانم كر اين دوست ما بمينه خودا به کومهٔ حسن جب می زند ، ما دنیا نیارد دایا برار کشف داز تان دهمه هم رفعاً مذرنسند وخذر ند ... (توضيع : بارق نفسي «جيي» بود رسم ادم موسن»

مضمرتی را که خرمیره بهت ، محدا تشرکید یا امّیا رنسترارا به دیگرا ببخش، ختوق نولینده (رغِران مجنوط ست ·

۲ - اگر مضمون را (دیگران) سخواسد (رنسر به رنگری تب روسه باید رز ناشر اول ، رجازه گرفته و رز نولینند میم سنت ره شو د

٧- ورُنسر أ روم ، ذكر كلي " تقياس » و ما فرنسر أ اول حتى ". ۴- ورسرس دوم اگر تعدال تی صورت سکرد (سطور ر حذف ماحماتی-افزود منگردد) حداً باید رز نوایسند. و نا شرکه باراول آنرا نشیر کردیت بهای ا گرفته شود داین مرضوع بطرحتم باید بهخوانند نیز روشس گردد.

اگر این نکات رمات نشوه ، از نظر زورنالیزم د خلاق نامرنگا رفادر مرده فرسی و قابل عراض خوارد بود و از نگاه سیات هم قیاحت ماک دی

'نبروسم تأییدمی ناید که آقای نجر در انتث رنظر طرفدارا ومخالفان <u>-</u> كارخورش ، مجبورتي هم دانسة ، زيرا رمز مُوفقيت ناشران مطبوع ورادلو ولمونربون را ، سمین منصیب زور اکیسی « تشکیل مبدم ، رغیران بنیرا مكحانب وخاصة متبليغ مرادم رز نفايل دوراز واتعيت مك زرم فاسه بحرا وشنونره را تدریماً رز درت مبدم که دربصورت آقای نیم اگر فلبانهم متعامل به میکسو باند ، معبور بره بت مرار حفظ دلقای مویرلون مور ، زرا وی خود کرنسس کاع رزورنالسینی قرار دارد و رز قواعد و ضوابطیکه - هرجه این در امیمنتشسر نخت رند ، صُورَ رنگین بی طرفی تلویزیون شانرا-درجيم وذهن خوارنده مجسم نمي سازد وكيسرمجدد مضمون مرحوم بشروين ١ - مضرنك براول در يك نشريط عرقه (الرحق لرح برجة شارة) بدرزمشت مال (الركارات ن باشد) طوركو در فهاره قبل عرض كردم ، نه تبه خلاب مول ما ترکی رو خالط و بین العدی زورمالهم ست، بلکه یتن دارم (با مِذَبِ بشیر رز نصف مضمور "، بشمول بخش شبتی کراز توشیح أَقَانُونَ مِهِي دَمُوكُراتِيك نُوسُونُ مِنْ بَعُرِيفِ شُرُه بُورِ) قَصَدا مَى شُرُه ، اليب منى رزمك برور ومرت عراف ت باند! (به روح مرفور کنیدون، دعا د درد د می درستم!)

زمینه سازی برای میران خواری!

مضمون مالی تحت عنوان « میرات برزوانه و مکومت برتو » ، مرون ذکر نام نولیسنده (درخاره ۱۷۹ مید) نشرشره بهت کوخربشرح دلچیسی از زمزگی وسلوک نیک ر مراددمود (فلا مغتنبد ، فلامراد ا

موزن خطرناک !

وای ازبای فدا سردارولی آمر!! به داد ما برسيد ... جزال ولى آمر!

۱ این داد ومداد ، قصهٔ حالب وطنی به یا د آمر که درین مورد مدق منط شخمی رز موزن می ترسد ... این ترس بیارگرد ، به رومهٔ وحثب کنرول نا پذیر برسیده بود . برکس نصحت میکرد : آخر اوبرادد ، موزن اگر نرک تیز دارد ، وسیوم برند سم بت . باز مک میشر سوزن هبت ب بزاران میموانت (رزتو به ناشند!) نیشهای جوالدوز راتحر کرده اند. این حرفها رتسنیخش ، ترس شدمدی را کر زندکیش را جنوا کرده بود *برگر از کوش میرون نکو د . باقافره او را نزد ما نکاتر نسبت بردند* وسال^ی طولانی تحت معالمی و تلقیات روی قرار گرفت ر طعم کام، بعد رزمب نکر کرد صحت یافته بت و با غودرتام ادعا کرد که دیگرختی زرت مشیرنمی ترمیز روزر با رفقا رفت محی گری . در مای رسعی بود با عرض بنس از بهتر -د آنطونب دری^{ا ،} بیرمرد آزاد بحور و *وجر*انی کباس خود را پیینه میکرد و پشیوه -روخت و دوز مردان ، سوزن را لبقار مک فوت ، متمامل به رر ما طبند مسکر د و فردمی برد .

رفعار این طرب ربا دفتهٔ دیدنه که رنگ از خ درست ترموی تن، برمده ومسرایا میکرزد ... باحرت وضطراب ، علت را برسیدند ولی -مردِ ترمو که فهمیده شد وطول این مرت بهبود نیافته ست ، یا برفرار نها ده رر حال گریز فرما دمکر د : ه موزن ، موزن ۱۰ اگر این نیخ نیخ رونها دوامند، عاقمت مرا كورخوارد كرد!»

م بازهم سیاستهای سرامی

ای آن کنکر ون را سیات وسیات را دین داست اید . برآمدنه ، حوا نوام ديخت كرشيكار سامت مومى (ادل ايران) در زندهی تما رخ داده ست ، نیکه: کیمعده رز زنان افغانی ،تحت مربرستی منیا *دگرایان فراطی ایران ، علیهٔ طالبان فراطی ، درایرا مطابره*

غلام رمول) ، به عمارت قدمی مفارت برتانیه ر*کامل نیز شاره شد*رت. رز قف د ، بنده دوبرا درشرلیف د با خوا (غلام حیدر د غلام درمول) را می شناختم و ربمور متخسیت قابل جرّام این برا درای ، زنتها گزاریش -نولپندهٔ تعنمون را تأیید میایم ، کلکه (حق) ککرمکیم درفعال محربات اليُّكُ كُمُّ گُفته سُرِه بهت ... واه بِردِيم مسراغ مفارت برمانيه كأن عمات نیم موخه ونیم ویران ، میگرد به پاکستان تعکیک شد! تصه کوماه : همریانیا رکبیر ظاہرات دست رز سرکت ورع ی صغیر ، مرجله سند سرقانور ، برمیدارد وگویا اِم سفر جدا از نبیم قارهٔ مید نوت بغرمی نفز

و رخمن تصریب میکند که مال و منال و مواریث انگریز به دست آموز -<u> شور</u> نگرِزش (سند نگاین) مدِیه شود ·

بانجزيه سنبد و تأكسيس باكت ن معصلهٔ دو ممرات خوار مدمواً م که مشکل توارث را دوجند می س زومولی انگرمز که خود رنگرمز ست بت ورین باره شورنمی خورد ^تا مبادا برزخم نازهٔ دو دسمن ، نمک باشی شود· بالآخره ، اجرار معارت ، با حادثه غصب حكومت كابل توسط رباني-مسود ، نجد گازه می یابد و درا، رصلی تملیک عارت به باکستا ، زخین مرحد آماز مرتحه · به ابن ترتب که صوفی ربانی رز نگریز النجا میکند که سفیرخود را بیمابل اعزام بدارد ، زیرا بتجویر ندافع نازدانهٔ ش (جوث مسود) می باید - با برآبردرنری کرمنونعت آمیز باشد - برادرستور درلندان قرر گرود تا را آنجاهم برار قاجاق زمرد ، زمینه سازی شود!

الكلت ن كر مفارت نور دا (متعاقب نبغال غرقا نوني كابل توسط رماني ي بست بت ، رز بعزام مفر إبا می ورزد ... رز ربانی مرار و رز بگرزیکا به صرمی رسد که باته خره ، تا خرین تمنای صوفی ربانی را مسبنی برنیکه به لاقل بتعویب بروتوکول تعین سفیر غیرستقیم موافعه شود » می مذیرد و به مک این موافعه ، معارت باکت مقم کال موطف سگردد برامورمربوط آن سیلی ناید با نبرش این برنسب زرطرت نگاستان ، برارمبعو، فوراً بیث نامندهٔ سیاسی دولت خدادار افغانستان ، درگندن مقرر مرتحه و انگریز با منطق فتنه انگر ، در مدل این مال سیاست سلامی! (منفعت بار برای شرکا ر غاصب) اعلام میدارد که جور نایندگان سیاسی باکسان درکابل -به امور وبزه وس مل تونسگرر برمانیه ، رسیدگی میکرده ایذ ، لذا تعمر مفارت الكلت نالم باكة ن تحد ميهم !

باین حسب ، رخصیت : موتی ربانی خود - بدل و ن - باکسان چىپى*ڭ مىراخۇدر برئانى* قېرل كىكىد ، بىنى يىنقورىنغىپ ، دى *ئىشىركا را*دەمئ خور زمینه از چنین معال مرتحه ... داین خایتی ست ، آثکا را !! شروکی شود ۱۰ کنوش معلوم شده که بروجردی بحکمتیا ر گفتر بوده که سیا ست ۱ مریکا دردا خل منطقه عمیقا نفوذ کرده وشما باید با سایر رهبران به توافقی برسید وقوای خود را برای مقابله با سیا ست ۱ مریکا منسجم کنیده بهرحال گفته میشود که قوماندانهای سایر ۱ حزاب هم بخاطر والی قدیر ومولوی خالص وهم بخاطر طالبان که با حکمتیار چندان میانه خوبی ندارند از پلان ومساعی حکمتیار برای تسخیر ولایات مشرقی حمایت نخواهند کرده

۳۵ سپتا مبر ـ بحواله ریوتر فرانسه سفا رتش را درکا بل مسدودکرده وپرسونل آن ازکا بل خارج شده اند. بقول سرویس خیررسانی خالد پشتون اهمیت این تصمیم در این نهفته است که سفا رت مزبور ازجا صعه و اروپائی نیز نمانیدگی میکرده است ، بموجب خبردیگر ازهمین منبع اهالی پغمان وچند ولسوالی سمت شمال ازا شتراك درجنگ بمقا بل طالبان وطرفداری ازرژیم ربانی انکار ورزیده اند، موسفیدان شمالی برژیم ربانی گفته اند که یکبارشصتسال پیش اشتباهی صورت گرفت وفجایع دوره سقوی نیم قرن دا منگیر شان بوده لذا ارزوندارند باردیگر همان اشتباه تاریخی را تکرار کنند، انها گفته اند که آرزودارند با پشتونها هزاره ها وازبك ها مانند سابق در طلح وبرا دری زندگی کنند.

77 سپتا میره ۹- بیبی سی خبردا دکه یكجرگه بزرگ قومی درمنطقه لوگر بانما بنده طالبان مولوی احسان الله احسان صلاقات ووعده اعزام حدود سی هزار سپاهی مسلح را بطرفدرای از طالبان دا دهاند تا درعملیات حمله ونجات كابل سهم بگیرنده درین جرگه حدود یكهزا رنفر مشاهیر وموسفیدا ن پكتیا وولایات مجا وراشتراك داشتند هجرگه مذكور مقدمتا به برهان الدین ربانی پیامی ارتال وتقا شای استعفی او رانموده و گفته است که اگر استعفی ندهد درانصورت باطالبان یكجا بالای کابل حمله خواهند کرده اگرچه طالبان التیما توم پنجروزه را که قبلا ما درکرده بودند ملغی قراردا دند (گفته میشود که اینهم وجه سیاسی داشته تاطرف مقابل را غافل گیر سازند) اما گفته میشود که طالبان انتظار رسیدن جوانان پکتیا را دارندتا باشتراك

۳۷ سپتا مبر ریوتر ازقول عزیزمرا د خبردا د که رژیم ربانی برای با ر اول اظهار اما دگی کرده تا با رقبای خود بدور یك میز برای مذا کره بشیند، عزیزمرا د نطاق رژیم گفت که حکومت وی حاضر است با طالبان با رشید دوستم و با سایر مخالفین خبود بمذا کره بنشیند، استماع این خبربخا طری تعجب آورا ست که رژیم ربانی تحت هرگونه شرایط نشست ومذا کره با رشیددوستم را ردکردهبود حتی کنفرانس ملل متحد در اسلام ابا د را رژیم ربانی بخاطر حضور رشید دوستم یا نماینده او تحریم ونا کام ساخته بود.

۳ سپتا مبره ۱ سرویس خبری خالدپشتون بحواله بی بی سی خبردا دکه موج جدیدمها جرین از کا بل به پا کستا ن وصوبه سرحد سرا زیرشده است ۱۰ یی مردم که خانه وکا شانه را با همه دا روندا ر ترك گفته یا ازدست دا دهاند سخت عصبی واندوهگین بنظرمیرسند. آنها علت آواره شدن خودرا چینن بیان میدا رند: "ما فکرمیکنیم بین نیروهای احمدشاه مسعود پنجشیری و گروه های خالف او وقوع جنگهای خونین حتمی است زیرا ربانی مسعود حاضر به ترك قدرت نیستند بلکه میخوا هند همه اقوام دیگرزیر دست وبفرمان شان با شند درحالیکه خود اینها اهلیت کفایت و مشروعیت حکومت کرده را ندا رند ملت را نیز نمیگذا رند سرنوشت خودرا تعین نماید، با ساس این دلایل اینها معتقد بودند که حکومت ربانی به مسعود بزودی سقوط خوا هدکرد و پا دشاه سابق که تهدا به ملی ومردمی داشته وهنوز هم نزد ملت محبوب است بکشور برخوا هد گشت ۱۰۰۰ ینها در عین زمان توقع و تقا فا دا رندتا حکومت اینده اشخاص مسئول بدبختیهای کشور ومردم را محاکمه و مجا زات کنند،

دپشتون دخبری سرویس په حواله دجمهوررئیس ربانی دپیشنها د په باب چه وائی مخالفین دی دحکومت سره خبروته کشینی د و ددت اسلامی دلالی مرستیال میرزائی ویلی دی ترخوچوری چی په افغانستان کی پو گوندی حکومت وی په دغه هیوا د کی سوله نشی را تلای ، دی وویل چه دوی ا ونورخلك په افغانستان کی دا سی یوحکومت غواړی چه په هغه کی تولوملیتونو ته متنا سببرخه ورکړی شی ا وهمدا راز دوی غواړی چی احمد شاه مسعود دگابل دښار دتباهی له کبله محاکمه سی ،

با غلى محمدصديق پتمن دخالد پشتونسره په يوه مركه كى وويل چهنه يوا كى د پكتيا دير خلك بلكه دلوى پكتيا بموردك ، غزنى اولوگر اولس دطالبانوسره غاړه سوى دى اوپدى توگه ئى دطالبانو تشكيل اوجوړښت دطالبى دحالت خخه اړولى او هغه ته يى يوقومى رنگ وركړى دى ، دى وويل چه دتنظيمونوعكس العمل پدى هكله چندا ن مثبت ندى مثلا حزب اسلامى دا سى فكركوى چى كه ولس دطالبانو ملگرى سى نودا به يوقومى او ملى رنگ غوره كړى اوتنظيمى حاكميت به ضعيفه سى، د حزب اسلامى نشراتى اورگان (شهادت) په دا موضوع با ندى منفى عكس العمل بكاره كړيده ، بناغلى پتمن وويل چه طالبان چه طالبان پخپلوا صولوكى دا ويره لرى چه كه دوى يوه تنظيم ته لاس ورگړى نو د نوروتنظيمو لاره هم پيدا كيزى، پداسى حال كى چى ددوى هدف دا دى چى تنظيمونه خلع سلاح كړى او درندى وسلى را تولى كړى ، زما خپل شخصى نظر دا دى چه طالبان به ترا خره پورى دتولوتنظيموسره دا تحاً دا وائتلاف څخه كانونه وژغورى، زما دمعلوما توله مخى طالبانو حزب اسلامى ته پورى دتولوتنظيموسره دا تحاً دا وائتلاف څخه كانونه وژغورى، زما دمعلوما توله مخى طالبانو حزب اسلامى ته ويلې، دى چى ، كله چى مونز پركابل باندى حمله پيال كړه تاسى به حمله نه كوى، اوكه موحمله شروع كړه او حايونه موونيول هغه به مونزته راسپارى .

۲ اکتوبر حمحمودمیستری جهت مذا کرات بیشتر با ربانی درموردچگونگی ختم جنگ بین جنا دهای رقیب بکا بل واردشده وبا ربانیملاقات کرده است ، را دیوکا بل این پیشنها د حکومت کا بل را تکرا رکرد که حا ضرا ست با مخالفین مذا کره نماید، قبلا طالبان وهمچنین حکمتیا رپیشنها د ربانی را برای مذا کره رد وتقا ضای استعفی اورا نموده اند، همچنان رشید دوستم درحالیکه از حا ضرفدن ربانی برای نشست ومذا کره با و استقبال نموده مذا کره را بیسوددانگاته تقا ضای استعفی ربانی را نموده است ،

۲ اکتوبر ـ اخبارجنگ وتما دمات بین طالبان و قوای ربانی ـ مسعود درمنطقه سنگلاخ شایع شده وکوههای سنگلاخ که موقعیت ستراتیژیک دارد بدست طالبان فتح گردیده است ،درجنگ سنگلاخ قوای ثیخ اصف محسنی

این مظاہرہ زنها بی ظر بونو را ۔ جندگردہ ۔ خنداند ، میک کلید و کی گری ا خوارد بود برار کوارہ ؟ و زیر کا سہ ؟ را ... صوفی ربانی در دامن سیاست باکستان نزرگ موقعہ ، همیکہ سربامی آید ، در آغوش ایرانا میرود و درعین ا با روس طرح شق می ربزد و بنهان رزح بشت برسه ، با بہد تار می ددانر!! دلم میجواست ، باردگر خرب لیمنل ۱۰ مینی وکٹری ، را تکرار کنم ، ولی از رئیس رمیند آغابون خاصری و فرسنجانی که منط بر ، زمان افغانی مقیم ایران ا تیمنا معید طالبان دار کرت کردہ بودند ، سخت شرمیدم وطینی را توریکردم!

گزارس از برطرف از برمز ، از برطرف

(ترجمه آزاد رز جرایه دیجات غربی) - **عذر خواهی از روح متوفا**!

هیأت زوری ، بعد از تجدید می که امسنی و ا آم کا رن انگودار معرد فیلا گودا ۱۰ سال قبل کودک ۱۴ ساله بی را برفتل رب نده بود ۱۴ منو که در این اعلام و عجید میگویم : نعید ۱۰ بعد از عید در آغاز قرن بهیت ، برم مقل بدار عید شد که به دار آغاز قرن بهیت ، برم مقل به دار آوی شد این بیدار صدور میم می کمد ، زرگورز ایالت تعان شد که در از در تر مرم تا مارن ، مرد می کمد به زرگورز ایالت تعان شد که در در در تر مرم تا مارن ، مرد می کمد به خرانی یک توطره شده در معذر تن کولیه ا

يعت وليعهد:

Sunday Times. از لندن خرداد که برس جالس سبار با رد کمیدا-بارکر » رابطهٔ نامشروع داشد ، یکی از آن رابطه ۴ سم وتنیکه بردوم فانونی داشته ایذ ، صورت گرفته بهت!

برس جارس معتقد مت که مارش (ملکه البرایت دوم) دیورش (برن با دیگر به دی آن عما در را که در آمیده به بادشاهی برسد ، مدارند

ور برق می می روز و کمین بارکر (تیمسریک فهرنظامی) آن گرمی ، نبات و میسرش میز از دوار ادبور و میسرش و کرده مراحب کرده میت که میمیت جزد آرزونار ادبور و میسرش ادبار) برگز مرفق نشد جان گرمی و محبت را به دی بدید .

با آنکه مارسس رز ریا با جداشده ، کمید نیز اخرا از شرم طلا ق گرفت افران ار شوم طلاق گرفت با طران ار شوم طلاق گرفت با طران ار در ماند می مقده در در نیز برنس مارس میزد - رسا طلاق ت به در بسیج قانولی - در بسیم میتواند تجدید از دولج کند و در عین مال دا میزالیا تاج نامی به می

- الا بل ، بگرون ... ما در!

من میگریم: ان ن کر از اتمر مغیان ت دانها به جوانی گذشت الین ادرهٔ جنوخ را سبری کرد، دفیه و وارد عالم واقعیت میگرد، ومی بعید کر میشته ۵ ب -جزان نیز برکرده بت .. آنگاه منگ طامت را به بای والدد والده می زند کیمِا بی ی آنهم محبت بی نهایت ، یا درخمن آنهر مهرد عاطف مادری ، از فنون-در رفع جنون ، برار رهنایی فرزند ، به تفاده نمکرده بت!

ا با بگزارشی تنویز بونی تر مردیم که : دخرک دوارزد. سال بی (بام تیا)

با بوی فرند بایزده سازش را ایلامینی بر قرار میکند و ما در تهر با فرماد مینما مدکن را مینما میکرسد : « اگر حاط شدی ، میخوای را مینما می برسد : « اگر حاط شدی ، میخوای دختر با فیاف مید میکوید : « بزرش می سازم!» - و میک آنرا کی میدید ؟ ه اتنیا تقامی به نگاه ، بر تهر ما در میدوزد و با طمین ن جواب میدید : لا ما درم! »

- جوابریکه فاکستر شد!

- تصادم عنعنا تشرقی باکلح غزبی!

وقتی ، جاب در رگها واسیها Raghavasimhan رئیس مؤسد دانزانی نیوز مایم (منید) میخواست واردیکی رز جومهای توکس شهر دراس شود امظا برل ب علت طوارش ، مانعث شد، زیرا با کا ررگها داسبها برینه بود دبهبردی از عنعت کین کیس بوشیده ، مطابق عقاید رمنی ، رز « دهوتی » بعنی کرته وجاد ستفاده کرده بود .

- فهارت ما وايركز

و دای بارت و سرایزه خوش آواز امریکا و طی مصاحبی با نایده توزین گفت: و دایر بارت و مسرایزه خوش آواز امریکا و طی مصاحبی با نایده توزین گفت: و دایر (بربرت داس) درباه من سخت گر رسیند و عقیده داره که من فرارم ... جوالبش دادم کصیبے با این برای من خر آزه ی نمیب شد و خودت میم بوره میدانی که مرا بخاطر تران ی نمیل من و متخدام نمردی به خاطر کو من دالی بارتین ستم با اگر تو داقی به نمرده ای ماری میرد که در گری اکت میکن با در کارس طوری میره کند که گری اکت میکن با

- عجيت ترين دانو[،] سال!

وشکست خورده و افلاس کرده و ماتم زده ، پر ردز درطبسه تحفیق حافر میشود و است خرده و مافر میشود و است خرم می میدید که به مردس ... آخر مید رنباسی را بی میکنن کو حران بانی ... خداخیر میه نهسه بولیسه که میکنن کو حران بانی ... خداخیر میه نهسه بولیسه که میکنن که حران بانی ... خداخیر میه نهسه بولیسه که کیمی خاصید و نرده رز دانه زنم برداشت!»

مُنِسَنِ سُ ده دل ۳۹ مال دارد (عدد قابل توجی ست!) به دا بررتر یمانهٔ مجراید اظهار میدارد : لا راس مگریوم ، مد کمی اعمق شده نیزم!» .

بردید راه رحیدردد: او دس جویوم ، مدی ایمی سره برم به ، این بردید راه راشت دقبل از ارت دقبل از اردواج گفته برد که دی فریب مرد دیگر را خورده ، از دی حاط شده بهت دفیل از کرمش از داخیده برد از در ماط شده بهت و دان برمنه ادرا ندیده بود! کرمش از داره به خر داده بهت که آنچ در که داشته ، ددگانگی بوده ، بردویم مرده تولد گردیده از ... دیگر موالی برای ماآن ما بای مآن می ماند ... دیگر موالی برای مآن ما بای مآن می ماند ... دیگر موالی برای مآن می مینامی کرمیده در میگره ، دخیک مینامی کسید و مرجه شده ، مرجه برده برده ، مرجه برده ، مرجه برده ، مرجه برده ، مرجه برده ب

نوابر بوری ، بنام جنی ، اظهار میدارد ، ۱۱ برادرم علاق و زیادی تغییر جنسیت داشت و مراحل ابتدایی (جراحی) آنرا بهم طمی کرده بود . (فصین از خوانده با بد این قسمت را دقیقا ترجی کند!) خوانده با با می از در تنیقا ترجی کند!) خوانده با دامه میدید : ۱۱ برادرم خصیه بای خود راکشیده بود و موراخی سیم درمحل مناسب ایجاد شره بود ، ولی نا دقت آبریش بود!.. علوه میلوشی کامل صورت میگرفت ، آلا نماسی اش مینوز بجایش بود!.. علوه میلود که این خود سب بزرگی بت نهایش شره بود ... می در برادرم دربها رسال دفعه میروبون را قطع کرد و دربریم که بردتهایش درباره سرده برادرم دربارش میزارشده) میخوان میزان میرد باقی باند ، دا میک مرده حجنس باز (۱۲۵۶)! » .

• گروههای ناآرام ،

خور را ازین در مان درمی زند!

لا ببونداقوام گوناگون ، ملت افان را به میان آورد، ب ... این قوام اندایشهٔ و میان آورد، ب ... این قوام اندایشهٔ و منافع خود را بهم بوکسته اند ... مردم فاکستان و اقوام محلف محدگردیدهٔ آن ، وقت و حدلی خود را با جها د خود با نبات رب نبدند ... قوام محلف محدگردیدهٔ رز آز کمیشه بی سخت ، مسرفرار بسرون آ مرند ... »

عین این تغسیسرهالی را خیراً رژمر دکترر ارجمند (شمعربز) خوارندم ، نیک ارسم ؛ بزار بود ، مجمع کیست - محملهات زنگ زنگ ، دلکرجمبر کیب انجسد ، نجسبه کل محمر »! مت بود وزنت کهنال (وزگار - هرنانه گرمی^ت، دلین به نو بکینت ای هموطمنه، نزاع تو ببرغدا زمیت - رمیت یمی ، غدای یمی و وطریکست جهات بُرُكشش دمُنتی بردا قبیات را كرقبل رزشعر «شمویز^۵ خوامزم بُریده ^ر سه با راگراف زر محنس « توم گرایی » مصمون آماً ی محرم داکر آرام ، تحت عنوان ۵ دوشیوهٔ عقب گرایانه ۱۰۰۰ منتشرهٔ شاره کای ۱۷۲ و ۱۷۳ حریدهٔ است که ہمید سبت خوارزه بات ید . ابارتعربے کر دکر آن جمان تب برطنطیہ ، کوام مُجزع التعره للمي كرايا بوروهست ، اما متباقى ، برجه رمهمرن آن جاب بخوانيد، -نعاربت و حاررٌ مقاومت ربانی میسود بهت و تکوار منطق در است بهای لولیده به کلطرف ... و فدایسان مسور و با رطامت بهت برسرسردارونی و ازم میشین كة آفكار بسه باداكراب مزبور منافات دارد ... آفاى داكر آرام في ذكر المتقبال كرم تمود؟ ... و ...

> تصورات كهند دهد بيست قرن حاضربه ملأقات بالقوام وقبايل أنطرف سرحدپرداخته وباکسب موافقت بعضی جرگه های آنطرف سرحدواعلان همستكى آنهاباشاه سابق كه درحقيقت مداخله صريع درامورداخلي الفغانستان است، به خیالبافی های خودادامه داده وعمدتاً درملاقاتهای سرار اقوام اهمیت بیشتررابه قوم پشتون قایل شده وحتی آقای سیرت رابه حنث بک فردغیریشتون باخودنیاورد، انده کی (آ)

کرستاده شاه سابق باهمان

خور نده وعزر با ربطر دارنت كات بالا ، براين عرايض نوم كند: ه نخستین هیاهور زریم رانی میسعود ، برنگل نونت روگفتار درمال ومشکر، این برد: شما (ای وکمنحوانان) که انبهمه *از کهابر*ابا یا دسکنید^ه واواني ت دينده مت زر مرختي ٤ ومحلل قصا يا رسيد وهن ميدانيد ..! ب ادحرا عنا نمي كند ؟ به جه حلت نمي آيد ؟ حرا حرف به علاميَّ كما اسكنَّا

در آناق سایکا ترسیت

نوش وارم ، سگیم « تنها مه باشم و رنگ ..!

- بانت خدم میگفتند ومی نوشتند: ادآ کیس بندست .. « زمین

- واغراض منيمو دند: وفي اكرب ملت شام تعفي رامي وارمند ... كب حرائمي آمد ؟... أوكه با ناخن تدبير ميتوارز كروگ رامور بنه ، ارُحرك نگند ، نزد فعل ، ملت و *وظمنه مسوول نوارم ب*ود .

- حتی نونسند : رو بستاره کارآسان را بزیر مای در علیحرت «فرود-می آورم ناعمل داخل افدام شوند ... و لعد ، تمینکه در علیجدت ، برتمها راکرت غائرست و آنهه فیل وقال آدمها رئرخروش ، داخل اقدام گردید ، هل فین » كه رنكارد تمنا راست كسته بورمه، دومين واوملا را بلند بمورنه:

• دومین واویل را کرسسه معشوق اول مود ملبد کردمذ ، نیکر ، ماکسه جرا ب نامیرهٔ شاه ، و مزای ورود داد ؟ جرا به احرام ف ، رز نامیدهٔ فاص اد

 وگریهٔ نجرت نظم این بت که : فرستارهٔ شام بایس جرا با فهام وقبائل افغان » طاقات كرد الله وقتى آقار داكر مسعود آدام (مريد مور فارام) متوجه مرتحه ، قبولم و قباطي كه با حبزال ولى علاقًا كرده الله ، سِيرِندي ارزهمان بارجهْ أرنكين درلمان قررمري ملت افيان بستند ، آلگاه ، به ماكس درس مباني که رز ایران آمزوز اند ، سکوشد کهات ۱۱ آنطرف بسرصد » را ماند دکمی فا قد کاج ، روی آن مروز د^ی خرخته و آشوب تولید کنه و منطق «بنگا زیری^ن را برسى نت ند ... درماليكه ما درما رهين تماره الميد سيخوشم: اقوام ماغرى بهبود ، مالت ن ، باميان ، ارزگان ، ايزد بسينخيل ، برونک، ترخ، تركمن ، ازبك و اقوام ولايت بردان ، كابيسا ، لغمان ، وردك ، الاي وشهریان کال (شامل ستادان ، نواستدگان ، مأمورین وزارتی نه ٤) با نامنه « معیفرت ، طاقات کردند که سمه از اتباع « امن طرف سرصر » بودند! جون بفلف^ه مَكُما كه درقالب تيم مرالمند شده بت ، يني «كبوتر باكبوتر ، باز با باز ... ، معتمد سنم ، ناخن به مگر فرومی بُرم و در بارهٔ منطق آقار آرام که ما قات با اقوام را در تصورات کہنه »میخوارز ، جزر تمیکوم ، زیرا جران، صرُرْتُین ٹان نیز صلا به « مروم » همیتی قابل سیتند و توم به آرزد^ع

(۱) - طورک مای سبود و شرح مبداد ، میک قرن (در زمانهٔ ما) دارای صدرال که اگر آنزا برده واحد تقسیم نیم ، دارای ده در دهه » میشود ... ومن بی نمور اص تعرصدم که در دهد بستم قرن عفر » (برگوزی کرفیاب واکتر افاده کردن - مَرَه حَدِده ؟.. ارنس ويك يخت ريار تجهورى ره اركدام فطع آن فرار دارد ؟ الرنسطر رجاب داكر آدام « ده ورم سره مبت» ا نبائد ، برگان غالب ، میک قرن را بزار سال بنداشته بت !!

وتم ت اقوامی را که را کارانه ادعا میکنند در باهم میوند خورده ، طت افغان را بسبان آورده الغرب » محل مجوج وجزء دد تصورات كهنه » مي ثمارند !!! با جنین فکر دروحیهٔ لا تا نباک! » کر دارند ، این طرز تلقی داکر آرام وهمران ت نراسم که سیراید : « ملاقات نایده طابرت با ملت ، مرافزامری با ارملاب معلی تایت ن ، زر تعجد و انتکار و خلاقیت حوت نمیزند .. تحدد کر به امور رخلی افغانستان سبت » تنگفت بنگرز نمیدانم ، ولی تعریح مسکنم کرنجام افراطیون بسروخط امام (!) را (حتی باشنیدن نام آنِ) جن می گرد! طب نظوم رجبت وبور بناه گاه بت ، اگر بین وار کسی می رود کوعت کسش را درکیمیکند ، حرفهایش را می شنو د و روی زخمهایش مرهم میگذارد ...**.باید** تم مراخل صریح ررامور مارکل کانی تلقی شود کرسعی دارند باردگر زنجر غلامی روس یا ایران را بگردن ملت رنجور بینداز ند! این برخوردار کا کرمیات تُ ب سکوس بت ، بابد صنّ به ملت انهان اخطار نابند کرما مات ما با نایندهٔ کل بر بابا ، مراحل مربح در امور دخلی تنظیم کی کارت جمیت است!! [(با تعلید و کرار عمر طرح بیکه کرد تنگان برار حافران ماماه ...) حرف کب دیگری کر آ فار داکر آرام گر ، در سوسیونوزی ملی نوکرد. بهت (۱) و ما بغالان گامی رز این و آن سنیده ایم ، «عنونه گرایی » بت . من که رزخین « کجری قروت » تا بستن ٍ لا مبرغت عروس » را مجزد عندت ملت افنان مهانم استکار می برند ؛ البِّس که رز بسیواگرم (آدم شی) ، درگیس دنعرفه انگیی ، طهر نیت عنعنهٔ توره کرکه را نیز که غان مبخت کومکی رز افتی رات وظمر بوره بت، دهمین ر رئینے می شمارم ، ولی جناب داکر آرام که با این شارش موافق نیست ، -محض ينطور كوميدن لورحركر عنعنور باحوب زخدار ونامنطم نظيم رباني وسيتة رز در مرزمنرم » سخت مسکیند ، نمطور :

عنعنه گرایی Traditionalism

عنعنه بمفهوم چیزیکه ازگذشتگان برای حاضرین مانده وعنعنه گرایی تقلیہ وباتکرارعمدی سلوک پیشینیان است، که قاعدتاًدرمقابل آن تجدد خواهي يا Modernism ميهاشديعني آن چيزيکه معصول خلاقيت و ابتكارزندگان ميباشد مهرا)

تو مفرمو دیرکه آقار داکر درانر ناملدی ، به در کا بدان » زفت ست ؟ ... داکنر *می رزهکومت و سیامت و سومبت میک زرم عقبگرا ومتکی به ا*ر**آ**اون^و منیادگراین افرالمی (با مان برج دمرج و مؤسسان خمیات) حاب میکند : اگر tradition عبارت رزمجبرع سنتی بت کررزنسی نبسل رنگر انتقال می باید ، کبس سمهٔ رست آورد کا و منی مهستهٔ عقاید کا باید درجع -ر جزار آن زخیل بات مند که در داقع با عناصری رز فرمناگ ما و میراتها مشترک ومجموع انتحاراً تکر از اجداد با رسیده ست ، ارتباط می گرد. ا رزنظر افراطیون باید آماً را رام را گنهکار دانست ، زیا باتحر صغیه گرای

لور حرَّك فرمت نمي نور ، ملك مراسم ومقتقدات مرضي ماهم صدر مي ميند . (1) شکمتهٔ اخر کرمیزمه به نوک ساح کای زرمی « آنجایی » که برارسرکویی آزادگا اخیراً سخون «سیلاوه» را به وسیدا حامل علنی ولبنت برد و خولش، زرمام سرک مده این از میسیلادهٔ علم » را تا سروم بی سواد (حون من) را دوش کند! رفعای صف بقالان که تصاعت تی نرا حریب جند مسیر از «لقول» ت کیل میدید ، توبرز خوردن کمی ، رو با و طعید الا تضاعت علمی » می مینید ك حينه نا رزستميان غرق شده درخندق تصبّ قوم وزبان ، حبابكهای -د موسیولوژی » را برسطی اطلاق ترمین می کند ... لطفا مخوانید : رر ... صرف شعارلویه جرگه عنعنوی رادادن وبا

خیالپروری وخوشباوری ساده لوحانه عصرطلایی عیاشی، خوشگذرانی و چوکی های بلندرتبه رادردهن پرورانیدن، برای مونارشیستهای فرصت طلب چیزی رابه ارمفان نمی آورده بایدباواقع بینی سیاسی وتحلیل همه جانبه بیست سال اخیرازدیدگاه سوسیولوژی سیاسی اوضاع راارزیابی نمود ، نه باانجمادفکری وعینک سیاه به چشم گذاشتن • ≫

آمًا مان منحرم ، با داران تما به بسلامیت توهین کر دند ، تما دیگر- بنام ها علم را مفتضح مُت زيد !! برآمينه مي مبيد ميت وار رميني و وهرسياسي خود (مرونس ور ربانی!) را کراز کهال داکنس به عبون رسیده ، مردم وطن به *فاک وخون کشده ب* استجرا این تعمت لاسیرسولوژی » را بی^ن

(۱) - بده معتقر باین نظریت دمخت عمرهٔ داعنیات، ما کرمیرار مون مپورت افغانی ما گردد ، محفوظ با ند ، ولی حرف به ارس انجاباً تحدوزهان -باید به آن تحدید نظر شور ، نعنی ارز شب می « ازم » را از « بی ازوم » ، « وب را رر لاغرواجب، وفروض را رز الر واحب » تجزیه وتغکیک میرسیم و طفین مامیم

والشدة باتعد ... ولى منره كورز بسادان موسولوزى ما برمال شوكارى غریره ام که عملاً به ورد جامعهٔ میرکددبار ما مخورد و مروم میحت را رز داراک بل جِندنًا كُلُ الِيهِ وكرده إنه ، نبي ت دير ، رزيكي دوسوسولوزستيكه ان ورق بازمزه را به رخ ما بی سوادان جا مونت اس می کنند ، جرام کاراز می رسم •-درحالتی که ترکش خانمان مور جنگ و رفات و ویرانی - برخان مِد معیار کا رحلمی و مِل قی ، به وسید ^و جند آدم فاطلب حجری خواه و قوم بر (مجرز به نفرهان ورفباره ع رغرور آفرین) برا فروخت و معدور مگرشته نده است ، محبّر میتواند و جاموت اس ا دیرامها مویی کفلیس گداخته از آتش سب ، ورق ترنید ! • - رہتم فرما د آنعده رز زخمیانی را کوفات و فرزند و زمزگی شن نالور شده مت ، به ساز کدام «علم » عیار میس زمی^ا آن خوار مطار سک بخورش تجاوز شرق وشویرش را بارم بارمه کرده انزی گریه زارخود را به کدایمخشس سوسیولوژی شا تنگیسم کند ؟ • - آیا رصفی موسیولوزی ، گاهی فیانه و آن سیاهی قبر مانیک در برابر روس عفیت سنگرجان دار و باداران مرئس بردارز شا ، نام ولقب و افتحارات اورا اغضب و وطنتس را برباد کردند ، محب شره ب_{ت ؟ آنان ک}ر مانهای عزیزت نرا فدار جامعهٔ آزاد وسسرمیند کردند ، رزجامونشناس تا چیزرم فهمیده؟ بنده که ساله در روشنی ضعیف مک جراع تبلی ، دمخت وتو علم بودم عاقب بینهٔ خرکار را برگره م زیرا مجربان محیط ا میگفتند که : «خرکاری دریای علم بت! ». توب بو غرق آن درما نتوم ، صدای ناتفی -گرشم رسیر کر اغراض کن ن میگفت: ادا علم همان بود کر سلانب وطنواه تر دائستند ... حاليا زمانه عوص شده ، ما خلفانكر في المل از روس وارا می آموزند ، فیالغور روسی وایرانی مرشوند و مربد حله مگوش آموزگا ران شاید نشور کو تومیم - ما در وطن را فرانوکش کرده ، مرید خر شوی و وطت را به تَجرِی موداکنی !! ». آن ندارغیب سب شد که خرکار را بدکرده ، بقالی ای تعوینبره ررین ست که خباب داکر آرام خور مرمد بنیادگران افرالمی -می به ، ولی بجای آمرض راه ورسم زندگی و قوانین جباعی (مندرج درکت آسانی) بسوسیرلوری نیاه می برد! ترم باید کرد که صطلام خاص سیسیلوری رز ایداهات در اگورت کونت » فیلسون نامی فرانس بوده میت که درک بش-نام در فلسفه مبوتی » رز آن تعرفیف منهاید ... و فعلسوهانی ما نز آگرست کونت ، بزاع علارمانی و مُشْرِکا ر خوانی ش ، بی دین و لا مزهب امد و سروی رز آمان مرادف کیمرا علادة (بين نوركستيم!) رز زمانيكه موسيولوزي را بحيث يك دعلم، بزروتاند مِنْس رز ۳۵ سال نمی گذره ... و دلیل نیکر داکر آرام رز روخط امام » عدول كرده ، اين علم ٣٥ ساله (طرح كافران!) را برعلوم كيزاره مارمدساله ا قرآن ترجیج میدم امنت که اگر گیراز قرآن و قوانین بن می دارشادات

عرضهٔ نمی کسید تا با و عیب سید ، سیاهی بخراعال گردب تود را در کتابه د با مایع گرم افکار علمی خور ، انجا د فکری سومار شیستها را آب کند! به با جاشین (با اعباز سوسیرلزی) بعها نید که آفر بیش از این ملت را خوار د وطن را در ان میب زد ، گروهیکه ن به از هیبت ادفاع ، تازه مومار شیست شده از د ، عاقب سم فاشیست خوار نید شد!

مفکرانکی بروجیه وکرانز جاموبخود (باعمر محت ربودن با فراد و تحقیها مخلف کشور و دقت در زفتا روکر دارشان) دقیقاً آت شده ایز، گان نمیکنم نیازی به فورمولها رجامورشناسی (من جلا، جاموشناسی کونسینی!) دا: - جل (باکر ادل) ، باسمنی بی عقل دیر مخف چیل (عدد) .

متعنی نیکر بیوسته مردم را باسیامتها رضام مزُد بردازان نود بازی میدنبد ، در شارهٔ ۱۸۲ نوٹس (هین ناره که شا و بنده را به وسید تشخیس نالتی منحت عنوان مارد و ارده ، توهین کرده اند!) عکس طاہرا مشکوی را عاب نمودہ ، بزبر عکس نوشہ انہ : لا لمیشظ طالب در میدانشهر »!... این عکس را باخود دانشه بسید تا بردیم راغ تُعاره ٩٣ جريدة بُر فته و مهد ، منتشبه و ١٩٩٢ :

پ سرشاهی مسلع به کلاشنکوف وبازوکا

بامبرآخرازان باید ، به غاصبا سپن ما راه گریز باتی نمی از بعن برار رایی مسعود ، کاک راه نبیه !!) ملاوت ، غراماتی هم بسوسولوری برافتار-ا*ین عززان دارد بهت ، منک : بختگی ندارد - معطق حات غیرلازم ، بیان مفعلیم* بھورت معیا در آورد ، بت ۔ دارای بیجیدگیرامیٹ کر رز معتقدا نے سیاسی فراطی سیختمه می گرد – و همینکه زبان و صله مات سوسیولوزی را به زبان عوام ترجیکتند نس ابتدال آن بت كر انرش را برادهان باتى موابر كدانت ١١)

مزر منحواهم کرگب دراز شد ، ولی اگر آخرین نیمها منطقی من درارآدام را موانم ، ركب م مج مى برايد! ، اين ن براى اثبات بنو حزال عدالولى لا خال فی ! » می که و به توم نیتون مستر همیت قابل ست (!) رمیغرایکم

به این به دکتورن به خاب داکر آرام کشهررا شورمیدم و بایه کارفهم و ومنطق را در کو۶ ربن آدم می *ارزا*ند ، نیز حرفی برار تبعره نداریم ، نها کمنگیت^ک: وقتی وجهین امید ، کل م داکر باکزار را با میزان بلند سندلال آن مرورمی نیم ريا و كبرتر شكسة بال صلح ٥ را م مينم كه رز انگشت ال باكسرشنى -(المد محرود ركبرسررج) را وتي مه لحاي بران فكر مي افتم كه اشخص برشنندی مانند آ فار واکر مسعود آرام ، شاید به منظور بایین نش دا دن بطح تحسيل عالى درگدشته و رتسخد به نابج تعليم دمور درگانون بومپون کابل-(درزان شام) ، من عافر شده سب كشهرت وتعام على خودرا قربان كند! والسام التمين، (دکتر رزئینه میابی)

(۱) - رجوع نور برشکسار Nicholas Abercrombie Stephen Hill کے Bryan S. Turner رفرنیگ ماکھیاسی -

وزو مالیت اره!

محرم دكتور كاشميان! تقنب زورناسسی عدیدی کشف شده ست که اگر که نشود ، مؤسسانِ حریرهٔ (بیطرف !) مهید ، - بینطور فرسببشتر مرده-ما مندهمینیم بیرایهٔ جدیدی برآن خوارمیدست واین عوام فرسی را زیر دهها کیلو کلمه ، بنهان خوارمبد نمود ... لذا ، اگر شارهٔ ۵۷ آیمه مبنور زمیر حایب نرفته باشد ، لطف این حید برگ « مرکه علنی «^{ال} به روام منصون لا میک دنیا در ترازد » کرفیلاً ارسال تیه آم رکشفرامیز:

طور کو ما حظور نجه ، متعلیا ، فاقد حسب همدر دی با ملت ، مین ها عکسرٹا کہ جملا - مرتبا قبل رز کھر ر کھال^ی ۔ مرتبوط برگزارش مصور داکر ہنر^{ن ک} بود (در مدُود دوسال قبل) جا به نموده ، بزیر آن نوشد اند : « می طین کمپ سرناهی مسلح با کوشیکون د بازد کا »

تغریباً دو سال قبل رز امروز ، آمار داکر سخی شرف زی (سیکاملا) به همکار موکسسهٔ الا حرمن - افغانستان فوندلین » وآقار مینی، آمر کوست (GERMAN AFGHANISTAN FOUNDATION(GAF))

رابور ماز مصوری رز حلال آباد ، برارنسر در حرمیه هٔ امید فرستا ده بود که ررواقع تصویر وترکسیم ما دمات خونین (آن زمان) درکسور وگزارش ساد رز درمدری سیس از صد فرار هموطم معلوم با کبود . در آن زن ، آمار دار تنحى النرن زى (مىدكاغز) مېزر تحت تأثير لا چُف وكف ميذا رزمونست جبر مربیرهٔ ممیر » و زیرنغود سیاسها رسال می(!) نرفته، مبنوز يعضريت هيأت تحرر ميد ممنسوب نشره لود و طبعاً دران زمان-گزارشهانش مارمانه بود . تومکنید که داکر مایب میکاتی را رو کاغذارزد:

γ ۰۰۰ جنک خانمانسوزبین کروههای متخاصم برای رسیدن بقدرت درست درروزاول سال نو۱۹۹۶باانتهای تشددوخشونت شروع شد . مه یک

\chi ۸۱ جت های جنکی أزهواخاته هارايايمب هاى قسماقسم بمياردمان نموده وراكتهاهم يدون داشتن هدف مشخص، بسوی اهالی مظلوم کابل بدون وقفه فیرمیشد، برای آنکه چندجنگجوی بی سرویای یک تنظیم سنگرخودرادرمنازل واپارتمانها انتخاب نموده بودندوگروههای متخاصم برای ازبین بردن این یاغیان یی بند وبار، باراکت های مخرب خویش بدون درنظرگرفتن زندگی ساکنان و سرنشينان منازل بسوى آنهافيرنموده خانه هاومسكونين منازل راهمراه با چندجنگجوازین برده وهمه رانابودمی ساختند ، >>

﴿ زَنهاكريان ونالان به اين نامردان تاريخ كه مملكت رابكلي ويران نموده و مردم رادرمملکت خودشان آواره ساخته وحتی به مال وناموس مردم تجاوز نموده اند ، نفرين ولعنت ميفرستادند واقعاًازديدن اين مناظرمتاثركننده ، بي اختياراشك درچشمان من وهمكارانم حلقه زدودرعين حال مدتى حیران وبایک ناباوری خاص به این تعدادبیشمارخیمه هانظرانداختیم وبه حال این بیچارگان وبحال این ملت پیچاره که به شکل گروگان درچنگ

ستمكران افتاده اند ، غيرازتاسف چيزديكرى نداشتيم كه بكوييم ٠ >> 🦟 ۰۰۰ یک آواره کابلی که

مدت زیادی رابحیث مهاجردریاکستان نیزبسربرده بودیمن گفت که این كرويهاساخته ويرداخته امريكاست كه باملياردهادالريول نقدواسلحه مدرن تقويت كرديدندودرزمان جهادرتيس جمهورريكان رهبران كروه هارادريهلوي خودنشانده ودرتلويزيون امريكابه آنهاهيروخطاب ميكردوهم سناثورهاي امريكادركميهاي يشاورآمده بالاي اسپ سفيدسوارميشدندوجهادمردم افغانستان راتعريف وتوصيف ميكردندا كجاست آنهمه دوستان كذايي افغانستان که یکباردیکربماکمک نموده درحل پروبلمهای سیاسی این مملکت حصه بکیرند ۰۰۰ 🏋

نهٔ ، حیدتنی را که رکستر من مره میکنید ، محافظان کمب ررش می نبله که ررطرف شورای مبال آباد ، جهته حایه و محافظه اور کران آن کمب ، نوطف شره بورند ، نه لا ملينه على له الله امروز ، درميدا شهر! » م دلاور بت رزدی که بکف مراغ دارد! درور شاهین سر مدا و ما دفا^ن!

طالبان فرزندان اقوام هجاهد افغانستان مستند

محترم دكتوررحمت ١١ له ظـفر

ظهورطا لبها درشهرتا ريخى قندها رءا ين مرزتوحيدسيا ست ملی افغا نستان۱درست زمانی شامل سیاست مملکت گردید كه أففا نستان عزيزبين تنظيمها و عدرت طلب ووطنفروش درا ش مدا خلات روسها کیا کستا نیها کا پرا نیها وسعو دیها به ترتیبی تقسیم آشده بودکه دا را ئیها ی ما دی آن به یغما وشهر ها وپا يتخت كثور درها لت تخريب وسيا ست ملى شديدا معروض به تهديد بود متنظيمها ورهبران وابسته بآين و أُن يُسْرا نجام بيكنوع توازن وبيلآنس مواجم شدندكه سياست مملکت درقید دربند و درما عره قرا رئرفت که نتیجه آن تخریب دولت مرکزی وتبارز باندهای خودخواه وجاه طلب دركُوشه وكثا رممالكت كرديد. چنا نچه ملارباني واحمدشاه مسعود دركا بل ـ كليدين حكمتيا ردرچا را سيا ب عبدا لرسۇ سیاف دریغما ن عبدالعلی مزاری در قلعه شا ده ستورن ا شما عیلخان در هرات معبدا لرشید درستم درمزار و عبدا لقدير درننگرها رسيا ست مملكت را درجهت آرزو ها ونستها ک نیمه خام وبی معنی خودتوا میا روشها ی ننگین وا بستگیهای استعماری اقتماً د جنگ زده و كلتورتنظيمي مردم الخنما نستان را درميدان تاخت و تا زبیگا نه قرا ردا دند.

زمانیکه سباستهای استبدادی ووطنفروشانه با حمایه ورقا بتهای چندجا نبه استهما ری توام سامقا صدمتها ین بسمتهای مختلف حا لات را در حا معه با رمیا وردکه با عث رِكُود وما نع هرنوع پيشرفت ها ي مخالف وموافق مي قُردَيدَ درين حالت سباست دربندتوا زن وبيلانس قرا ر سكُّيرد وأحساس اختناق ونا أميدي درميان كتله هاي مردم ً روَّحيه قهر وعصيا نّ را دا من ميزند كه چنبن يك جالت شرايط كامل عيار ويخته درمسير بالطوقان و . أُبستن يلَك انقلاب است · هرحا دثه ممكن باعث ايجاد ید حرکت ارزنده ودوران ساز گردد تاکستله ها عمردم را با خُودمتحدّسا خته ا زيّن طريق مملكت را ا زقيدوبند أميرا ن مغرض وجنك سالاران خونخوا رويا مرتجعين حيله گروحاً میا ن ا ستعما ری شان با زسا رد.

طا لَبا بِن سریع وبرق آسا درنوا مّی جَنوب غرب کشورکه مرکز آن شهرتا ریخی قندها را ست به ترتیبی درافق کشور نمایان گردیدند که مملکت درمیان رهبران جاه طلب وتنظيمها ي ساخته وپرداخته استعماري مسا ﴿بانه تقسيم شده بود كه تَنَا سب و توازن كَا مل میان شان وجودندا شته حتی برای مدت طولانیموقفهای شان عليه همديگر يُه ازلحاظ سياسي نه ازلحاظ نُّا مَى حتى ازلَّما ظُ ارَّا ضَى هم تَفْيَرَنْخُورُدُ. تَجَارِبُ سیا سی مشعرا ست که چنین حا لات بمثا به آسیا ب گردا ن ا ست که با روان شدن خون مردم این سیاب اقتصاد سیا ست کلتور کا کمیت آستقلال شهرها وا با دیها ی مملک را آردوخمیر میسازد، و کمرودیا مثال زنده چنین ترا ژیدی بشری درتا ریخ معاص است .

النيدروسي 32

دودما ن حکومتها ی مزدورروسها درافغانستانبرچیده خوا هدشد ومردمافغانستانبرای آینده درفضای صلح و امنیت بحیات ملی خود با حسن نیت برا درانه وازخودگذری درجهت تامین حقوق انراد واقوام افغانستان جدوجهدخوا هندنموده

اکنونکه نهضت طالبان سنگرحندبن ساله روسها یعنی حکومت کابل رابمحا صره گرفته اندیکتعدا دما مورها حبان خوش نویس وفرمت طلب پیشنها د ملح را ظاهرا بفحوای بشری آن ولی اصلا بخاطر نجات باندستمیها اعلام مبدا رند عده دیگرمیگویدکه بدون همکاری گلبدبن حکمتیار تعقیب پل پای روسها درکیا بل ممکن نیست ویکعده اخبا رو مجلات که نظرات ومقا لات افغانها رانشرکرده اند همین با صطلاح چیزفهم هاینیمه با سواد سباسی ومیرزا قلم کا میگفتندکه بدون اشتراك تنظیمها نمیتوان حکومت افغانستان را ساخت یعنی با دلائل وا صرارکه خاصه ۱۰ پور میگفتندکه بدون اشتراك تنظیمها نمیتوان حکومت افغانستان را ساخت یعنی با دلائل وا صرارکه خاصه ۱۰ پور چونستها است سهم تنظمیها را درجا کمیت افغانستان با درحاکمیت مراد درخالیکه این حاکمیت مال خالص اقوام برا درافغانستان بوده واست نه ازتنظیمهای ساخت اجنبی و شوشبختانه طالبان اراده نموده اندتا اینملکیت ملت افغانستان را از طقوم تنظیمها کشیده بمالك اصلی آن یعنی مردم افغانستان تسلیم نما بندچه حاکمیت بملت افغانستان تعلق داشته غیر قابل تعویض است و هنوزهم همین نوع سیاستمداران فاقد مسلك که نصب العین شانرا فقط رسیدن بچوکی تشکیل میدهد امطالب نا مطلوب علیه نهضت طالبان درینجا وانجاقلم فرسائی ونطاقی دارند که گویا اهداف وهویت طالبان معلوم نیست ویک فرب المثل را نقل قول میکنندکه گویا تلیوند ته شبهی او ورځی خته توپیرلری " و

کلمه طالب در نهضت موجود مفهوم مستعارداشته که بردیف سیاست روزقرا رگرفته وازحق نبایدگذشت که واقعا موزون هم است ، طالب در عنعنه تصوف و مسجد فاقد اقتدار وحاکمیت سیاسی بوده موقف اجتماعی اشرطلبه علوم اسلامی و خواستار تطبیق شریعت میباشد ، افغانستان در مجموع اما دامنه های جنوب شرق وجنوب غرب افغانستان خصوصا مرکز سنگرهای ازادی خواهی علیه سلاطین عرب سکندر رچنگیز مفل انگلیس وروسها بوده وطالبان فرزندان همین مردمان قهرمان و اقوام مجاهد هستند ، کمال تهجب وافتزاح درینست که ملاربانی با دوستان چوکی پرست وابن الوقت خود واحدشاه مسعود پنجشیری با باند ستمی روسی مشرب خود درك وفهم آنواندارندکه طالبان به عسکر و کمك نظامی پاکستان احتیاج نداشته بلکه آنچه را که حکومت کابل از طریق قندها ربهرات و کابل مدا ذلات نظامی پاکستان میخواند همین اقوام مجاهد پشتو ازقندهارگرفته تافراه رودو دراینظرف تا کابلهمه فرزندان افغان است که یا درمدارس پاکستان درس خوانده یابدا خل وطن خود بونه و درقیام ملی طالبان برای منکوب ساختن حکومت غاصب وغیرمردمی سهیم شده اند ولی جای عبرت و خجالت درینست که فرمان مقرری ملا ربانی درخانه نواز شریف پنجابی رهبر بنیادگرایان پاکستان امضا و برایش دانه مسعود عملیات چریکی را امضا و برایش دانه شدتا درکابل رئیس جمهورباشد ، و هموطن ما اقای احمدشاه مسعود عملیات چریکی را امضا و برایش دانه هموطنان خود را برای منافع اجنبی بقتل رسانیده چغور جواب و توضیح خواهد نمود؟

سوال درین است که این دو شخص این الوقت (ریانی ومسعود) درحیات سیاسی خود علیه پاکستان بجزکورنش ودنباله روی یکبارهم درگذشته تبارز نکرده فقط درین اواخر دیوانهوا رسی دمداخله پاکستان را دربین هِمقطا را ن چَوکی پرستٰ زمزمه میکنند و سیاست پاکستان در گِذَشته با تقویه قوای نظامی وا تکاه به بنیا د گرائی الحوانی بااستفاده ازمساعدت های غرب واخیرا باسوء اسستفاده ازکمکهای جهاد برای سالهادوام داشت وموجودیت چنین سیاست در جوارافغانستان همیشه مورد اندیشه ملسگرایان وطندوست بودهاست اما یکتعدا د جهره های شبیه مسعود وربانی همیشه مهر سکوت بلب دا شته حتی در موردتا مین حقوق تا ریخی افغانستان جرخلاف فيصله على لويه جرگه هلى افغانستان بامخالفت وسرنا باشميّ مقابله كرّده اند وامروز که دیگر تهدید کمونیزم درمنطقه وجهان محسوس نیست وتعقویه سیاست بنیا دگرائی را حکومت پاکستان ترک داده و تشکیلات نظامی پاکستان نیز متوجه افغانستان دارای حکومت مستقل ملی وقوی در پهلویش قرارداشته باشد/ درینوقت است که حکومت بنیا دگرای ربانی باتفیر سیا ست درپا کستان قدیعلمنموده همان چهره های بنیا دگراکه تا دیروزازپاکستان تنخواه میگرفتند وحمایت میشدند خالا دفعتا دشمن یا کستان شده آند و به نهضت استوار ملی ومردمی ونجات بخش طالبان اتهامات نا جوانمردانه وارد میکنند، اما هرافغان کو ازتاریغ افغانستان ومبارزات اقوام مجاهد افغان خبردارد میداند که مرکبرطالبان شهرقندهار است واین مرکزهمیشه درتوحید واحیا و مجددافغانستان نقش ارزنده بازی <u>ک</u>رده است · قابل افتخار است که طالبان قدرت یافتند طیاره روسی را ب**اسهونیممل**یون کا*ر*طوس و تُوپَّها ی طیاره شبکن بقندها ر پایان کنند وافتخاردیگر اینکه انها هفت نفر روسی راتازمان رهائی افغانهای محبوس در روسیه رهانمیکنند واز التیماتوم روسها هم نترسیدند. ازینجاست که معلوم میشو**د** این بارنیزمردم شریف قندهار در ساختمان سیاسی اینده ا فغانستان نقش تاریخی خود راایفا ؑ خواهند کردهطالبان ۱زبدوظهوردرسنگرهای پاك سازی افغانستان تاكيد برتهداب سياست تاريخی افغانستان نموده اند وموفقیت ها وپیروزی های درخشان شاندرهمین نکته متمرکزاست که انهاقدرت طلب نبوده وباتنظیمهای قدرت طلّب واستفاده جو آرزوی ائتلاف وسازش و همکاری ندارند ازینجاست که ازپشتیبانی مردم افغانستان برخوردا ربوده خدا وند نیز حا می وپشتیبان انها میبا شد. اهداف اعلان شده طالبان ازینقرارا ست که همه ملی بوده ازحمایت ملت مستفید مبباشد:

۱) خلع سلاح عام وتام کروها ی مسلح وتشکیل یك اردوی ملی اسلامی برا ی حفظ امنیت درافغانستان ومنطقه ، ۲) نفی وطرد تنظیمهای قدرت طلب واستفاده جو بحیث احزاب سیاسی که خواسته ملت میباشد.

") "T تحدید وبا طل سا ختن طرزتفکربنیا دگرائی اخوانی درکشور افغانستان "

؟) محو ونا بود ساختن پوسته های نظامی و راهگیری و مراکّز کلتوری وها بیت در افغانستان

ه) پاکسازی ستمی ها آین سازمان سوم مانخله وتجاوز روس بافغانستان وایجادیك حکومت ملی ومردمی، 1) قطع عام وتام مداخلات استعماری درافغانستان ودرعوض ایجاد روابط دوستانه با همسایه ها ه

این مقاله مبین نظریات نویسنده بوده ازنظرناشر وکارکنان مجله نمایندگی نمیکند،

برادران كارامازوف 78

محترم شکیب قندها ری ا زسا ندیا گو

درشما ره ۱۵/۵۳ ائینه افغانستان خبری نشرشده بودکه رژیم ربانی یك شخص مرتجع و سیال مشرب را که مثل آب گندیده در هرظرف وهرخمره قالب میگیرد و با ببرك کا رمل ونجیب گا و بسویه وزیرهمکا ری داشت بحیث شا ردا فر سفا رت وا شنگتن مقررکرده است و برایمن مقرری این شخص انقدر مایه تعجب نبودولئی اینکه اوتوانسته درین مدت کوتاه اشخاص عالیجنا ب منجمله را شدما حب را هم دردام انداخته باشد بسیار تعجب آور بودکه طی نامه یکیتن از هموطنان در شماره ۱۵۰ ائینه مطالبی درین موردخوانده و تصا دفا من هم شناختی از سردار شارژدا فردا رم ومتا سفانه بسیار چیزها درناصفتی اومیدانم که نمی خوا هم بشمار در آورم اما یك صدنه چشم دید خود را ذیلا بمطالعه خوانندگان ائینه تقدیم میکنم و

درسال ۱۹۷۸ بعد ازکودتای نحس وشوم کمونستها شبی در محفلی بودم که محمد اکبرهمهررطیس دفترحفیظالله امین نیز دران محفل اشتراك داشت ، ازطرطرف سخن بمیان امدو دوسه نفر ازخلقیها وکمونست مشرب ها از فا میل محترم سلیمان بنام مفتخورها وشیك پوشهایا دکروگ درین وقت اکبر مهر یك نامه را ازجیب خود کشیده اولبرفیق پهلوی خودتشان دا دبعد آزاقمدا با واز بلند قرائت کرد وهدفش این بود که میزهای دور وپیش هم بشنوند و من که درمیزپهلویش قرارداشتم محتویات نامه را بدرستی شنیدم اگرچه از ان تاریخ حدود ۱۷ سال گذشته اما سعی میکنم شرافتمندانه آنچه بیادم مانده از حافظه تکرارکنم ،

نامه با القاب ج ع ج دانشمند بزرگ قوماندان اعلای انقلاب لمری وزیر و وزیرا مورخا رجه حکومت دیموکراتیك خلق افغانستان شروع شده بود وچند سطر اول آن تبریك انقلاب ظفرنمون ۷ ثور وتمجید از شخصیت اعلی رهبر بزرگ و قوماندان اعلی انقلاب وقف شده بود، بعد از آن روی سخن بطرف خاندان سلطنتی سابق دور خورده و از احمد شاه خان وزیر دربار سابق تذکراتی داشت و خصوصا توجه قوماندان اعلی انقلاب راباین نکته جلب کرده بود که در خاندان شاهسی سابقه یکتعدا د اشخاص ازما درمورتی وکنیز بوده با عقده بارآمده اندوقا بل جنب میباشند ازانجمله درباره محمدکریم خان برا درنا سکه احمد شاه خان نوشته بود که ازما در کنیز بوده شخص بسیار با عقده بود واگرچه از طرف دولت بحیث نایب الحکومه هم مقررگردید وبا تمام بیکفایشی تپ وتلاش کرده کیسه وجا غر خودرا پرکرد وخودش خودرا تقا عد دانده ازمدرک عایدات وحاصلات زمینهای تقاعدی چرس خود را میزد تا بستان در پخمان وزمستان درجلال ابا د و متباقی ایام را درششدرک عیش ونوش داشت و بچه های او بحیث اعفای حزب پرچم قرارذیل معرفی شده بود:

۱) حکیم جان (بچه) که درزمان جمهوریت قلابی داود بحیث رئیس دافغانستان بانك بعوض آقای مالی ا چکزی تعیین شده بوده

۲) دا کترعظیم (معروف به پستك) که یك دا کتر گمنام بوده ۱ ما ا زبا بت ۱۱۱ ما ط پرچمیها در دوره جمهوریت دیموکرا تیك خلق بحیث رئیس مجا دله ملاریسا مقررگردید،

٣) رحيم الله جان اصفى ما حب منصب عسكرى عادى بود اما درجمهوريت ديموكرا تيك خلق بچوكى جنرالى بحيث معاون پروتوكول وزارت دفاع مقررگرديد.

٤) ردمت الله جان الصفى كه زير سايه محترم نورا حمد نوروزيرها حب دا خله بچوكى سفارت بحيث مديرعمومى
 اقتمادى وزارت خارجه ايفاى وظيفه مينمايد.

تون ی عدف مکتوب با رتباط معرفی اشخاص مذکور که در دوجا انها را (∍۰٫ دران کا را ما زوف) خوانده بودطوری بود کهنویسنده میخواست انها را بحیث پیروان ببرک وپرچم واشخاص خطرناک بحفیظ الله امین (قوماندان اعلای انقلاب) معرفی کند چونکه حفیظ الله امین در صدد شناحت وتشخیص پرچمیها بود. وقتیکه اقای اکبر مهرناصه را سراپاخواند بدونفراز دوستان خود که درعین میز با اونشسته بودند نشان داد وباواز بلندگفت که نویسنده این نامه هم یک "سردار اغا" است ،

اینکه حفیظ الله امین با این برا دران کا را ما زوف چطور معامله کرد بمن معلومنیست زیرا درسال ۱۹۷۹ من درپاکستان بودم ولی بعدا شنیدم که در دوره ببرك کا رمل این برا درها هرگدام یك رکین دولت بودند وصد افرین شان که درعین زمان همرای رژیم ربانی ـ مسعود کچری قروت شدند، اما نوشته ان هموطن را که گویا دردوره شاهی اینها ازطریق نورا حمدنور جذب شده وبرای پرچم فعالیت میکردند من هم تائید میکنم که حقیقت دارد، با احترام ،

رهيم پيسفال محترم مديق الله كبابي ازنيويارك

درشماره فوق العاده ٥٦ شما كه بروز مظاهره توزيع شده بود درصفحه ٢٦ نوشته بوديدكه عبدالرحيم غفورزی چهارسال پيش درنيويارك مرغفروشی ميكرد حالا بحيث نماينده درملل متحد ٢مدهبا وركنيدهرقدر افغان كه اين نوشته را خواندندبشما آفرين وشابا ش گفتند كه شما اين مرغفروش را معرفی نموديد، من خودم يك غريبكاركه كرا چی كبابفروشی دارم ودرمنها تن كارميكنم سابق خودم نيزدكان مرغ فروشی داشتم كه نزديك دكان غفورزی بود اما اوآدم بسيار چتاق بود چونكه درپهلوی مرغفورشی كار هيروئين و پودر را ميكرد و درگ ديلرهای نيويارك بيشتر بدكان اوميرفتند همرای مرغ به بهانه خوراكه پودرهم خريداری ميسند، افغانها اينكار اوراميفهميدند و اونام پودررابغارسی (پيخال) مانده بود وبافغانها بامزاق وخنده ميگفت "چكنيم بيا در نان پيداكردن مشكل است همبرای مرغ پيخال هم برايشان ميدهم ازين با بت غفور زی در بين افغانهای نيويارك به ((رحيم پيخال)) شهرت داشت وبدا بحال افغانستان كه حالا پيخال توسط حكومت ربانی بملل متحد راه يافته است ، خداكند اين نوشته مرا پيخال بخواند من همان ادم هستم كه يكروزچندنفرسياه پوست برای لت كردن آوامده بودند بمن تلفون كرد رفتم همرای دونفر ديگر و اورا از چنگ سياه پوست برای لت كردن آوامده بودند بمن تلفون كرد رفتم همرای دونفر ديگر و اورا از چنگ سياه پوست برای لت كردن آوامده بودند بمن تلفون كرد رفتم همرای دونفر ديگر و اورا از چنگ سياه پوستها نجات ناديم هردند بمن تلفون كرد رفتم همرای دونفر ديگر و اورا از چنگ سياه پوستها نجات ناديم ه در ناسيا س و پله بين است ه خرخ

شاه شجاع سوم

محترم عبدالغفور وصيل ازكونكتيكت

دا پورتنی نوم دهغی مقالی عنوان دی چه د شاغلی عزیزالله مرموزیه قلم د (امید) دجریدی په (۱۵۲) شماره کی نشرشویده .

شا غلی مرموردا فغا نستان د۱۵۱ تیروکلوپخوانی تا ریخی وقایعوته په ۱شاره په دیره بیعدالتی او بیخبری سره دکندها ر درانی تبر اودهغه های نور پتمن قومونه دشجاع الملك په خیانت كیشریکوی، اوداسی استدلال کوی چهانگریزا نوشاه شجاع ددی لپاره لممری کندها رته را وستلو چه ده ته دده دقوم په حضور دشاهی تاج ورپه سرا وبیائی دتخت دجلوس لپاره کابل ته بوزی ،

حقیقت دموضوع خوداً دی چه انگریزان ا صلا دپنجاب اوپشا ورله مستقیمی ا ولندی لاری تحده دکا بل په لور را روان وو ولی رنجیت سنگه دهندا نگریزی حکمران لارد (ا وکلند) په مکرا و حیله دیته وا دا رکړلوچه د برپنجاب له لاری صرفنظر ا و په عوض کی دسند بلوچستا وکندها ر له لاری کا بل ته لاړشی (۱).

همدا رنگه که دوطن په تا ریخ نما نونه پوه اوله تعمب خده صرفنظر وکړو نودا پوتا بت حقیقت دی چه دکندها ر درا نی تبرا ودهغه نما ی نوروقومونو همیشه په وطن با ندی سرونه ورکړی اوهمدا د کندها ر اقوام وو چه هغه با ندی تورلاسونه ئی

لندا وغُوخ کړيدي کوم چه دوي له ١٢٠٠ميلادي کا ل حخه شرا تلسمی پیری پوری تخمین ۶۰۰ کا له زمونز وطن ته را اوزدشوی وو آوهم ئی داامکا نات برابر کړل چه دابدالی یا درانی ټبر په لاس دمعاض افغانستانسیاسی اوا دا ری بنست کشیبودلوها وهم کی دا شرا سط آماده کړل چه دوطن ټول اقوام دکاملي وروگلوی ا وبرا بری په فضا کی دا پشودل سوی بنست په پورته کولو اودملی مانی په اعمار کی سره راغوند آوسهیم کاندی . دا هم یوه شا بته خبره ده چه دکندها ر اقوام دخیل مینی په کرلی چه دخدا ی(ج)؛ ا سلام ا ووطن سره كى لىرى هميشه دخا رجى تجاوز په مقابل کی دریدلی اوهغه ئی رفع کړی دی الکه چه دخلقی اوپرچمی منحوسی كودتا تخفه وروسته دزميندا ور دعليزيو د قام ننگیالی خلك ترتولولمړی را پورته شول ا وکمونستی نظام کی مردود وبللو ا و دهْغُه بِهُ مَقّا بِل كِي سُي جِهَا د آ عُلان كَرِلو (٢).

دشاه شجاع په وخت کی هم لمیری دکندها رد قومونو ننگیالی را پاخیدل اودهغه کای په انگریزی نظامی امر جنرال(نات)باندی نی برید وکیلو وجه داتا ریخی حقایق په هغه لیك کی پوره صراحت اووخاحت لری کوم چه دکندها ردا نگریزی قوا وو سیاسی مشر میجر (ر اولسن)د جنرال (نات) په مصلحت کا بل ته د(مکناتن) په نامه استولی وو ۱ و پدی لیك کی میجر (را ولسن) مکناتن ته واضح لیك کی میجر (را ولسن) مکناتن ته واضح لیكلی چه " انگریزان نشی کولی دا وطن په زور باندی د کان کیږی " (۳) و

(۱) افغانستان درپنج قرن اخیرتالیف میر محمدمدیق فرهنگ صفحات ۱۲۷ و ۱۸۱۰ (۲) کرباس پوشهای برهنهٔ یاتالیف حسنشرق

(۲) کرباس پوشهای برهنهٔ پاتالیف حسنشرق مدراعظم کمونستی مفحهٔ ۱۲۵ • (۳) جاکنند کارگریک کمیکام (۳)

Macrony - J. B. Lippincott Comp. New york 1966 1 19 150 دطالبانو د عا لی شورا د غړی او د هرات ولايت د مرستيال مولوی محمد عباس سره مرکه

مولوي محمد عباس اختد ، چي د خلويښتو کالو په شاؤخوا کي عمر لري ، ددی مرکې په وخت کي د کندهار ښاروال ؤ ، کله چي هرات او د هيواد نور لوېديخ ولايتونه د طالبانو تو کنترول لاندي راغلل نو ملا عباس اختد د هرات ولايت د مرستيال په توگه و ټاکل سو .

ځکه چې په دی وروستيو وختونو کې د ښووني او روزني ۱ و په تېره بيا د مېرمنو او نجونو د زده کړي په وړاندي د طالبانو د پاليسۍ په باب زيات سـوالـونـه مـطـرح سـويـدي ١٠نـو دادئ د درنـو لوستونکو د معلوماتو له پاره هغه صرکه چاپوو ١ چي ښاغلي عبدالغفور عطار د روان کال د جوزا پر ۱۸ نېټه په کندهار کې د ښاغلي مولوي محمد عباس سره کړېوه ١داره

پوښتنه : جناب مولوي محمد عباس اخت. ، تاسو څه شي و هڅولاست ، چي د طالبانو په اسلامي غورځنگ کي برخه واخلۍ ؟

جواب: په افغانستان کي د ۱۷ کلن جهاد څخه وروسته هغه څه چي يعليو د ملت توقع او هيله وه ، او هغه څه چي الايو نيم ميليون شهيدانو د قربانۍ شمره وای ، تر لاسه نه سوه ، ددی پر څاي چي د افغانانو دغه هيلي او توقعات تر سره سي ، برعکس داسي کړاوونه ور باندي راوستل سول ، چي د ليکلو څخه نې قلم عاجزه او په ويلو نې خوله ناتوانه ده ، نو دا زموږ يوه اسلامي قريضه وه ، چي د خپل هيواد او اولس د نجات د پاره سره را ټول سو او په داسي يو کار لاس پوري کړو چي هغه د مسلمانانو د نجات سبب د وگرځي .

هغه ؤ چي د اسلام مقدس دين او الهي ارشاداتو پر بڼا سره را ټول سولو او د علماي کرامو څخه مو ددغسي مغشوش حالت او ددغسي طالمانه او جابرانه تنظام د بقا او عدم بقا په باره کي پوښتنه و کړه علماؤ موږ ته فتوا راکړه چي په افغانستان کي اوسنۍ وضع د اسلام د مقدس دبن پر بنسټ د زغمولو وړ نه ده بيا موږ د دوی څخه وپوښتل چي څه کول په کار دي او بايد موږ څه وکړو .

علماي كرامو دداسي مغشوش حالت په وړاندي موړ ته د جهاد د مقدسي وظيفې د اجرا كولو اجازه راكړه ۱۰ د حتي مكلف ئې وگڼلو . چي بايد په دى جهاد كي برخه واخلو ، پسله مغه موړ خپل صفوف منظم او په مقدس جهاد مو پيل وكړ .

پوښتنه : موږ او تاسو ټولو ته څرگنده ده ، چي په افغانستان کي دديني علماؤ او عصري تعليميافته منورينو تر منځ څه نا څه نا آشنائي او حتي سو تفاهمات موجود وي ، که اختيار د طالبانو په لاس کي وي ، نو به دديني علماؤ او عصري تعليميافته گانو تر منځ دغه فاصله څنگه له منځه يوسي ؟

شمارة مسلسل ۱۹

نیزدرمنظقه سنگلاخ شا مل بوده ولی بعدا زجنگها ی سخت منطقه را تخلیه کرده اسیریا فراری شده اند، بهوجب یك خبردیگر حکومت کا بل در تعمیر پنج کمربندا منیتی خود بدورا دور کا بل که انرا بهترا زخطما ژینوتوصیف کرده اند درتمام راه های عبورطالبان مین گذاری کرده اند، طالبان ازین مین گذاری خبردا شته وراه های مملو ازمین را قبلا تشخیص دا ده وبرای اینکه از یك راه خالی از مین بطرف کا بل نفوذکنند راه سنگلاخ را درپیش گرفتند که اگرچه کوهسار وصعب المرورمیبا شد اما خالی از مین است ، سنگلاخ و کوه های بلند آن با لای پغمان وارغنده حاکم بوده ازطریق پغمان قرار آخرین خبر طالبان خودرا بحمه های جهلتن (باغ داود) رسانیده اند،قرارا طلاعات رسیده کمیت ماین گذاری رژیم ربانی بمقابل طالبان بیشتر ازماین گذاریهای دوره حود و روسها بوده است و پرابلمهائیکه ازین ناحیه دراینده متوجه عابرین نا رافی وبا شندگان مناطاطق همجوار خواهدشد کمتر از پروبلمها و فجایع بشری نخواهد بودکه ملت افغان بمقابل متها جمین روسیه متحمل شده بودند، کسانیکه درمنطقه ازین مینگذاری خبردارند درزمینه افغان بمقابل متها جمین روسیه متحمل شده بودند، کسانیکه درمنطقه ازین مینگذاری خبردارند درزمینه افغان بمقابل متها جمین روسیه متحمل شده بودند، کسانیکه درمنطقه ازین مینگذاری خبردارند درزمینه افغان بمقابل متها جمین روسیه متحمل شده بودند، کسانیکه درمنطقه ازین مینگذاری کرده اند.

ه اکتوبره ۹ سیاتی بشمول سید حا مدگیلانی پسر وولیعهد سیدا حمدگیلانی بجلال ۱ با درفته تا دربین حکمتیاً ووالی قدیر مفاهمه وممالحه را ایجا دکنند ،درین هیات سیدسلمان گیلانی نیزشرکت داشته وهدف ۱ نها این بودتا بهردوطرف ۱ همیت ننگرها ررا حالی سازند که درین شرایط بلد بحیث یك منطقه آرام و عاری ازجنگ باقی بماند، قبلا در اشر تشبشات حکمتیار برایمتصرف شدن ایا لات شرقی اوضاع درننگرها رمتشنج شده و نزدیك بود بین والی قدیر و حکمتیار جنگی درگیرد، قرارمسموع والی قدیرنیز درا شرسو ۱ استفاده هائی که خودش وبرا درانش ازقدرت جهادی نموده نزد مردم ننگرها رحیشیت واعتبارخودرا باخته اند،

بیزنس را هگیری درمنطقه سروبی به پیروان نا را ض حکمتیا ر قنا عت فرا هم آورده است ،قوماندانان ا جلزه دا رنددربدل دریافت مبالغ هنگفت با موال ولاریها وکا روانها ۱ جازه عبورومرور ۱ زطریق سروبی بدهند، هکذا یکعده تا جران پاکستانی بمزا ررفته ۱ زطریق تبا دله دا لربیزنس میکنند،

طبق اطلاع واطه طالبان ٣٧ عراده تانك ثقيل راكه قبلا استفاده نشد (ودارا ي كيلومترصفرميبا شدد از تورغندي بدست آورده بمنطقه مصئوني انتقال داده اند واين تانكها درزمان نجيب فرمايش داده شده بود ولي بعدا حكومت روسيه موافقت كرد انها را بحكومت رباني تسليم كنده درهرات وضع كا ملا آرام را پور رسيده مردم بموجب اشتها رطالبان اسلحه دست داشته خودرا بخوشي ورضائيت بطالبان تسليم ميكننده مردم هرات از طرزا داره اسما عيلخان وفجايع اين دوره حكايات عجيبي سرداده باطرز حكومت طالبان كه بكار بارمردم غرض نداشته ومحصول گمركي را معاف قرارداده اند راضي وخوشنودميبا شنده ازجانب ديگر حلقه هاي افغاني در پشاور بطور عموم خواهان سقوط حكومت رباني بوده طرشدار رويكار امدن يك حكومت ملي و مركزي ميبا شنده

دولت پاکستان یك پوهنتون افغانی را در منطقه (پـبو) که توسط سیاف وهابی افتتاع شده بود مسدود نموده است ، دولت پاکستان این پوهنتون را مرکز تحریکات افوانی دانسته وچون پیروان سیاف که وهالیان اجیر میباشند درین منطقه متمرکز شده بودند این تجمع را برای خود خطر دانشته بمسدود ساختن پوهنتون اقدام نموده است ،

۷ اکتوبره۹ بحواله بی بی سی پیلوتان روسی درقندها ربشرکت هوائی مالک طیاره خودتلگرام دا دهتایا بزودی دررهائی آنها اقدام شود یا باعتصاب غذائی دست میزنند، ایتارتا سخبردا دکهیک هیات روسی درظرف دوروز برای تجدید مذاکرات بقندها رمیروند، طالبان رهائی پیلوتان مذکور را مشروط برهائی افغانان اسیر درروسیه وانمود ساخته اندکه بهنگام اشغال افغانستان بروسیه انتقال یافتهبودند،

محمودمیستری باردیگر بکا بل وارد شده اظهار امیدکرد که یك اتش بس موقت ۱-۱۵ روزه را برقرارسازد به سعدازان اوبتواند جناحهای داخل جنگ را جهت بحث روی انتقال قدرت گردهم جمع کند، معهذا ربانی گفته است تازمانی جنگ ادامه داشته باشد استعفی نمیدهد، درحالیکه طالبان بازتکرار کردند که تاربانی استعفی ندهد اسلحه را بزمین نمیگذارده ، میستری باین عقیده است که در هرحال اول باید اتش بس موافقه شود بعد ازان شرایط هرکدام روی میز اورده شود،

پیترهنسن معاون سرمنثی ملل متحد هفته گذشته ازچندشهرافغانستان دیدن کرده سپس بخبرنگاران گفت وضع امروزی افغانستان بیشتر بوضغ اروپا دردوره جنگ جهانی دوم شباهت دارد اوتخریبات شهرهای کابل ٔ قندهار وجلال آبا ورابیرون ازتصور خوانده گفت امدن ۲۰۰۰ هزارپناهنده باین شهر مصیبت بزرگ محیط زیست را باراورده وجنگلات رابزمین بایرمبدل ساخته است ،قراراست تقاضای جدیدکمکهابافغان ستان درهفته آنیاده اعلان گردد، سال گذشته ملل متحد ۱۲۰ ملیون دالرتقاضای کمك نمود اما فقط نصف آن میسرگردید ،بقول هنسن قسمت بیشترکمکها به پاکسازی ماینها مصرف خواهد شد، اوگفت پس ازده سال ۱شغال شوروی وسه سال جنگ داخلی درافغانستان این کشور دارای بیشترین تعداد ماین درجهان میباشد،

بحواله فرانس پرس ملاا حمدحـسن والی قندها ر ومعاون شورای طالبان بخبرنگا ران خارجی گفت برای اینکه بشهریان کا بل وی≥تعدا د موسسات خارجی فرصت دا ده شود تا ازکا بل خارج شوند حمله با لای کا بل به تعویق افتاده است ∙عا برین از نزدیك مواضع طالبان خبردا دندکه ترتیبات جنگی وتسلیحات را مشا هده کرده اند ۰

۱۱ اکتوبره ۹- نیروهای طالبان بیك حمله شبانه کمربندهای امنیتی رژیم کابل را شکستانده وچاراسیاب را دوباره اشفال کردند، خبرهامشعر است که چندگروه طالبان بطرف حومه شهر به پیشرفت میباشند،مسافه بین میدان شار وچیرارآسیاب حدود ۲۰ کیلومتر بوده ودرین ساحه رژیم ربانی ترتیبات بسیارقوی و مستحکم نظامی ساخته نما بندگان ربانی از قول داکتر فرها دی این کمربندها را خطما ژینووفیرقا بل تسخیر خوانده بودند، تا هنوز معلوم نیست که طالبان چطور بطور معجزه ۱۳ درظرف یکشب خطوط دفا عی

جواب : اصل حقیقت خو داسي دی ، چي د اسلام د مقدسو اصولو پر بنسټ باید د ررحاني طبقې او سیاستمدارانو تر منځ کوم لیري توب نه وي موجود ، خو که زموړ په هیواد کي دغسي یو لیري والی موجود وي نو دلیل نې د پردیو د تاثیراتو او لاسومني نتیجه ده ، په اسلام کي میڅ ممانعت نسته چي روحاني طبقه دي د نورو خلگو څخه مشوره واخلي ، د مثال په توگه د اسلام دومم خلیفه ، یعني حضرت عمر فاروق رضي الله عنه ، د پارس د امپراتورۍ تر سقوط وروسته حتی د یوه زردشتي کامن څخه ، چه هرمز نومېدئ په ځینو امورو کي مشوره غوښتله ، حقیقت دادئ چي په اسلام کي د سیاست او مذهب تر منځ اختلاف نسته ، بلکه دا دواړه د یو او بل څخه نه جلا کېدونکي منځ اختلاف نسته ، بلکه دا دواړه د یو او بل څخه نه جلا کېدونکي قوتونه دي ، روحانیت او سیاست د یو او بل سره لازم او ملزوم دي دوی به دواړه په یوه ردیف کي فعالیت سره کوي .

له بده مرغه د وخت د ځينو خودغرضو خارجي اجنسيو له خوا داسي کار سوی ؤ چي سياست د مذهب څخه ليري کړي ، نو ديني علما نې په داسي صف کي درولي وو چي له سياست سره او سياستمداران ئې په داسي صف کي درولي وو چي له مذهب سره نا آشنا وي ، نو ځکه دلته د ښووني او روزني مساله مطرح کيږي چي په يوه اسلامي هيواد کي بيايد مسلمانان داسي وروزل سي چي د سياست او مذهب دواړو سره آشنا وي ، بيا به نو دغه ليري والی او فاصله په منځ کي نه وي .

پوښتنه : کولای سم چي د افغانستان د ښووني او ړوزني د سیسټم په داره کي ستاسو وینا داسي تعبیر کړم ، چي گواکي په خوا په عصري ښوه څیو کي دیني زده کړه نه وه او په دیني مدرسو کي د عصري ساینسي مضامینو تدریس نه کېدئ ؟

جواب: په دینی مدارسو کی چی کومه نظریه د ساینس موجوده وه انو هنته ارغونی ساینس یا لرغونی بونانی علوم تدریس کېدل او منطق یا ریاضی او حکمت کوم لوست کېدئ نو هغه د قدیمی فلسفی پر بنسټ برابر ؤ له بلی خوا په بنوونځیو او پوهنتونو کی دینی علوم یا هیڅ نه وه او یا په پېره محدوده اندازه تدریس کېدل ، په تېره بیا پوهنتون تقریباً یو سیکولر خاصیت درلود ، په پوهنتون کی دینی تدریسات ، پرته د شرعیاتو له پوهنتون کی دینی تدریسات ، پرته د شرعیاتو له پوهنتون گوه دینی تدریسات ، پرته د لوست زما په نظر یوسیکولر خاصیت درلود ، نو په کار ده چی په دواړو برخو کی داسی توگه کار وسی چی د ښوونی او روزنی په سیسټم کی سیاست او دین دواړو ته های ورکول سی .

پوښتنه : مهرباني وکړئ او د ښووني او روزني په برځه کي د طالبانو د اسلامي پاڅون دريخ راته څرگند کړئ - آيا د ښوونځيو او پوهنتونو او مسلکي ښوونځيو پرائستل په نظر کي دي ؟

جواب : د ښووني او روزني په برخه کي موړ په ټولو کليوالي او ښاري سيمو کي مکاتب پرانستي دي ، په کومو سيمو کي چي مکاتب نسته نو هئته مو د لويو مساجدو څخه کار اخستي دئ ، د مسلکي ښوونځيو په برخه کي بايد ووايم چي د کندهار د طب پوهنځي فعاله ده ، د طالبانو تر تسلط دمخه ، د پوهنځي وداني د ځينو خلگو له خوا اشغال سوي او په خصوصي توگه ورڅخه استفاده

دا هم یوشا بت حقیقت دی هغه وخت چه شاه شجاع په کا بل کی قدرت ته ورسیدلو دیرزر پوه شوچه انگریزا نو سخته پوکه ورکړی وه ، نوهمدا علت ووچه ده په مکرر توگه له (مکنا تن) څخه وغوښتل چه انگریزی قواوی له افغا نستان نخخه ووزی، ولی لدینه چه د مکنا تن اهداف دده پا چاهی ته رسول نه بلکه په منطقه کی دانگلیسی استعمار بلکه په منطقه کی دانگلیسی استعمار توسعه وه نوهم هغه سبب ووچه شاه شجاع پخپله دیر ژر دانگریزانو پلاس کی دیوه سیاسی محبوس حیثیت پیدا کهلو،

دهمدی کار نتیجه وه چه شاه شجاع دکابل دشا ریوتعدا دمخور ا و دا عتبا رورکسا ن ور وغُوسُتُلُ ا وهغه ته ئي دا نگريزا نو ا صلّي شوم اهدا^ق ورپه گوته او ه*ا شی* هغو کسانوته وظیفه ورکړه چه دا نگریزا نو پمقا بل کی د یوه ملی قیام اوپاتون زمینه آماده کا ندی ا و همئی پدی لاره کی دوی ته دهررنگه همکا ری ۱ و ما لی مساعدت وعدم ورکړله ، د همهغه اقدام نتیجه وه چه دیر زریه کابل کی دیوه ملی پا خون صفونه تنظیم ۱ ووتړل شول (۱) ، اوددی مطلب تا ئید حتی شانحلی فرهن^گ هم پخپل کتا ب کی ندی پت کړی (۲)٠ کله چه په کابل کی د مقاومت اوپا خون اور بل شوء غازی شهید عبدا لله خان ا حکزائی (درائی) اولین سړی او دکا بل مشرووچه د وطن دغا زیا نو دا حسا سا توپه لمبوئی دخپل نجان د شها دت په بيه تيل وروشيندل اود هغوی دمقا ومت لمبی ئی نوری همرا ۱ وچتی

شا غلى عزيزا لله مرموز په يوه بل موردكى د درانی قوم په مخالفت لیکی : په غزنی کی سردا رغالم صفدرخان دغزنی دخلکو سره د ا نگریزا نو پمقا بل کی دمقا ومت لپا رہ کا نونہ تیا رکړی وې ولی دسردا رعبدا لرشیدخا ن چه د ا میردوست محمدخا ن دخور زوی وو٬ دخیا ن^ت په نتیجه کی دغرنی مقاومت مات شو، ممکن دا خبره حقیقت ولری (۱ وبایده ده چه بیطرفانه تِحقیق وشی) ولی زما پوشِتن که مرموزها حب تحخه دا ده چه سردا رغلام حیدرخان خوك وو؟ ا و ولى دهغه له معرفي حجه حا ن رغورلي دی ؟ پدا سی حال کی چه هغه هم ددرانی تبر یوغړی ا و دا میر دوست محمدخا ن ورا ره ووه که۔ دعبدا لرشید خ**ان** عمل د ۱ میردوست محمد خا ن دوطندوستی په لاره کی خسند ہولي نوهغه وخت چه دنه زوی (وزیرمحمدا کسرخان) دا نگلیس خاص او لوی سیاسی نما بنده (مکناتن) ئی د انگلیس دا ردوگاه ته نژدی په ديـر لـوړشها مت را نسكوركړلـو ا ودا فغا نا نـو شملـه ئـى ا وچته كړلـه / نـوا يا دغه كا ر دا مير دوست محمدقاً ن ا ودهغه دراً نی شبرته د وطن د دوستی افتخا ز نشی کیدلای ؟

شمارة مسلسل ۴۵

⁽۱) فغانستان درمسیرتاریخ تالیف مرحوم میرغلام محمدغیار صفحات۳۵۰–۰۵۳۱ (۲) فغانستان درپنج قرن اخیرتالیف میرمحمدصدیقفرهنگ مین ۱۲۷ و ۱۸۱

کېدله ۱ شاگردانو دلته دتحصيل او زده کړي اجازه نه درلوده خو طالبانو د پوهنځۍ تعمير بيرته تخليه کړ او د شغه په بيا ودانولو کي ئې هم څه مرسته وکړه او استادانو ته ئې معاشونه و ټاکل پوهنتون اوس فعال دئ ۱ چې هم شاگردان لري او هم استادان ؛ تاسو کولای سئ چي په دی برخه کي د پوهنتون د رئيس ۱ محترم پاکټر رحمت الله خان سره هم خبري وکړئ او معلومات ورڅخه تر لاسه کړئ ۱ خو د پوهنتون د نورو گانگو لکه د کرهڼي ۱ حقوقو او شرعياتو په برخه کي يو لي مشکلات سته ۱ چي هم اقتصادي ستونځي دي او هم د! مسأله ده چي نه داسي شاگردان سته چي د پوهنتون د تحصيلاتو معيار دي پوره کړي او نه داسي استادان لرو چي درس دي ورکړي ۱ تاسو ته معلومه ده چي په افغانستان کي په وروستيو کلونو کي شوونه او روزنه باالکل فلج او يا له منځه تللې

پوښتنه : د ښخو او نجونو د ښووني او روزني په باب د طالبانو تحريك څه دريخ∜او د طالبانو عالي شورا په بباب څه پريكړي كړيدي ؟ آيا غواړئ چي د نجونو تعليمي مؤسسات پرانيزئ او كومو شرايطو لاند ي دا كار كول غواړئ ؟

جواب : اسلام په خپل ذات کي داسي دين دئ ، چي خلگو ته د ښووني او زده کړي لارښوونه کوي ، حضرت رسول اکرم صلي الله عليه وسلم وائي : « کُن معلماً او متعلماً او معاوناً » ، يعني يا ښوونکي سه او بل چا ته ښوونه وکړه ، يا زده کوونکي سه او د بل چا څخه څه زده کړه او يا د ښووني او زده کړي په کار کي د يوه او يا بل مرستيال سه ، څو « فلا تکون رابعتاً » ، يعني څلورم دريخ مه غوره کوه ، چي نه په ښوونه او نه په روزنه کي رول ولرې

د اسلام مقدس دین د ښخو د تعلیم په برخه کي معیار ایښی دئ چي موړ ورڅخه تخلف نه کور ، طالبان د همدغو اسلامي اصولو پر بنسټ د ښخو ښووني او روزني ته اجازه ورکوي او د دوی د تعلیم د پاره شرایط برابروي ، له دی کبله زموړ عالي شورا تصمیم لري چي د شرعي حجاب په درلودلو سره د ښخو د ښووني او روزني د پاره لار هواره کړي ،

پوښتنه : که طالبان په ټول هیواد کي مسلط سي ، نو اقتصادي سالیسي به نې څنگه وي ، آیا په اقتصادي راکړه ورکړه کي به دولت ته مهم رول ورکړي او که به خصوصي تشبثاتو ته لومړی حق قایل سي ؟

جواپ : د افغانستان د آینده اقتصاد په برخه کي زمور پالیسي داده چي افغاني سرمایه لرونکي خپله پانگه په خپل هیواد کي په کار واچوي :

د مثال په توگه موږ په کندهار کي د يوه پانگه لرونکي سره خبري کړيدي چي غواړ ي دلته د پلاسټيك جوړولو يوه فابريکه تأسيسه کړي .

يو بل تاجر په جرمني کي يو سيار روغتون رانيولی دئ چي په څلويښتو کانټينرانو کي د پنځه سوه ناروغانو د بستري کولو ظرفيت لري ٠ بل سړي په جرمني کي د ټيلفون يوه دستگاه رانيولې ده چي د لسو زرو لينونو ظرفيت لري او يو بل تاجر په روځ کي د څلورو زرو بوتلونو په ظرفيت د شربتو د توليد د فابريکي جوړول

په هرصورت ددی خبری کخه زما هدف داندی چه زه د شاه شجاع له خیانت کخه سترگی پتی کرم بلکه داخبره په دیر صراحت سره کوم چه دا به دعدالت او انصاف څخه لری کا روی چه دیوه سپری جرم اوخیانت پهغه قبیلی اوقام ته نصبت ورکیل شی اوهغه هم پواسطه د یوسری چه پخپله ئی مرموز دی او شموز دی

او " مرموز " نومیزی هم . او " مرموز " نومیزی هم . شا غلی مرموز دخیلی مقالی په یوه بله برخه کی لیکی : " مردمان ما ازهرقوم و قبیله بطوری از گدازها وکوره ها بدرا مده وچشمان باز وهوش وحواس بیدار پیدا کرده اند که ماشا ٔ الله پرنده ٔ نر وماده را درهوا تمیز وتشخیص میدهند."

دا یوشا بت حقیقت دی چه تیرو پنخلس کلو اومشخصا دری نیمو آخروکلونو زمونزدوطن اووطنوالو لپاره دیرغیمجن واقعات له حان سره درلودل ولی دافغانستان خلك ئی د غفلت له خوبه رابیدار اوپدی باندی پوه کپل چه پس لدی به هری خولی اوهری خبری ته غوز و نهنیسی او ارازل او چارپدره " کسان تشخیص کړی او دخبری په عوض به د خلکو اعمالوته توجه وکړی چه آیا ددوی اعمال شیطانی دی اوکه رحمانی ؟ اعمال شیطانی دی اوکه رحمانی ؟ پوره پیژنی اوپوهیزی چه دوی خوك دی او پوره پوره چوره دی او خه غواړی ؟ او دچا لپاره ؟

مگر په ډیر تا سف هغه کسان چه د شعلی اوستم په لوموکی بند دی دتعصب نا دا نی اود شخصی منا فعو ترتا شیرلاندی تردی دده را غلی چه دوی یا دښه او بد دتفکیك خفه عا جز دی او یا هم دخپلی ذاتی کج روشی تر سکر لاندی اوبه خړوی دمگر که نورهم نوی د طبیعت په امرهم د دوی شیطنت نور په وطن کی خریدار نلری ه

ولی د یا سمای خو دا دی چه گران لیکوال مرموز صاحب اوده نورتیزبینه اوتیزهوشه ملگری سره له دی چه جریان وینی خپلی خولی پتی نیولی اوپدی هکله نه خه وائی اونه خه لیکی ۱۰ اوکه ئی ولیکی بیا همنپوهیزم عمدی دی که سهوی دباطل په خوا لیغړی ۱۰ شاغلی ربانی د شورای نظار اوپرچمیانو د شاخلی ربانی د شورای نظار اوپرچمیانو د سازش په نتیجه کی موفق وشو چه دپا کستان حکومت و ده دریاست جمهوری پگړی واچوی او بیائی په وطن کی د شعلی ستم او مختورو پرچمیانو په لارښودنه دکا بلدقدرت په چوکی پرچمیانو په لارښودنه دکا بلدقدرت په چوکی طریقه (زور) خیته واچوله اوددی له پاره چه پخپلو حریفانو باندی غلبه پیداکړی دافغان طریقو د دوستی لاس وینو په قیمت کی روسانوته د دوستی لاس

او وروسته گوم وخت چه دطا لبانو جنیش را پیدا شو ربانی اولین افغان وو چه ددوی تا ئید ئی وکړلو اومالی او لوژستیکیکومکونه ئی ورسره وکړل ـ کابل ته ئی دعوت کړل چه خپل قومی قوی حریف (حکمیتا ر) ددوی پواسطه دکابل له جنوب حخه لری کاندی، اوپه تعرب

غواړي دغه راز يو بل تاجر په نظر کي لرې چي د لمر د وړانگو څخه د برېښنا د توليد داسي دستگاه ودروي چي سُلو زړو کورنيو ته برېښنا ورکړي او مره کورني د لسو گروپونو د لگولو امکان ولري دا ټوله پروژې په خصوصي پانگه اچوونه سرته رسيږي موړ خپلو افغانانو وروڼو ته اجازه ورکوو چي دوی خپله سرمايه په کار واچوي او فاسريکي جوړي کړي تر څو په دې سوگه نه يوازي خپله سرمايه زياته کړي بلکه غريبو او بې وزلو خلگو ته هم د کار زمينه سراسره کړي و څرگنده خبره ده چي دولت هم ددې لاړي څخه خپل عوايد زياتولي سي و ځکه چي زيات گمرکي او مالياتي مدارك لاس ته ورځي و

ددی پر ځای چي صوږ د خارجي هیوادونو څخه د مرستي غوښتنه وکړو ۱ خپلو افغاني پانگه لرونکو ته مو بلنه ورکړېده چي راسي او په خپل وطن کي سرمایه گذاري وکړي ۱ موږ دا غواړو چي د هیواد اقتصادي قوت پر داخلي تولیداتو بنا وي او زموږ هدف دادئ چي افغانستان هم په کرهڼه او هم په صنعت کي پرمختگ وکړي د صنعت د پرمختگ له پاره باید تجار خپلي پانگي په کار واچوي او ددی کار له پاره کولاي سئ چي د خارجي هیوادونو له پانگه لرونکو سره گډه سرمایه گذاري وکړي

عطار : بناغلي مولوي محمد عباس اختد آفخه د زړه له کومي منته ا (یای)

ئی دیوه سلسله تعهداتو پمقابل کی د مزاری د گروپ دخلع سلاح پیشنها د ورته وکړلو چه طالبانو هغه کا رهم وکړلوخو ددی پرځای چه ربانی دطالبانو سره دخپل تحلیف اومعا هداتو په اجراکولوکی اقدام وکی اوخپل اسلامی قول اوایمان خرگیده کړی مگر په ناڅاپی دول ئی له شا څخه پرطالبانو باندی حمله وکړه اوطالبان ئی دلوگر اووردکو ولایتونوته عقب نشینی ته مجبور کړل ه

خو یو کول بیا محترم مرموز او دده تیزهوشه ملگری د اقای ربانی ددی ننگین اوشیطنت خده دک عمل په هکله کچپ پاتی شول او په عوض کی دستم او شعلی په هغه جشن کی چه دوی په دی منا سبت برپا کړلو خپلی پیالی او گیلاسونه وشرنگول ، اوهغه وخت چه دطالبانو اوربانی صاحب موضوع روسانا دسمنی ته ورسندله نوربانی دهندوانو دوستی ته هم اقدام وکړلو او دهغو پیلوتان اوانجنیران

کوم وخت چه طالبانو دروسانو یوه داسلحی پکه طیاره اوخو روسی صاحب منصبان ونیول اودروسانو اوطالبانو مداکرات پدی هکله لهناکامی سره مخامخ شول/نو روسانو ربانی اومسعود تحریك کړل چه دغرب له خوا په کندهار حمله وکړی /روسی طیاره اودهغی

سورلیآزادکاندی دربانی زیاتی قواوی اویوتعداد ستمی اوشعله ئی ورزیده قوماندانان له خپل تخو کمونستی وزیران سره یوکای کرل اوهرات ته ئی واستول اوداقوا په تدریج سره دگرشك تا ریخی شارته را ورسیدی چه ۱۰ کیلومتره له کندهاره لری ده ۱۰ هلته د شورای نظار قوماندانان په نیول شوی مناطقو باندی په ننگینو اعمالو لاس پوری کړی وو او دخلکو په ناموس باندی تجاوزات سوی وو ۱۰ هم هغه وو چه د دوی دسپکو اعمالو په مقابل کی دهلمند اوکندهار خلکو په یوه ملی پاخون لاس پوری کړل او په گرشك کی د ۱ سماعیل خان او شورای نظار لیکرو وشاته وتمبول چه دخو ورکو په اوزدو کی منزل په منزلله گرشك خخه تر دل آرامه ح چکاوه ۲۰ خرما ت فراه رود شیندند ۱۰ درسکن شاه بید او گذری پوری تعقیب کړل او دسپتمبر په دریم تا ریخ کی د شیندند هوایی ایه او دسپتمبر په پ کمه هم دهرات شاز تری ونیولو، او البته دهرات دولایت په نیولوکی دهرات د شتمنو او پوه خلکو چه دسمیانو او شعله یانو له اعمالونه سخت خوا بدی شویوو پوره رول درلودلو، امیر صاحب سترجنرال اسماعیل خان او دشورای نظارقوماندان او در بانی کمونستی وزیران تول ایران ته وتشتیدل او دیری پیسی حتی باستانی او دموزیم آثار هم کان

سره په پنځوسو لاریو کی ایران ته بوتیلیل ،

دا خجالت آور پیهه چه و شوه په کابل کی غاصب حکومت او د شورای نظار واکداران فورا دپاکستان په سهارت د حملی پلان طرح کړل چه د ټولو بین المللی نورمونو مخالف دی مگر دوی په سفارت باندی حمله سفارت د حملی پلان طرح کړل چه د ټولو بین المللی نورمونو مخالف دی مگر دوی په سفارت باندی دغه وحشیانه اوبرید وکړل سفارت ئی وسو اودسفارت اعفائی خوف مړه اوخوك سخت تبیان کړل ، د دوی دغه وحشیانه اعمال د افغانستان حیشیت ته په نړی صدمه د خوا په دیږه خوا بدی باید ووایم چه جناب مرموز صاحب او دده ملگری او همکاران بیاهم د حقایقو له بیان څخه نمانونه وژغوړل او ددی پلیدو پلانونو په عوض کی د یوه ملی حکومت چه هلته د وطن تول اقوام او قبایل په کامله آزادی اوبرابری سره سهم په وطن کی د یوه ملی حکومت چه هلته د وطن تول اقوام او قبایل په کامله آزادی اوبرابری سره سهم واخلی او فعالیت وکړی کومه مطالبه ونکړله ، نو زه مرموز صاحب ته دا وایم چه نه دایا هدایت کن ما را براه راست ، راه آنانیکه بایشان انعام فرمودی نه راه آنهائیکه برایشان

شم نمودی و نه راه گمراهان · (ترجمه سوره حمد) والسلام وبا احترام ·

ها ی بیبا کا نه ستمی علیه مصالح برا درانه اقوام افغانستان ومدا خلات چندین جانبه استعماری است • این نهضت شدت عمل پیروزمندانه علیه تمام تنظیمها درافغانستان داشته ومنافع رهبران بیپروا ووطن فید دراد داکه بیدالای مات افغان به تالاله به

درافغانستان داشته ومنافع رهبران بهپروا ووطن فروش را درحاکمیت والای ملت افغان به تا لارلویه حرگه افغانستان تسلیم خوا هندنموده اما طرزا لعمل ننهضت طالبان دربرا برمدا خلات استعماری تا طع تر بوده چهایننوع مداخلات با موردا خلی مملکت ما شدیدا مورد تقبیح وتشویش افغانها قرارگرفته لذا الا قطب نمای سیاست خارجی نهضت طالبان راتشکیل

میدهده طالبان عقیده دا رندکه با سقوط آخرین وسیله مداخله (ل وتجا وزروسها یعنی با ندستمیها که بدورآ مرصاحب علی احمدشاه مسعود (پنجشیری) تنظیم یافته انداخرین همین شرایط فوق الذکرعا مل عمده وا ساسی ظهور و خلقت نهضت طالبان را تشکیل میدهد و ناخه درهمان مقطع زمان یکعده ازنویسندگان درنشرات افغانی برون مرزی پیشبینی قیام ملی عمومی را درکشور عنوای مینمودند _ مثلا مجله ائینه افغانستان درشماره های متواترخود ازدوسال باینطرف تقافا قیام ملی وسرتا سری ملت افغانستان را بمقابل تیویام ملی وسرتا سری ملت افغانستان را بمقابل نیویا رك تا یمزقیام مردم افغانستان را متوقع و نیویا رك تا یمزقیام مردم افغانستان را متوقع و قریب الوقوع میدانست و روی همین واقعیتهای تا ریخی نهضت طالبان مولودشدرایط ناگوارمملکت ما است که کرکتر وطرزوش ان معمولامعکوسا متناسب با طرزالعمل تنظیمهای ساخته و پرداخته و اغیار با طرزان کم تجربه وفاقد تقوا وایمان ملی سیاست

چندی قبل مضمون محترم دا کترصاحب حیدرخان را درنشویه (ا مید) تحت عنوان " ژرنده که دپلارده هم په وا رده " مطالعه خمودم، قبل ازهمه عنوان مضمون مرا خیلی متعجب ساخت زیرا نویسنده مضمون را میشنا سم وبرایشان ارا دسی دا رم. ولى فكرنميكردم ايشان همه موازين حقوق یك ملت را چون ا را ده ⁶ ملت عق خودًا را دیت ً ا صول دیموکرا سی وا رزشها ومعيا رها ئى چوت ليا قت ًا هليت كفا بت ً تجربه وطنپرستی وخدمتگذاری اشخاص در راه مردم رازیرچا گذاشته٬ دستگاه دولت وقدرت دولتی را به ۲سیاب و نوبت اسیاب تشبیه نمایند که گویا هر کس بدون دا شتن خصوصیا ت فوق بنوبت خویش به آن دست یا بنده

جنا ب شا ن در آ غا ز≥لام ا زنما چندگا ن یك حکومت غیرقا نونی وصا درشده ٔ ضدملی که بایا لات متحده ۱ مری≥ا مسا فرت نموده بودند٬ تمجيد وتعريف نموده وآنا نيرا که درمقا بل شا ن میخوا ستند حرفی بزنند ويا بريا ليسيها و ١عما ل فدا فعا ني شا ن اعتراض نما يندنكوهش نموده وعمل ايشك را غیردیموکرا تیك وا نمودسا خته ا ند و فکر میکنم ایشان حق اعتراض وحق پرسش را از مردم سلب مینمایند درحالیکه یکی آز خصوصیات دیموکرا سی همین اظها ر عقیده و بيان است

وقتی دا کترها حب ا زنما یندگا ن یك رژیم ُما درشده رغیرقا نونی تعریف مینما یند[،] معنی آنرا میدهد که ارخودرژیم تمجیدو تعریف مینمایند وتمام ۱عمال وحرکات و خطمشی دولت ؟؟ را قا نونی ومشروع محسوب ميدا رند، درحاليكه جناب شان بهتر میدا سند که اشخاص مسلط براین رژیم درکجا تربیه شدند ودرظرف ۱۵ سال اخير دركجا تجهيز وتمويل گرديدند و درکجا منحیق رئیس دولت قوما ندا ن و وزير وصدرا عظم تعين شدند وا زكجا به کا بل ا رسال شدنده درینجا ست که بگفته خود داکتر صاحب " اگر قدرت تفکر منصفانه را درخود سراغ كرده ميتوانستيم چیزیکه تاحال آکثربه ان قا درنبودیم ...." تفکر منصفا نه وجودندارد وخود ایشان این قدرت تفکر را ازدست دا ده اند وبصورت مطلق يكجا نبه چشم بروى حقايق بسته اند ودهان بتوصيف وتعجيد باز نمونه اند و آين چيزييست ک^{ه ش}ا گُردا ن اراً دتمند شانرا متحیر میسازد،

استاد گرامی مامیگویند بی انصافی مطلق خوا هدبود كما گرما آنا نبيرا كه سالیان دراز بمقابل ابرقدرت زمان ج<u>نگیدند۰۰۰</u> وبمقا بل دسا پس خا رجی ا ز ا ستقلال افغانستان دفاع مینمایند باز هم کارنامه هایشانرا نادیده بگیریمو ا زفرط وحرما ن ووا سوختی قدرت

بریا درفته دولت موجوده را غاصب قلمدا دنما ئیم ۰۰۰ " ازا ستا دگرا می باید پرسید/آیااینچندتنی پشاور

نشین درمقا بل روسها جنگیدند یا این ملت افغان بودکه سینه ارا سپر پلا ساخت وبمليونها قرباني داد؟ یا جها د ملت افغا ن بخا طسرا سن سود که درانجام سران تنظیمهای ساخت بیگانه رابقدرت برسانند وانگاه بكذا رند *رُبِّلُ*ورد ظلم وشكنجه وبيعدا لتبي ایشان هست وبود شانرا به یغما برند وایشانرا بذلت وخواری بکشانند؟ یا بخاطر آن بودکه بعد ازرا ندس روسها وعمال شان برای خویش یك رژیمملی منتخب خودشان بوچودآ رند ً ا شما چنینن آرزوئی ندا شتید ؟ ا یا دا کشر ما حب بیا دندا رندکه سرا ن تنظیمها درگردهم آئی سال ۱۹۸۵ پشا ور وقتی پیشنها د آشتی ملی حکومت کمونستی کا بـل را ردنمودند ببارها سوگندنمودندکه جها دما و مبارزهٔ ما بخاطر چوکیمای دولتی و

ا متیاً زات دولتی نیست ما وزا رت و سفا رت نمیخوا هیم سگانه آرزوی ما راندن روسها وغلامان ايشان است و بس مو این ارا نه ملت افغانستان است تاخود درمورد تصمیمبگیرده ولی مشا هده کنید که همین ۱ شخا ص به خاطر بدست آوردن چوکی ومقام دولتی و آن دیگری بخاطر ازدست دا دن آن شهرها را بویرا نی میکشند ٔ هزا را ن نفر راکشتند وبازهم خوا هندکش^ن و بصدها هزا ردیگر را ا زخانه و کا شانه شا ٥ محروم ساختند وخدا وندميدا ند چه مصائب عظیم را درآینده منقبل خوا هیم شد ولی با وجودتمام این حقایق بعضیها براین مصائب چشم پوشی مینما ینده

درین شکی نیست که ملت افغان به رهنما ئی قوما ندا نہا ی خویش توانستند روسها رااز وطنيفرار مجيورسازند ونكته ايكه مطرح بحث واقع ميشود مسئله مشروعيت رژيم ا ست ، درینجا بهترخوا هدبودا گر از خود دا کتر ما حب بپرسیم که بنظر الى يك رژيم مشروع وقا نونى حايز چه خصوصیاتی میباشد وبایك نظام غسرمشروع وغیر قانونی چه تغاوت ها دارد ؟ ها دارد

بنظر بنده يكنظام قانونى ومشروع آن خوا هد بود که ازطریق ایراد ۱۵ آزا د ملت بوسیله انتخابات ویاط**رق**٬ قِا نونی دیگر (لویعجرگه) وغیره بمیا آمده باشد برتمام خاك كشور مسلط با شدا ممثل آرزوها ی مردم خویش با شد درطريق صلح وامنيت ورفاه وسعادتي مردم خوبيش سعى وتنلاش ورزد وبا بنيكة پرستا ن درهیچمورت کنا رنیا یدوبخا طر تحكيم وتسلط متكى بقواى اجنبى

Ţ. نشود ودردفاع ازحیشیت وعزت ونا موس آگا خاك وظن مردانه وارقدم بردارده

<u>ئ</u> ئ بعضی دررا` ب به تا با شدن رخروج د دن قدرت سب ان قدرت سب انه زدند ور پرچم ترا ژبه پرچم ترا ژبه الم - المارات - المارات - المارات - المارات - المارات ر ھ ی برعل تا نستا ر طریق ، دا خله

دی به دی ا د واز وزار وزار

00 C

£ 8

84

فرهنگی رودیه ناسالم فردی وعدم شعور سیاسی یك جامعه است در تحولات اجتماعی مرحله چوپانی و اقتصاد رمه (از رمبتدی نایا اقتصاد رمه (از رمبتدی نایا تحویل مراحل جامعه قبول کرد ، قبل احصائیه رسمی درافعانستان قبل آل از کودتای شور دوملیون کوچی خانه می بدوش موجود بود که اکثریت انرا تقوم پشتون تشکیل میداد و دولت اخانات انتوانست این علامه بزرگ عقب

درین شکی نیست که ازلحاظ اقتصاد ا فغا نستا ن دریك مرحله پیشرفته; ا قتصا دی قرا رندا شت و درجمله مما*گر* روباً نكشا ف محسوب ميشدوبا قتصا د زراعتی وتربیه مواشی متکی بود ورمه دا ری نه تنها دربین قبا یل پشتون بلکه بیشتردرسمت شمال كشوررا يج بوده واست قره قل و پوست وروده برای ما درات اکثر ا زشمال تهیه میشد، نمیدانمچه عوا ملی با عث گردیدکه دا کترها حب تنها ا قوا مجنوب وجا معه پشتون را مردمان بدوی ا فغا نستان خطا ب نمایند وازلحاظ سیاسی پشتونها را در مرحله پایان قرا رمیدهند؟ فكرنميكنم سطح شعورسيا سيسهتر وبيشترنست بولايا تطوب شرق ا فيفا نستا ن درسا يرولايا ت وجود داشته باشدوارطرف دیگرکوچیهای افغانستان راآیامیتوان نماینده بیشتر از ۹ ملیون نفوس پشتون

ا زجا نب دیگرا گرا قتصا درمه دا ری و گا چوپا نی را ا زمیتدی ترین مرحله رشد . برا قتصا دی ترین مرحله رشد . برا قتصا دی تلقی نما ئیم با ید! سترا لیا و و را نیزدرجمله مما لك فا قدتحولات ا جتمای قبول كنیمزیرا این دومملكت درصا درا ت قطار ا ول قرا ردا رندورمه دا ری ستون فقرات ا قتصا د شان میبا شد، درحا لیكه خساب میشوند، آیا درا روپا وا مریكا ترا رمه دا ری وجودندا رد؟ا یا گا ووگوسفند درا ینجا وسایرمما لك دنیا تربیه نمیشوند پس چرا ا فغا نستان و کا نهم منا طق پهتون نشین آنرا ا زلحا ظ تحولات ا جتما عی از جمله عقب ما نده ترین جوا مع دنیا بشما ر

ا ورد؟
حنا بدا كترها حب حيدخا نبا تحليل ا زعوا مله
ضعف ا نكشاف ا جتماعی ا فغانستا ن ضعف
فرهنگی را نيزتنها درپشتونها مشخص می
سازد ومينويسدكه " فيعدی بيسوا ددرين
طبقه بيشتر ا ست نگبت بسايرا قوام ٠٠٠
پرعلاوه علل فوق بعضی ا متيا زات ما دی غير
قابل ا نكار وبيمورد كه با لاخره بضررتمام
گرديدو تزريق روحيه تفوق جوئی درنزداين
طبقه مردم با عث يكنوع ا طمينا ن به نفس خ

اینکه سران تنظیمها با شر وا مریه نوازشریف صدراعظم آنوقت پاکستان شهزانه ترکی و تماینده وزارت خارجه ایران بعد از مجالس خصوصی سه روزدر پشا ور بدیث رئیس دولت دوما هه و شش ما هه و صدراعظم تعیینگردیدند و بکا بل ارسال شدند.

ه)اینکه سران همین تنظیمها وقوماندهٔ
 های شان تمام آن جانیان وخائنین
 رژیم کمونستی قبلی را بخاطر بقای خویش اعزاز واکرام کردند وبخاطر پیشبرد امورحکومات غیرملی خویش کرسیهای حتی بلندتری را بایشان پیش کش کردند کهتا امروز نیزدررا ساین چوکیها قراژدارند .

آینکه هم اکنون این با صطلاح دولت
با دشمن درجه یك وقاتل ملیونها افغائر
یعنی حکومت روسیه روابط بسیا رنزدیك
دوستانه سیاسی واقتصادی برقرا رنموده
وحتی میان دولت نامنها دایشان ودوستم
بخاطر رفع اختلافات شان میانجیگری

مینه یدد و در اینکه با را ده در در در امام حالات فوق بدون اینکه با را ده مردم افغانستان احترام گذارده شود نظر وهمنوائی ملت را با خود داشته با شند سعی و دلاش میکنند تا بخا طربقدرت های ملل متحد را بخا طر بمیان آوردن ملح و آرا مش و بمیان آمدن یك حکومت قا بل قبول مردم برهم میزنند و دسیسه ها و توطئه های نوی را بکا رمی بندند و دلیل نا مهقول دا کتر نجیب را تکرا ر میکنند که ما "قدرت را بچه کسی

٧) اینکه بعدا زبقدرت رسیدن خانه وكا مُا نه مردم را خرا ب كردندوميكنند وّبهزا را ن را کشتند ویهزا را ن دیگر راآواره ساختند واسيرينجهنا مسلمًا نَا ن بی عفتَ پا کُستا نی سا خُمْرِر ولی ۱ میرا ن وقوما ندا نا ن دلیرشا ن درراه بدست اوردن چوکیها و ا متیا زات خویش بدبختیها ی مردم را فرا موش کردند. ودرنها يت همين ها استندكه بخا طر کُسِبٌ وَنگهدا شت مقامها ی خویش بنا م قوم ولسان ومنطقه ومذهب تخم نفاً ق میکا رند وبی خبرا ن ا زخود بیخبر را با مید دا دن ا متیا زا ت موهوم بطرف خودميكشا نندومملكت وِا حد ویکپا رچه ما را دا رندبطرف گودا ل بدہختی میکشا نند،

درقسمت دوم مضمون دا کترها حب
حیدرخا ن که قسمت مهمآ نرا تشکیل
میدهد ممکو شند با یك تحلیل بسیا ر
منفی با فا نه نه فقط یك شخص بلکه
تمام پشتونها را که اکثریت قاطع
این مرزوبوم را تشکیل میدهند
مورد ا ها نت قرا ردا نه می نویسنز
" اظهر من لشمس است که عمده ترین
علت نا رسائی یك جا معه درفقدا ن

اول - پشتونها اکثریت تمام نفوس افغانستا را تشکیل میدهند لذا به تناسب نفوس سایر اقوام فیصدی بیسوا دپشتون نیز بلندمبرود با سوا دسایرا قوام افغانستا نبیشتربود دنمی با سوا دسایرا قوام افغانستا نبیشتربود دنمی دانم چهواقع شدگه دا کترما حب ضعف فرهنگی پشتون را یا دا ورمیشوندودرحالیکه شخص خود شان هم پشتون استند وهم دا رای سویه علمی دا کتری دا رند این ضعف فرهنگی قوم پشتون را بطور عموم بکدام معنیودرکدام ساحه

د خدمت دا کترما حب با یدعرض شودکه قرا رآ خر احما ئیه ها فیصدی بیسوا دا فغا نستان ۹۲ فیصد بودچنا نچه ۱ بن فیصدی درا قوا م پشتون زیا دتربود ولی نگفته ۱ پدکه چرا زیا دتربود؟ بنظر من ۱ بن فیصدی بخا طرع

قه رابچنان یك خواب غفلت فرور رمست ساخته بودكه دشي ا مروزهم اننددهایت را قبول نمایندودر ایگه جدید برخوردتازه وریالیس پیش گیرند، ۱۰ این نوع حالت رو به برای اقوام پشتون مصیبت با که بدران را عمیقتر خوا هدساخت

ا ا ا ا

های فرهنگ مدعی میباشند وبازاگراین ضعف فرهنگی تنها درساحه بیسوادی محدودباشد چرا دربرابر سایراقوام خاموشی اختیارکرده اند؟

دا کترما حب ازروحیه تفوق طلبی وا متیا زات صحبت میکنند نمیدا نم کدام تفوق و کدام امتیا ز؟ تا جائیکه من میدا نم منا طق جنوب و شرق ا فغا نستان کمترموردتوجه دولت قرار داشت به تنا سب شمال وغرب وازلحاظ عمران وا با دی معارف درافغا نستان ما شمال غنی ولی جنرب نیم راتیم .

جنا ب دا کترما حب درجا یدیگرمضمونخود مى نويسند "١٠٠٠ مروز يكنوعفقدا ن ا حسا سَ میشود وسرا سیمگی وبیچا رگی چنا ن ا ست که دیروزچشم بگلبدین دا شتیم وا مروز درخفا با ملابورجا ن مبا هات مي كنيم ويا موفقيت قوم را محدود بيك شخص ويا بكدام خانوا ده ميساريم ، چه افتاد که یکی ازغریب ترین اقوام در منطقه که روزگا ری نظا میا ن وسیا ست مدا را ن برتاً نيه وجها ن را بحيرت ا فكندة بود امروربچنا ن فقدا ن وسرا سیمگی مواجه میباشنده" با يعددمت شا ععرض شودكه ا گرچه خوددا^{ار}مَّ علومسیا سی میبا شند ولی تحلیل شا ن تحلیل سیا سی نبوده بلکه بصورت یکجا سم وبدون درك عميق مسائل اجتماعي و خسوصا واقعات واتفاقات ١٥ سال ا خیر با یك نظرمنفی بقضا یا نگریسته وا کثریت عظیم ملت خویشرا توهین کردهٔ

اند. ازدا کترها حب با بدسوا ل کردکه چرا۔ پشتونہا توا نستند درطول تا ریخ قدرت عظیم را بزا نودرا ورند ولی ا مروز نمیتوا نندچندوطنفروش خاین را ازمیان بردارند؟ اگرجنابشان نمیدا نند با بد برایشا ن خاطرنشا ن ساخت که دران ایامافغانها متحد و یکپارچه بودند وعلتآن این بودکه خا ئنين وخودفروختگا ئي چون قدرت طلبان امروز درمیان شانموجو دنبود و ۱ گر بودا نگشت شما ربودوکا ری ازدست شان ساخته نبود، ثانیا اینکه افغانها ازداخل مملکت شان با قوای خارجی مجا دله نمودنده ثالثا اینکه مهاجرت افغانها بتعداد زیا د ریخا رج ا زسرددا^ت ا فغا نستا ن باعثآن شد که دست های بیگانه وغرض الود بایشان دراز شودو موجبات مداخله اجنبی فرا هم گردد ورول مهم را درین ا مرحکومت پاکستان∕ا بران∕سعودی وغیره بازیکردند لهذا پشتونها بدلایل ذیل نتوا نستند یك زعا مت قوی را بوجود آورند: حکومت پا کستا ن اززما ن تولدش در۱۹ ۲۷ تا حال خوف وهراسي ازملت افغان و٠ خصوصا پشتونهای سرددات خویش دا شب و شکست های شرم آور انگلیس را که قوای پیا ده وسوا ره پنجاب ستون فقرات آنرا تشکیل میدا ۵ بصورت فجیع شکست دا ده که

خاطره آن هنوزدردهن پنجا بيها موجود است .

بیستر درین ساحی طورت کرمیکنند(خدا کند اینطور نیا ندیشند)که آقایان حکمتیا ر وملابورجان و اگر نویسنده محترم مضمون فکرمیکنند(خدا کند اینطور نیا ندیشند)که آقایان حکمتیا ر وملابورجان و ربانی و مسعود و دوستم و اکبری وسیاف ومحمدی ومجددی وا مثالیم نمایندگان وسرکردگان اقوام خویش یا ازملت افغان میبا شند بکلی بخطا رفته انده کثراینها اشخاص مکتبی وپیرو اخوان بین المللی استند که از راه وروش مکاتب وسازمانهای بیگانه پیروی میگنند اقومیت املت و ملیت و وطندوستی (نیشنلزم) را بکلی مردود میشما رند بلکه دشمن سرسخت آنها میباشند همانطور که روسها وکمونستها بودند هاینها با هرنوع نظر ملی ونیشنلستی دشمنی سرسخت دا رندوطرفدا ر بوجود ۲ مدن یك افغانستان مستقل نیستند چنانچه دیدیم که دا نشمندان ازمیان رفستدو اینها نخه دیدیم که دا نشمندان ازمیان آنها یك زعامت ملی بوجود آیده

درقسمت اخیر نویسنده محترم چنین نتیجه گیری میکند ومی نویسد که " باید دا نستکه درصورت تجزیه افغا نستا ن نسبت بسایر اقوام افغا نستان وم پشتون مصیبت بزرگتر وتباه کن را متحمل خوا هد شد وقوع این احتمال بفرهنگ وعنعنه پشتونها ضربه نهائی خوا هد بود ۱۰۰۰دینا میزم اقتصا دی پیشرفت سریع اجتماعی وجهش فرهنگی ملت چند صد ملیونی پاکستان در مجاورت پشتونها در مدت زمان سبب خوا هد شد تا هویت قومی وملی مشتونهای افغا نستان را تحت تا شیر قرا ردهده " باید خدمت شان عرض شودکه اولاا فغا نستان تجزیه نمی مشتونهای افغا نستان تجزیه نمی مشتونهای آق

سموطنان عوزوار جندا نام طارهان الدين رماني سالهكت كدرهان مرسترز بانهاست. عَفرهُ نديّت كه اذتيرولان تنزويروريا كاري اين بهاوان مديان متنزارت ررواين قبرمان فتاد بيسكياس سخنى برلها ن نَفَنَ نَهُ مِنْدُدَ. تَمَارِيخ وَهِمَنَانُ مِهِ نَعِيت ، مُنَارُهُ لِهَتِ ازْ كَاسَلُنْدُ وَاقْعِيت } وحقيقت ها . تاریخ دلوارتصورات سرهان الدین ربانی، بیروان ویمفارنش را فرو میرمیزد . در سراروی اندلیت مندان ، ا عال غاصبان و أسنوتُبلون وخوسمنات نَفسًا في آنان وزن معتبود و نَقل عمال نا روا و ناجا يز در دلوان قضا تنت ميگرد د . گُريز از مركز فرماندهی منهل ت. از طریق بوا از كابل به دهلی فرود ميآيدو در بهلم ي رفقاي سندوي خود وليسيندولز هوبت نمرته كان حظىميرد، ولي زُريز از ديده دراقي، سجياني، مسواتي حردم آزاری ،چِر وجها ولگری ، آ دمکنی و آستونگری ، در دی و نا فرمانی الهی و بغاوت آز نها سات اسلامی امطان پزیرنست، رمانی دائت ویا نا دائت در دندانه های چرخ فررکننده گر ۲ مد و حالت وا زُورُن را بخود رُفت ، طريقة رباني زارة شيطان بهت ، أوعفته ه دبهت ، مشيطان در رنگنتان اورئت، رما میمان اورابه بهراه کشید . قدر به طلق مناد مطلق مشخر شده و منا فقت در اعجاق قلب دوتراوش كرد. شكفته ورست كه مكيقدا دستفسط بافان، سروهاي رجر آگین و بیرخات گلان با آوازهای ناخریش و نا متررش خود از صنی داد نودر آسمان صاف و خفاف يا رازيت بيخل مكنندوما ببيائي بهشيمان كنوندكان خاك سياتند. بيءٌ ملاما في ملقب بروان فرمادي سَى رزمين نوع كارلتانهاي مكارد ببين كربت، باستفاد وجوئي فادي از موقف در د حاست مكندو درباري ما سُنگو را خومتن تگهمیدارد. روان فرصادی در دوریٔ فقدت قلابی سردار محدداد در جالسکه فرمانروای وزارت امور ظاره اود ، ملکلاً مسفارتخانه می افعات آ امردا د روزسالگردلوش را تجلیل نشد اینگونشخهای مزدور در مدمت بیشانگان از موقف ا هرمیان شرکومگر دفاع میکنند و با نا دانی جرح دیگری برسیکرملسون کا دانی سَكِنا و حوالدمينايند. ابن الوقت بركر باينده عقيده ندار دوله هم فروني « فرويات دعدت مداوندي ستقرر د میتند ناک نی که بانفش عی آلوده و افکار متلون خود، فزون شماری دارند و در فرداب نفع يؤسّى غوقند ، كورمغران عيبيند ويا مي سيند كررباني يا (ين بنان في بندوبار جرصده ت جرانُ نا پذیری بربهکیر نخیف و ناتون ملت خواستهاش افغانستان وارد کرد، طینت این مطینا ن امِن مُنكظرفان، این عابدِرسُان، این روباه صفتان دو طنفردستان، با طینته رما بی کستان ا آنان فأ در الدكت والدوحة عي حرام رماني منفا ده كنند، اين بيخوان با قباله عي روبا ٥ سام دولتور و مرفار در المار زبر الين درين مقطع زمان مرهد شونات مي، مرضدوا معيني بر ضد حقوق النانی بر هند سوارین آلامی بوشت کنگ را سروی تؤدک تیره اید و عَوْعَم میکنند. د العقیت کی کاخ شاهدست که رین ملاحان بازگرانهای کیامتی و رقبای قابق ریخور افعات را

87

لاون أومن يكتردعوي فدائهاست - فاكردوبرلب مال رين جبيبيائهاست. رئيس دفر تدوير، خرقه محفر بهتان _ دين سنيخ اگراين ست، فرست يارسا در بهت ازغور وهم ايجاد، برزه فهته ي برباد - اي غيار بي بينيا د، اين چه سنمانيهاست.

راكور، قدت كوشهايل راكر، بدعت ففارش را منخط وتشيطنت راورا به صلالت وكمراهي وق واد. مینانگان رنداند این دروین شیاسی را در نگشان خورگرنشند، این ملایا دین بلا علاده از فونرسهای یی در بی ، رکیشه کا مدرست را در دخالتان قطع کرد. این داخیت کلخ تاریخ مات که ملت سروزت کاز در هنگال سود اگر مسمد افتار و جهانیان میبین که با زیگرن ، دغا باران و د کا مذاران مشاسی در ما سكو روزن تكتيك بهره ميلكيرند ، جان فوب ولانهاي روئيد المبيروك ي را درنفه قرب ميكند و نخوا هندگذبت نِروها ي زمرتين روئيه يا سُئلاورزم ١٠ بهاي گرم ، کير ده هندوخليج فارس وازرا كود غايد، بادين مقدم بالخوامات مذهبي برهان الدين رماني ماع ميكرم كه محكون رباني بمقابل خدائیکه جان را آفر میر علم بناوت بلند کرره ، مفاهیم ، موازین ، ارسیا دان ، ارزشها ، فغایل مسارع ومقدسات النياني وبهامي را ما مال كرد، دامن ماسكورا قام كزنت وارزن طريق ماكتر قدات بدامن خودزر ریخت و بسیراهن زرایفت بجان خانم را در و ظانم را نشرتا با غرق زلورت خت واورابجان آزاد غرب ورئتار درنان دفغانسان در حاليكه باشكم رُكّن وتن رحمنه درمَناكنا ي زندمي بيريد، خانم برئے چیور کوچ سو ت یا یا با برار نوس وفرت مدون دغدغه زندگی خوسی ، مرفد و ارای داردن برارون فانمهای ستوبرداد و د فرآن با عفت توسط تعنیکداران رمانی و چرشا همنعود مورد تحا و د قرار گرنسند ، در اً تَتْكُورُه رِمَا نِي حِزَالِانْ كُونِيَتِ يَا اِينَ أَنْسُ مِرْتَانَ بِكِهِ بِهِلَّة دَارِنْدُو فِيلَّنَا رندوينِ أَتَّقُ وْرُكْمِينْدْ طوارك و كرتران كراز اعال ناروا و منكين ورئة، به كردن كريف رماني أومزان رئت.

۱- آدسکستی ، درادی ، در فیکوئی ، مسوکندشکنی کفاق فیکنی، بیداد تری ، ویرانگری ، مردم آزاری ، چیاولگری بیمیائی و ترویج زنا کاری هما تا سارکهٔ و آن عظیر بیک انگرفته افعال زشت داروار استخت ممنع قرار دار ، و جدید بیان در این محالیات و جدید بیان در این محالیات و جدید بیان میکود . مرکبین این ایمال از در کاه است استخص بی دیانت ، بی دیمان و جسک مرتکب حبایات مسئل میکود . مرکبین این ایمال از در کاه است استخص بی دیانت ، ربانی در جدند این و در آزار در استر و در انده میشوند . ربانی در جدند این قرار آزاد بر آست ، بیان با کیاس فرهای آت قرآن "سنگر خدا ستمر « سیک میشوند .

۲- ربانی را حا دیت بنری عقیده ندارد . برعلیه فرمایشا ت حضرت سرّدر کا نیات حضرت محمد (لعم م د اخل عمل شد و بمفا د روش (فرففار) ملت مسلمان را لگدکوب کرد .

٣- به ملت سترایف، مظلوم ، مجوره و مسلمان و فقرا قداتهای که بنده گان مؤمن سیمند، خیا منت کرد و گون دو ملیون و فخانهای ستیمیدا در بدل بانکنوتهای سرون ایشتیا نه به ما سکروان فروخ سه،

٢- تباريخ، بعنعنات، بهنهامت، برمشهامت، برمشهرت وشقلال كياسي فغانستان لطمه زد، أبردي فيمتان را ريختان

۵ - داریمای ملت را از چهار طرف در زید. در مین زمان صدها ملیون در کرکمک عور کای کرایی نباع ملت رفتان برجمیب خور امز وخت.

۲ - دین غاصب و کشفروش ندتنها می تارنی کابل دا با خاک کسک ن کرد ایکه تمام کسک ما دی ،
معنوی ، اقتصادی ، عوفا نی بالمنزری و تسایش کستور دا لزیری برد ، و جخر عوض شود ، معارف ،
صفایع ، فرداعت ، آبیاری ، مخابرات ، مورصلات ، علیت و چهنیت و تمکنت دا تخریب محرد ،
۷ - نیزی ایجا د تفرق قوم تا جهد دا فرق بهر علان کرد ، کلات محت و تا بوت دا با بهای شف خرد بیان کرد ،

مبئولور افتی کاند این و بانی آنان را جا بیده م ت عبارتند؛ از روسی، پاکستان، ایران و این و تاجستان د. ۹ - مه خرد ارند کررانی قرآن فوری به ۱۹۶۹ زمانیکه نظامیان آی، ایک آی را پاکستان اور ایست به که میت در راه جا د مقر کردند ، رمانی بقرآن غظم اسان سوکند یا د کر د که برگر بر ضد منافع باکستان اقدام نمیکند، برعلادهٔ ساوگند، سند تحری نیز دین مور د با میفای ملا رق نی

شرفت اندودر آرتیف باکتان موجود است ، مقدی چارهٔ ط رمانی بجیک برش جمهور سم برفیق حکرمت باکتان مورت گرفت، از خوات سرکاپتان سنرت جهانی یافت، اسلی و درهد

و مليونها دالراندوسة ، رما في وين مرانوا دس ما دارخود را فروموس كرد، درخفا امرغور وساول مفارت كالسان دا معا دركرد. عارت مفارت را بأكثر كيد، ما مررماني ومورتها يكفارت را لت وكوب كرند. كي دونفر الكتندو مفريا كسّان را مجروع كانتنده اين مظاهرة غايش لغرفوش بخاميد. بدنام بون بدنام ترخير، باأين بروائي كه دنيا ملامتن كردند، دل ما سكورا خوش من خت ، ازنفا هسياسي اين نهكو بودُنه بأكسّان را كوشي بي داد ، كوشما بي شديد كه امريطا بالز ممبار دمانهای مردائی مرکز هربها در بوستنیا مرتکب شد، توشهای بود که سقصه ماسکونود ، روس ٤ آین کوشهای را در کابل الم فى كردند . سيت زنجرى بن كه علقه كاى آن بهم ببوند دار دو حريفان تا حدتران حلقه لا روسران نبروساسي ئىوش مخالفان مىياندازىد. درين اوا خرمات، لى روس كاكتورسندى كى كى تابد. مندازقىرى دىمن قالسان بىك . امروز ملت صبور انتهان درین دورهٔ تاریک و مرکبار که ما درگونیهای فاحور افز ا میراه متنهت ، دوال ظایان و سَرَومَرُن ا ﴿ قَيْمَة عَارِي مَكَن اِن عَق رُائي ، اِن اعال فرت الكَيْر كَما تعصب خنك ربيتناني ما ريخ سنت كلدى روى كساه رباني ركياه ترشد ، روزي ملت فا موس با منخرد و خصوصا كر سندوهاي كدور درك كررباني رعليد سلانان أفيان در كابل مجتلند. ملت فاموس أبينار تجهادر الرعليه كاندوسوة

اعلان خوا صركر دورً كرفي توسعه ميها مد.

منواب خانم ربانی ،

بعداز منقوط منهر هرات و خطار طال بن بهرمانی، خاش دچار کشورتات روحی شد، سبس الدب نواب درد که درمیدان محترکش موساعوی مجیبی بریا رکت، می بدید کرت، برشی درمعوض بجوم فستولال بَكُنا ه كر داد واص دارند، قرار كرفته وكركت بكريبان رباني انرخته اندوجها ق حق ميا مند. رماني جيل زمان رد ، حدث ه متعود کک مطلب، احرث ه جان فغان مرزند که متهبرای مترکابل از کین من بهرتخت محکم سروت در ومراحظ (طفک) میکنند، مزدیک ست صفائم از کاسکه سرم بر آید، ربانی مایوسان و مذابومان تكريه إفنا دكه وفوس وصدفهاوس فريب روس والخروم واز حدا ومول خدا غا فل تيم. ونيا دارهم وعقبی را باختم، درین رننا می سیند که فرعون ، غرود ، شداد، چنگیز ، ما کس لینن ، سکتالین برفرنف ویالتئین راکشان کشا ن تجمیران محکرها فرسکنند و مطابق فرمان مرور دکار آن در مکتان را م جهینم سوران برتاب سینامید. از امر شعدی پر سودر این دستوه رمانی و اعدایان مسَّت بر دوی شان او نظر غائب مستولد . روایت که کفاغ رمانی (دیدن اس واسعولناک ما ترش وبراس ازخواب بالرحية ووازبت ترمائين ميا فتد لرزه انداش افرا ميكرد ، تطان مينورد، عصابن تغيير سكنده رين مؤاب را با اولاد ٤ و دوكتان مؤد دوميان مسكندار دو با ر ما نی تماش میشگیرد که مرحه زودسر از کابل فرارکندو سدهایی به صدوهای و فا دارخود بسیکوندد. خودمن مم در فول (۸۲) سالیکه دارم، سربار خواب دیده ای سربار برکتن رفتم ، ۱ ، فالق متعال کاتم داد. و رسم مالکم شمارة مسلسل ۵۷

رژیم کا بل را شکستانده فا صله ۲۰ کیلومتر اراضی وسیع را دریکشب اشغال نموده اند، پیترگریست نماینده بی بی سی چشم دیدخودرا طورذیل خبردا ده است : چندماه قبل طالبان تهدیدکرده بودندکه اگرتقا ضا هایشان بطورمسالمت آمیزبرآورده نشود ازطریق جنگ عمل خوا هندکرد،مردم کا بل وقتی ازپیشرفت سریع ها بشان واشغال چها رآسیا ب شنیدند با تعجب عدیدی مواجه گشتند، نا طران نیزمتعجب شدند که طالبان چطور توانستند با چنین سرعتی حلقه های دفاعی نیروهای خوبترتنظیم شده حکومتی را درهمشکنند،تا کنون معلوم نیست طالبان چطور باین عمل شان نایل آمده اند، نما بهنده و وزارت دفاع ربانی قوماندان خط مقدم جبهه را مورد سرزنش قرارداده و گفته است که وی جبهه اشرا فروخته است وباینمورت پُلی را بحلقه دفاعی شهر گشوده است و باینمورت پُلی را بحلقه دفاعی شهر گشوده است ، طالبان اکنون خود را بکناره های جنوب کا بل رسانده اند،نطاق وزارت دفاع گفت شهروهای حکومتی بزودی بحمله متقابل خواهند پرداخت ،ناظرین درحالیکه حکومت را ازلحاظ نظامی نیرومندمیدانند ازمورال ومعنویات عالی طالبان توصیف میکنند.

یکتن ازقوماندانان رشید دوستم اعلان کرده است که نیروهای وی درشمال تونل سالنگ برنیروهای شورای نظار حمله کرده وچند موضع رااشغال نموده است • پیترگریست ازجبهه کابل اطلاح دا دکه حکومت ترتیبات حمله شدید بمقابل طالبان را گرفته تا آنها ر از چها را ساب برون کنند، وی میگوید " منیاتانکهای حکومتی قرارداشتم ،طیاره ای مربوط به نیروی حکومت درجلوما بمباری کرد، سربازان حکومت گفتند که بمب با لای موضع طالبانرهاشد، " گریست نتیجه میگیرد ومیگوید که " اگر وضع بدینمنوال باشد پس جبهه طالباناز شهر دوکیلومتر فاطله دارد، "وی علاوه میکند که وضع مفشوش است وحکومت تا حال عکس

العملی آبرازنداشته آست و تعداد کشته شدگای وتلفات را هردوطرف اعلان تکرده آنده می و سیام است در روزچا رشنیه نیروهای خسته حکومت باتا نکها و افراد سپام قطا ر طویلی ازکبا بل تا چا را سیاب تشکیل می در من گفت من به قطعه ام در محمد آغه برمیگشتم دیدم که رفقای من بقتل رسیده اند ویا دستگیر شده انده من گفت دارم و دلگیرم با انهم ازکا بل دفاع خوا هیم کرده برخی دیگر گفتند که قرا ر مسموع گلحید با مقوما ندان ربانی مسئول دفاع ازمناطق جنوب شهر بقتل رسیده است ۱۰ مروز صبح وقت هردو نیرو در ته های ریشخور با هم مصاف دا ده بودند وطیا را ت حکومتی مواضع طالبان را بمبا را ن میکرده یک نطاق طالبان در کویته گفت که نیروهای شان از سه جانب (غرب جنوب و جنوب غرب) بر شهر کا بل حمله کرده اند و افزود که طالبان در چندین موضع در خطوط دفاعی حکومت رخنه کرده به پیشرفت ا دا مه میدهند این مواضع عبارتند از ۱۰ رغندی در ۹ کیلومتری جنوب غرب کا بل ـ پغمان در ۱۵ کیلومتری غرب شهر و و را سیاب در ۱۰ کیلومتری کا بل اخبا ردیگر مشعراست که طالبان ازنا حیه چهلتن (باغدا ود) بطرف کوچه باغهای متصل کوته سنگی پایان شده انده طالبان بطور عموم راه هائیرا بطرف کا بل تعقیب میکنند که فاقد مین گذاری ازطرف رژیم ربانی بوده است ه

سوریس خبری خالد پشتون خبرمیدهد کهبقرا راظها راتیك منبع حزب اسلامی گلبدین مذاکراتی فیما بین طالبان وشورای هماهنگی د رجریان بونه ولی به نتیجه قطعی نرسیده است ،منبع که قریب الرحمن سعید است گفت حتی در صورت لزوم بدون موافقه شورای می شرک ید ازشمال بسوی شهرحرکت کرد، وی علاو گرد که توافقی بین ایشان وطالبان وجودندارد با انهم قوماندانان ایشان طورغیررسمی باطالبان همکاری میکنند ، وگفت طالبان اگر هدف شانرا تعقیب کنند میتوانند واردکابل شوند،

بقر یك خبردیگر ازا سوشیتد پرس طالبان بشهریان كابل و موسسات تعاون بشری بین المللی اخطاردانه اند كه از شهر خارج گردند، ما مورین رسمی حكومت گفتند كه یك لشكر ده هزا رنفری مجهز به تانك و توپخانه وقوای هوائی زیرتجهیز میباشد تا طالبان را از حومه شهر كابل برون سازد، پووازرطیا را تحكومتی وانداخت را كتها ازهردوطرف شنیده میشد ،نماینده اسوشیتدپرس میگوید كه تاثیر سایكالوجیك سقوط چها را سیاب نسبت بتاثیر سلراتیژیك ان بمراتب بالای نیروهای حكومتی بیشترمیباشد،سپاهیان حكومتی بخبرنگا ران خارجی گفتند وقتی كمربند امنیتی قوی دراطراف چا را سیاب شكستانده شد وتلفات زیاد وارد گردید بما ازمركز امر عقب نشینی داده شد یكتعداد عساكر قوماندان های شانرا متهم به سازش وخیانت میكردند، یوپی ای میگوید طالبان دارای چنان نسجا منیستندكه بركا بلحمله كرده بتوانند،

بحواله ایتارتا س هیات روسی که برای مذا کره پیرا مون رهای ه**فت نغر** پیلوتان **روسب بقندها ررفته بودند** بروز سه شنبه بوطم خود بازگشتند ۱۰ نها درقنهدا بحضور دا **شت نمایندگا**ن مللی متحد وکنفرا نس کشورهای ۱سلامی با طالبان مذاکرات انجام دا **نه** ومقامات افغانی لست افغانهای مفق**ودا لاثر را بانها دا** د∙تیمور ۱کولوف ما موروزارت خارجه روسیه گفت بزودی این لست را بمقامات مربوطه تسلیم خوا هد کرد∙بعدا زین مذاکرات عمله طیاره روسی ک^ه قبلا با عتما ب غذائی دست زنه بودند ازان منصرف گردیدند∙

حلقه های افغانی در پشاور گفتند که بین احمدشاه مسعود پنجشیری وبرهان الدین ربانی درباب استعفی حلقه های افغانی در پشاور گفتند که بین احمدشاه مسعود پنجشیری وبرهان الدین ربانی استعفی او گریده ومعتقد است که تا آخرین کا رطوس خوا هد جنگیده همین منابع گفتند که رباتی برای جلب کمك هند طور مخفی در یك طیاره هندی بدهلی فته بود اما دولت هند ازاعزام افرا دوسپاه معذرت خوا سته لیکن دوام کمکهای نظمامی و پیلوتان وتخنیکر های فنی را وعده داده است و ربانی درمرا جعت ازدهلی بتا ریخ دوام کمکهای نظمامی و پیلوتان وتخنیکر های فنی را وعده داده است و ربانی درمرا جعت ازدهلی بتا ریخ ایا اکتوبرتمایل خود را برای استعفی بمسعود اظهار کرده ولی مسعود نپذیرفته است و آوازه های حلقه های افغانها ازینقرا ربود که احمدشاه مسعود پنجشیری نیزاگرربانی حرف اورانشنود شاید مانند حفیظ الله امین ملعون موقف (شاگرد وفادار) را اختیار واستاد خودرا توقیف نماید، حتی آوازه گریز ومخفی شدن ربانی بیك موضع نامعلوم نیز پخش شده است و

بحواله بهبهس اقای سلمان خورشید وزیردولت دروزارت خارجه هندبتاریم ۱۳ اکتوبرگفت که اگرحمله تا لای کا بل وجنگ متوقف نشود افغانستان تجزیه خواهد شد، اوا خافه کردکه هنددوستان این موضوع را با روسیه) ایران وچندین کشوردیگرمذا کره نموده و کمك آنها را درزمینه خواستا رشده است. متعاقب این اعلام مرفرات ، گرارناک ارسان کاک اتران کار استان صورت کوت گرارناک ایران کاک اتران مورت کوت گرارناکی مرازر عهم در از کارنای حوارد د

ملي زعيم او ملي شاعر 90

محترم محمد داود مومند دوهم دقدروړاثر دملنگ جان داشعارويوه برخه ده چې دداکتر رحمت زيرکيار په همت يوځل بيا دهجرت په دوره کې د چاپ دگرته راووته اويوه نسخه ئي ماته راوليزِله چي دده په انتهائي لطف او محبت دلالت کوي . زير کيار خورا زير ک سړی دی اوپخپلر ليکرنو کښې د پښتنې جرئت له مخې دنسې مينځ ولي او دبې زړه او بې جرئته پښتنې ليکوالو غوندي چې ده ورته د « ملي بيړاگانو » اصطلاح خوره کړيده دتعصب دتور نه دخان د ژخورولو دپاره د پښتنې کلتور ددښته (دشمنانو) دخوشحالولو.دپاره کرشمه لوبه او دارچینگی نکوي .

وگوری داملي بيړاگان لکه خليل الله خليلي چی په خته ساپي وه دخپل پښتنی ثقافت او کلتورنه دومره پردې پاتی شو چې ده په خپل اوږد ممرکي سوه اشمر هم د پسښتو په ژبمه (د اکثریت په ژبه) و نه لیمکه > په آخر عمر کي د شيخ برگيسا په مشرب د خپل ملي تاريخ د مسخ کولو دپاره د«عيار خراسان» مبتذل کتاب وليکه ترخود هغي پرليکلو دجمعيت پرچم دړلي ستمي اميران او ملي او افغاني ضد جمعيتونه او دلي تپلي خوشحاله کاندي. خليلي دعيار خراسان په کتاب کښي د ملي اواسلامي حدود او تغورونه يعبه اړوي او دغل بچه سقاو زوی د سرور کاينات حضرت محمد مصطفى (صلعم) سره مقايسه كوي !!

زمونزِ څه دير پښتانه ليکوال خپل مضامين، مقالي، آثار او کتابومه په فارسي ژبه ليکي، پداسي حال کښي چې د فارسي ژبی د پاره د سلطان يمين الدوله محمود غزنوي دزمانی نه د اميرالطوايغي دنظام د نصب کيدو پورې دومره کارشوی که زرکاله نورهم په ایران ۱۰فغانستان اوتاجکستان کښی په فارسي ژبه څه ونه لیکل شي بیابه هم فارسي ژبه زمونز د ملی پښتو ژبی (داکثريت ژبه) نه وروسته پاتی نشی .

پکار دادی چی د پشنونخواه تول محققین، لیکوال او پوهان په یوه هوچ دپښتونخوا دملی زعیم لوی پښتون محمد گل بابا د ارشاداتو په رنا کښې د پښتو ملي ژبې (داکثريت ژبه) د انکشاف ، ملمي کولو اوغناء دپاره لاسونه يوکړي، په پښتو ژبه تحقیق و کړي، په پښتوولیکي اودپښتو د موجوده اوراتلونکی نسل دپاره که لر پراته وی او که بر ډدوی په ملي اومورنی ژبه د شوونی او روزنی زمینه برابره کاندي .

هغه پښتون چه بيگا نهښخه و کړي اولاد ير بيگا نهشي، هغه پښتون چي په ا سرا 🌯 👚 ۱ مريکا کښي رّوند کوي نو بيا پخپله ملي ژبه شرميزي څه داسي دير محمد زي،يوسفزي، باکزي او داسي نور شته چي د خپلو پلرونو او نيکونو پښتو ژبه داندې شرميزي او په کلتوري فقر مبتلا دي. دلته دې چه مونزته دملي شاعر مرحوم ملنگ جان د فکر او احساس قدر راځي ، هغه خوار ، غریب پښتون چې په روند کښي د ښووني او تحصیل د مزایاو نه بي برخي پاتي وه خو دخپل ذاتي او جبلي خارق العاده استعداد له مخه ئي د شعر په ژبه د خپل کام او ملت د لارشووني د پاره هغه څه ويلي دي چه زر خليلي او فردادي ئې د خپو له خاوري ځار .

بی خایه نده چی مرحوم استاد خادم د خپل(نبوغ او عبقریت)) په کتاب کشی ملنگ جان د نبوخی ذکاوت او استعداد خاوند بللي دی. زما د حیرانتیا موجب و گرخید هغه خه چې د پښتو بابا محمد گل خان مومند د پښتو او پښتنوالي په هکله پخپله رساله(لنډ کۍ پښتو)کښي ويلي دی ملي شاعر ملنگ جان هغه د شعر په ژبه اړولي او خپل کام او ملت پری خبرول او تنویرول فواړي . دپښتو باباد « لند کۍ پښتو » په هغه نسخه کښې چې دیرش کاله پخوا ما لوستې وه، وائي: پښتنو باداری ده.

ملنگ جاڻوائي:

په هغه ورځ به رّانه ورک رنځ او حذاب شي ورونو چي تر اتکه پښتانه ټول حاکمان ووينم.

محمد گلخان مومند وائي:

پردی ژبه زده کول که لوی کمال دی خپله ژبه هیرول بی کمالی ده

ملنگ جان وائي:

د خوشحال په پښتو ژبه نه پوهيږي بله ژبه کښي توتي فوندي فزيږي محمد گل خان بابا په لندكي پښتو كي فرمائي:

« پښتو ، پښتو منل ، پښتو ويل او پښتو چلول دي . پښتانه په پښتوسره پښتانه وو اوپه پښتوسره به پښتانه وي.پښتانه پخپل مینځ کښې په پښتو يو دبله سره پيژني، په پښتو سره فزيزي او يو پربل گران دي. پښتو د پښتو نظرات، تخيلات، ذوق او هرڅه يوشانته او يو کوي، پښتو خوراخوزه وروري ده. پښتو د پښتنو سره خواخوزي ده ،که پښتووه زه به تادرنوم اوته به ما درنوی، پښتو اصل توب دی، پښتو سيالوالي ده، پښتو درنوالي دی، پښتو د پښتنو درنول دي، پئستو کښی ځپکه نشته، نوځکه ځپک پښتون ندي. پښتو شرافت دي، پښتو باداري ده،پښتو کښي تگي نشته، تگ پښتون ندي. پښتو پرځان باور دی، پښتو آزادی ده،وطن په پښتو ژخورل کيږي. پښتو لور همت دی، پښتو توره ده،

وجه اشتراک ششماههٔ دوم ۷۴ اکنون قابل برداخت است

پښتو درونتوب دی، پښتو نازنينتوب دی، پښتو دسمو مشرانو مننه ده، پښتو د خاينو مشرانو رټنه ده (لکه موجوده اميران ـ دمغالي ليکونکی)، پښتو دپښتنو د تولنی روح دی او پښتو پښتنواله ده.))

وگوری چی دلوی مفکر محمد گل خان مومند افکار دملی او اصیل پشتون شاعر ملنگ جان په اشعارو کشی خومره په استادانه ډول انعکاس موندلی دی:

چې بې ننگ او بې پښتو وي

چې بې ننگ او بې پښتو وي پښتون نه دی چې د قوم په شرمیدو وی پښتون نه دی پښتون هغه دی چې غم دتمام قوم خوری چې د ځان په جـگیـدو وی پښتون نه دی د پـښتـون نظـر مـدام په ننگ او نام وي چې نظـر یـې په پیسو وي پښتون نه دی پښتون هر کله طـالب د خـپل شرف دی

چې طالب دسپينو سرووي پښتون نه دی

پښتون تل په خپله ژبه ټينگ ولاړ وي

₹.

چې په دروغ يې گفتگو وي پښتون نه دی پښتون نه شيي باداري د چا منالي

چـې اخـتيار يې د پردو وي پښتون نه دی په نصيب د ملنگ جان دغه مسرې شوی چې خـپه په دی مسرو وي پښتون نه دی

ملنگ جان ته يو ملي رسالت په غاړه وه اوملنگ جان دشعراو ادب په ژبه دباباگانو ، ملي مشرانو اوز عيمانو پيغام او هغه الهام چې ده دخپل مصر د سياسي ، تولنيز او کلتوري چاپيريال نه اخيستي وه پداسي ژبه دپشتونخوا دهر بجوړي غوږته ورساوه کوم چې معاصر لوی ليکوال او شاعران او اديبان لکه استاد مجروح ، استاد الفت ، استاد بينوا او استاد غوږته ورساوه کوم چې معاصر لوی ليکوال او شاعران او اديبان لکه استاد مجروح ، استاد الفت ، استاد بينوا او استاد خلانده خادم دهغې تر سره کولونه عاجز وه ، که څه هم پدی کښي شک نشته چې دا پورتني دوات د پښتو د ادب د آسمان خلانده ستوري وه او دي او ددوي مقام به د پښتو ادب په تاريخ کښي تل ژخورلي وي.

زه ددې لیکنې په دې برخه کښې ددې دواړو تکړه، باایمانه او دجرګټ لرونکې لیکوال اسماعیل یون او داکټر رحمت ربي زیر کیارته پداسې حالت کښې چې معاصره مغلواله دیرملي بیږاگان او شلخي پښتانه کرشمه لوبې او دارچینګې ته تطمیح او مجبور کړي دي، پداسې ابتکاري لیکونو مبار کې وایم او همداراز د خانمحمد منگل او سیدا گل فریبیار میړاني ته چې ددې کتابونو مالي لگښت یې په ځان منلي دي دقدر په سترگه گورم. په درناودې.محمد داود مومند.

شود زیرا ساختمان وبافت اجتماعی واستخوان بندی آن آنقدر محکم است که با اینگونه حادثات واتفاقات ا زهم نمی پاشد، عدم موجودیت حکومت مرکزی قوی ، مسلح بودن تمام اقشا رمملکت ، ردوخوردها ی تنظیمی و و مداخله های مستقیم دول مجاور تا حال نتوانسته این مملک^ت را پارچه سازد ۱۰گر درعوض عین حالت در آ پاکستان بوجود گ آمد یقین کا مل دارم که درظرف چند ما هی اثار پاکستان ازروی نقشه دنیا محومیشد. جنا نچه عین خا لات را درا روپا ی مرکزی و روسیه شوروی مشا هده نمودیم . خوشبختانه افغانستان مملکتی محصول جنگهای اول و دوم جهانی نیست که درصورت موجودیت قوای فشار از هم بها شد. پاکستان وممالک منطقه میدانند که اگر خدای ناخواسته در اشر مداخلات اجنبی تجزیه آی بوقوع پیوندند وحدت پشتونها در دو طرف خط سرحد یك اکثریت بزرگترپشتو را بوجود خواهدا ورد که برعلاوه اشکه هویت قومی وملی خویشرا حفظ خوا هندكرد موجوديت سياسي پاكستان رانيز بمخاطره خوا هند انداخ درحاليكه يكنظر بحال مليتهاي آسای میانه میرساند که انها درزمان بوجود امدن حکومت سوسیالیتسی در روسیه هویت سیاسی و کلتوروفرهنگ خود را حفظ نتوا نستند اما ربان وفرهنگ اقلیت تا جك در داخل افغا نستان نه تنباً محفوظ ماند بلكه ... ، انكشاف كرد وشگوفاني آورد، باين ترتيب بعقيده ما مصالح ومنافعاقوام افغانستان در يك افغانستان واحد مضمر است وچنانچه بصدها سال برا دروا رزیسته اند بازهم برا دروار هواهند زیست/بشرطیکه یك زعامت ملی ویك حکومت ملی ومرکزی بوجود آیدودست تنظیمهای قدرت طلب کوتاه ساخته شودهاینها تخم نفاق شقاق وبدسيني را ميان إقوام برا دريا ش ميدهند، مشكل دربين اقوام افغانستان نيست چنانچه داكتر صاحب هم بان اشاره كرده آندگر من اقوام افغانستان اين المحكانات را دارندتا ازين هم بيشتر بهم نزديك شوند مردم عوام الناس افغانستان ازین رهگذر چه درگذشته وچه هم آینده وحال مشکلی ندارند... اگرچه نه فوق داکتر صاحب نظرات پیشتر شانرا نفی میکندیازهم غنیمت است باین نکته توافق دارندکه مشکل بین ٔ اگرچه نظر اقُوام نيست ، بعقيدة من مشكّل اصلّى بين تنظيمها واميران وعمال دست نشانده ايّشان است كه تخم نفاق را بهمکاری انهائیکه بخاطر منافع موهوم وزودگذر بنفع سران تنظیمها جبهه میگیرند) پاش میدهند وگویا تیل بر آتش می اندازند، طرزتفکر مردم افغانستان باطرزتفکر سران قدرت طلب تنظیمها کا صلامتفاوت است ،

لبقيه رميخ و الكلسي

، جوانان 92 وانه سعدزوى دخترهوفق افغان

مجلـه آئینه افغانستان ازجوانان افغان در امریکا اروبا ـ استرالیا واولیای محترم شان تقاضا میکند مونقیت های تحصیلی سپورتی و سیا سی فرزندان شان را باین مجله اطلاع بدهند تا غرض اگاهی عامه نشر گردد

پیغله وانه سعدزوی در سال ۱۹۷۷ درشهرکابل متولد گردیده باتسلط بلای کمونیزم برکشورمان همرای فامیل خود با مریکا آواره شده است ، پدر وانه اقای بحیی سعدروی شخص تحصیل یافته بوده زندگی خودوفا میل خود را از راه کار وبیزنس در ایالت پنسلوانیا فراهم میکند ودرتعلیم و تربیه اولاد خود سعی واهتمام لازم بخرچ دانه است ُ

وانه سعدزوی ازلیسه سالزبری (سالزبری های سکول) واقع شهرالن تاون آيالت پنسلوانيا بحيث محصل ممتاز بانمرات حدوسطي ٩٩ فيصد فارغ گردیده وبا ساس لیاقت و گذشتا ندن استجان کا نکور برای تحصیلات عالی در رشته حقوق به (DICKINSCH CCLEGE) که به تدریس حقوق شهرت زیا د

دّارد ٔ قبول شده است ، وانه سعدزوی بزبان ما دری (دری) و زبان محیط زیست خود که انگلیسی میباشد مسلط بوده ٔ علاوتا زبان فرانسوی را بحیث زبان خارجی نیز آموخته است ، وی علاوه از مصروفیت های تحصیلی در تیم دخترانه مکتب خود به سپورت با سکتبال علاقه واشتراك داشته وباثر مهارت بحیث سرتیم باسكتبال مكتب خود (درصنف دختران) عرض اندام نموده است ،

received awards:
Wana Saadzoi, Valedictorian; French Award;
Social Studies Award; Colonial League Academic
All Star Team Award; Educational Excellence
Award; Staff Award; Tandy Technology Scholar
Award; United States Navy Award.
Michael Cusick, Salutatorian; Malhematics
Award; Science Award; Air Products Award; Colonial League Academic All Star_Team Award; Lee

روزنا مه محلی شهر الن تا ون بانشر جوایز سال فارغان لیسه سالن بسری، The following Salisbury High School students از ۳۵ شاگرد ممتاز سال و ساحه های لیاقت وامتیاز شان نام برده و نام وانه سعدزوی در اول فهرست مذکور چاپ شده است و این موفقیت یك دختر افغان برای والدین او وهم برای کشور افغانستان قابل افتخار است ، چنانچه می بینید وانه جان علاوه برسپورت درچند ساحه ۱۶ کا دمیك نیزا ستعدا د ولیاقت تبارز دا ده وجایزه گرفته است ،بموجب نامه مورخ

۲۲ اپریل ۱۹۹۵ کلوپ زنان شهر الن تاون کلوپ مذکور مبلغ یکهزار دالر برای مصارف سال اول سکالر شب وانه جان بکالج دیکنسن پرداخته اند، وانه علاوه برا مورتحصیلی در لیسه وشهر زیست خود ، درتما سها ی اجتماعی و صنّفی و مکتبی خود ٔ دا عیه افغانستان را بهمصنفا ن و ۱ هل مطبوعات رسانده ودرباره معرفی فرهنگ و مبارزات آزادیخواهی کشور ومردم خود خطا به ها و کنفرانس ها داده و بحیث یک شاگرد ممتاز در عرصه سیاسی ـ اجتماعی عرض اندام نموده است ، آزجمله موفقیت های سیاسی او یکی هم دیداریست با خانم الیزابت دول سابق وزیر کار درکابینه بوش که اکنون رئیسه موسسه صلیب سرخ امریکا میباشد وشوهرش سناتور دول ازجمله سنانوزان معروف حزب ریپبلیکن بوده در انتخابات سال ۱۹۹۳ امریکا کانڈیڈ مقام ریاست جمہوری امریکا میباشد،که متن ان ڈیلائشرمیشود،

By MARTIN PFLIEGER Of The Morning Call

Wana Saadzoi's huge brown eyes danced with excitement at the thought of her impending good fortune.

Saadzoi is portraying Dole in National History Day competition and the meeting allowed her to question Dole and observe her mannerisms and southern accent. Saadzoi hopes to use the information to improve her portrayal.

Saadzoi, who probably knows more about Dole than any ninth-grader, won first place in the eastern regional history contest recently and moves on to state competition at Pennsylvania State University May 13-14.

Her 10-minute speech, titled "Women of Government: Continuing the Frances Perkins Legacy," is a retrospective on Dole's political career and a look at how women will fare in politics, said Saadzoi.

Saadzoi pretends she is Dole giving the speech to an Ivy League university.

Saadzoi, a native of Afghanistan, is the daughter of Yahyah and Najia Saadzoi of Salisbury Township.

سبت به ضییقی جای فقط قسمت، هائی ازا خبا رمذکورنشرشده است.

LISA A. JOHNSTON / The Morning Call

Student Wana Saadzoi chats with Red Cross President Elizabeth Dole.

شعرمستہجن یک دو سخن با میر من بھار سعید مانوس یک وگرد آورندهٔ شعر های شان

چندروزپیش دوستی بمن تلفون کرده گفت که اونه بازگاخبار هاشمیان سرت نوشته کدن". پرسیدم چه نوشتن؟ گفت "میگن که تو كي به شعر مي فامي". دانستم كه موضوع نوشته من تحت عنوان (سوزن وجوال دوز) منتشرة جريدة اميدشماره ١٩٤٧ است ومن از ترس اینکه مباد اباز از ذوق سخن هوای تضاعف خصیتین به سرم زده باشد، اول تادست یافتن به شمارهٔ ۵۵ (آیینهٔ افغانستان) نوشتهٔ خود را از سرمطالعه نموده وبخود قناعت دادم كه ترسم به خطا بوده. يعني نه از شعر چيزي مي فهمم و نه هم ادعاء كدام تضاعفي دربين است. نوشته ای که مرابه با دملامت گرفته بود، مضمون جناب استاد نگارگرتحت عنوان (لقمهٔ بزرگ وجاغر کوچک) است که استاد با بزرگواری از نوشتن آن مراهشدار قبلی داده بودند. تقریباً یگانه امید من ازمبادرت به ممجونوشته هاا ينست كه اگرباشد كه باا ين مباحثات و پیشگ پانگهای قلمی د یالوگی آغازگردد و در پا یان کار -صرف نظر ازینکه حق بجانب کیست -موردی بدست آید تا دلچسپی طبقهٔ جوان راكه درعالم مهاجرت محصوربه كلتوربيكا نكان است به گرايش بسوى كلتورخودش تازيانه اى چندزده باشيم.

قبل ازینکه من داخل جزئیات مبحث آقای نگار گرشده باشم باید عرض کنم که در کل، من به پندار آزادی گفتار وعقیده مخصوصاً برای آنانی که زیرسلطهٔ قانون اساسی امریکا و تعدیل اول آن بسر می برند گرایش تام دارم. همه جملات اعتراض آمیزی را که از قلم من درین نوشته بر گفتار بعضی از شعراء سلف می خوانید برای این نیست که بدیگران حق نمی دهم تا آزادانه اظهار نظرنما یند، بلکه بخاطر آنکه عده ای مستند که حق آزادی بیان را تنها برای یک گروه بخصوصی قائلند. بعبارهٔ دیگرود رواقع همه کوشش من بمنظور از بین بردن دو گانگی هوا در یا مست.

بد بختانه در مضمون استاد روی موضوعاتی که بروح نوشته من چند ان کاری ندارند بسیار حاشیه پردازی شده. ممکن این بخاطر آن باشد که معلمین واستادان در خارج صنف هم فکرمی کنند که تازنگ ختم ساعت تعلیمی زده نشده هنوز هم سررشته کلام تنها در انحصار ختم ساعت تعلیمی زده نشده هنوز هم سررشته کلام تنها در انحصار آنهاست. بصورت مثال استاد بکار برد کلمه (شراب انطهور) را از به بخدا، به چاریار باصفا، به سخی شاه مردان که من حین نوشتن آن مضمون این قدر می دانستم که در فعل ثلاثی، صیغه مبالغه بروزن (فعال)، (فعول)، (فعیل) و فیره می آید که (طهور) در ریشه (طهر) عبارت از شکل دوم آن میباشد. این را هم میدانم که حروف (الف ونون) در آغاز فعل بغیر از باب انفعال (آنهم بکسرالف که ثلاثی مزید فیه میباشد) بکار نمی رود. ذکر کلمه (انطهور) از جانب من صرف بر سبیل شوخی بود که ظاهراً جهد بی

همچنان بحث شان برروی معانی کلمات (شراب)، (می) و همچنان بحث شان برروی معانی کلمات (شراب)، (می) و (خمر) نیز بی مورد بود. استاد می نویسند که "داؤد موسی در شعر معنی فی استعاری شراب را قبول ندارند و آنرا تنها به معنی وضعی آن ارجاع می فرمایند". کاراستاد به جایی میرسد که بالآخره مدهی میشوند که در شعر ما هر جاکه از کلمات می، شراب، معشوق، شب وصال، انار پستان، خطوخال وغیره ذکری بمیان آمده، همگی به معنی استعاری آن بوده. همچواد عاثی بنظر من بصورت همومی ضرورت بجواب ندارد. تنها بصورت خاص باید بگویم که روی سخن من تنها مترجه اشعار بخصوص یک عده شاعران نامداراست که می دانیم که در آن از شراب، معشوق وغیره تنها بمعنی وضعی آن سخن گفته اند و کسی هم بر آن اعتراض نمی کند. میخواهم بدانم معنی استعاری این بیت حافظ را که آقای ولی نوری در نوشته معنون به (چند سخن عربان در مورد شعر عربان) در همان شماره آیینه افغانستان نوشته اند چه خواهد بود ؟:

اً تادگراند چناب هاشمیان طف فرموده کاب مشکوفه بسار را به من فرستاده وازمن خواسته ان که نظرم را به من فرستاده وازمن خواسته ان که نظرم را بسیامون آن ابراز دارم ، اُستاد معنزم با بین لطف خوش با گرانی ازمکلفیت بردوش من نماده اند واین با خاصه از این برخوشت بریشه کن گردیده ودخی جت گران است که ما از دیا بخویشت بیشه کن گردیده ودخی وقامت گذیده ایم ،غربی که آرزش های واقعی خود و دیگران با با ایم ایم نشوده بی ارزشی را برگرسی ارزش نشا نده است ، اگودختری خوانی را بدی که رحاشیه خیا بان دود غلیظ سگرت را به سیشه جوانی را دیدی در حاشیه خیا بان دود غلیظ سگرت را به سیشه می فرست دی مداری به او بگویی : « دخترجان ، تو که به زیبایی می فرست در حق نداری به او بگویی : « دخترجان ، تو که به زیبایی

سرون خود این همه توجه کرده ای چرا می خواهی درون خود را با این قیر نهرآ گین بیالای، نربیل که این ان شخصات را وست و هجت در بارهٔ آن حرام است وی هنگامی که همنه های آناق خواب را بر صغه از تلویزیون و سینا می آثر بن و محنی ترین نروایای بدن زن یا مرد را به نایش می گذار بز تا چیشها ن در بیده را در بیده ترساز نز این جادیگر فرمان خدای به له حلاع است و شخصیات نی تواند مطرح باشد، تو گویی هدف آفرییش زن ومرده مین بود که تن

یه ملت را به خاکی و خون بینگند جوانگریخربی صدای اعتراض بلند نی کند ولی صنگای که صاحب مزعه ای می خواصد گوسفند و گوسالهٔ خود را زنزه به فروش برساند زمین و زمان از فریاد دوای توساله جانش کر می شود و کریبان مزرعه داران را می چسد که چوا برای گوساله و سایل راحتی کافی در سفورش به سوی گفتار کاه ته بیه نکوده اند و یا برلا برا توارها و تأسیسات علی حمله و رمی شوند که چوا از موش و خورگوش در بخبار ب صلی استفاده نموده اند و این اگر سقوط و ابتذالی ارزش ها نباشد

چه چیزمی توان با شر؟ جوان ماکه بیشه اس با زبان، فرصنگ و خودش قطع گردیده ۱ست و درمجیطی این چینین ریشر و نمومی ن خواهی نخواهی رنگ و بوی این محیط را می کیرد و به نام آزادی دریای حو بُتی سجده می کند و صدفش نیز آزادی از صرفتید و سند

پیرما گفت خطا برقلم صنع نرفت آفرین برنظر پاک خطا پوشش باد مگركفرگفتن شاخ دآرد يادم؟ بدبختانه درسرتاسرنوشته خود استاد كوشش كرده اند تاكليات راباارائة يكى دومثالى از جزئيات به اثبات برسانند که معقول بنظر نمیخورد. مثلاً با دادن چند مثال مشخص، مولوي وخوشحال خان را بزعم خود تبرئه نموده انداما به دفاع از کلام مزل سعدی. سنائی، بیدل، خالب، حافظ، فرخیو غير،اصلاً برنميخيزند.

حالا برگردیم یک بارد یگر بر آنچه به نظراین نویسنده روح نوشته ام را تشكيل ميدادود يگران ازبحث روى أن به لطائف الحيل طفّره رفته اند. همه مى دانند كه منشاء اصلى يك اكثريت قاطع ارزشهاى اخلاقى مارابدرجهٔ اولاارشادات قرآن، وحدیث نبوی (ص) تشکیل میدهد وبه درجه دوم هم عرف ورواج افغانی در آن دخیل می باشد. اطاعت از ا بن نورمها بدون تبعيض برهمه (مخصوصاً برتوبه فرمايان) واجب است مگراینکه عذرمعقولی درمیان باشد. بدبختانه برای اکثریت مردم ما صرف همين حقيقت كه حكماء سلف به كدام عملى مبادرت كرده باشند دليل كافي براي قبول همه اعمال شان شناخته ميشود. ليكن درعين حال اين كارشان مرجع تقليد اخلاقي ديگران رانيز تشكيل ميدهد. تنهادر مورداشعار هزلى حكما هسلف است كه ما به یک نوع دوگانگی پنداربرمیخوریم که ماکه گپتیم الیب، تونه بگو الیپ". عدهٔ دیگری هم نشسته اندوبرای این کارشان عذرمی آورند. دراصطلاح انگلیسی آنانی را که به حمایت ازاین قالب شکنان قد علم میکنند apologists مینامندوما برای تسهیل بنام (علت تراش) يادشان ميكنيم. علت تراشان به قالب شكنان اجتماعي اجازه ميدهند تاامروزیک چیزبگویندوفردای آن عکس آنرا مرتکب شوند. در اصطلاح سیاسی معجوا شخاص قالب شکن را دیکتا تورمینامند. در تعریف. ﴿ یکنا توران زیربارهیچ نورمیکه از پیش تعیین شده باشد نمی دكتا توران سياسي بلكه بعضاً دكتا توران انديشه نيزظهور ميكنند.

چند نفر پادشاه وحکمروای بدرا بدهند، ممکن است یک درجن نام بر سرزبان شان باشد. معجنان مامورید، داکترید، قاضید، عسکرید، و ربعضی موارد بی مرده آراز وی بی موده ان . پولیس بدوازهمه بیشترمثالهای فراوان تجاربدراهمه درحافظه دارند. مگراگربخواهیم که مثال یک چند نفرشا عربد کرداررا ذکر كنند، نه تنهااستاد بلكه ديگران هم ممكن باكمال ترديد يكي دونام محدود را برزبان بياورند. قبول نداريد امتحان كنيد.

استاد به این عقیده استند که "شاعر هرچه را که می گوید ضرور تاً انجام نداده و در بسیاری حالات شاهر عمل را که در اجتماع معمولست بخود نسبت ميدهد". بعبارت ساده ترمرادازين گفتهٔ شان اینست که شاعرهروقتی در کلام خودازخویش هجومیکند، دروغ میگوید. نفیاین گفتهٔ شان بسیارساده است. شاعروتتی از خود حرف میزند، اکثراً درمدح خودمیگویند تا در ذم خود. چنانچه آن چند بیتی را که استاد از خوشحال خان نقل کرده اکثر شان در خود ستایی بود. برای بکرسی نشاندن این ادعاء استاد آیهٔ ۲۲۶ سورهٔ الشعراء را به متن ذيل مثال مي آورند: (و انهم يقولون ما لا يفعلون) . يعني آنهانمی کنند آنچه خود شان میگویند. پیروزی درین مبحث برای استاداین قدرمهم بوده که درنهایت برای نیل به آن حتی از تحریف معنی آيت قرآني نيز دريغ نمي كنند. من اتفاقاً باقسمت اخيرسورة الشعراء همين قدر آشنا يى دارم كه باجرأت تام بگوم كه جناب شان مفهوم اين آيت رادرست درجهت مخالف آن تعبيرنموده اند. درواقع آيات ٢٢٤ تا ۱۲۲۶ پن سوره که یک کل را تشکیل میدهند هرسه در هجوشا عران بدكاراست كه اكثراً درسالهاي مدني قبل ازهجرت دراشعار خوداز پيغمبرخدامذمت ميكردند. مئن آنها قراذيل است: (والشعراء يتبعهم الغاون. الم تر اثمم في كلواديهيمون. و أنهم

است یعنی آنرادی از قفس مذهب، آنرادی از قفس خانواده، آنادي ان قضر إخلاق وآنادي انقضر إندراج واس آنادي ها به دست نی کیر مگر به یک فیمت - اسارت دقی سرخوی و موس ولی در محیط سیستن بنت آزادی اکواین آزادی ما ا مورد سؤال قرار برحی کمت فکر، متعصب، تنگ فلز وحتی مذحبی بنیادگرا استی وحین است آبخه که بارمکلفیتِ مواکران تر

میسازد. میرمن بهارسعید شاعرهٔ تواناد شیری سخن است که ۱۱ لغاظ شسته و روان مقصود خویش راخینی زیبا ا فاده میکندولی من با قبول این موضع ازیل سومی خواهم سمیآثی صای کود آورند م کمتا بش آغای شهر را از ذهن او بزدایم و ا زسوی دیگرایل شاعره ۱ جمعنی مل درجایگاه خوش ارزیا بی ایم آقای شهرمنی دانم به کدام دبیل خاص مدی است که محتومه بهار سعيد «مكتبى نو دِ مِتْعوفا رِسى آفويده است من ان جناب م مى رسىم اين مكتب كدام است خصوصات آن چيست؟ أنوييا کتور آنها بگویند نورم معان لعظه وزمان باشد. در میان انسانان نه تنها می محوای غوایوز زنانه را مکتب دو بی مغواییم بای خومت حناب دکتاتوران سیامه بعضاً دکتاتوران اند شه نه ظهه، مکننه

سولی شیا شاعرهٔ رومیبیت سالپیش از میلاد مسیح به مرد مطلوب لائن هوسباز خود می توید: من ۱ ن تو ممنونم عزیزم وا قعاً ممنون، تو بامن خینی کک لودی،

توموا ان جنگال حماقتم فجات دادی، منې که دوان دوان خودم را در بازوان تومی فلندم. بروعزيزم، به د نبارزان فاحشه برو، برو و د^وخترانِ حوان را از دوخت و دوز باز دار ۰۰۰۰ بكذاركه آكتني عشق حيذروز قبل تونسبت بهمن من از این اشتبام احمقانه که درتمام دوران جوانیم مُوتكب نُّه ١٥م خت پشيمانم. دينب من از توكريخم وترا تها كذاشم؟ زيراكه جُرائت نداختم احساس خود را برايت نشان بهم،

یقولون ما لا یفعلون) یعنیگمراحیبسندان ازشاعران پیروی می کنند. آیانمیبینی که آنها در همه وا دی ها سرگردانند؟ و آنها میگویند آنچه خود شان عمل نمي كنند. استاد آيه اخير آنرا حمل بر توصيف از شكسته نفسي شاعران نموده ومن بامراجعه به متون پنج تفسير مختلف تبصرات آتی را در آنها سراغ نمودم: تفسیر طبری: "نه بینی که ایشان همىرونددرهروادى سرگشته؟ شاعران متابع شوندايشان رابىراهان (وشاعران اند که برپی ایشان روند. وایشان همیگویند آنچه نکنند". تفسيرجلالين چنانكه روش أنست، بعداز خودمتن همين أية ٢٢٤مي نویسد که ای یکذبون (بعنی دروغ میگویند). تفسیر فیض الاسلام: "ایشان (شاعران) میگویند آنچه خودشان نمیکنند. مردم را به کار های حمیده وخوهای پسندیده و. . . ترغیب و خواهان می نمایند و خودشان آنهارابجانمي أورند". تفسير الميزان: " (شاعران) امربه معروف میکنند وخود عمل نمیکنند".

اذعان بايد نمودكه آنچه دربالانقل گرديد تنهامتوجه شاعران بدكارست ودرآية نهائي (٢٢٧) همين سوره خداوندبين اين عده و شاعران نكوكار تمييز بعمل آورده واعمال نكوكاران راستوده است. یگانه امید من اینست که این تحریف آشکار از تفسیرمتن قرآن در نوتستهٔ استاد عمدی نبوده باشد.

حالا اگرقبول كنيم كه همه شاعران خوب الزاماً مؤدم خوش اخلاق وخوش مشرب بوده اند، آیا این امربذات خود مشعر بر آن نيست كه بين داشتن قريحة شعرى وداشتن اخلاق نيكواز نظرجنتيك یک رابطه ای وجود دارد؟ یعنی هر که شعر خوب سروده توانست الزاماً شخصيت عالى نيزدارد. گرفت شخصى من از حمايت اين علت تراشان اینست که آنها آگاهانه یاناخود آگاه به وجود همچویک رابطه ای عقیده دارند. ولی تا جایی که علم قصیر من قد میدهد، علم طولای مدرن موجودیت همچورابطه ای را قبول ندارد. شاعران و آرتیستان مثل ماخشره های اجتماعی دربین خود خوب وبد هر دورا دارند. منتهى طورى كه قبلاً هم عرض كرده ام، به جبرزمان، ازشاعرتنها كلام خوب باقىمى ماندوعوام هم اطلاق شخصيت شانرا برگفتار شان مى کنند. ازجانب دیگرکلام بد آنها را نیزعده ای مثل استا دبزیرخاک پوزش طلبیمیسپارند.

نموده. . . خوشحال خان ازگذشتهٔ خود ابر از پشیمانی میکندولی ایشان [داؤدموسی]ماقبل ومابعد شعرراکه ازمطلب اصل سخن ميگويدرها كرده اندو أنجه راكه منظور خوشحال خان نبود نتيجه گرفته اند". درحمایه ازاخلاق نیک خوشحال ختک استاد ابیات ذیل اورا

نه خراباتی نه قمارنه زناکاریم نه قاضی مفتی چی یی نظر په څودرم درین بیت شاعردروصف خودش و ذم یک حدهٔ دیگر از اعضاء . جامعه اش سخن میگوید (نه که بگفتهٔ استادنارساییهای جامعه را بخود نسبت بدهد). دوبیت بعدی متذکرهٔ استاد قرار ذیل است: چی عالم می اړوی د عشق له کاره 🥏 زه اقرار ور ته په خوله اقرار په دل کړم مگرزه فسق و فسجور لره پیدایم چی بیا بیا یی ما تموم که توبی سل کړم درين جاشا عرخودش اقرارمي كندكه بين بيت اول ودوبيت اخير اویک عالم تضاد وجود دارد. نمی دانم که گرفت خواننده هم ازخواندن اين ابيات همين است يااينكه من هنوزهم ازغرقاب جهل شعری خود سربرنیا ورده ام؟

نكته مهم قابل تذكرا ينست كه استاد به تعبير خود هر شعرى راكه از آن بوی بد کارگیمی آید مقدم شمرده اند و اشعار انفعال آمیزرا مؤخر.

95 (مراجه خودبه: زنان شاعره جاب منگرین عل ۴۸ سم) مهادیوی یا کا شاعرهٔ قرن دوازدهم میلادی در شعری خطاب به شيوا مي گويد:

سوارىريا قۇتېكبودىنىڭ كوھها، و کفش مای از سنگ مودارید بریا، می آیی و شیپورد لازخوبیش را می نوازی، ای شیوا، چه دفت ترا برسبومه حایب تا ن حایم خواهم فشرد و خود خواهم کرد ؟

۱ی شاهزاد کوس ، که چون یا سمین سپید ۱ ستی ،

چه وقت رجاليكه خدية شرم ازتنم وهيا از فلبم باک رفته باش باتوخواهم بیوست.

(میراث مان از اینکه بگذریم نیمه کریاد دنیای میراث مان از ادبیات جمان ۹ میراث مان از ادبیات جمان ۹ میراث مان از اینکه بگذریم نیمه کریاد دنی ی صای پشتو و سرودهای ماتم ، دسان ي كه جناب دوكتورشهيران آن بيخبرندبدوسيله زنان سروده شی ه واحساسات کوناتی زنانه در کی باز تاب گردیده است وانگی می ندانستم تغاوت درمییان شعوصای بدارسعید وفروع فرخزاد درکیست که این بی مام برکتب شود و بى آن يىكى ىنى شور، بەحساب العنفل للمتعدّم مى توانگفت

دلیل دن بیسب دیگراستادنگارگراینست که این شاعرانی که من در بر نوست و الا ، سیمین بهبها نی و خاصت فروخ فرخز روممکن بر نوشته ام امنانه کلام عربان آنها را داده بودم، همه آن اشعار رکیک که نصبت و الا ، سیمین بهبها نی و خاصت فروخ فرخز روممکن بر نوشته ام امنلهٔ کلام عربان انها را داده بودم، همه ان اسعار ربیت خود را در آوان بی بند و باری شباب سروده اند و بعد آکه چشم شان در ۱ بین شاعرهٔ ۱ فغان ر نه ۱ فغان ۱ نر کن ۱ شنک و ۱ ما پایان عمر به نروغ مدایت روشن شده از گفتار قبلی اظهار ندامت نموده اند. اومی نویسد که انسان . . . و قتی به پیری رسید در مدن همیان مقدمه نظار شگوفهٔ بهار بعینی دو کتور شهیر و جوانگی نوانسه باز آفرینش خود دقت و تفکر میکند و خویشتن را از چنگال دیونفس رهایی مسیل محمد علی جمل زاده در داستان معروف، فارسی شکراست، ذص من تعارف عجيب كنف كرده است، جواناني الأآن قرائش که می سندادند سخنی آخرهمیشه از زبان غوبی بیرون می آیو برای مجاب کودن ِخواسن ، چخود اخه این یا آن نگارن ، کا عزبی نعرال می ربایین ولی دراین نمتل قول رُبایی به شوایط متعاوت شوق و طوب هوگز ارجی ننی گذارند .

قبل از این که میعیت به عنوان یل رمیخرزمین رازير مكبود عشق وشواب وسيعاى برازندة شعريونان وروم الهن بود. آ فو ، بيليتيس، اناكوټون ، ادوين وديتوان بي روا احساس حبشی خود ا در شعربیان می کودند ، وکسی کارې به کارِت ن فات،

اما درواقع هيچ اثباتي دردست نيست زيراشا عران مااكثراً اشعار خود را تاریخ نزده آند. اتفاقاً من واستادنگارگر کوشش کرده ایم تا مدعيات متضاد خودرا بااستناد بهعين مثالي ازشعرخوشحال خان البت نما ييم كه بيت اول أن چنين است . :

زه د خ. . له لا سه چاو ته فريا د كرم

لمونځ زماله لاسه وزي چي که . ياد کرم

يعني (زدست ك.. . خود پيش كه نالم -نمازم رفت چوك. أمد بیادم) طوری که من میخوانم، خوشحال در فزلی که بیت فوق از آن گرفته شده از گذشته و حال خود هر دوبا زمیگوید. استا دمیگویند که این شعرازایام جوانی وبی بند و باری خوشحالست. ولی اگر به توصیهٔ خود شان به بیت ما بعد مراجعه کنیم، به کلام ذیل برمی خوریم:

د ځواني حال مي نه دې چېمې ووي داخبره د پيرې د هفستاد کېم یعنی این داستانی که من قصه کردم (بیت قبلی) از دوران جوانی من نیست بلکه همین کاررا در پیری وهفتا دسالگینیزمیکنم. مثلیکه جنگال ديونفس تاسن هفتاد سالگيهم ازگريبان شاعر جدانشده باشد. بهتراست این قضاوت را که درچشم پوشی از مقدم ومؤخر ابیات (وحتى آيات قر آنى) من مقصر ترم يا خود استاد به خواننده محترم

آقای ولی نوری در مضمون فوق الذکر خود شعری از طبع مرحوم حیف با ۱ مین طواوت وستی خلیلینوشته بودند که (به شهادت شهودعینی) دروتتی سروده شده که استاد درماسکووسن شان از شصت به بالا بود. آن دونوجوانی را که این شعردر "وصف "شان سروده شده هنوزهم زنده اندومن هردورامی شناسم. این را هم باید علاوه کرد که کتاب مثنوی را هم مولینا در جواني نه نوشته.

حالا دوسؤال:

۱. مر درنوشته ام تنها به ذکریک چند نمونهٔ کلام عده ای از

شاعران زېده وخوشنام بسنده کرده بودم در حالی که می دانم که کتابی قطوري درايران پچاپ رسيده كه در آن كلام اكثر شاعران هزل سرا درج است. آیا بنظراستاد هرکه قریحهٔ شعری داشت، الزاماً با ید در زندگی مثل فلم های هندی قبل از آنکه به معراج رستگاری برسد، یک دوره فتوراخلاقى رانيزپشت سرگذاشته باشد؟ اگرهمچوادعائى وجودداشته ماشدوآقاى نگارگرودانشمندان بشرشناسى وروحيات دانشگاهی که درآن تدریس مینمایند آنرا بکرسی نشانده بتوانند، یقین دارم که بکشف علمی بزرگی دست خواهند یافت.

۲. درین که درادب فارسی کتاب مثنوی حضرت مولینای حاوی بهترین معانی، تفاسیروتأویلات آیات قرآنی، اخبارواحادیث پیغمبر اسلام (ص) ودیگربزرگان وهمچنان دروس ارزشمند اخلاقیست من کوچکترین شکیندارم. ولی اگربراستی این کتاب از هرجهت (قرآن در زبان پهلوی) میباشد، سؤال پیدامیشود که چرا درقرآن تازی یا کتب احاديث وگفتار خلفاء راشدين وغيره اثرى ازهمچولغت پردازي ها ديده نمي شود؟ به اجازهٔ استاد دليل آنوا عرض ميكنم. درارزيابي احادیث نبوی (ص) دونکته شایان اهمیت است: یکی (اسناد) که عبارت از علم آوری در حقیقت، صداقت و شخصیت سلسلهٔ اشخاصیست که حدیث رانقل نموده اندودوم (متن) که عبارت از تحقیق درروح (پیام) حدیث است. محدثین برای رسیدگی به متن يك حديث نه أصل را مدارا عتبار ميگيرند. مثلاً آيا حديث بانص قرآن موافقت دارد ياخير؟ آيا باحقائق واضح موازات دارد ياخيروغيره. ازجمله هم یکی اینست که آیا الفاظر کیک در حدیث موجود است یا خير. مى بينيم كه وجود الفاظ ركيك در از حديث پيغمبر گرفته تاكلام بهارسعیدگنجایش ندارد ولی درمیان هردوعده ای هستند که هیچ گونه كلمات (بشمول كلمات كاف به سر) اززبان آنهاركيك نيست. آيا بواستىهمين دورنكىمعيارا خلاقىيست كهمىخواهيم بعدازما براي اولا دوجوانان ما به میراث بماند؟

استاد مى نويسند كه " [ذكر] مثال بهترين وسيلة تجسم حقائق عرفانیوفلسفیست. . . "بلی، امامگرعرفان وفلسغه تنها برمولوی ختم

اما مِهِ عيت احساس جنسي باكناه وجرم درهم آميين وتَجُود بر تزوم برترى يافت. هبراب مذحبي بعدر منظم د ميان مودم

ستند تبلیغ می دن که د مختران خود را به عنوان راصبه به میساها بفر د ختری جهارده ساله و فوانسوی که بدیختانه تا بیخ

نامش اشت نکرده است به دس این که معکوم به زین کی در بیکیار هیپی گورستان های طراوت و زیبا یی زنان بود از دل صومعهٔ خود چنین فریا د سومی دهد، این فویادِ اورا من به شعودری *برگردانهام*:

> شادمان دُخترِجوانممن بائزده ساله حجُن شوم سِنى برنهال قدم دوشفتالو می دهم ای خدا به صد خواری عشق واحساس وردم توج مىكنم زيرپيوامن آحداس

یگنه دقینس اسیرحیهات ادخود حولحظه ي كنم نرسش آه ازين روزگاردون برور

گُلِ شَاءابِ این جمانی من كه َعِه زيبا و دلستانم من عشقرا كلوفه مهمائم من ئِشْتِ ديوارِ غم خزا نم من درجني كور تيره جانم من تاکه دربنو راحبانم من سُخت بازیجهٔ ک نم من ایی جه زندانیی زمانم من ؟ كه درين صومعه حسانمن ؟ گنج درصومعه ندانم من

د مواجعه سؤد به زنان شاعوه جاب بنگویه س ۹۷) ما درنا ریخ ادبیات کشورها نگاه شلط ما درنا ریخ ادبیات کشورها نگاه شلط میعیت کمتر شاعوه ای یا بیم که تا ریخ نامش را به خاطر سرده باشد وحتی داستان نویسای زن نیز تا قریج و وحم ۴ تارِ خود ل با نام حای شعامِ دوانه نوشت مان رابرت ملک ۱ لشعرای ۱ نگلیس « رقون نزدیم میگوید: « ۱ د بیات نی توان مشغولیت زندگی دکت باش و

نايهم باشد. « اقتباس ازمكتوب او براى شاروت برونته ۱۳۸ بدین ترتیب میبیسیم که بیاده غوایز زنانه در تعر

زنان مغرب زمين خيلي طبيعي بهجا ولوعي زانر الفلا بي وداما آن سوکوفتگی غوایز خبنسی که مایه ^و رنج نن غوبی بود درشعر مشوق زمین وجود مداشته است وکسی شعرکفتن زان را تحریم نکرده است . در زبان های عربی و بشتو موشیه سوایی

های معنول صنوزهم قلمووطبع آئزمایی زنان است وسروده های الخنساء درموگ بوادرانش صور م دل های سرا

نورم تدریس اخلاق می بود. چرا یک نفرد یگرهم بشمول پیغمبر اسلام (ص) ، على (رض) ، غزالى، شبلى، بسطامى، كاشفى، شيخ جرأت نكودند تامفاهيم اعلاي اخلاتي وفلسفي رادر "زخرف" همچو مطرح میکنم، استاد میگویند که عجب است که این همه محققین تنهاداؤدموسى متوجه آن شد. آيا همچونجوا بي را براي آن يكي كه براي باراول ادعاء نمودكه زمين هموارني بلكه كرويست يابدور آفتاب مي چرخدهم ميتوانيم بدهيم؟

اصلیکه به عقیدهٔ من ماروی آن جورنمی آییم اینست که از نظرمن استعمال بعض كلمات در شعريك عده اى، از نظرا خلاق اجتماعى قابل قبول نيست ولىعلت تراشان ماخود أن عده رابالا ترازاخلاق اجتماعی پنداشته میگویند: خیرس. کلانس. در حالی که در عرف خود ما تنها برای توجیه خطاهای اطفال به شنیدن "خیرس. تلف (طفل) اس عادت كرده ايم.

استاددرادامة سخن علاوه ميكنند كه درقد يم چون ماشين چاپ كه همچوآثار [زشت]را بدست نا محرم مي انداز دوجود نداشت، بناء بر آن بکار برد آنها در همان حلقه های مریدان مختص می ماند (و استعمال آن ازجانب آنها عيبي نداشت).

دوسؤال ديگر: اول آيا بنظراستا داجتناب كلمياز استعمال كلمات زشت برای آن واجبست که خدا واخلاق منع نموده یا صرف بهمان اندازه که ازافتادن آن بدست وگوش نا محرم جلوی گیری نماید؟ این على الرغم حقيقتي كه همين مريدان امروز پيران طريقت فرداميشدندو بازچون درگل شان سرشته بود، هم توبه میکردندوهم تویه فرمایی. گشت پس آن شعری که آقای ولی احمد نوری از مرحوم خلیلی بچاپ رسانده بو: در کدام قرن سروده شده بود؟

روزگار گذشته مانندامروزقبیح ومستهجن نبود وکتابهای فقهی از ذکر كلمات دركتب علمي وفقهي نرنجيديم بلكه شكايت ازذكر كلمات كتاب) اولين كتاب درسي اطفال مارا درمسا جد تشكيل مي داد.

یک بحث د یگراستا د نیزقابل ذکراست که در آن میگویند: "زن می توانداز وجود خود وجودي ديگربيا فريند ولي مرداين استعداد را ندارد". بازهماین ازهمان موضوعا تیست که اگراستاد برای اثبات آن كمرببندند، يقين ميدهم كه دراقل كانديداى جائزة نوبل درعلم جنتیک حلال شانست. تاجایی که من می دانم، اجتماع خواص تذكيرو تأنيث دريك وجود واحد تنها خاصة عالم نبا تات است. براى همين است كه گلها اكثراً آلهٔ تأنيث وتذكيررا يكجا دارند. درعالم طيوروبقيه حيوانات ازين خاصيت از دوسه مثال بيشترديده نمى شود. ازجمله درمکسیکویک نوع شلندی وجود دارد که خودش بدون استعانت ازخارج ازوجود خود تولید نسل میکند. اما درعالم انسانی حتى القاح مصنوعي برون رحمي In-vitro fertilization هم بدون استمناء اوليه از وجود مردامكان ندارد. تبصرهٔ من برين موضوع بخاطر آن بودكه استادا دعاء نكردند كه زن مى تواند دروجود خود وجوددیگری را بپروراند، بلکه از آفرینش وجود دیگری حرف زده

مطلب نهایی ای که استاد از ذکر آن ناگزیربودند موضوع انزجار شانازحرکت فمینیزم (طرفداری از حقوق زنان) است. ایشان یک جمله ای از نوشتهٔ یک شبنامه نویس را که مضمون من بجواب آن نوشته

بوده. اگرادان منالها بمازتبیل داستان شاخ کرگدن مثنوی مولینا می موزان . «خلال صین دوره صاکه زین بخوجی در نشت و موارصومعه ها می بوسد و فریادستی به هیچ گوشنی بنی رسد درستوق زنان عطار، نصیرالدین طوسی، خواجه انصارواخلانیوندیگر (دح) مان ملکه جنبه سلطنت و فرمانروایی می کمنه و در شعونیوز لرک مفرح میسم، سارسیسی میستان این استان این این این این این استاعره های حرف حوران ترکان منانی ۱ زلطیف ترین احساسا، بزرگ در طی نوران ترکان منانی ۱ زلطیف ترین احساسا، زنانه د رشعر خویش م ده برد اعته ۱ ند. د څوف ۱ دبیا ت مسئوق زمین حتی برای اندام های جنسی نیز تعبیرات ِ لطیفت ببیهی و استعارى وجود داكتة است به لمومثال درادبيا بسنهواني ر Erotic literature) يتم يبركنسانگيسيا قيمتي است به تغه الرُّدهاي مقدس آكهاني اطلاق مي شود. آميزش جنسي راسيواب فن ازجيسه كيشم، الحام زنانه ا در واز لأنه بي وانه ام مودانه را فلوت يشيم مي خوانز غيالباً

درادبیات این کشورزن رامی بینی که با عوریا فلوت سینم بازی

جو - سنو جن شاعرة چيني قرد دوازدهمسلادى نارچوددران سان سرسه بود، هم ری میشود سازی می در بین می از مین می این این دارد و در آن احساس بازی دارد و در آن احساس رنانهٔ خود راچهان آفتا بی بیان که کنن که خانم بسارسعید در استادمیگویند که استعمال کلماتی که من آنها را رکیک گفته ام در مرسی ای و قرن سیست ویکم و آن حم در را مویکا به حمیل برهنگی آلات جنس وحالات ووظائف آنها براست. برادر، ما ازبكاربرداين شعر فكفت است. كُرجه شعرا و الشاعرة اي به لطافت طبع سهاد در سب سمی و مهی در مجدیم بنده سدی یدارد در سمان مستهجن در کتبیست که برای قرنها بعداز (قاعدهٔ بغدادیه) و (پنج بها رسعین با بیست به شعودری ترجیه می کود ۱ ما من می کوشم

أيجه إ اوكفت ات دقيقاً به شعردري برئردانم: رقِص رقصان برني ٢ صنگ زمين دارد٠ من رہنت مرح ہ تاریک می سینم ، سایه صای شاخ آنو را به روی برف. ناگهان یک عطر سرد و خوش، بهجه مايش المه ينت بنيته مالا عود تا تاری نوا سرمی کمن ک بادكویی جامه اش درمشک ترشسته، کیت ۱۲ بهرا و آغوش بکتا پر؟ مَن رَجاي خويشُ ميخيرم، تو به دونبالم حی آرہی ، آ

میخود دست تو در زبغان شبونگ و بریشانم کا درتن ما خود عشق و شوق بويانست ،

شده بود تأیید میکنند که می گوید: "قله بلند فمینیزم تا بلندای هم جنس بازی پیش میرود". استاد نگارگرمیگویند که در حرکت فمینیزم، هرکاری را که مردمی کندزن هم باید بکند. لهذا هم جنس بازی. قمار. سگرت کشی. شراب خوری وخیانت به همسررا که در آغازمنحصربمردان بوده، مورد توجه زنان فمینست نیزقرارگرفته. به نظرمن این تهمت تاریخیبرنوع بشربیشترازحد تحمل است. مثلیکه این باراستاد بادانش غیرکافی به موضوعاتی که برهمهٔ دیگران نامعلوم است نظرداده اند. مؤرخين وبشرشناسان تاهنوزنمي دانند كه شراب اول را که ساخت؟ کشف آن عمدی بود یا برسبیل اتفاق؟ قمار بازاول كه بود؟ استعمال تنباكو چگونه صورت گرفت؟ حركت همجنش بازان اولیه کسبی بود یا جنتیک؟ و یا کدام شخص اول به همسر خود خیانت کرد؟ مهم ترهم اینکه ما نمی دانیم که آنانی که برای باراول به این اعمال مبادرت کردندزن بودند یا مرد. اما استاد پیش خود فيصله كرده اندكه بانى همه آنها مردبوده اندوحالا زنان درقلمروشان خيال تصرف دارند. تاريخ شاهداست كهرسم مردسالارى درميايي اقوام بشردرسه چهار هزار سال اخيررائج گرديده و تمدن هاي اولي بينَ النهرين، سنده، مصروچين همه دراول زن سالاربودند.

درواقع ازنظر فعينيزم زن ومردهر دوجوهرهاى مستقل يك اصل هستندویکی بردیگری حق سالاری ندارد. حرکت فمینیزم تنها مدعيست كه خارج ازمحدوديت هايي كه خداوند درطبيعت برجنس زن گذاشته (که همچومحدودیت ها در جنس مردهم بملاحظه میرسد)، دیگرازهیچ لحاظی بین زن ومرد فرقی نباید وجود داشته باشد. طوری که می بینیم این پندار به هم جنس بازی اصلاً کاری ندارد. دراین پندارومجادله ای که برای نیل به آنروی دست است، هدف های اولیه عبارت اند از دادن موقع مساوی برای زن ومرد در میدان کاروعمل، دادن دست مزدمساوی برای کارمساوی، دادن حق تعیین سرنوشت مساوی، داشتن حق گرفتن تصمیم درمورد بدن عقيدة استاد، من هيج (ايزم) ويافلسفه اي رانمي شناسم كه درميان هومونوبيا Homophobia وسليبسي Celibacy[۱] هم جنس بازی در میان کاپیتالیستها، کمونیستها، گولیستها، هدونيدستها، آيدياليستها وغيره وغيره هم مي تواند به همان اندازه موجود بأشد مثلی که درمیان فمینیست هاوجود دارد. اینها یک سلسله حقائق علمي هستند كه ما نمي توانيم باكشيدن يك خط بطلان ساده وجود آنها راتاد يده بگيريم ويا بگفتهٔ انگليسي زبانان بگوييم "من تصميم خودرا درمورد گرفته ام. لطفاً با دلائل منطقى فكرم را مغشوش

I have made up my mind, do not confuse me with the facts

درحقيقت استاد براى اصدار اين فتواء خودموقع بد ترازامروزرا نمى توانستند انتخاب كنند زيرا همين يك هفته پيش كنفرانس چهارم جهانی مؤسسهٔ ملل متحد برای زنان (که در نوع خود بزرگترین گردهم آییبرای اعادهٔ حقوق زن در تاریخ بشربود) دربیجینگ (چین) به پایان رسید [۲]. درین گردهم آیی علاوه برپنج هزار نمایندگان كنفرانس ۲۳۵۰۰نفرعلاقه مندان به موضوع حقوق زنان از ۱۸۹ كشور جهان نیزاشتراک نمودند. این موضوع را بخوداستاد می گذاریم تا بگویند که درمیان ۳۶۲ پاراگراف قطعنامهٔ این کنفرانس چند فقرهٔ آن درمجازساختن ممجنس بازی زنان بود. (بغیب*ه راضی آلها)*

باید گفت درمیان موضوعات مطرح در کنفرانس زنان توجه به تاروایی هایی که امروز از جانب اقلیت مرد براکثریت زن در جهان تحميل مى گردد به مراتب مهمتراز آن بود تا كسى وقت خود را به موضوع دادن حق همجنس بازی به زن تلف نماید. بصورت مثال تنها مرافريقاسالانه دومليون زن بدون رضائيت خود شان به عنف ختنه میشوند. در کشورهند بصورت اوسط روزانه پنج زن بخاطرا ینکه بامهر كم بخانهٔ شوهر آمده اندسوختانده میشوند [۳]. این راهم ناگفته نباید

عطو آبو ہیکو عوبایں مایا می نوازد ، من تبسم مي كنم سويت،

تو به يك خمياره سويم پيش ميايي از شواب ناب، خواب آكوده و سيم، هردو در كوش حم مستانه مى غلىتيم،

د زنان شا عره بنگویی ص ن ن باید در شعر خود زن بهاند و احساس رنانه و خود را بیان کند ۱ما احساس رنانه تنها بیان بی بردای غویز و حنسی

و این سیان از مود حم هندان لطف نوارد زیرا که شعرد عین زمآن که مال فردی شأعراست حبنبهٔ ۱ همهای نیزدارد و

نوعې د د د د است با د ميران، حالا بيان ماجراحاي أما قِ خواب موضوعي نيست كه ما باآب وتاب به ديكران قصه الشكنيم.

حوصِلهٔ «بگران مسلماً سومی رود و به شاعرمگوسنی آخراي ساله به ماجه ارتباطي دارد؟

ماكه د جرجيز به غرب اقتداء كرده ايم بدون ينكمسري درادبيات سنرق هم بزيم بندات ايمكه براى بيانظرير زنانه نیز بایدا زغرب تقلید ناییم. من دربطافت شعرمیرمن از این از بر سرور خودشان وغیره میباشد نه داشتن حق مم جنس بازی. برخلان ههار سعیل شکی نزارم ولی ند. با رستوه های لفطینی که گود آورنده وقیلهٔ بازد من و چراین می داد. از این از کند بازد پیروان آن مردم مع جنس باز وجود نداشته باشد. (به استفناء کتاب شای موافقه ۱۵مم و نه با نیتجه گیری های که جناب و تور همه ندیا و اطه ماه می از وجود نداشته باشد. شه پُر ۱ رشعوهای خانم به ارکوده ۱ ند. چناتکه دیدیم نرنان شرق قرن ها پیشل زخانم بهار احساس غویزی خویش لر درشعوبیاں کوده ان وبرخلاف کفته دوکتورشهپر میرمی بدار « در را و جایی زنای مشرق نهین و اظهار تهایدت واحساس وغریزهای آنان

پیشامنگ پشده ۱ نه بله به ژنبارقا فله در راه افتاده اند. ازاین حاکه بگذریم جناب دوکتورشه رمی واین ر او دیعنی بسار) با تمام توان و خود فریاد میکشد ، که زن و مرد سيش اناين نبايد پايبن كلات مسخره اىمانندكناه واموس وغيرت ونجابت باشند، بلكه بايد مراى آزاد الاستى آن قدر به طبیعت و غوا میز و اقعی دمگر غوایز غیر واقعی هم و جود دارد. خود احتوام بكزارن كه طيج حصاري نريرنام حاى مذصب والاق وسنت وقواردادهای احتمایی ۰۰۰ نُتوان موجب آن سفود، که عمرِ خود را دربدبختی و درجاند کی بگن الند و ۱۲ نید برخلاف تمايلات وغرايز آئان مى اشد، بسازنو وچون بسيارى أن

با شعر عریان یا بدن ِبرهنه َ

نميتوان عليه مرد سالاري وافراطيون

درشرق،مبارزه كرد

نبشتهٔ آقای ولی احمد نوری را ، تحترعنوان م چند گفتار ِ عربیان . در موردشعرعریان ۱۰ در شمارهٔ ۵۵ آیینه خواندم ر از شعر شاعرِ گرانبایهٔ عصر، مرحوم استاد خلیلی (انتخاب زیبای شان) لذت بردم. آقای نوری سعی نموده است ، از نظریه های جناب مولوی شهاب و آقای داودموسی ، سیاستمدارانه وخیلی سریع بگذرد ، به سرعتیکه نسی شود فهمید آیا آ ن نظریات را نغی میکند یا تأیید ، ولی بیشترین نُرصترکرا نبهای خود را به چیدن ِ صغرا و کبرا (به منظور اعتراض به من) وقف کرده است .

مهارت جناب ولی احمد نوری در آن است که ظاهراً با این نبشته میخواهد افتخارچندسالهٔ مبارزات بنده را ۱ علیه ملا سالاری و بالخاصه علیه سلب_{ار} حقوق زنان به وسیلهٔ افراطیون_رمنافق) معکوس و مفشوش جلوه داده، بایکسلسله کلمات منامربوط، درین میدان برای خود اعتبار و کریدتی دست و پا نباید و به قوتر همان کریدت ، بنده را (به جرم ستایش از موهبلتر حیا و اخلاق و حفظر شرف و ناموس که هویت ملی دختران و خواهران و مادران ما را تشکیل میدهد) مذمت نماید . بنده « نگاهی به سوزن و جوالدوز ۴ را که جوابیهٔ من به آقای داود موسى و في الواقع خلاصة اعتقادات و نظريات من در مورد اشعار عریان یك بانری نجیب انفان بود ، با حضور ذهن و بیداری كامل نوشته ام که در فکر و احساس من ، نه حالا و نه در آینده ، تغییری پدید نمی آید و تا زمانیک به فرهنگ اصیل افغانی ایمان دارم ، تایید و تا کیدش خواهم کرد (۱۱)

نکتهٔ بسیار مهمیکه الفبای آن نویسندگی را تشکیل میدهد ، ارتباطر ه عنوان ؟ با لا معنون ٧ است و شما (خوانندهٔ عزیز) مرور کمید مضمون آقای نوری را که به جز انتخاب شعر عربان استاد خلیلی، حرفی واشاره یی و منطقی و تبصره یی در بارهٔ شعر عریان که عنوان مضبون شان او اساس مشاجرة قلبي ما يوده است ، در سرا سر نبشتهٔ شان نمی یابید. بنابرهمین ملحوظ،میخواستم با این استدعا که لطفاً مضمون مرا بار دگر به غور مطالعه کنید تا به عمل عقیده من برسيد، دامن اين سلسله را، تاآنجاكه سهم من است، برچينم (بالخاصه بعد از مطالعة نبشتة دقيق استاد محترم أقاى نگاركر به جواب أقاى ولی به مراعات ذُوقِر آنعده از خوانندگان ارجمند این مجله که به چنین مناظره ما (ولو بی نتیج !) دلبسی دارند ، این مبعثر انتخاری را فربال هوس برود و معشوقه ای از رواج خانم

(۱) چند باتوی روشننگر و تعصیلکردهٔ انفان از نبشتهٔ من در بارهٔ ۲ است. است. است. اشعار عدید بازی در می کنی می ا اشعار عریان و توضیح اخلاتی حدود آزادیهای یك زن شریف و با حیای افغان و تشریح حقوق حقهٔ که میباید یك زن آزادهٔ وطن در راه حصول آن مبارزه کند ۱،۰۰۰ حضوری و تلفونی ۱ ستایش کردند تبریك كنتند كه بنده از ذكر نام شان خودداری میكنم ۱۰۰ ایشان خود میتوانند درین زمینه اظهار نظر نمایند .

مردم امرور با احترام به یک شت سنت مرده والحاعت كو كولانه انقرارداد حاى اجتماعي عمر خويش ل تبالاناييل » ۱ ومی توید: اگر امروزش منی خواصید درک کیند، من روزگاری ات به آن بی برده ام که بالاخره نه ومود به آن موحلها ز آنادكى وآنادانديشي وخردمند بخاصن سيكمنيازيه آن مخواصن داشت له يل ورقهى كاعن ومشتى مرف ساخته سنده ازطرف سودجويان مذهبي وقرار دادهاي حيماعي موده ، نن ومرد یا به هم بیون دهد . . رهه و دهنامه هين ابت وجه تقارن جناب دوكتورشهير

باجوانك ازفوانسه بازكشته سيدمحكر علىجال زاده ديراستا معروف «فارسى شكرات، جناب شهير نيز ماننواو با فوصنگ خود مقاطعه كرده وان غرب نيز چيزې خُزمظا صر سطى فرصنگى نياموخته ايت، آخر ميرمن بهارجه وي ودرکجا چنین چیزی لاگفته است که فربیب حرفحای انجبیل غیرت ، نجابت و این چیز حارا نهی فورد و به طوم طلق ^{به}

دونبال غوايز جنسي خود مي رود.

جناب دوکتورشهیر، ۱کر «سودجویان دهیی وجود داشته باشند که بامیشتی حرف ساخته شده، زن و مردرا به هم پیون دهن ، به بنتانه «سود جویان غیرمناصی» نيز وجود دارن که بامشتی حرف ساخته مثل ه ، در با نخيد خاطرزن كلطاى صوس مىكارىن وباهوسباز ساختى نرك اول بهمتاعي سهل الوصول تتبديل مى فاين تامانن زبنبوريسل ١ زيكُ جَمال زن شيره بمكن وهنكاميكه نيبايي ١ شُلِ وُزدِيدُن ۇنبال كارخود برون ومائن ۇز د كام جىت دىكر ئېشتېسىر، خود ل هم سنگوند. از دواج نوع بقهل منعآبل است. اگرخدا خافوا شوصر حانم بساريعني جناب احتاهايون الحان كلاتمسخره اى دارد موسی ، منتشره شاره هه آیینه ، این تصبم توی تر کردید) رگنای ،، ، ، ، الموسی فیرت، و ، بنجابت ، را کنار بگذارد و به

أميدوارم طول اقامت دراميكا اين زب افغان را آنعدر دفيرت نساخته باشكه بهجائ وفتن ملعقه دملاقه برسر سنوعر صوسبارش بروُد و به او بكويل ؛ (« خوهما يون جان قندُ ول حالي که تو « به طبیعت و غوایز ِ واقعی خود احترام می گذاری ، منهم بتا ریخ ۱۱۵/۱۳ کتوبرنما یندگان ۱ جیر رژیم ربانی هریك دا کترروان فرها دی ـ رحیم غفورزی ـ سردا ر شا رژدا فرحکیم جان ـ را شد سلجوقی وچند تن همکار او بصدها خانه افغان در امریکا واروپا تلفون واز تحخیر دوباره هرات توسط قوای جنرال علا الدینخان تیلیغات دروغ باندازه ای پخش کردند که حتی گفتند قوای طرفدا رربانی بطرف فراه وشیندند بحمله اغازکرده است ،درا شر این تبلیغات دروغده ها هموطن ازما تلفونی توضیحات خواستند لذا اطلاعیه ذیل بساعت لج ۱ شب ازرا دیوپیام افغان نشرگردید:

اعلامیهٔ خبری مورج ۱۵ اکتوبر ۱۹۹۵

دا کتر ها شمیا ن مدیر مسئول آئینه افغانستا ن بعرض میرساند :

هموطنا ن محترم 'چینلهلی پروپاگندی رژیم غاصب ربانی یعنی را دیو فیضی در شمال کلفورنیا و چینل ارتباطی (مین عرفی کی فیرهای چینل ارتباطی (مینکه به الله کا میلی کا میلاً در دو روز اخیر بارتباط تسخیر هرات خبرهای کا میلاً دروغین نشر نموده'ا ذهان عامه افغانهای امریکا را مفشوش ساخته اند که باثر آن ده ها هموطن علاقمند بما تلفون کرده در زمینه طالب معلومات گردیده اند .

اینك باتقدیم شکران برادیوپیام افغان ومدیر مسئول آن آقای خطاب ،آخرین اخباریراکهازشهرهرات وسرویسهای بین المللی بدست آورده ایم مخدمت شما تقدیم مینمایم :

بتا ریخ ۱۲ اکتوبر سه کندك افرا دمجهن و زخاك ۱۲ ظاهراً بسرکردگی علاوالدین خان جنرال فراری جمعیتی بشهر سرحدی اسلام قلعه که در حاشیه سرحدات ششترك افغانستان ـ ایران قرار دارد تجاوز نموده چند موضع سرحدی را اشغال وبطرف شهر هرات که ۱۵۰ کیلومتر فاصله دارد به پیشرفت شروع کردند، ولی هنوز ۱۵ کیلومتر پیش نرفته بودند که با مقاومت قوای ملی طالبان مواجه شده بر دوروز جنگ شدید بفاصله ۱۲۰ کیلومتر برون از شهر هرات دوام داشت که در نتیجه لشکر متجاوز ایران صدها نفرکشته داده بخون آنکه موفق با نتقال اجساد مردگان خود شوند مواضع اشغالی را ترك وفرا رنمودند، شهرسرحدی داده بخون آنکه موفق با نتقال اجساد مردگان خود شوند مواضع اشغالی را ترك وفرا رنمودند، شهرسرحدی اسلام قلعه و تمام حواشی سرحدی افغانستان شب ۱۶ اکتوبر دوباره بدست قوای ملی طالبان افتاده امروز ۱۵ اکتوبر برا دران افغان شما در سرتا سر سرحدات خشترك از خاك مقدس افغانستان بدفاع ابستاده بودند ،

خبریکه امروز برایما ازهرات توسط ستلایت مخابره شده مشعر است که از جمله لاریهای مملو ازسلاح و مهمات نظامی مهمات نظامی که از ایران با سلام قلعه وارد شده بودند؛ هفت لاری مملو ازا سلحه ومهمات نظامی و همچنان ۳۷ نفر رازنده وسلامت طالبان اسیرگرفته اند ،مرمی توپهای هاوان طالبان که به تعقیب فراریان فیر میشد به تایباد شهر سرحدی ایران نیز اصابت کرده است ، طالبان نسبت باین تجاوزآ شکار وبیشرمانه بالای جمهوریت اسلامی ایران احتجاج نموده و در صورت تکرار جنین تجاوزات مسئولیت و عواقب ونیم آنرا بدوش مقامات ایرانی انداخته اند،

مرکز شهر هرات بکلی آرام بوده زندگی عادی دوام دارد وحتی در یك هفته گذشته کدام مظاهره یا تُك وتك بداخل شهر بوقوع نپیوسته و من این خبر را باقبول مسئولیت اعلام میدا رم که شهرهرات وتمام ولایت هرات امروز ۱۵ اکتوبر ۱۹۹۵ بدست افغان ها میباشد و تمام تبلیغات دستگاه های جمعیت دروغ وعاری از حقیقت بوده است ۰

با رتباط این تجاوز پلان شده ۱ ایران باید باطلاع هموطنان برسانم که باستناد یک حلقه ۱ فغانی دردهلی برهان الدین ربانی بتا ریخ ۱۰ اکتوبر توسط یک طیاره هندی بطور مخفی بدهلی رفت تا حمایت نظامی دولت هند را جلب نماید، ربانی بتا ریخ ۱۱ اکتوبر بکا بل مراجعت کرد اما دست خالی ۱ زیرا حکومت هند ازاعن ام لشکر منظم بکا بل معذرت خواسته دوام کمکهای سابق خود را که اسلحه و پرسونل فنی است وعده داد، همان بود که وزیر دولت دروزارت خارجه هندوستان ۱ قای سلمان خورشید ۱ با روسیه ۱ اکتوبر گفت " اگر جنگ متوقف نشود افغانستان تجزیه خواهد شد به هنروستان این موضوع را با روسیه ۱ یران و چندین کشور دیگر مطرح بحث قرار دا ده و کمک آنها را خواستار شده است ، " " ۱ کردر بدن اعلامیه ۱ هند حمله خنظ می ایران بر هرات صورت گرفت که تفصیل و شکست آن را فوقاً عرض کردم ،

در جبهه کا بل آخرین اخبار امروز بساعت ۲۲ گرینویچ ازینقرار است 🕏

در یك جبهه وسیع از بینی حمار گرفته تا پغمان جنگ شدید جریان دارد، طالبان تمام مواضعبرا که اشغال کرده بودند در تصرف داشته درچند جناح پیشرفت های کوتاه نصیب شان شده است ، فرانس پرس خبر دا د که جبهه جدیدی از طرف طالبان ازطریق کوته سنگی بطرف مرکز کابل گشایش یافته است ، طالبان تلاش دارند از طریق کوه سخی و کوه سیلو خود را بدامنه باغ با لابرسانند، هکذا طالبان سعی دارند از طریق بینی نیزار برکوه زنبورك و با لاحمار مسلط گردند وجنگهای شدید در این دوجناح امروز دوام داشت ، اعلان : کامپیوتر باپروگرام فارسی

یکپایه کامپیوتر نوع زیراکس (XEROX) دارای ظرفیت ۲۸۱ که پروگرام انگلیسی و فارسی و شش نوع عنوان (FowTs) بسایزهای مختلف دارد معه مانیتر و کیبورد بملبغ ۳۰۰ (سه صددالر) برا فروش حاضر است ۱۰ین کامپیوتر هیچنوع نقیمه تخنیکی نداشته نورمال کارمیدهد ۰ مرجع فروش ائینه افغانستان ۸۳۱۶ – ۱۲۵ و ۹۲۱۷ – ۱۲۵ (۹۰۹)